

JAARVERSLAG 2024

Inhoudsopgave

INLEIDING EN LEESWIJZER	2
1. ANALYSE OP HOOFDLIJNEN	4
2. TAAKVELDEN	7
0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING	7
1. VEILIGHEID	30
2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	35
3. ECONOMIE.....	41
4. ONDERWIJS.....	48
5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	54
6. SOCIAAL DOMEIN.....	63
7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	92
8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	101
3. PARAGRAFEN	108
1. LOKALE HEFFINGEN	108
2. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	112
3. ONDERHOUD KAPITAAL GOEDEREN	121
4. FINANCIERING.....	126
5. BEDRIJFSVOERING EN RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING	130
6. VERBONDEN PARTIJEN	135
7. GRONDBELEID	153
8. INTERBESTUURLIJK TOEZICHT (IBT)	157
9. ONDERZOEKSAGENDA.....	160
10. OPENBAARHEIDSPARAGRAAF	162
4. BIJLAGEN	163
BIJLAGE 1: 213A RAPPORTEN	163
BIJLAGE 2: SUBSIDIEOVERZICHT	206
BIJLAGE 3: DECEMBERNOTITIE 2024.....	222
BIJLAGE 4: OPSOMMING “NIET TOEGELICHTE KLEINE VERSCHILLEN”	224
BIJLAGE 5: BBV INDICATOREN EN AANVULLENDE LOKALE INDICATOREN	227

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van de gemeente Lelystad. Het jaarverslag is een zelfstandig te lezen verantwoording over het afgelopen begrotingsjaar, waarbij wordt ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van diezelfde begroting. Het jaarverslag vormt samen met de jaarrekening de jaarstukken. De jaarstukken worden opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het jaarverslag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Analyse op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voornaamste ontwikkelingen in het afgelopen jaar en het uiteindelijk gerealiseerde jaarrekeningresultaat over 2024.

2. Taakvelden

Met de verantwoording op taakveldniveau legt het college verantwoording af over de realisatie van de beoogde effecten, beleidsdoelen en prioriteiten zoals genoemd in de programmabegroting 2024. Daarnaast worden de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. Per taakveld wordt inzicht geboden in de volgende onderwerpen:

- a) de bijbehorende gerealiseerde baten en lasten 2024;
- b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
- c) het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakte van de begrotingsmonitoren 2024;
- d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
- e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
- f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang is).

Aan het einde van ieder begrotingscluster worden de bij ministeriële regeling verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met aanvullende (lokale) beleidsindicatoren. Om de context van deze cijfers beter te kunnen plaatsen worden de uitkomsten, daar waar mogelijk, afgezet tegen het Nederlands gemiddelde.

Voor wat betreft de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de verantwoording:

- Afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn geconsolideerd weergegeven op taakveldniveau. De afwijkingen kleiner dan €150.000 staan gesaldeerd weergegeven onder de noemer 'niet toegelichte kleine verschillen'.
- Financiële afwijkingen worden door middel van een 'V' of een 'N' onderverdeeld naar **Voordelen** dan wel **Nadelen** ten opzichte van de begroting.
- Het BBV schrijft voor dat de budgetten ingedeeld moeten worden naar incidentele- en structurele budgetten. Indien het totaal aan structurele lasten volledig wordt gedekt door structurele baten is er sprake van 'materieel' begrotingsevenwicht. In het jaarverslag wordt bij de paragraaf Interbestuurlijk Toezicht (IBT) nader ingegaan op dit onderwerp.
- In de financiële analyse per taakveld wordt bij iedere afwijking aangegeven of de afwijking incidenteel of structureel van aard is. Voor het gros van de structurele afwijkingen in 2024 geldt dat de meerjarige doorwerking reeds is betrokken bij de besluitvorming over de programmabegroting 2025 – 2028 of de kadernota 2026 - 2029. Overige afwijkingen met een structureel karakter worden nog nader geanalyseerd en indien noodzakelijk betrokken in het totstandkomingsproces van de programmabegroting 2026 – 2029.

3. Paragrafen

Aan de hand van de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede gegeven van zaken die door de gehele gemeentebegroting heen lopen. Het BBV verplicht gemeenten om deze informatie in afzonderlijke

paragrafen uit te werken, zodat er inzicht ontstaat ten aanzien van overkoepelende uitgangspunten en het vastgestelde beleid. Voorbeelden zijn het onderhoud van kapitaalgoederen, lokale heffingen en de gemeentelijke bedrijfsvoering.

4. Bijlagen

In de bijlagen wordt nadere informatie gegeven over een aantal onderwerpen. Denk hierbij aan een verantwoording over de uitgevoerde onderzoeken in het kader van artikel 213a Gemeentewet en de verstrekte subsidies. Ook wordt er in de bijlagen inzicht gegeven in de definitieve doorschuifbudgetten ten opzichte van de ingeschatte doorschuifbudgetten van de decembernotitie 2024. Tot slot is er een bijlage opgenomen om inzicht te geven in de 'niet toegelichte kleine verschillen'.

Gebeurtenissen na balansdatum:

Niet van toepassing.

1. Analyse op hoofdlijnen

Het rekeningresultaat over 2024 bedraagt €18,39 miljoen. Daarnaast is er sprake van een winstname uit de grondexploitaties ter grootte van €7,84 miljoen. Op de korte termijn staat de financiële positie van de gemeente er goed voor. Het weerstandsvermogen is op niveau en in de komende paar jaar zal er – naar verwachting – nog sprake zijn van incidentele winstname vanuit de grondexploitaties. Zoals ook in de kadernota 2026 – 2029 staat verwoord laat dit positieve jaarrekeningresultaat zich op het oog lastig verenigen met de financiële problematiek waar gemeenten op termijn mee worden geconfronteerd. Bij de interpretatie van dit jaarrekeningresultaat 2024 is het dan ook van belang te benadrukken dat het hier hoofdzakelijk gaat om enkele grote meevallers aan de inkomstenkant. Deze meevallers zijn – net zoals voorgaande jaren – grotendeels incidenteel van karakter.

Wanneer het gaat over de positieve jaarrekeningresultaten in de afgelopen jaren wordt vaak het woord 'onderbesteding' gebruikt. Het is echter een misverstand dat 'onderbesteding' de voornaamste oorzaak is achter deze positieve jaarrekeningresultaten. Er zijn zeker onderdelen binnen de gemeentebegroting waarop niet alle budgetten zijn uitgegeven. Net zo goed zijn er onderdelen binnen de gemeentebegroting waarop er uiteindelijk meer is uitgegeven dan dat er aan budget beschikbaar was. Deze afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn inzichtelijk gemaakt in de tabel op de volgende pagina – en worden verderop in dit jaarverslag verder toegelicht.

Een aanzienlijk deel van het jaarrekeningresultaat van €18,4 miljoen houdt verband met een aantal significante afwijkingen aan de inkomstenkant, zoals:

- Hoger dan begrote inkomsten uit leges omgevingsvergunningen (+€5,4 miljoen)
- Hoger dan begrote rente inkomsten (+€2,8 miljoen)
- Hoger dan begrote rijksbijdrage BUIG (+€2 miljoen)
- Hoger dan begrote inkomsten Onroerende zaakbelasting (+€1,9 miljoen)
- Hoger dan begrote inkomsten uit het gemeentefonds (+€1,5 miljoen)

Deze afwijkingen zijn hoofdzakelijk incidenteel van karakter. Daar waar er sprake is van een structurele doorwerking is het effect reeds betrokken bij het opstellen van de programmabegroting 2025 – 2028 of de kadernota 2026 – 2029.

Naast het jaarrekeningresultaat ter grootte van €18,39 miljoen is er ook sprake van een winstname uit de grondexploitaties, ter grootte van €7,84 miljoen. Deze winstname uit de grondexploitaties heeft eveneens een incidenteel karakter. Inmiddels is een aanzienlijk deel van de gemeentelijke grondpositie tot ontwikkeling gekomen, wat maakt dat de gemeentelijke grondpositie fors is afgenomen. Als alles goed gaat zit er in de aankomende drie jaar nog een significant bedrag aan winstneming in de pijplijn als gevolg van de uitgifte van de laatste grote bedrijfskavels op Flevokust haven en woningbouw Warande.

In de totaaltabel op de volgende pagina wordt op clusterniveau weergegeven binnen welke onderdelen er sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting. Vervolgens wordt in het hoofdstuk daarna op taakveldniveau ingegaan op de in 2024 uitgevoerde activiteiten en de verklaring achter de diverse financiële afwijkingen. Deze toelichting beperkt zich over het algemeen tot afwijkingen groter dan €150.000; de norm zoals door de raad is vastgelegd in de financiële verordening. Binnen de diverse taakvelden kan er echter sprake zijn van kleinere afwijkingen, die samen optellen tot significante bedragen. Om die reden wordt in bijlage 4 nog een opsomming gegeven van deze 'niet toegelichte kleine verschillen'.

x €1.000)	Financiële analyse op hoofdlijnen		Afwijking
0. Bestuur en ondersteuning	1	Gevolgen nieuw pensioenstelsel	-1.647
	2	Raad en Ondersteuning	347
	3	Basistaken Burgerzaken (leges)	246
	4	Personele inzet 0.2	231
	5	Grondverkoop Oostervaart	341
	6	Ontwikkeling Wold Dubbelop locatie	1.413
	7	Bedrijfsvoering IMA	625
	8	Huisvesting en Facilitair	285
	9	Personele inzet op andere taakvelden LD2025	423
	10	Storting voorziening dubieuze debiteuren	-187
	11	Personele inzet 0.4	-1.254
	12	Dividend	600
	13	Interne rentedekking - bouwgrond in exploitatie	206
	14	Rentebaten	2.803
	15	Toegerekende rente bouwgrond	-653
	16	OZB woningen	1.026
	17	OZB niet-woningen	849
	18	Parkeerbelasting	-167
	19	Algemene uitkering	809
	20	DU - Uitvoeringskosten Omgevingswet	356
	21	Financiële verschillen	242
	22	Overige stelposten	158
	23	Stelpost compensatie materiële budgetten	689
	24	Stelpost kapitaallasten	1.315
	25	Voormalig personeel	-471
	26	Vennootschapsbelasting 2023	-3.210
	27	Vennootschapsbelasting 2024	-816
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	1.094
1. Veiligheid	28	Bijdrage veiligheidsregio	-457
	29	Veiligheid	170
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	-100
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	92
3. Economie	30	P-kosten economische zaken	-160
	31	Energiekosten bedrijfsgebouwen	182
	32	Hogere opbrengst Toeristenbelasting	245
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	324
4. Onderwijs	33	Belastingen MFA's	-152
	34	Energie en schoonmaak gymzalen en MFA's	-423
	35	Verhuuropbrengsten	632
	36	LEA	236
	37	Peuteropvang	166
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	387
5. Sport, cultuur en recreatie	38	Brede regeling combinatiefunctionarissen	167
	39	Openbaar groen	229
	40	Personele inzet 5.7	225
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	235

Cluster (bedragen x €1.000)	Financiële analyse op hoofdlijnen (vervolg)		Afwijking
6. Sociaal domein	41	Integratie	241
	42	Maatschappelijke dienstverlening	454
	43	Preventieve inzet Jeugd	463
	44	Vluchtelingen (Opvang Oekraïners)	654
	45	Wmo - algemene voorziening Wmo	397
	46	Personele inzet 6.1	-292
	47	Passend onderwijs	400
	48	Jeugdprof. Huisartsen	205
	49	Toegang jeugdzorg (JEL bv)	554
	50	Veilig Thuis	-533
	51	Preventief justitieel kader	428
	52	Armoedebeleid	463
	53	BBZ - Bijstand zelfstandigen	683
	54	Bedrijfsvoering ZLF	174
	55	BUIG - Rijksbijdrage	1.998
	56	Kwijtschelding	533
	57	Overige	319
	58	Voorziening dubieuze debiteuren	410
	59	Personele inzet 6.3	-281
	60	Diverse kosten	268
	61	Werkbedrijf Lelystad	182
	62	Moeder-kind toeslag	-361
	63	Afname ambulante zorg lokaal	578
	64	Uitvoeringskosten regio-organisatie	-398
	65	Daling aantal cliënten met pleegzorg	227
	66	Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing	-1.884
	67	Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing	-551
	68	Verschuiving lasten gesloten plaatsing	854
	69	Lasten gesloten plaatsing	-809
	70	Wmo - Opvang & Beschermd Wonen	396
	71	Toename maatregelen en caseloadverlichting	-633
	72	Meer maatregelen in combinatie met caseloadverlichting	-231
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 6	507
7. Volksgezondheid en milieu	73	Extra gezondheidsbevordering	168
	74	Inkomsten afvalstoffenheffing	-457
	75	Inzamelen en verwerken afvalstoffen	421
	76	Incidenteel reservebudget Warmtetransitie	-502
	77	Incidenteel reservebudget Warmtetransitie	502
	78	SPUK - Capaciteit [...] klimaat- en energiebeleid	396
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 7	-82
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	79	Herstructurering Lelystad Oost	-162
	80	Huisvestingsverordening	159
	81	Leges omgevingsvergunning	5.383
	Overig	Niet toegelichte kleine verschillen cluster 8	-494
Rekeningresultaat 2024			18.399
3. Economie	82	Getroffen voorzieningen grondexploitatie	-208
	83	Resultaat grondexploitatie bedrijven	668
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	84	Afsluiten grondexploitatie incl. nagekomen kosten	725
	85	Afsluiten voorbereidingskredieten	-171
	86	Mutaties Voorzieningen	-1.127
	87	Winstname op basis van Percentage of Completion	7.958
Winstname grondexploitatie			7.845
Totale afwijking 2024			26.245
Begroot saldo			249
Gerealiseerd resultaat			26.494

2. Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

0. Bestuur en ondersteuning bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
0.1 Bestuur	-4.484	-786	-5.270	-6.512	-1.242
0.2 Burgerzaken	-4.387	-651	-5.039	-5.276	-237
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-834	-25	-859	-795	63
0.4 Overhead	-35.176	-3.494	-38.669	-36.897	1.772
0.5 Treasury	-274	-56	-331	-916	-586
0.61 OZB woningen	-1.942	-214	-2.156	-2.130	27
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-16.607	13.831	-2.776	-861	1.915
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-4.026	-4.026
0.10 Mutaties reserves	1.205	-24.850	-23.645	-3.085	20.560
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	809	-1.058	-249	-26.494	-26.245
Totaal Lasten	-61.691	-17.302	-78.993	-86.992	-7.999
Baten					
0.1 Bestuur	82	-	82	126	44
0.2 Burgerzaken	982	315	1.296	1.989	693
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	899	235	1.134	3.193	2.059
0.4 Overhead	309	-43	266	365	99
0.5 Treasury	786	900	1.686	5.088	3.403
0.61 OZB woningen	13.687	-	13.687	14.823	1.136
0.62 OZB niet-woningen	16.561	-	16.561	17.410	849
0.63 Parkeerbelasting	2.190	-	2.190	2.023	-167
0.64 Belastingen overig	321	-	321	354	33
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	208.428	4.951	213.380	214.919	1.540
0.10 Mutaties reserves	3.816	25.004	28.821	6.539	-22.282
Totaal Baten	248.060	31.362	279.423	266.829	-12.593
Eindtotaal	186.370	14.060	200.430	179.837	-20.592

De taakvelden binnen het cluster '0. Bestuur en ondersteuning' dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de tabel op de vorige pagina wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van de taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
0.1	Bestuur	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		-5.270	-6.512	1.242 N
		82	126	44 V

Hoofdpagave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswork. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van deze bestuursperiode is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is daarbij van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Om het samenspel te verbeteren zijn er in het raadsakkoord een aantal afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over tijdige informatievoorziening en een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Onderliggende basis van deze afspraak is het onderlinge vertrouwen om samen resultaten voor de stad te boeken. Een goed voorbeeld daarvan is het proces dat afgelopen jaar gezamenlijk is doorlopen met betrekking tot het vormgeven van de ombuigingsopgave.

Gerelateerde beleidsnota's

Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.1 Bestuur			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Gevolgen nieuw pensioenstelsel	I		-105	-1.752	1.647 N	-	-	-	1.647 N
Programma Lelystad Next Level	I		-322	-453	132 N	-	-	-	132 N
Raad en Ondersteuning	I		-1.826	-1.478	347 V	-	-	-	347 V
Bestuurlijke samenwerking	I		-685	-568	117 V	-	-	-	117 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-2.333	-2.260	73 V	82	126	44 V	117 V
Totaal exploitatie			-5.270	-6.512	1.242 N	82	126	44 V	1.198 N
<u>Reserves</u>									
Programma Lelystad Next Level	I		-	-	-	122	253	132 V	132 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-	-	-	131	44	87 N	87 N
Totaal reserves			-	-	-	253	297	44 V	44 V
Totaal			-5.270	-6.512	1.242 N	334	423	88 V	1.153 N

Gevolgen nieuw pensioenstelsel	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.647
---------------------------------------	-------------------------------------	----------

De gemeente is zelf verantwoordelijk om de pensioenen te betalen van de (ex)wethouders. In juli 2023 is met de aanvaarding van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) het nieuwe pensioenstelsel ingegaan. Hierdoor worden alle pensioenregelingen in Nederland die onder de Pensioenwet vallen, uiterlijk 1 januari 2028 aangepast. Per 01-01-2028 moet de voorziening toereikend zijn om over te hevelen naar het ABP. Een benodigde overdrachtswaarde is naar verwachting 111% van de nominale waarde gebaseerd op de dekkingsgraad waarmee ABP rekent per 31-12-2024. De voorziening is hierop aangezuiverd.

Programma Lelystad Next Level	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -132
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 132

De programmakosten voor Lelystad Next Level zijn door de inzet van een externe programmamanager van Rebel Group en de inzet van Berenschot hoger dan begroot. In lijn met de overschrijding op de programmakosten is de onttrekking uit de Reserve Ontwikkeling Stad ook hoger dan begroot.

Raad en Ondersteuning	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 347
------------------------------	---------------------------------------	-------

In het raadsakkoord is een budget van €125.000 beschikbaar gesteld voor het versterken van de ombudsfunctie. In 2024 is hier echter geen invulling aan gegeven; het bedrag is bij de ombuigingen voor 2025 geschrapt. Daarnaast is in 2024 slechts in beperkte mate gebruikgemaakt van het budget voor opleidingskosten. Ook is er minder uitgegeven aan fractievergoedingen, onderzoeken, externe voorzitters, live-uitzendingen en regievoering, evenals aan onkostenvergoedingen.

Bestuurlijke samenwerking	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 117
----------------------------------	---------------------------------------	-------

Op het gebied van bestuurlijke samenwerkingen, waaronder 'Samen maken we Flevoland' zijn middelen niet volledig besteed in 2024. De middelen die voor deze samenwerkingen bestemd zijn zullen via resultaatbestemming alsnog doorgeschoven worden naar 2025 om daar ingezet te worden voor de samenwerking.

		Bedrag x €1.000		
0.2	Burgerzaken	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-5.039	-5.276	237 N
		1.296	1.989	693 V

Hoofdpoging raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente voert een verscheidenheid aan wettelijke verplichtingen uit binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel. Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen taakveld 0.2 Burgerzaken zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het behandelen van aanvragen in het kader van de Paspoortwet (paspoort: 8984 ID-kaart: 3942);
- Het Reglement Rijbewijzen (6702);
- De Rijkswet op het Nederlandschap (311);
- Vermissingen documenten (721) Verklaringen omtrent gedrag (295);
- Legalisatie handtekening (1525).
- Onderzoeken naar legalisatie en verificatie buitenlandse bewijsstukken.
- Controle (19.410) van persoonsgegevens uit de Basisregistratie Personen, het uitvoeren van adresonderzoeken en briefadres (1821).
- Het opstellen van akten en latere vermeldingen in de registers van de Burgerlijke Stand (3349), het beheer van de registers en het voltrekken huwelijken (549).
- Het beantwoorden van telefonische vragen in de eerste lijn en het doorzetten van tweedelijns telefonische vragen (135.000).
- Het verstrekken van informatie aan de informatiebalie en doorgeleiden van bezoekers in het Stadhuis.
- Het beheren van de Burgernet-administratie, de mailbox KlantContactCentrum, de mailbox van het Servicemeldpunt Burger, de verloren en gevonden voorwerpen en de in de hal beschikbaar gestelde publicaties.
- Implementatie nieuwe wetgeving, regionaal traineeship burgerzaken (in samenwerking met de gemeenten Dronten en NOP), zelfevaluaties BRP en reisdocumenten.
- Het organiseren van de Europese verkiezingen (6 juni 2024).

Gerelateerde beleidsnota's

Leges verordening 2024

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.2 Burgerzaken			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Basistaken Burgerzaken (leges)		I	-793	-1.241	448 N	1.278	1.971	693 V	246 V
Verkiezingen		S	-351	-419	67 N	-	-	-	67 N
Personele inzet 0.2		I	-3.709	-3.478	231 V	-	-	-	231 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-185	-139	46 V	19	18	1 N	45 V
Totaal exploitatie			-5.039	-5.276	237 N	1.296	1.989	693 V	455 V
Totaal			-5.039	-5.276	237 N	1.296	1.989	693 V	455 V

Basistaken Burgerzaken (leges)	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-448
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	693

Op het gebied van Basistaken Burgerzaken is per saldo een voordelig resultaat van €246.000 gerealiseerd. In 2024 was er sprake van de zgn. paspoortpiek, veroorzaakt doordat er 10 jaar zijn verstreken na de invoering van de 10 jaar geldigheid van paspoorten. In de begroting is hier rekening mee gehouden maar het aantal paspoortaanvragen is desondanks hoger geweest dan vooraf ingeschat. Hierdoor zijn zowel de baten als de lasten hoger uitgekomen. Daarnaast is er sprake van inwonersgroei en zijn er meer huwelijkslocaties in 2024 beschikbaar geweest, waardoor ook hier meer baten gerealiseerd zijn. Ook de lange wachttijden bij andere gemeenten voor neutralisatie, maakt dat er vaker voor Lelystad werd gekozen, waardoor meer baten zijn gerealiseerd.

Verkiezingen	Structureel nadeel op de lasten van	€ -67
---------------------	-------------------------------------	-------

In 2024 hebben we de verkiezingen voor het Europees parlement moeten organiseren. Het is in verband met diverse wet- en regelgeving noodzakelijk om op het gebied van verkiezingen externe deskundigheid in te huren. Ook de kosten voor het organiseren van de verkiezingen vallen hiermee hoger uit dan begroot.

Personele inzet 0.2	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 231
----------------------------	---------------------------------------	-------

Het bleek in 2024 niet goed mogelijk om vacatureruimte tijdig op te vullen. Tegelijkertijd zijn er trainees ingezet, wat per saldo heeft geresulteerd in een lager kostenniveau.

		Bedrag x €1.000		
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-859	-795	63 V
		1.134	3.193	2.059 V

Hoofdpogave raadsakkoord	7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen en S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht, maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie, worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het in eigendom hebben van bepaalde gronden kan zijn ingegeven vanuit strategisch oogpunt. Er zijn gronden verhuurd en verpacht om op deze wijze dekking te verkrijgen voor de beheerslasten. Binnen dit taakveld zijn in 2024 weinig ontwikkelingen geweest.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Grondverkoop Oostervaart	I	-	-	-	-	341	341 V	341 V	
Ontw ikkeling Wold Dubbelop locatie	I	-	-60	60 N	235	1.709	1.474 V	1.413 V	
Grondverkoop Wigstraat	I	-	-18	18 N	-	134	134 V	116 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-859	-717	141 V	899	1.010	111 V	252 V	
Totaal exploitatie		-859	-795	63 V	1.134	3.193	2.059 V	2.123 V	
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-235	-235	-	35	35	-	-	
Totaal reserves		-235	-235	-	35	35	-	-	
Totaal		-1.094	-1.030	63 V	1.169	3.228	2.059 V	2.123 V	

Grondverkoop Oostervaart	Incidenteel voordeel op de baten van	€	341
---------------------------------	--------------------------------------	---	-----

Betreft de verkoopopbrengst van een kavel op het bedrijventerrein Oostervaart.

Ontwikkeling Wold Dubbelop locatie	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-60
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	1.474

In 2024 is een anterieure overeenkomst aangegaan ten behoeve van de ontwikkeling van de Wold Dubbelop locatie. In de anterieure overeenkomst is een grondverkoop overeengekomen van €1.688.750. Bij de decembernotitie is besloten van de gerealiseerde grondopbrengst €235.000 door te schuiven naar 2025 ter dekking van de tijdelijke verhuizing van 4Fusion en de toekomstige inrichting openbare ruimte. Daarnaast is in 2024 voor de tijdelijke verhuizing van 4Fusion een bijdrage van €20.000 van de ontwikkelaar ontvangen. De werkelijke kosten voor de tijdelijke verhuizing bedroegen in 2024 €60.000.

Grondverkoop Wigstraat	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-18
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	134

Betreft de verkoop van het bloot eigendom van een perceel bedrijventerrein aan de Wigstraat.

		Bedrag x €1.000		
0.4	Overhead	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-38.669	-36.897	1.772 V
		266	365	99 V

Hoofdpoging raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadhuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

Daarnaast staat een beperkt deel van de baten en lasten in direct verband met activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

In de paragraaf bedrijfsvoering leest u wat is gedaan en bereikt in 2024 voor het klimaat van continu verbeteren en aan het verduurzamen van de bedrijfsvoering.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.4 Overhead			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
Exploitatie									
Bedrijfsvoering algemeen	I		1.806	1.914	108 V	-	-	-	108 V
Lelystad Digitaal 2025	I		-2.493	-1.542	952 V	-	-	-	952 V
Personele inzet op andere taakvelden LD2025	I		-423	-	423 V	-	-	-	423 V
Storting voorziening dubieuze debiteuren	I		-	-187	187 N	-	-	-	187 N
Huisvesting en Facilitair	I		-2.251	-1.966	285 V	-	-	-	285 V
i-Aanbestedingsgelden	I		-651	-56	595 V	-	-	-	595 V
Visie Digitaal 2020/2025	I		-201	-13	189 V	-	-	-	189 V
Bedrijfsvoering IMA	I		-3.502	-2.878	625 V	-	-	-	625 V
Personele inzet 0.4	I		-4.282	-5.536	1.254 N	-	-	-	1.254 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-26.671	-26.635	36 V	266	365	99 V	136 V
Totaal exploitatie			-38.669	-36.897	1.772 V	266	365	99 V	1.872 V
Reserves									
Lelystad Digitaal 2025	I		-648	-1.600	952 N	-	-	-	952 N
i-Aanbestedingsgelden	I		-	-	-	651	56	595 N	595 N
Visie Digitaal 2020/2025	I		-	-	-	201	13	189 N	189 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-	-0	0 N	964	947	17 N	17 N
Totaal reserves			-648	-1.600	952 N	1.816	1.016	801 N	1.753 N
Totaal			-39.318	-38.497	820 V	2.082	1.381	701 N	119 V

Bedrijfsvoering algemeen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	108
---------------------------------	---------------------------------------	---	-----

De bijdrage vanuit de grondexploitatie aan de bedrijfsvoeringskosten is gerelateerd aan de geleverde inzet binnen de grondexploitatie. De daadwerkelijke inzet was hoger dan vooraf was ingeschat, waardoor een hogere bijdrage is gerealiseerd ten opzichte van de begroting.

Lelystad Digitaal 2025	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 952
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -952

Het programma LD 2025 bestaat uit een 3-jarige programmering van 30 projecten die invulling geven aan (nieuwe) wetgeving, Europese aanbestedingen, visie op dienstverlening en de digitale transformatie van de gemeente. De organisatie heeft prioriteiten moeten stellen en heeft de schaarse resources in 2024 toegewezen aan de projecten waar de bedrijfsbelangen het zwaarst wegen. Door het stellen van deze prioriteiten starten een aantal projecten in 2025. Projecten die geen gebruik maken van de kritische resources zijn in 2024 wel opgepakt.

Hierdoor is minder uitvoering gegeven aan andere projecten - deze schuiven in de lijn van uitvoering door naar 2025. Een deel van de niet bestede middelen zijn op basis van de prognose in de decembernotitie reeds doorgeschoven. Het restant wordt bij vaststellen van de jaarrekening 2024 doorgeschoven.

Personele inzet op andere taakvelden LD2025	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 423
--	---------------------------------------	-------

Ten behoeve van de implementatie van de nieuwe systemen in het sociaal domein zijn kosten van interne- en externe inzet van capaciteit begroot op dit taakveld. Deze kosten worden op drie verschillende taakvelden in het sociaal domein verantwoord: 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, 6.3 Inkomensregelingen en 6.5 Arbeidsparticipatie.

Storting voorziening dubieuze debiteuren	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -187
---	-------------------------------------	--------

In 2024 is €162.000 aan openstaande vorderingen afgeboekt ten laste van de voorziening. Dit betrof o.a. een faillissement (€122.000) en een aantal oude vorderingen die niet meer geïnd konden worden. Gezien de hoogte van het openstaande saldo per 31 december 2024 is het noodzakelijk om €187.000 bij te storten.

Huisvesting en Facilitair	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 285
----------------------------------	---------------------------------------	-------

De facilitaire- en onderhoudskosten van het stadhuis en de locatie Wigstraat zijn incidenteel lager door lagere kosten voor het verzenden van poststukken en -pakketten, lagere advertentiekosten en lagere reparatie- en herstelkosten.

i-Aanbestedingsgelden	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 595
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -595

Als gevolg van onvoldoende beschikbare capaciteit is vertraging opgetreden in de uitvoering van de aanbestedingen op het gebied van digitalisering, hetgeen heeft geleid tot lagere kosten en daardoor een lagere onttrekking aan de reserve. In 2025 wordt er verder gegaan met uitvoering en worden de resterende middelen alsnog ingezet.

Visie Digitaal 2020/2025	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 189
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -189

De meeste activiteiten zijn ten laste van Lelystad Digitaal als voortzetting van Visie Digitaal gebracht, waardoor een voordeel op de lasten is ontstaan en daardoor ook minder is onttrokken aan de Reserve Ontwikkeling Stad. In 2025 wordt er verder gegaan met uitvoering en worden de resterende middelen alsnog ingezet.

Bedrijfsvoering IMA	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 625
----------------------------	---------------------------------------	-------

In 2024 is in totaal €625.000 overgebleven. Hiervan heeft €311.000 betrekking op budget dat bij de ombuigingsopgave in de programmabegroting 2025 – 2028 als structurele bezuiniging is ingeboekt. De andere €314.000 heeft betrekking op structurele licentiekosten die als gevolg van vertraging op de

implementatie binnen Lelystad digitaal 2025 nog niet gerealiseerd zijn in 2024. Na implementatie is dit budget structureel benodigd.

Personele inzet 0.4	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.254
----------------------------	-------------------------------------	----------

Er is meer capaciteit op managementniveau ingezet om de groeiende organisatie aan te sturen. Gemiddelde overbezetting 2,3 fte. De functiewaardering is wel in bezetting maar niet in budget verwerkt per 2022. Dit is gerepareerd binnen de ombuigingen per 2025. Hiernaast heeft tijdelijke inhuur plaatsgevonden als gevolg van verloop van teamleiders en aanvullende inzet binnen het sociaal domein.

		Bedrag x €1.000		
0.5	Treasury	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-331	-916	586 N
		1.686	5.088	3.403 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn afhankelijk van de looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden. Er is in 2024 uitvoering gegeven aan de gemeentelijke treasuryfunctie, binnen de grenzen van de Wet FIDO en de daarbij geldende kasgeldlimiet. Door middel van het spreiden van de leningenportefeuille is getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
NV Vitens

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.5 Treasury			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Dividend	I	-	-	-	660	1.260	600 V	600 V	
Rentebaten	I	-	-	-	1.026	3.829	2.803 V	2.803 V	
Toegerekende rente bouwgrond	I	653	-	653 N	-	-	-	653 N	
Beheersvergoeding SVN leningen	I	-4	-144	140 N	-	-	-	140 N	
Interne rentedekking - bouwgrond in exploitatie	I	-713	-507	206 V	-	-	-	206 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-267	-265	1 V	-	-	-	1 V	
Totaal exploitatie		-331	-916	586 N	1.686	5.088	3.403 V	2.817 V	
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	2.114	2.114	-	-	
Totaal reserves		-	-	-	2.114	2.114	-	-	
Totaal		-331	-916	586 N	3.800	7.203	3.403 V	2.817 V	

Dividend	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 600
-----------------	--------------------------------------	-------

De dividendopbrengst van Alliander lag circa €600.000 hoger dan begroot, mede als gevolg van verkoop van dochteronderneming Kenter.

Rentebaten	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 2.803
-------------------	--------------------------------------	---------

Rentebaten kort geld (< 1 jaar)

De gemeente heeft de afgelopen jaren substantiële inkomsten uit grondverkoop verkregen. Ook dit jaar is dit het geval. Deze overliquiditeit is rentedragend bij de schatkist gestald. De rentebaten zijn circa €2,5 miljoen meer dan begroot als gevolg van het (oplopend) saldo op de rekening bij de schatkist.

Rente baten lang geld (> 1 jaar)

Voor de rentebaten SVN VROM starterslening bedragen de rentebaten circa €130.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn de rentebaten van Alliander (€81.000) en Omala (€62.000) niet begroot.

In aanloop naar de programmabegroting 2026 - 2029 worden de budgetten binnen het taakveld treasury geactualiseerd en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Toegerekende rente bouwgrond	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -653
-------------------------------------	-------------------------------------	--------

Met de verwerking van de vastgestelde MPG 2024 (besluit 24.209) in de begroting is de toegerekende rente bouwgrond in exploitatie gecorrigeerd.

Beheersvergoeding SVN leningen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -140
---------------------------------------	-------------------------------------	--------

Binnen de begroting worden de rentebaten en beheersvergoeding voor de SVN leningen niet gesplitst begroot. Daardoor ontstaat er op de lasten een nadeel van €140.000 en op de rentebaten een voordeel, zie het kopje Rentebaten.

In aanloop naar de programmabegroting 2026 - 2029 worden de budgetten binnen het taakveld treasury geactualiseerd en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Interne rentedekking - bouwgrond in exploitatie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 206
--	---------------------------------------	-------

Over de bouwgronden in exploitatie (BIE) wordt rente toegerekend, welke als interne rentedekking terugkomt binnen dit taakveld. Bij de jaarrekening is het verplicht om op basis van nacalculatie de daadwerkelijke toe te rekenen rente te bepalen. Het definitieve rentepercentage voor de BIE komt uit op 0,89%, waartegen vervolgens de toe te rekenen rente over de grondexploitaties opnieuw is berekend. Doordat het begrote rentepercentage BIE 1,25% is, en de boekwaarde door substantiële grondverkopen negatief is, resulteert dit in een voordeel ten opzichte van de begroting ter grootte van €206.000.

		Bedrag x €1.000			
0.61	OZB woningen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-2.156	-2.130	27 V
		Baten	13.687	14.823	1.136 V
0.62	OZB niet-woningen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-	-	-
		Baten	16.561	17.410	849 V
Hoofdpogave raadsakkoord		-			
Portefeuillehouder(s)		D. Grimbergen			
Onderdeel begrotingsmonitor 2024		Ja			
		Aard activiteiten			
		Wettelijk			
		Beïnvloedbaarheid lasten			
		[0 % - 20 %]			
		Beïnvloedbaarheid baten			
		[100 %]			

Context van het taakveld

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De gecombineerde aanslagen zijn aan het begin van het jaar verzonden. In totaal zijn voor woningen en bedrijfspanden bijna 40.000 aanslagen verzonden. In 55% van de gevallen zijn deze naar Mijn Overheid verzonden en 45% per post. Op de gecombineerde aanslag staat de OZB, Afvalstoffenheffing en Rioolheffing vermeld waardoor er in een oogopslag inzicht is in de gemeentelijke woonlasten. Van personen waarvan bekend is dat ze in aanmerking komen voor kwijtschelding, is op de gecombineerde aanslag meteen zichtbaar gemaakt dat kwijtschelding is verleend.

Na de verzending zijn de betalingen, kwijtscheldingsaanvragen, betalingsregelingverzoeken, bezwaren en beroepen ontvangen en in behandeling genomen dan wel verwerkt.

Voor de OZB/WOZ-beschikkingen zijn 2000 bezwaren (100 informeel en 1900 formeel) ontvangen. De trend van het toenemende aantal bezwaren die door zgn. no cure, no pay-bedrijven zijn ingediend is doorbroken. In 2024 is het aantal bezwaren gehalveerd ten opzichte van 2023. Daarnaast is ook het aantal beroepen bij de rechtbank iets teruggelopen.

De aanvragen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zijn nagenoeg allemaal afgehandeld, betalingsregelingen zijn zo nodig getroffen, bezwaren tegen de invordering zijn afgehandeld en de dwanginvordering is opgestart.

Gerelateerde beleidsnota's

Tarievennota 2024 (behandeling in de raad eind 2023)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.61 OZB woningen			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
OZB w oningen	I		-	-	-	13.422	14.448	1.026 V	1.026 V
Opbrengst invordering	I		-	-	-	265	375	110 V	110 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-2.156	-2.130	27 V	-	0	0 V	27 V
Totaal exploitatie			-2.156	-2.130	27 V	13.687	14.823	1.136 V	1.162 V
Totaal			-2.156	-2.130	27 V	13.687	14.823	1.136 V	1.162 V

Financiële verschillen: 0.62 OZB niet-woningen naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
OZB niet-w oningen	S	-	-	-	16.561	17.410	849 V	849 V
Totaal exploitatie		-	-	-	16.561	17.410	849 V	849 V
Totaal		-	-	-	16.561	17.410	849 V	849 V

OZB woningen	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 1.026
---------------------	--------------------------------------	---------

Op de OZB woningen is een positief resultaat gerealiseerd van €1.026.000. Reden hiervoor is dat de gerealiseerde meeropbrengst 2023, die voor het grootste deel structureel van aard is, niet in de begroting 2024 is opgenomen. Dit is reeds gemeld bij de begrotingsmonitor en als bijstelling betrokken in het begrotingsproces.

Opbrengst invordering	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 110
------------------------------	--------------------------------------	-------

De opbrengst invordering is hoger dan begroot door een toename in het aantal aanmaningen en dwangbevelen.

OZB niet-woningen	Structureel voordeel op de baten van	€ 849
--------------------------	--------------------------------------	-------

Op de OZB niet-woningen is een positief resultaat behaald van €849.000. Dit is veroorzaakt door diverse grote projecten die van start zijn gegaan en voor een deel in de begroting zijn meegenomen. Deze extra inkomsten zijn structureel van aard. Dit is reeds gemeld bij de begrotingsmonitor en als bijstelling betrokken in het begrotingsproces.

		Bedrag x €1.000		
0.63	Parkeerbelasting	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten		
		Baten		
		-	0	0 V
		2.190	2.023	167 N

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen en P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting precies wordt ontvangen. De opbrengsten komen min of meer overeen met de baten in 2023. Mogelijk heeft het slinken van het parkeerareaal als gevolg van bouwplannen in het stadshart bijgedragen aan het ontvangen van minder baten uit parkeerbelasting. De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ongeveer 7,5% afwijking).

Gerelateerde beleidsnota's

Parkeerverordening Lelystad
Verordening Parkeerbelasting Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

Coöperatie ParkeerService

Financiële verschillen: 0.63 Parkeerbelasting naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Parkeerbelasting	I	-	-	-	2.190	2.023	167 N	167 N
Totaal exploitatie		-	-	0 V	2.190	2.023	167 N	167 N
Totaal		-	-	0 V	2.190	2.023	167 N	167 N

Parkeerbelasting	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -167
-------------------------	------------------------------------	--------

In 2024 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting precies wordt ontvangen. De opbrengsten komen min of meer overeen met de baten in 2023. Mogelijk heeft het slinken van het parkeerareaal als gevolg van bouwplannen in het stadshart bijgedragen aan het ontvangen van minder baten uit parkeerbelasting. De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ongeveer 7,5% afwijking).

		Bedrag x €1.000		
0.64	Belastingen overig	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten		
		Baten	321	354 33 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[100 %]

Context van het taakveld

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van: hondenbelasting (artikel 226).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Voor het belastinggebied hondenbelasting zijn de bestandswerkzaamheden, registratie en controle uitgevoerd. De aanslagen hondenbelasting zijn verzonden en de invordering heeft plaatsgevonden. De aanslagen hondenbelasting zijn gecombineerd met de aanslagen voor de onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Gerelateerde beleidsnota's

Legesverordening Lelystad 2024 (raadsbehandeling eind 2023)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 0.64 Belastingen overig naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	321	354	33 V	33 V
Totaal exploitatie		-	-	-	321	354	33 V	33 V
Totaal		-	-	-	321	354	33 V	33 V

		Bedrag x €1.000		
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-	-	-
		213.380	214.919	1.540 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven. De begrote bijdrage die de gemeente in 2024 uit het gemeentefonds ontvangt is gebaseerd op de informatie uit de septembercirculaire 2023.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds.

Algemene uitkering (AU)

De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kostengeoriënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten. Er worden momenteel diverse discussies gevoerd over enerzijds de hoogte van macrobudget en anderzijds over het verdeelmodel dat wordt gebruikt om dit macrobudget onder gemeenten te verdelen.

Integratie uitkeringen (IU)

De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen (DU)

Decentralisatie uitkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is.

Aanvullende uitkering (ICL- bijdrage)

De gemeente Lelystad ontvangt sinds 1988 een zogeheten ICL-bijdrage. Deze bijdrage is ingesteld naar aanleiding van het rapport van de Interdepartementale Commissie Lelystad (ICL), waarmee de gemeente gecompenseerd wordt voor de bovenmatige kosten die voortvloeien uit de ruimte aanleg van de openbare ruimte zoals die door de Rijksoverheid aan de gemeente is meegegeven.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds naar onderwerp (bedragen x €1.000)	begroting		realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil		
Exploitatie									
Algemene uitkering	I	-	-	-	191.113	191.922	809 V	809 V	
DU - Uitvoeringskosten Omgevingsw et	I	-	-	-	-	356	356 V	356 V	
DU - Vangnetregeling energietoelage	I	-	-	-	-	140	140 V	140 V	
DU - Meerkosten Oekraïne socaal domein	I	-	-	-	-	136	136 V	136 V	
DU - Spreidingsw et	I	-	-	-	-	56	56 V	56 V	
DU - Nationaal Programma L&V	I	-	-	-	-	50	50 V	50 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	22.267	22.260	7 N	7 N	
Totaal exploitatie		-	-	-	213.380	214.919	1.540 V	1.540 V	
Totaal		-	-	-	213.380	214.919	1.540 V	1.540 V	

Algemene uitkering	Incidenteel voordeel op de baten van	€	809
---------------------------	--------------------------------------	---	-----

Het in de begroting opgenomen bedrag is gebaseerd op de septembercirculaire 2023 en nadien zijn er nog enkele circulaires gepubliceerd en zijn de lokale maatschappelijke eenheden geactualiseerd op basis van de laatste gegevens. Per saldo resulteerden deze ontwikkelingen in een positieve afwijking ten opzichte van de begroting.

DU - Uitvoeringskosten Omgevingswet	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 356
--	--------------------------------------	-------

De gemeente heeft in een eerder stadium reeds dekking vrijgemaakt voor de invoering van de Omgevingswet en deze bijdrage via het gemeentefonds kan gezien worden als compensatie.

DU - Vangnetregeling energietoelage	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 140
--	--------------------------------------	-------

In een eerder stadium waren er middelen gereserveerd voor het inrichten van een vangnetconstructie, zodat gemeenten eventueel gecompenseerd konden worden voor te grote nadelige afwijkingen bij het verstrekken van de zogeheten energietoelage. Er zijn slechts 16 gemeenten die hiervoor in aanmerking kwamen voor deze vangnetconstructie. Het restant budget is via de decembercirculaire 2024 weer toegevoegd aan het gemeentefonds via deze decentralisatie uitkering.

DU - Meerkosten Oekraïne sociaal domein	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 136
--	--------------------------------------	-------

Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig dat gemeenten compensatie hebben ontvangen voor gestegen kosten op het vlak van Wmo, Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid.

DU - Spreidingswet	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 56
---------------------------	--------------------------------------	------

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Iedere gemeente heeft een bedrag ontvangen van €20.000 plus een bedrag op basis van het aantal opvangplaatsen.

DU - Nationaal Programma L&V	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 50
---	--------------------------------------	------

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt sinds 2019 intensiever samengewerkt met 19 gemeenten, waarin de 20 stedelijke focusgebieden liggen. Ter ondersteuning van de integrale aanpak ontvangen deze gemeenten elk €50.000. Via de resultaatbestemming zal de raad worden voorgesteld deze middelen voor besteding beschikbaar te maken in 2025.

		Bedrag x €1.000		
0.8	Overige baten en lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-2.776	-861	1.915 V
		-	-	-

Hoofdpoging raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Dit taakveld omvat de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadmineistreerd. Een deel van de stelposten kan in 2024 op incidentele basis vrijvallen en dat is de voornaamste oorzaak van het voordelige resultaat in 2024.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is een structureel budget beschikbaar van €50.000. In 2024 is geen aanspraak gemaakt op dit budget.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodragers voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld. Daarnaast wordt de gemeente geconfronteerd met medewerkers die gebruik maken van de Regeling voor vervroegde uittreding (RVU) op basis van de mogelijkheid die daarvoor in de CAO geboden wordt.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.8 Overige baten en lasten			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Stelpost kapitaallasten			-1.315	-	1.315 V	-	-	-	1.315 V
Voormalig personeel			-333	-804	471 N	-		-	471 N
Stelpost compensatie materiële budgetten			-689	-	689 V	-	-	-	689 V
Overige stelposten			-158	-	158 V	-	-	-	158 V
Financiële verschillen			-242	-	242 V	-	-	-	242 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-40	-57	17 N	-	-	-	17 N
Totaal exploitatie			-2.776	-861	1.915 V	-	-	-	1.915 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-22.761	-22.754	7 V	24.602	24.581	21 N	14 N
Totaal reserves			-22.761	-22.754	7 V	24.602	24.581	21 N	14 N
Totaal			-25.537	-23.615	1.922 V	24.602	24.581	21 N	1.901 V

Stelpost kapitaallasten	Structureel voordeel op de lasten van	€ 1.315
--------------------------------	---------------------------------------	---------

Een incidenteel voordeel op de lasten in verband met de vrijval van de stelpost kapitaallasten. De in de gemeentebegroting geraamde kapitaallasten worden periodiek geactualiseerd op basis van de investeringsbegroting en dat resulteert voor 2024 in een incidenteel voordeel.

Voormalig personeel	Structureel nadeel op de lasten van	€ -471
----------------------------	-------------------------------------	--------

De Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) is op basis van CAO afspraken beschikbaar voor medewerkers die aan de voorwaarden voldoen. In 2024 is er door 18 medewerkers gebruik gemaakt van deze regeling en de hieraan gerelateerde kosten worden geboekt op dit taakveld.

In 2025 loopt de regeling voor 6 medewerkers af en zal een gelijk aantal medewerkers instromen in de regeling. De geschatte kosten zullen uitkomen op ca. € 400.000.

Stelpost compensatie materiële budgetten	Structureel voordeel op de lasten van	€ 689
---	---------------------------------------	-------

Iedere begrotingscyclus worden er opnieuw middelen geraamd om de budgetten binnen de gemeentebegroting te kunnen indexeren. In opmaat naar de programmabegroting 2025 – 2028 is terughoudend omgegaan met het corrigeren van budgetten voor inflatie. Als onderdeel van de ombuigingsopgave is ervoor gekozen om met ingang van 2025 – onder andere – deze middelen structureel vrij te laten vallen. Om die reden was er in 2024 sprake van een vrijval van de stelpost compensatie materiële budgetten.

Overige stelposten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 158
---------------------------	---------------------------------------	-------

In de begroting 2024 stonden enkele stelposten begroot, onder andere ter dekking van kapitaallasten die voortvloeien uit eerder geplande – en nog uit te voeren – investeringen. Deze stelposten vallen in 2024 vrij ten gunste van het resultaat. Meer concreet gaat hem bijvoorbeeld om de stelpost voor de skatebaan, waarvoor geldt dat dekking van de kapitaallasten pas benodigd is in het jaar nadat de investering volledig is afgerond. Onder de noemer 'Fietspakhuis Theaterkwartier' stond er ook een stelpost begroot voor dekking van kapitaallasten. De raad heeft per amendement bij de programmabegroting 2025 – 2028 besloten deze middelen structureel vrij te laten vallen als bijdrage in de ombuigingsopgave.

Financiële verschillen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 242
-------------------------------	---------------------------------------	-------

In de gemeentebegroting wordt er gebruik gemaakt van de stelpost 'financiële verschillen', zodat eventuele verschillen gedurende het jaar centraal geadministreerd kunnen worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om afrondingsverschillen of aansluitverschillen waar nog een nadere analyse op uitgevoerd moet worden. Per saldo is er op dit vlak in 2024 sprake van een incidenteel voordeel ten opzichte van de begroting.

			Bedrag x €1.000		
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
			Lasten	-	-4.026
			Baten	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In het boekjaar 2024 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting voor de definitieve aanslag 2022. Tevens zijn in 2024 voorlopige aanslagen betaald voor de boekjaren 2023 en 2024. Op basis van de huidige inzichten zal ook voor de daaropvolgende jaren sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Vennootschapsbelasting 2023		I	-	-3.210	3.210 N			-	3.210 N
Vennootschapsbelasting 2024		I		-816	816 N			-	816 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-	-4.026	4.026 N	-	-	-	4.026 N
Totaal			-	-4.026	4.026 N	-	-	-	4.026 N

Vennootschapsbelasting 2023	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -3.210
Vennootschapsbelasting 2024	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -816

De betaalde vennootschapsbelasting in 2024 heeft voor ± € 3,2 miljoen betrekking op het belastingjaar 2023 en voor ± € 0,8 miljoen betrekking op het belastingjaar 2024. De aanslagen worden gedekt uit het positieve resultaat vanuit de grondexploitaties over 2023. Ook voor de komende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

		Bedrag x €1.000		
0.10	Mutaties reserves	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-27.087	-6.752	20.335 V
		44.329	20.552	23.777 N

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De financiële mutaties op de reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de betreffende lasten en / of baten worden veroorzaakt.

Gerelateerde beleidsnota's

Nota reserves en voorziening 2019

Gerelateerde verbonden partijen

-

De tabel op de volgende pagina geeft per taakveld de mutaties weer. De reserves worden toegelicht binnen de taakvelden waar de lasten / baten betrekking op hebben.

0. Bestuur en ondersteuning bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	-235	-235	-235	-
0.4 Overhead	-	-648	-648	-1.600	-952
0.8 Overige baten en lasten	1.205	-23.966	-22.761	-1.249	21.512
2.1 Verkeer en vervoer	-	-16	-16	-16	-
3.1 Economische ontwikkeling	-	-10	-10	-	10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-103	-103	-178	-75
5.4 Musea	-	-300	-300	-300	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-116	-116	-116	-
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-84	-84	-49	35
6.2 Toegangen eerstelijnsvoorzieningen	-	-101	-101	-101	-
6.3 Inkomensregelingen	-434	-260	-694	-890	-197
6.4 WSW en beschut werk	-	-228	-228	-228	-
6.5 Arbeidsparticipatie	-640	-	-640	-640	-
7.1 Volksgezondheid	-	-10	-10	-10	-
8.3 Wonen en bouwen	-	-1.142	-1.142	-1.140	2
Totaal Lasten	131	-27.219	-27.087	-6.752	20.335
Baten					
0.1 Bestuur	-	253	253	297	44
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	35	35	35	-
0.4 Overhead	275	1.541	1.816	1.016	-801
0.5 Treasury	2.114	-	2.114	2.114	-
0.8 Overige baten en lasten	1.427	23.175	24.602	3.077	-21.526
1.2 Openbare orde en veiligheid	25	164	189	189	0
2.1 Verkeer en vervoer	880	-364	516	393	-123
2.2 Parkeren	-	50	50	38	-12
3.1 Economische ontwikkeling	375	-40	335	320	-15
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	25	46	71	71	-
3.4 Economische promotie	250	-18	232	214	-18
4.2 Onderwijshuisvesting	400	-150	250	250	-
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	680	-449	231	453	222
5.1 Sportbeleid en activering	72	145	217	87	-130
5.2 Sportaccommodaties	-	50	50	48	-2
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	280	104	384	476	91
5.4 Musea	-	330	330	330	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	17	17	9	-9
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.017	982	1.999	2.017	18
6.3 Inkomensregelingen	1.185	1.426	2.611	2.215	-396
6.5 Arbeidsparticipatie	-	377	377	314	-63
6.71 d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	296	-53	244	289	45
7.3 Afval	-	17	17	10	-8
7.4 Milieubeheer	175	1.149	1.324	695	-629
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	15	15	15	-
8.1 Ruimte en leefomgeving	510	275	784	716	-69
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	3.846	3.846	3.787	-59
8.3 Wonen en bouwen	450	967	1.417	1.080	-338
Totaal Baten	10.437	33.893	44.329	20.552	-23.777
Eindtotaal	10.568	6.674	17.242	13.800	-3.442

0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-249	-26.494	26.245 N
		-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de kadernota 2024 - 2027. Na besluitvorming over deze programmebegroting 2024 - 2027 worden deze cijfers geactualiseerd, zodat er aansluiting is met het financieel perspectief 2024 - 2027.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op dit taakveld wordt het saldo van alle andere taakvelden geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het hier gepresenteerde "nadelige" resultaat van €23.934.000 is de tegenhanger van, het per saldo, positieve resultaten op alle overige taakvelden. Kortom dit is de technische verwerking van het positieve rekeningresultaat. In het hoofdstuk [Analyse op hoofdlijnen](#) wordt op clusterniveau weergegeven op welke onderdelen er sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting.

1. Veiligheid

1. Veiligheid bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
1.1 Crisisbeheersingen brandweer	-6.719	16	-6.703	-7.088	-385
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.065	-1.950	-6.015	-6.189	-174
Totaal Lasten	-10.784	-1.934	-12.718	-13.277	-559
Baten					
1.1 Crisisbeheersingen brandweer	101	-	101	169	68
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	1.470	1.580	1.683	104
Totaal Baten	210	1.470	1.680	1.852	172
Eindtotaal	-10.574	-464	-11.038	-11.425	-387

De taakvelden binnen het cluster '1. Veiligheid' hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Verantwoording taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-6.703	-7.088	385 N
		Baten	101	169	68 V

Hoofdpogave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	I.A. Bakker	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld
Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?
In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De uitvoering hiervan is belegd bij de Veiligheidsregio Flevoland, die jaarlijks een bijdrage van de deelnemende gemeenten ontvangt. Het jaar 2024 stond in het teken van de versterking van de crisis en Rampenbestrijding. Het ministerie heeft voor elke regio hier extra middelen beschikbaar gesteld. Het nieuwe beleidsplan, risicoprofiel Veiligheidsregio en dekkingsplan brandweer zijn besproken met de raden en daarna in 2024 vastgesteld.

Gemeenschappelijke Regeling: Met de herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) diende de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Flevoland ook te worden herzien. Na de reguliere zienswijzeprocedure richting de gemeenteraden is de nieuwe gemeenschappelijke regeling in overeenstemming met de Wgr per 1 juli 2024 formeel vastgesteld

Samenwerking Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek: Na een eerdere interne bestuurlijke evaluatie hebben de samenwerkende veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek een externe doorlichting van de huidige samenwerking laten uitvoeren door het bureau Lysias. In hun rapport komt naar voren dat de samenwerking werkt en zijn er aanbevelingen gedaan voor de verdere doorontwikkeling van de samenwerking.

Omgevingswet en adviseren over risico's: De medewerkers van de Veiligheidsregio zijn adequaat opgeleid en getraind voor het werken met de Omgevingswet en de samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners. De veiligheidsregio adviseerde de gemeenten proactief. Het adviseren van gemeenten op het onderdeel veiligheid in de nieuwe plannen, is vereist op grond van de Omgevingswet.

Meldkamer Midden Nederland: De nieuwe Meldkamer Midden-Nederland wordt gerealiseerd boven de nieuwbouw van het politiekantoor in Hilversum. De verwachting is dat de nieuwe meldkamer Midden-Nederland vanaf juni 2025 operationeel is.

Toekomstbestendige brandweer, incl. paraatheid en verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie)
Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad is er gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam *verplichtend karakter*. De minister heeft in 2024 geen besluit genomen inzake de financiering hiervan. Consequentie is dat de gemeente deze financiering tijdelijk bijleggen, omdat dit direct de brandweezorg raakt (zie BURAP 2024 en begrotingswijziging 2024).

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023 - 2026 Beleidsplan Veiligheidsregio	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Actualisatie verplichting Alternatief FLO	I	-	123	123 V	-	-	-	-	123 V
Energie en schoonmaak brandweer / ambulance	S	-949	-1.042	93 N	-	-	-	-	93 N
Bijdrage veiligheidsregio	I	-	-457	457 N	-	-	-	-	457 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-5.754	-5.713	42 V	101	169	68 V		110 V
Totaal exploitatie		-6.703	-7.088	385 N	101	169	68 V		317 N
Totaal		-6.703	-7.088	385 N	101	169	68 V		317 N

Actualisatie verplichting Alternatief FLO	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	123
---	---------------------------------------	---	-----

De voorziening voor het Functioneel leeftijdsontslag brandweerpersoneel is gevormd in verband met de verplichting voortvloeiend uit een uitvoeringsovereenkomst met de Veiligheidsregio Flevoland. Deze regeling geldt voor 12 personen die een repressieve dienst vervullen en door deze regeling vanaf de leeftijd van 59 jaar met vervroegd pensioen kunnen, waarbij de gemeente een deel van de bezoldiging aanvult.

Vanaf 2022 wordt jaarlijks met 2,5% indexatie rekening gehouden en is gelijk aan het percentage waarmee bij de Veiligheidsregio wordt gerekend. Op basis van werkelijk gebruik vindt afrekening in enig jaar plaats.

Energie en schoonmaak brandweer / ambulance	Structureel nadeel op de lasten van	€ -93
--	-------------------------------------	-------

De energielasten en schoonmaakkosten zijn in boekjaar 2024 hoger dan begroot. Het energiecontract van de gemeente Lelystad is in 2024 opnieuw aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in lagere prijzen. Daarnaast is bij de kadernota in 2024 – 2027 het budget voor schoonmaak opgehoogd. Beide acties resulteren in de verwachting dat in 2025 geen tekort op de energielasten en schoonmaaklasten zal ontstaan.

Bijdrage veiligheidsregio	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -457
----------------------------------	-------------------------------------	--------

De jaarrekening 2024 van de veiligheidsregio sluit uiteindelijk met een negatief resultaat van € 2.320.068. Belangrijkste oorzaak van het negatieve resultaat is een noodzakelijke dotatie van € 3.497.000 aan de algemene reserve om de kosten van Verplichtend karakter in 2025 te dekken als gevolg van vertraagde besluitvorming landelijk. De gemeente Lelystad draagt conform de verdeelsleutel € 456.974. Deze kosten zijn als kosten meegenomen in de gemeentelijke jaarrekening 2024. Dit conform verslagleggingsregels waar de kosten genomen moeten worden in het jaar waar het betrekking op heeft.

			Bedrag x €1.000		
1.2	Openbare orde en veiligheid		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.015	-6.189	174 N
		Baten	1.580	1.683	104 V

Hoofdpagave raadsakkoord	9. Openbare Orde & Veiligheid	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A.E.H. Baltus	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal veiligheidsplan 2023-2026.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er wordt uitvoering gegeven aan het integraal veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 met daarin focus op de prioriteiten: cybercriminaliteit, aanpak ondermijning, jeugd en veiligheid en zorg en veiligheid. Daarnaast is uitvoering gegeven aan het landelijke project Preventie met Gezag.

- 1. Cybercriminaliteit.** De samenwerking tussen de Flevolandse gemeenten op gebied van digitale veiligheid is geïntensiveerd. Verder zijn diverse bewustwordingscampagnes gehouden voor inwoners en ondernemers ter bevordering van de digitale weerbaarheid.
- 2. Ondermijning.** Controles op bedrijventerreinen en op illegale prostitutie zijn geïntensiveerd. Verschillende bewustwordingscampagnes zijn georganiseerd om de maatschappelijke weerbaarheid en meldingsbereidheid te vergroten. De resultaten van de aanpak van ondermijning zijn omvat in een factsheet.
- 3. Jeugd en Veiligheid.** Er is verder uitvoering gegeven aan Preventie met Gezag. De aanpak ligt op koers. In 2024 is geïnvesteerd in meer preventieve inzet door o.a. uitbreiding van jongerenwerk en jeugsboa's en is er ingezet op uitbreiding van individuele aanpak van jongeren, de persoongerichte aanpak is verder doorontwikkeld. Om jeugdoverlast te verminderen zijn we samen met onze partners gestart met het implementeren van een nieuwe methodiek om jeugdgroepen goed in beeld te krijgen, het zogenaamde 7-stappen methodiek. Ook is de inzet van burgemeestersbevoegdheden onderzocht en is in 2024 voor het eerst een samenscholingsverbod ingesteld om jeugdoverlast tegen te gaan.
- 4. Zorg en Veiligheid.** Het uitvoeringsplan mensenhandel is vastgesteld. Daaraan wordt nu uitvoering gegeven. In 2024 zijn er twee buurtschouwen geweest.

Verder is noemenswaardig dat in 2024, zowel landelijk als lokaal, een toename is geweest van explosies bij woningen en bedrijfspanden. In 2023 zijn er 4 explosies geweest. In 2024 hebben er 21 explosies plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan zijn diverse panden tijdelijk gesloten en is op één locatie tijdelijk cameratoezicht ingesteld.

Veiligheid is een veelomvattend beleidsveld. Het gaat om jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, aanpak drugsoverlast, mensenhandel, prostitutiebeleid, huiselijk geweld en crisisbeheersing. Het gaat ook om het veiligheidsgevoel van burgers zoals dit mede wordt beïnvloed door de inrichting van de openbare ruimte en beleid inzake jeugd, gezondheidszorg, wonen, werk en onderwijs. Het IVP beschrijft meer dan honderd activiteiten waaraan doorlopend uitvoering wordt gegeven. Daarbij wordt, zowel beleidsmatig als in de uitvoering, doorlopend verbinding gelegd met betrokken partijen zoals Stadtoezicht, het sociaal domein, zorgpartijen en politie.

Gerelateerde beleidsnota's

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Evenementenbeleid
Nota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen

Omgevingsdienst

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
1.2 Openbare orde en veiligheid			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
Exploitatie									
Ligplaats KNRM Lelystad	I		-189	-268	79 N	-	-	-	79 N
Calamiteiten	I		-13	-103	90 N	-	-	-	90 N
Vergunningverlening	I		-	-84	84 N	-	-	-	84 N
Veiligheid	I		-690	-553	137 V	-	33	33 V	170 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-5.123	-5.180	58 N	1.580	1.650	71 V	13 V
Totaal exploitatie			-6.015	-6.189	174 N	1.580	1.683	104 V	70 N
Reserves									
Ligplaats KNRM Lelystad	I		-	-	-	189	189	0 V	0 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-	-	-	-	-	0 N	0 N
Totaal reserves			-	-	-	189	189	0 V	0 V
Totaal			-6.015	-6.189	174 N	1.769	1.872	104 V	70 N

Verplaatsen KNRM-boot	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -79
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ -

Hogere uitvoeringskosten voor de Ligplaats KNRM Lelystad door indexering en marktwerking ten opzichte van het eerder beschikbaar gestelde budget.

Calamiteiten	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -90
---------------------	-------------------------------------	-------

Als gevolg van een incident met bodemverontreiniging en sanering hiervan op de Larserringweg zijn kosten gemaakt. Het proces om gemaakte kosten te verhalen loopt nog.

Vergunningverlening	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -84
----------------------------	-------------------------------------	-------

Inzet van juridische advies inzake WOO-verzoek schaarse vergunningen.

Veiligheid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 151
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 33

Zowel op sociale veiligheid als op openbare orde en veiligheid is er een aantal kleine posten niet volledig uitgegeven in 2024, onder andere doordat niet volledig gebruik is gemaakt van incidentele subsidies. Hiernaast zijn van der Staaij middelen ontvangen voor nazorg van ex-gedetineerden, deze waren niet begroot voor 2024, maar wel ontvangen.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2. Verkeer, vervoer en waterstaat bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer	-23.586	337	-23.249	-23.295	-46
2.2 Parkeren	-2.313	-456	-2.768	-2.853	-85
2.3 Recreatieve havens	-246	-0	-246	-263	-16
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-7	-7
2.5 Openbaar vervoer	-60	-1	-61	-45	16
Totaal Lasten	-26.204	-120	-26.324	-26.462	-138
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer	549	295	843	1.176	333
2.2 Parkeren	524	-	524	534	9
2.3 Recreatieve havens	80	-	80	92	12
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	27	-27	-	12	12
Totaal Baten	1.180	268	1.448	1.813	366
Eindtotaal	-25.024	148	-24.876	-24.648	228

De taakvelden binnen het cluster '2. Verkeer, vervoer en waterstaat' hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
2.1	Verkeer en vervoer	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-23.249	-23.295	46 N
		843	1.176	333 V

Hoofdpoging raadsakkoord	1. Bereikbaarheid	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP).

De realisatie van bermverhardingen Polderwegen heeft als gevolgen van capaciteitsproblemen en het in de voorbereiding van de uitvoering combineren van werkzaamheden vertraging opgelopen, maar is in najaar 2024 gestart en zal in 2025 worden afgerond.

In navolging van het raadsakkoord is onderzoek gedaan naar knelpunten in de stadshoofdwegenstructuur, het fietspadennetwerk, Verkeersveiligheid in de wijken en toegankelijkheid van bushaltes. De resultaten van deze onderzoeken en een plan van aanpak op de verschillende onderdelen zijn in 2024 voorgelegd aan de raad.

Gerelateerde beleidsnota's

Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
 Beleidsplan Openbare verlichting 2005
 Bewegwijzering in Lelystad 2016
 Gladheidsbestrijdingsplan
 Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
2.1 Verkeer en vervoer			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
DO Wegen	I	-12.640	-12.740	100 N	-	-	-	100 N	
Leges en reclame inkomsten	I	-	-	-	287	389	102 V	102 V	
Reiniging	I	-2.443	-2.385	58 V	40	97	57 V	115 V	
DO Openbare verlichting	I	-	-	-	477	567	91 V	91 V	
Civiele Kunstwerken	I	-1.447	-1.341	106 V	-	-	-	106 V	
Verkeer	I	-613	-732	119 N	40	123	83 V	36 N	
MIRT- onderzoek Lelylijn	I	-400	-333	67 V	-	-	-	67 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-5.707	-5.764	57 N	-	-0	0 N	57 N	
Totaal exploitatie		-23.249	-23.295	46 N	843	1.176	333 V	286 V	
<u>Reserves</u>									
MIRT- onderzoek Lelylijn	I	-	-	-	400	333	67 N	67 N	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-16	-16	-	116	59	56 N	56 N	
Totaal reserves		-16	-16	-	516	393	123 N	123 N	
Totaal		-23.265	-23.311	46 N	1.359	1.569	209 V	163 V	

Dagelijks onderhoud wegen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -100
----------------------------------	-------------------------------------	--------

Meer kleinschalige herstel werkzaamheden aan elementenverhardingen in de openbare ruimte. Deze extra werkzaamheden zijn uitgevoerd op basis van uitgevoerde inspecties en klachten en meldingen van bewoners.

Leges en reclame inkomsten	Incidenteel voordeel op de baten van	€	102
-----------------------------------	--------------------------------------	---	-----

Een incidenteel voordeel op de baten van €102.000 op inkomsten uit leges op kabels en leidingen en uit reclame-inkomsten uit voorzieningen Buspassagiers (abri's).

In 2025 zal de AVOI (Algemene Verordening Ondergrondse Infra) worden geactualiseerd. Vooruitlopend op deze actualisatie zijn er extra inkomsten begroot vanaf 2026.

Het proces van aanbesteding, in 2024, van de voorzieningen Buspassagiers loopt nog door in 2025. Als het aanbestedingsresultaat bekend is zal de begroting hierop worden geactualiseerd.

Reiniging	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	58
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	57

Een incidenteel voordeel op de lasten van €58.000 door vertraging in plaatsing van Wastemates (afvalbakken met pers en volmeldsysteem) in het stadshart en subcentra. Hierdoor hoefde minder termijnen dan vooraf begroot betaald te worden in 2024.

Een incidenteel voordeel op de baten van €57.000 door een incidentele bijdrage van Verpact als onderdeel van het totaal resterende budget uit de Zwerfafval vergoeding 2023 - 2024.

Dagelijks onderhoud openbare verlichting	Incidenteel voordeel op de baten van	€	91
---	--------------------------------------	---	----

Omdat er een inhaalslag is gemaakt met de facturatie van energie richting derden is er dit jaar meer opbrengsten gerealiseerd.

Civiele Kunstwerken	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	106
----------------------------	---------------------------------------	---	-----

Doordat na onderzoek bij voorgenomen werkzaamheden zwaardere onderhoudsmaatregelen nodig bleken dan voorzien zijn deze niet uitgevoerd binnen het dagelijks onderhoud. Voor zover ze nog niet zijn uitgevoerd in 2024, zijn deze meegenomen in de programmering van het IGOR en komen in de komende jaren ten laste van het groot onderhoud.

Verkeer	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-119
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	83

Er zijn voor enkele projecten meerkosten gemaakt waarvoor deels een subsidie of bijdrage is ontvangen. Het gaat om het verkeersmodel en veilig verkeer in de wijken. Hiernaast zijn in 2024 inhuurkosten gemaakt welke niet voorzien waren voor het uitvoeren van diverse projecten.

MIRT- onderzoek Lelylijn	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	67
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-67

We doen een bijdrage aan de Lelylijn. Deze stond voor 2024 in de begroting maar in 2025 wordt de laatste factuur betaald waar dit budget voor benodigd is. Tegenover deze kosten staat een onttrekking uit de Reserve ontwikkeling stad die daarmee voor dit deel ook doorschuift naar 2025.

Bedrag x €1.000

2.2	Parkeren			
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-2.768	-2.853	85 N
	Baten	524	534	9 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeeluitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 zijn er geen grote wijzigingen opgetreden op dit taakveld. De kosten zijn gemaakt zijn voor het instandhouden van de parkeervoorzieningen in het Stadshart van Lelystad (parkeergarages en straatparkeren). De kosten voor de parkeergarages zijn iets hoger uitgevallen dan begroot als gevolg van enkele onvoorziene technische reparaties aan parkeerapparatuur en reparaties/vervangingen als gevolg van vandalisme.

Gerelateerde beleidsnota's

Parkeerverordening Lelystad
Nota Parkeernormen 2023
Mobiliteitsvisie

Gerelateerde verbonden partijen

Coöperatie ParkeerService

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
2.2 Parkeren			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Energie en schoonmaak parkeergarages		S	-1.198	-1.301	103 N	-	-	-	103 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-1.570	-1.552	18 V	524	534	9 V	27 V
Totaal exploitatie			-2.768	-2.853	85 N	524	534	9 V	75 N
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	50	38	12 N	12 N
Totaal reserves			-	-	-	50	38	12 N	12 N
Totaal			-2.768	-2.853	85 N	574	571	3 N	88 N

Energie en schoonmaak parkeergarages	Structureel nadeel op de lasten van	€ -103
---	-------------------------------------	--------

De energielasten zijn in boekjaar 2024 hoger dan begroot. Het energiecontract van de gemeente Lelystad is in boekjaar 2024 opnieuw aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in lagere prijzen waardoor de verwachting is dat het tekort voor de energielasten in boekjaar 2025 niet plaatsvindt.

		Bedrag x €1.000			
2.3	Recreatieve havens		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-246	-263	16 N
		Baten	80	92	12 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld
Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?
In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor de verhuur van de haven en het havenkantoor.
Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt. In 2024 is een instandhoudingsinspectie van de haven uitgevoerd, zodat het groot onderhoud kan worden geprogrammeerd. Ook is onderzoek gedaan naar structurele oplossingen voor het ontstaan van sinkholes in de buitenperij.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beheerplan Bataviahaven	-

Financiële verschillen:	I of S	Lasten			Baten			Saldo
2.3 Recreative havens		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)								
<u>Exploitatie</u>								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-246	-263	16 N	80	92	12 V	4 N
Totaal exploitatie		-246	-263	16 N	80	92	12 V	4 N
Totaal		-246	-263	16 N	80	92	12 V	4 N

			Bedrag x €1.000		
2.4	Economische havens en waterwegen		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-	-7	7 N
		Baten	-	-	

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld
De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment beperkt lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijbehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
2.4 Economische havens en waterwegen			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
Exploitatie									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-7	7 N	-	-	-	7 N
Totaal exploitatie			-	-7	-7	-	-	-	7 N
Totaal			-	-7	7 N	-	-	-	7 N

Bedrag x €1.000

2.5	Openbaar vervoer			
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-61	-45	16 V
	Baten	-	12	12 V

Hoofdpogave raadsakkoord	1. Bereikbaarheid	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd voor het openbaar vervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Vanuit onze positie als centrumgemeente in het concessiegebied hebben we een adviesrol in de actualisatie van de dienstregeling. We hebben de provincie geadviseerd bij het vervoerplan 2025, een rol die we hebben vanuit onze positie als centrumgemeente.

In 2024 zijn diverse bushaltes beter toegankelijk gemaakt. Dit betrof met name combinaties met groot onderhoud en aanpassingen die nodig waren voor de nieuwe concessie van vervoerder EBS.

Gerelateerde beleidsnota's

Nota Mobiliteit Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 2.5 Openbaar vervoer naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-61	-45	16 V	-	12	12 V	28 V
Totaal exploitatie		-61	-45	16 V	-	12	12 V	28 V
Totaal		-61	-45	16 V	-	12	12 V	28 V

3. Economie

3. Economie bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	-1.061	57	-1.003	-1.184	-181
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-32.771	-818	-33.589	-11.295	22.294
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-339	-484	-823	-772	51
3.4 Economische promotie	-1.677	255	-1.422	-1.136	286
Totaal Lasten	-35.848	-990	-36.838	-14.388	22.450
Baten					
3.1 Economische ontwikkeling	25	-	25	15	-10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	32.571	781	33.352	11.753	-21.599
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	289	-	289	279	-11
3.4 Economische promotie	300	-	300	545	245
Totaal Baten	33.186	781	33.966	12.591	-21.375
Eindtotaal	-2.662	-210	-2.871	-1.797	1.075

De taakvelden binnen het cluster '3. Economie' hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Beschrijving taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
3.1	Economische ontwikkeling	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-1.003	-1.184	181 N
		25	15	10 N

Hoofdpogave raadsakkoord	4. Economie	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) heeft 10 opgaven geformuleerd om de stedelijke economie van Lelystad te versterken. Volgend op dit EPL is in juli 2024 een Uitvoeringsprogramma EPL 2024-2025 opgesteld. Daarin is per opgave opgenomen aan welke activiteiten in de periode 2024-2025 wordt gewerkt. Vanuit dit uitvoeringsprogramma is in 2024 aan een aantal opgaven gewerkt:

Opgave 1: Aantrekkelijke werklocaties

Een aantal uitgangspunten (o.a. ruimte voor werken) met betrekking tot deze opgave worden geborgd in de Omgevingsvisie. Andere werkzaamheden uit deze opgave, zoals die in relatie tot de toekomstbestendigheid van werklocaties, zullen in 2025 opgestart worden.

Opgave 4: Regionale samenwerking

Eind 2024 is het onderzoek afgerond naar aanvullende bestaande regionale samenwerkingen die kunnen bijdragen aan de realisatie van de Lelystadse doelen en ambities. De resultaten, conclusies en aanbevelingen worden begin 2025 omgezet in een advies aan het college.

Verder is er op regionaal niveau samen met de provincie Flevoland en gemeente Almere gewerkt aan de Groeiagenda Nieuw Land. Met de Groeiagenda Nieuw Land is een eerste stap gezet in de structurele samenwerking aan de ontwikkeling van de regio Almere-Lelystad als regio van Tech & Transitie. Vanuit de Groeiagenda Nieuw Land wordt voor Lelystad gekeken naar de thema's Bouw, Luchtvaart, Tech, Voedsel en Slimme logistiek. Om hier inzicht in te krijgen is geïnvesteerd in een monitor Tech & Transitie die deze ontwikkeling in beeld brengt.

Opgave 5: Goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad

In juli 2024 is vanuit dit taakveld het Actieplan Stadshart Lelystad opgesteld en vastgesteld. Direct daarna is gestart met de uitvoering van dit actieplan in verschillende actielijnen. Binnen dit taakveld wordt met name inzet gepleegd op de Actielijn Breed en attractief programma, maar zijn er ook uitgaven gedaan die samenhangen met andere actielijnen zoals een leidraad voor vergroening en is begonnen met een traject om via placemaking de beleving in het stadshart te vergroten voor zowel inwoners als recreanten en daarmee ook bezoekers van de trekpleisters richting Stadshart te verleiden.

Opgave 9: Inzet op goederengerichte sectoren

De afgelopen jaren is ingezet op de verruiming van de benodigde kritische massa voor verdere clustervorming. Deze bedrijven zijn zich op dit moment aan het vestigen. In 2024 is alvast gestart met een verkenning naar het draagvlak voor een triple helix samenwerking met onderwijs en bedrijven in deze sector ter ondersteuning van verdere clustervorming.

Opgave 10: Groei van de vrijetijdseconomie

Op het gebied van Vrijetijdseconomie is met incidentele budgetten onder andere gewerkt aan de opzet van een wandelknooppuntennetwerk in Lelystad, dat in 2025 wordt uitgerold met aansluiting op andere Flevolandse gemeentes. Daarnaast is er met een accommodatievisie gestart en een denktank opgezet met ondernemers om passende verblijfsaccommodaties te trekken via gerichte marketing en productaanbod. Samen met de provincie en mobiliteitspartners is onderzoek gedaan naar fietshubs voor duurzame bereikbaarheid van toeristische ondernemers. Voor Bataviahaven loopt een onderzoek naar riviercruises die aansluiten op het recreatieve aanbod en in de openbare ruimte wordt toeristische bewegwijzering opgefrist en vervangen. Verder is de eerste Lelystadse rotonde in samenwerking met NP NL ontwikkeld om de beleving richting het nationaal park te versterken. Voor de komst van recreatieve dagattracties wordt gewerkt aan een attractievisie, gereed in 2025. Promotieacties zoals HISWA en Oldtimerdag, campagnes, en de ontwikkeling van plattegronden, wandel- en fietsroutes, en magazines zijn uitgevoerd. Een nieuwe Visit Lelystad-website is ontworpen.

Als laatste is in 2024 het horecabeleid geactualiseerd en vastgesteld. Daarna is meteen begonnen met de uitvoering.

Gerelateerde beleidsnota's

Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
3.1 Economische ontwikkeling			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
P-kosten economische zaken		I	-	-160	160 N	-	-	-	160 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-1.003	-1.024	21 N	25	15	10 N	31 N
Totaal exploitatie			-1.003	-1.184	181 N	25	15	10 N	191 N
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-10	-	10 V	335	320	15 N	5 N
Totaal reserves			-10	-	10 V	335	320	15 N	5 N
Totaal			-1.013	-1.184	171 N	361	335	25 N	196 N

P-kosten economische zaken	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -160
-----------------------------------	-------------------------------------	--------

Bij de loonverdeling over taakvelden is in 2024 iets verkeerd gegaan. Hierdoor blijft er budget over op taakvelden 3.3 en 3.4 en is er tekort op taakveld 3.1. Dit is per 2025 gecorrigeerd.

		Bedrag x €1.000		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-33.589	-11.295	22.294 V
		33.352	11.753	21.599 N

Hoofdpoging raadsakkoord	5. Wonen	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitatie bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitatie geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. Het resultaat van de grondexploitatie wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er is in 2024 voor circa 5 ha bouwgrond in eigendom overgedragen aan bedrijven. De in 2024 gerealiseerde leveringen betreffen de bedrijventerreinen Flevokust, Noordersluis, Oostervaart, Zuiderpark en Larserpoort.

Gerelateerde beleidsnota's

MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen

OMAGC C.V.

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
Exploitatie									
Energielasten bedrijfsgebouwen	I	-883	-701	182 V	-	-	-	182 V	
Investerings en baten grondexpl. Bedrijven	I	-32.601	-10.296	22.305 V	32.601	10.296	22.305 N	-	
Resultaat grondexploitatie bedrijven	I	-	-	-	-	668	668 V	668 V	
Getroffen voorzieningen grondexploitatie	I	-	-208	208 N	-	-	-	208 N	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-105	-90	15 V	751	789	38 V	53 V	
Totaal exploitatie		-33.589	-11.295	22.294 V	33.352	11.753	21.599 N	695 V	
Totaal		-33.589	-11.295	22.294 V	33.352	11.753	21.599 N	695 V	

Energielasten bedrijfsgebouwen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 182
---------------------------------------	---------------------------------------	-------

Door verschillende verduurzamingsmaatregelen is er een voordeel op de energielasten. Door onzekerheid rondom wetgeving en verrekening mogelijkheden is dit voordeel incidenteel en nog niet van structurele aard.

Investerings en baten grondexpl. Bedrijven	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 22.305
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -22.305

De lagere lasten in de grondexploitatie worden met name veroorzaakt door een vertraging (civieltechnisch van aard) die is ontstaan in het plangebied Flevokust haven. Voor een nadere toelichting op de afwijking van de projecten wordt verwezen naar de MPG 2025.

Resultaat grondexploitatie bedrijven	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 668
---	--------------------------------------	-------

Getroffen voorzieningen grondexploitatie	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -208
---	-------------------------------------	--------

Op grond van regelgeving is de Percentage of completion-methode (POC) voor winstneming, verplicht voor gemeenten. De POC betekent dat een deel van de winst afhankelijk van de voortgang, genomen moet worden. Per saldo is dat voor 2024 een bedrag van circa €0,7 mln. Door gestegen kosten is een deel van eerder genomen winst (voorgaande jaren) teruggedraaid (-€0,5 mln.). Tegelijkertijd is een aantal (verlies) voorzieningen getroffen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2025.

			Bedrag x €1.000		
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-823	-772	51 V
		Baten	289	279	11 N

Hoofdpogave raadsakkoord	4. Economie	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie'. Dit taakveld betreft de facilitering van de markten en centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Markten

Binnen dit taakveld worden onder andere de dinsdag- (Lelycentre) en zaterdagmarkten (Stadshart) georganiseerd. Afgelopen jaar is voor het eerst gewerkt met een marktplan waarbij maandelijks activiteiten op en rond de zaterdagmarkt in het stadshart zijn georganiseerd.

Bedrijveninvesteringzone (BIZ).

De gemeente zorgt voor de registratie, het versturen van de aanslagen en de inning van de jaarlijkse bijdragen van de bedrijven die zich in de BIZ bevinden. De opbrengst wordt via de gemeentelijke BIZ heffingen bij de eigenaren van onroerende zaken in rekening gebracht. De opbrengst komt middels een subsidie weer ten goede aan het BIZ gebied.

Gerelateerde beleidsnota's

Verordening marktgeden Lelystad 2021
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017 Groene Carré
Rapport Lelystad: Op weg naar een levendig Stadshart
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
P-kosten economische zaken		I	-511	-491	20 V			-	20 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-312	-281	31 V	289	279	11 N	20 V
Totaal exploitatie			-823	-772	51 V	289	279	11 N	40 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	71	71	-	-
Totaal reserves			-	-	-	71	71	-	-
Totaal			-823	-772	51 V	361	350	11 N	40 V

P-kosten economische zaken	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	20
-----------------------------------	---------------------------------------	---	----

Bij de loonverdeling over taakvelden is in 2024 iets verkeerd gegaan. Hierdoor blijft er budget over op taakvelden 3.3 en 3.4 en is er tekort op taakveld 3.1. Dit is per 2025 gecorrigeerd.

		Bedrag x €1.000		
3.4	Economische promotie	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-1.422	-1.136	286 V
		300	545	245 V

Hoofdpogave raadsakkoord	4. Economie	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Acquisitie

De gemeentelijke inzet op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid is een continu proces dat doorloopt. Ook in 2024 is sprake geweest van doorlopende marktwerking door vertegenwoordiging van acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland. Naast het onderhouden van het bestaande netwerk is tevens een begin gemaakt met uitbreiding van dit netwerk in sectoren die gerelateerd zijn aan technologie en transitiesectoren. Dit in het kader van de doorontwikkeling van de stedelijke economie. Als laatste hebben zich ook in 2024 weer meerdere partijen gemeld om zich in Lelystad te vestigen.

Evenementen

Om de ambitie 'Lelystad Evenementenstad' vorm te geven is in 2024 het evenementenbeleid geactualiseerd en vastgesteld door de raad. Tevens is begonnen met de uitvoering van dit evenementenbeleid met het opstellen van een afwegingskader, het vullen van een evenementenkalender en een verkenning naar evenementenlocaties. Daarnaast hebben er in 2024 vanuit dit evenementenbeleid tevens een aantal evenementen plaatsgevonden zoals bijvoorbeeld Nationale Oldtimerdag, Bevrijdingsdagfestival, Lichtjesparade, LelySTART, Tulpenroute, de Avondvierdaagse en intocht van Sinterklaas.

Toeristenbelasting

De aanslagen toeristenbelasting 2024 worden in 2025 opgelegd aan de ondernemers die verblijf hebben geboden. De aanslag is gebaseerd op de aangifte van de ondernemer. Een deel van de ondernemers zijn bezocht en hebben uitleg en ondersteuning gekregen over de registratie en het doen van aangifte.

Gerelateerde beleidsnota's

Economisch Perspectief Lelystad 2030

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
3.4 Economische promotie			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Hogere opbrengst Toeristenbelasting		S	-	-	-	300	545	245 V	245 V
P-kosten economische zaken		I	-512	-372	140 V			-	140 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-910	-764	146 V	-	0	0 V	146 V
Totaal exploitatie			-1.422	-1.136	286 V	300	545	245 V	531 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	232	214	18 N	18 N
Totaal reserves			-	-	-	232	214	18 N	18 N
Totaal			-1.422	-1.136	286 V	532	759	227 V	513 V

Hogere opbrengst Toeristenbelasting	Structureel voordeel op de baten van	€	245
--	--------------------------------------	---	-----

Er hebben meer betaalde overnachtingen plaatsgevonden dan in de begroting is opgenomen. Voor 2023 zijn extra opbrengsten gerealiseerd van €141.000. Voor 2024 is de verwachting dat de opbrengst uitkomt op €400.000. Dit moet nog blijken uit de aangiften voor de toeristenbelasting 2024 die in de eerste helft van 2025 zullen binnenkomen. De begroting voor 2025 is daarom in het kader van de ombuigingen met €100.000 verhoogd.

P-kosten economische zaken	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	140
-----------------------------------	---------------------------------------	---	-----

Bij de loonverdeling over taakvelden is in 2024 iets verkeerd gegaan. Hierdoor blijft er budget over op taakvelden 3.3 en 3.4 en is er tekort op taakveld 3.1. Dit is per 2025 gecorrigeerd.

4. Onderwijs

4. Onderwijs bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-14.494	-539	-15.033	-15.612	-579
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.223	-8.150	-13.373	-10.853	2.520
Totaal Lasten	-19.717	-8.689	-28.406	-26.465	1.941
Baten					
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	2.558	-	2.558	3.197	639
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	146	8.722	8.869	6.988	-1.881
Totaal Baten	2.705	8.722	11.427	10.185	-1.243
Eindtotaal	-17.012	33	-16.979	-16.280	699

De taakvelden binnen het cluster '4. Onderwijs' hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

			Bedrag x €1.000			
4.1	Openbaar basisonderwijs		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
			Lasten	-	-	-
			Baten	-	-	-
Hoofdpoging raadsakkoord			-			
Portefeuillehouder(s)			D. Grimbergen			
Onderdeel begrotingsmonitor 2024			Nee			
			Aard activiteiten	-		
			Beïnvloedbaarheid lasten	-		
			Beïnvloedbaarheid baten	-		
Context van het taakveld						
Sinds de verzelfstandiging van dat het openbaar onderwijs, inmiddels reeds jaren geleden, resteren de gemeente nog slechts enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het uiterm kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.						

		Bedrag x €1.000		
4.2	Onderwijshuisvesting	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-15.033	-15.612	579 N
		2.558	3.197	639 V

Hoofdpogave raadsakkoord	2. Onderwijs	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen en A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Met de vaststelling van het IHP Jaarprogramma 24-25 is voldaan aan de wettelijke taak van de gemeente om jaarlijks een huisvestingsplan voor het onderwijs op te stellen. Via het IHP geeft de gemeente concrete invulling aan de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair-speciaal- en voortgezet onderwijs in de stad. Schoolbesturen hebben voor het jaarprogramma 24-25 aanvragen kunnen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs. Deze zijn getoetst aan de wettelijke kaders, de gemeentelijke verordening huisvesting onderwijs, leerlingenprognoses en het beleidskader onderwijshuisvesting.

In 2024 is daarnaast gewerkt aan de uitvoering van het IHP jaarprogramma 23-24. Voor basisschool de Pionier is een uitbreiding gemaakt in de Warande.

Afgelopen jaar zijn ook goede vorderingen gemaakt in de uitvoering van het IHP Meerjarenperspectief. In 2024 is gestart met de bouw van IKC de Tjalk, het nieuwe onderkomen voor (o.a.) basisschool De Tjalk. Ook is MFA de Botter opgeleverd, dit is het onderkomen van o.a. basisschool de Schakel. In 2024 is verder besluitvorming geweest over de nieuwbouw van de Windroos, de Albatros en Stella Nova. Ook is de aanbesteding voor de nieuwbouw van de Kring afgerond waar in 2025 mee gestart zal worden.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidskader onderwijshuisvesting
 Integraal Huisvestingsplan (IHP) - jaarprogramma 2023-2024
 Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo	
4.2 Onderwijshuisvesting	naar onderwerp (bedragen x €1.000)		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil		
<u>Exploitatie</u>										
Energie en schoonmaak gymzalen en MFA's	S		-1.590	-2.013	423 N	-	-	-	423 N	
Belastingen MFA's	S		-200	-353	152 N	-	-	-	152 N	
Afvalverwerking MFA's	S		-	-42	42 N	-	-	-	42 N	
Busvervoer bewegingsonderwijs	I		-350	-218	132 V	-	-	-	132 V	
Verhuuropbrengsten	I		-	-	-	582	1.214	632 V	632 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-12.893	-12.987	93 N	1.977	1.984	7 V	87 N	
Totaal exploitatie			-15.033	-15.612	579 N	2.558	3.197	639 V	60 V	
<u>Reserves</u>										
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-	-	-	250	250	-	-	
Totaal reserves			-	-	-	250	250	-	-	
Totaal			-15.033	-15.612	579 N	2.808	3.447	639 V	60 V	

Energie en schoonmaak gymzalen en MFA's	Structureel nadeel op de lasten van	€ -423
--	-------------------------------------	--------

De energielasten en schoonmaakkosten zijn in boekjaar 2024 hoger dan begroot. Het energiecontract van de gemeente Lelystad is in boekjaar 2024 opnieuw aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in lagere prijzen waardoor de verwachting is dat het tekort voor de energielasten in boekjaar 2025 niet plaats vindt. Bij de kadernota in 2024 - 2027 is het benodigde bedrag voor schoonmaak opgehoogd. Hierdoor is er in boekjaar 2025 geen tekort meer te verwachten.

Belastingen MFA's	Structureel nadeel op de lasten van	€ -152
--------------------------	-------------------------------------	--------

Bij de kadernota van 2025 – 2028 is er voor het structurele tekort van MFA's voor belasting een structurele dekking beschikbaar gesteld.

Afvalverwerking MFA's	Structureel nadeel op de lasten van	€ -42
------------------------------	-------------------------------------	-------

Voor de afvalverwerking van de MFA's is een structurele dekking beschikbaar, waardoor het tekort na boekjaar 2024 niet plaatsvindt.

Busvervoer bewegingsonderwijs	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 132
--------------------------------------	---------------------------------------	-------

Inzet van busvervoer voor bewegingsonderwijs is lager geweest dan geprognoseerd.

Verhuuropbrengsten	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 632
---------------------------	--------------------------------------	-------

Vanuit verschillende onderwijslocaties zijn er verhoogde verhuurinkomsten door een hogere bezettingsgraad van de onderwijslocaties.

		Bedrag x €1.000			
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-13.373	-10.853	2.520 V
		Baten	8.869	6.988	1.881 N

Hoofdpogave raadsakkoord	2. Onderwijs	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

De Lokaal Educatie Agenda is het overleg tussen de gemeente en educatieve partners zoals kinderopvang, basis-, voortgezet-, middelbaar en hogeronderwijs. In het overleg wordt gesproken over:

- Het bevorderen van integratie
- Het voorkomen van segregatie
- Onderwijsachterstanden
- Inschrijving en toelatingsbeleid

Naast deze wettelijk bepaalde thema's is er afgelopen jaar ook intensief gesproken over en gewerkt aan samenwerking, het identificeren van de meest voorkomende trends en uitdagingen in het onderwijs. Vanuit daar wordt samen gewerkt en in 2025 een nieuwe Lokale Educatieve Agenda opgesteld. In 2024 zijn geen middelen uitgegeven onder de noemer van de LEA, omdat dit uit bestaande subsidies gefinancierd kon worden.

Peuteropvang

In de gemeente Lelystad is er voor peuters vanaf twee jaar peuteropvang. Om peuteropvang te stimuleren betaalt de gemeente een bijdrage voor iedere peuter maximaal 320 uur peuteropvang, dit is een wettelijke taak. De ouder betaalt hiervoor een eigen bijdrage. Voor ouders die deze ouderbijdrage niet kunnen betalen financiert de gemeente de ouderbijdrage om financiën geen punt te laten zijn in het niet deelnemen aan peuteropvang. Dit bedrag fluctueert per jaar door het aantal peuters dat deelneemt aan de peuteropvang.

Logopedie

In het primair onderwijs wordt de logopedische screening betaald door de gemeente vanuit het onderwijsachterstandenbeleid. Dit betekent dat iedere 4-jarige, waar een uitdaging in ontwikkeling op gebied van taal- spraak, in de gemeente Lelystad gescreend wordt en de ontwikkeling eerder in kaart wordt gebracht.

Leerlingenvervoer

Leerlingen hebben recht op een vorm van leerlingenvervoer (fietsvergoeding, OV-vergoeding, kilometervergoeding of aangepast vervoer) als zij door een structurele handicap niet in staat zijn zelfstandig of onder begeleiding te reizen. Voor het primair onderwijs geldt verder dat de dichtstbijzijnde toegankelijke school niet verder mag zijn dan 6 kilometer, anders is er ook recht op leerlingenvervoer. Door kritischer te kijken, naar wie leerlingenvervoer echt nodig heeft en er recht op heeft, hebben we minder hoeven uitgeven.

Brede regeling Combinatiefuncties

Op een aantal basisscholen in Lelystad wordt door middel van combinatiefuncties extra aandacht gegeven aan bewegend leren door middel van sport en spel. De vakdocenten die actief zijn op de basisscholen verzorgen dit extra naschoolse aanbod voor kinderen die intensiever sportaanbod kunnen gebruiken. In 2024 is dit aanbod geïntegreerd aangeboden in combinatie met LolnaSchool, wat heel effectief blijkt te zijn. De financiering kon in 2024 uit diverse andere, gesubsidieerde middelen, waardoor er dit jaar sprake is van onderbenutting.

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Verzuim (spijbelen) is een belangrijke voorbode van voortijdig schoolverlaten. We hebben stevig ingezet op verzuim middels de methodische aanpak schoolverzuim (MAS): preventie, vrijwillige hulp en ketensamenwerking. We werken in een preventief kader door scholen en jongeren te informeren over de rechten en plichten binnen de Leerplichtwet en de gevolgen van ongeoorloofd schoolverzuim. De scholen, JGZ-organisaties en gemeenten werken daarnaast autonoom samen om snel problematiek te herkennen bij ziekteverzuim (MAZL) en daar een passende oplossing te bieden. De gemeente heeft met het basis- t/m beroepsonderwijs afspraken over onder meer doorlopende leerlijnen in een protocol vastgelegd om ervoor te zorgen dat er geen jongeren tussen de wal en het schip vallen en om het aantal thuiszitters te verminderen.

Het Doorstroompunt (voorheen RMC) werkt nauw samen met de mbo-scholen en voor de vsv-ers en oud-vsv-ers ook met het Werkbedrijf Lelystad voor de jongeren waarvoor toeleiding naar werk een meer passende route is, daarbij heeft de combinatie met leren (bijv. route praktijkverklaring) de voorkeur.

Gerelateerde beleidsnota's

Maatschappelijke Agenda
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2026

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Logopedie	I		-79	-	79 V	-	-	-	79 V
Brede school ontw ikkelingskosten	I		-86	-	86 V	-	-	-	86 V
Lelystad Oost (IGLO)	I		-135	-	135 V	-	-	-	135 V
LEA	I		-259	-23	236 V	-	-	-	236 V
Peuteropvang	I		-574	-491	82 V	-	83	83 V	166 V
Onderw ijs achterstanden beleid	I		-7.182	-6.254	929 V	7.182	6.254	928 N	1 V
LNL: Project Centraal level lang ontw .	I		-	-	-	100	-	100 N	100 N
SPUK Kansrijke wijken (Lelystad Oost)	I		-1.277	-360	918 V	1.277	360	918 N	-
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-3.781	-3.725	56 V	309	290	19 N	37 V
Totaal exploitatie			-13.373	-10.853	2.520 V	8.869	6.988	1.881 N	639 V
<u>Reserves</u>									
Correctie doorschuifbudget	I		-	-	-	-	144	144 V	144 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-103	-178	75 N	231	309	78 V	3 V
Totaal reserves			-103	-178	75 N	231	453	222 V	147 V
Totaal			-13.476	-11.030	2.445 V	9.100	7.440	1.660 N	786 V

Logopedie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	79
------------------	---------------------------------------	---	----

Vanaf 2024 is het mogelijk om de logopediekosten te verantwoorden binnen het onderwijs achterstanden beleid. Hierdoor ontstaat een voordeel van een kleine €80.000. In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026 - 2029 is hiermee al rekening gehouden.

Brede school ontwikkelingskosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	86
---	---------------------------------------	---	----

Het budget voor brede school ontwikkelingskosten kon dit jaar gedekt worden uit andere rijksmiddelen. Dit levert voor dit jaar een voordeel op van €86.000.

Lelystad Oost (IGLO)	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	135
-----------------------------	---------------------------------------	---	-----

Een incidenteel voordeel op de lasten van €135.000 voor Lelystad Oost. In de begroting was rekening gehouden met €75.000 aan kosten voor project Kinderweek Buitenschools Programma en €60.000 aan kosten voor project Weekendschool Buitenschools Programma. Beide projecten hebben geen doorgang gevonden. De corresponderende ROS-onttrekking is begroot op taakveld 6.1. H4.3ierdoor ontstaat op taakveld 4.3 wel het voordeel op de lasten, maar niet het corresponderende nadeel op de baten.

LEA	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	236
------------	---------------------------------------	---	-----

Voor 2024 was er nog geen nieuwe LEA werkagenda, waardoor er geen aanvragen zijn gedaan. Oude projecten die nog financiering behoefden konden worden bekostigd uit de NPO middelen. Het geplande PPS-project Lelytalent opschalen naar mbo niveau 2 is niet gestart. Het PPS-project Kwalificeren in de logistiek start met de uitvoering in 2025. Dit levert een incidenteel voordeel op van €236.000.

Peuteropvang	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	82
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	83

In 2024 zijn subsidies over 2023 teruggevorderd voor ongeveer €83.000. Voor 2024 is hierop geanticipeerd door subsidie aanvrager, waardoor ook de uitgaven in 2024 €83.000 lager zijn geweest.

Onderwijs achterstanden beleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	929
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-928

Het onderwijs achterstanden beleid wordt gefinancierd met rijksmiddelen, welke aan het einde van de periode worden afgerekend. Eventuele voordelen worden technisch doorgeschoven, middels een correctie op de ontvangen bedragen van het Rijk. Waardoor een voordeel op de lasten te zien is en een nadeel op de baten.

LNL: Project Centraal level lang ontw.	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -100
---	------------------------------------	--------

Het betreft hier een in 2023 verleende subsidie ter grootte van €100.000 aan het ROC waarvoor de activiteiten niet zijn uitgevoerd. ROC heeft het bedrag in 2023 al terugbetaald en dit is ook reeds in de 2023 jaarrekening verwerkt. De begrote baten stonden echter ten onrechte nog in 2024.

SPUK Kansrijke wijken (Lelystad Oost)	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 918
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -918

De activiteiten met betrekking tot de SPUK Kansrijke Wijken ten behoeve van Lelystad Oost zijn grotendeels doorgeschoven naar 2025. In lijn met de lagere lasten zijn ook de baten (subsidies) lager dan begroot.

Correctie doorschuifbudget	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 144
-----------------------------------	--------------------------------------	-------

In 2024 is er voor een bedrag van €144.000 doorgeschoven voor een Pilot conciërges. Uiteindelijk is er toch uitvoering gegeven in 2024 aan dit project. Het doorgeschoven bedrag wordt gecorrigeerd bij de actualisatie van de doorschuifbudgetten 2024 bij de jaarrekening.

5. Sport, cultuur en recreatie

5. Sport, cultuur en recreatie bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrijruimte
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering	-440	-826	-1.266	-1.073	193
5.2 Sportaccommodaties	-4.595	-1.325	-5.920	-5.935	-15
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.292	-814	-6.106	-6.145	-39
5.4 Musea	-	-30	-30	-30	-0
5.5 Cultureel erfgoed	-	-23	-23	-16	7
5.6 Media	-2.564	-349	-2.913	-2.799	113
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.069	-346	-11.415	-10.792	623
Totaal Lasten	-23.960	-3.713	-27.673	-26.791	882
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering	-	582	582	596	15
5.2 Sportaccommodaties	-	1.121	1.121	1.112	-9
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293	427	720	819	99
5.4 Musea	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-	-
5.6 Media	-	201	201	83	-118
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	247	-	247	283	36
Totaal Baten	540	2.331	2.871	2.895	24
Eindtotaal	-23.420	-1.382	-24.802	-23.896	906

De taakvelden binnen het cluster '5. Sport, cultuur en recreatie' hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en -participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
5.1	Sportbeleid en activering	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-1.266	-1.073	193 V
		582	596	15 V

Hoofdpoging raadsakkoord	6. Voorzieningen	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Vanuit de Brede Spuk/GALA is de Brede Regeling Combinatiefuncties voortgezet in 2024.

Aanvullend zijn er structurele middelen vanuit de raad beschikbaar gekomen. Deze middelen zijn ingezet voor twee uitvoerende buurtsportcoaches en een beweegmakelaar bij Sportbedrijf Lelystad. De buurtsportcoaches zorgen voor het versterken/uitbreiden van het aanbod van sport- en beweegactiviteiten. De beweegmakelaar vervult een belangrijke rol in het versterken van de verbinding tussen, zorg, welzijn en sport en bewegen.

Daarnaast is ingezet op het versterken van sportverenigingen, waar in 2024 is gestart met een extra impuls op Sociale Veiligheid en Integriteit in de sport (vanuit het Sport en Vitaliteitsakkoord).

Op het gebied van sport en bewegen in de openbare ruimte heeft 2024 vooral in het teken gestaan van voorbereidende activiteiten, om in 2025 over te kunnen gaan tot realisatie van onder andere het skatepark in het Zilverpark, de pumtrackbaan (voortkomend uit kindermotiemarkt) en de beweegbanken.

In 2024 zijn de diverse subsidieregelingen sport wederom goed benut, echter blijft er op een aantal regelingen sprake van onderbesteding. In het kader van de ombuigingen heeft de raad besloten om het subsidieplafond van een aantal regelingen te halveren in 2025.

Gerelateerde beleidsnota's

Sport- en beweegvisie 2023-2030

Gerelateerde verbonden partijen

Sportbedrijf Lelystad

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.1 Sportbeleid en activering			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Brede regeling combinatiefunctionarissen		I	-765	-597	167 V	-	-	-	167 V
Sportversnelling		I	-140	-70	70 V	-	-	-	70 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-362	-406	45 N	582	596	15 V	30 N
Totaal exploitatie			-1.266	-1.073	193 V	582	596	15 V	208 V
<u>Reserves</u>									
Brede regeling combinatiefunctionarissen		I	-	-	-	60	-	60 N	60 N
Sportversnelling		I	-	-	-	140	70	70 N	70 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	17	17	-	-
Totaal reserves			-	-	-	217	87	130 N	130 N
Totaal			-1.266	-1.073	193 V	799	683	115 N	78 V

Brede regeling combinatiefunctionarissen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	167
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-60

De Brede regeling combinatiefunctionarissen wordt deels gedekt uit GALA middelen en deels met gemeentelijke middelen in de vorm van cofinanciering. De cofinanciering staat hard in de begroting, maar is (technisch) op andere wijze verwerkt. Dit heeft er tevens toe geleid dat de onttrekking ter dekking van de combinatiefunctionarissen niet nodig was en weer kan vrijvallen in de reserve ontwikkeling stad.

Sportversnelling	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	70
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-70

Het totale budget voor de sportversnelling is in één jaarschijf (2024) begroot maar is bedoeld voor 2024 en 2025. De in 2024 niet bestede middelen voor sportversnelling worden doorgeschoven naar 2025 en de bijbehorende onttrekking uit de reserve ontwikkeling stad ook.

Bedrag x €1.000

5.2 Sportaccommodaties	Begroting			Gerealiseerd		Afwijking	
	Lasten	Baten					
			-5.920	-5.935	15 N		
			1.121	1.112	9 N		

Hoofdpogave raadsakkoord	6. Voorzieningen	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De NV Sportbedrijf Lelystad heeft met behulp van de ontvangen subsidie zorg gedragen voor de exploitatie en beheer van de sportaccommodaties en sportvelden.

Daarnaast is het Integraal Huisvestingsplan Sport totstandgekomen en vastgesteld door de raad. Dit document vormt de leidraad voor strategische keuzes ten aanzien van sportvoorzieningen voor de komende jaren. Dit maakt het overzichtelijk welke investeringen er gedaan moeten worden om de basis op orde te houden.

Ook de ontwikkeling van een nieuwe sporthal in nabijheid van Porteuum is in volle gang, wat de nodige ruimte gaat bieden voor de binnensportverenigingen.

Gerelateerde beleidsnota's

Sport- en beweegvisie 2023-2030

Gerelateerde verbonden partijen

N.V. Sportbedrijf Lelystad

Financiële verschillen:	I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.2 Sportaccommodaties		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)								
<u>Exploitatie</u>								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-5.920	-5.935	15 N	1.121	1.112	9 N	23 N
Totaal exploitatie		-5.920	-5.935	15 N	1.121	1.112	9 N	23 N
<u>Reserves</u>								
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	50	48	2 N	2 N
Totaal reserves		-	-	-	50	48	2 N	2 N
Totaal		-5.920	-5.935	15 N	1.171	1.160	11 N	25 N

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		Bedrag x €1.000		
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.106	-6.145
Baten		720	819	99 V

Hoofdpogave raadsakkoord	6. Voorzieningen		Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis		Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee		Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld	
De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing en voor vrijetijdsbesteding. Op 25 april 2023 heeft de raad met het vaststellen van de Cultuurvisie, het gemeentelijk cultuurbeleid tot aan 2030 vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad aangegeven wat zij als de belangrijke beleidslijnen ziet voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. De komende jaren wil het cultuurbeleid inspelen op de verwacht biedt voor d groei van de stad, op een breder bereik van culturele activiteiten en vooral ook op de verbindende kracht van kunst en cultuur. En de mogelijkheden die kunst en cultuur biedt voor persoonlijke ontwikkeling. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven en amateurkunstorganisaties deel uit van het lokale culturele voorzieningenniveau.	

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?	
In 2024 is uitvoering gegeven aan de Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030. Een belangrijke beleidsmaatregel vormt het verlenen van subsidies om een breed palet aan culturele activiteiten voor de inwoners van en bezoekers mogelijk te maken. Er zijn voor dit doel 11 begrotingssubsidies en 32 projectsubsidies verleend. Op basis van tijdelijke subsidieregelingen zijn in 2024 eveneens 10 subsidies verleend voor cultuurprojecten specifiek gericht op jongeren en 11 subsidies voor de ondersteuning van en voor investeringen bij lokale culturele organisaties. Veel aandacht is uitgegaan naar de invulling, en goede afstemming met de betrokken cultuurorganisaties, van de taakstellingen in het kader van de gemeentelijke bezuinigingsopgave. Samen met de Stichting Muziekspeelplaats en Stichting Welzijn is een muziekatprogramma voor kinderen in de Zuiderzeewijk mogelijk gemaakt. Binnen het programma Mensen maken de buurt is een apart budget ingericht voor laagdrempelige culturele initiatieven van inwoners, waarmee 7 activiteiten zijn ondersteund. Vanuit het programma Maatschappelijke Agenda is een aanjaagproject voor culturele projecten in de wijken voorbereid, die begin 2025 is gestart. Er zijn in 2024 twee onderzoekacties uit de beleidsvisie uitgevoerd. Zo is onderzoek gedaan naar een mogelijk lokaal cultuurfonds ten behoeve van de subsidieverlening. Daarnaast is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een presentatieruimte voor beeldende kunst. In dat kader is aan het Stadhuisplein een tijdelijk expositiemogelijkheid ingericht voor lokale en regionale kunstenaars. De collectie kunstwerken van de gemeenten - in depot en in de openbare ruimte - is beheerd en onderhouden, met dit jaar specifieke aandacht voor de technische staat van het kunstwerk ' De Zuil van Lely'. In 2024 is met 6 exposities het expositieprogramma in het stadhuis uitgevoerd. Er zijn in 2024 voorbereidingen getroffen voor de nieuwbouw van het poppodium in relatie met de verdere ontwikkeling van het Theaterkwartier. Voor een goede regionale afstemming van het cultuurbeleid heeft op landelijk, provinciaal en MRA-niveau periodiek bestuurlijk en ambtelijk overleg plaatsgevonden, met specifieke aandacht voor het Cultuurconvenant 2025 - 2028 dat de provincie Flevoland mede namens de Cultuurregio Flevoland met het rijk is aangegaan. Vanuit de gemeente is bijgedragen aan de propositie van de VNG ten behoeve van het landelijke cultuurbeleid. Tot slot is er ondersteuning gegeven aan de realisatie van de moties van de (kinder)motiemarkt op het gebied van cultuur.	

Gerelateerde beleidsnota's			Gerelateerde verbonden partijen				
Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030			-				

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie									
naar onderwerp (bedragen x €1.000)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-6.106	-6.145	39 N	720	819	99 V	61 V
Totaal exploitatie			-6.106	-6.145	39 N	720	819	99 V	61 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	384	476	91 V	91 V
Totaal reserves			-	-	-	384	476	91 V	91 V
Totaal			-6.106	-6.145	39 N	1.104	1.295	191 V	152 V

		Bedrag x €1.000		
5.4	Musea	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-30	-30	0 N
		-	-	-

Hoofdpoging raadsakkoord	-	Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven.

Stichting Uiver Constellation.

Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 is toegewerkt naar het behoud van de zogeheten Collectie Cornelis Lely. Samen met de Stichting Cornelis Lely en Het Flevolands Archief zijn afspraken gemaakt voor de archivering, digitalisering en huisvesting van de collectie.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

Stichting Uiver Constellation

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.4 Musea			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-30	-30	0	-	-	-	0 N
Totaal exploitatie			-30	-30	0 N	-	-	-	0 N
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-300	-300	-	330	330	-	-
Totaal reserves			-300	-300	-	330	330	-	-
Totaal			-330	-330	0 N	330	330	-	0 N

		Bedrag x €1.000		
5.5	Cultureel erfgoed	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-23	-16	7 V
		-	-	-

Hoofdpoging raadsakkoord	6. Voorzieningen	Aard activiteiten	-
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	-

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 heeft in het kader van de inwerkingtreding van de Omgevingswet een wijziging plaats gevonden bij de wettelijke adviestaken voor het erfgoedbeleid. Vanaf dit jaar ligt deze adviestaak niet meer bij de Erfgoedcommissie, maar is dit ondergebracht bij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Op deze wijze is de erfgoedadviesgeving geïntegreerd met de advisering op het gebied van ruimtelijke welstand. Samen met een extern adviesbureau en de afdeling Ruimte is intensief gewerkt aan de totstandkoming van een erfgoednota, waarmee het gemeentelijk erfgoedbeleid en archeologiebeleid wordt geactualiseerd en goed aansluit op de Omgevingswet. Om eigenaren van de gemeentelijke monumenten op het Werkeiland van advies te kunnen dienen is onderzoek uitgevoerd naar de verduurzamingsmogelijkheden voor gemeentelijke monumenten, met behoud van de cultuurhistorische waarde van de monumenten. Er is financiële en facilitaire ondersteuning geboden aan de organisatie van de Monumentendagen.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.5 Cultureel erfgoed			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-23	-16	7 V	-	-	-	7 V
Totaal exploitatie			-23	-16	7 V	-	-	-	7 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	17	9	9 N	9 N
Totaal reserves			-	-	-	17	9	9 N	9 N
Totaal			-23	-16	7 V	17	9	9 N	2 N

		Bedrag x €1.000		
5.6	Media	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-2.913	-2.799	113 V
		201	83	118 N

Hoofdpoging raadsakkoord	6. Voorzieningen	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[100 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5). Bij een relatief nieuwe stad is het besef dat erfgoed waarde kan bieden aan ruimtelijke kwaliteit en identiteit in vergelijking met veel oudere gemeenten nog niet sterk ontwikkeld. Maar ook wanneer de focus wordt gelegd op een sterke groei, moet goed worden omgegaan met bijzondere parels uit het verleden. Dit is een verantwoordelijkheid die we ook dragen voor de toekomstige inwoners van de stad. Dit geldt zowel voor het gebouwde als voor het minder zichtbare ondergrondse erfgoed. Gemeenten moeten in het omgevingsplan rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door inventariseren en analyseren van het cultureel erfgoed en werelderfgoed dat binnen de gemeente aanwezig is. Op basis daarvan neemt de gemeente een toereikend beschermingsregime in het omgevingsplan op. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In het kader van de Beleidsvisie 2024 - 2030 is in 2024 is een begrotingssubsidie verleend aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in Lelystad. Aanvullend is aan de stichting een SPUK-subsidie verleend voor de taken die de bibliotheek uitvoert voor het Informatiepunt Digitale Overheid in de vestiging Lelystad. Met FlevoMeer, Porteuem en Stichting Welzijn gekeken naar de invulling van de SPUK voor lokale bibliotheekvoorzieningen vanaf 2024 in Lelystad, gericht op verhoging van het taal- en leesniveau via laagdrempelige en aantrekkelijke activiteiten voor ouders en kinderen middels een vestiging in de wijk. Dit is ook ter voorbereiding op de zorgplicht die gemeenten vanaf 2027 voor de lokale bibliotheken krijgen. Er is in 2024 een begrotingssubsidie verleend aan de stichting Radio Lelystad vanuit de wettelijke instandhoudingstaak voor de lokale publieke omroep.

Gerelateerde beleidsnota's

Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.6 Media			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Lokale bibliotheek voorzieningen		I	-2.858	-2.745	113 V	201	83	118 N	5 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-55	-55	0 N	-	-	-	0 N
Totaal exploitatie			-2.913	-2.799	113 V	201	83	118 N	5 N
Totaal			-2.913	-2.799	113 V	201	83	118 N	5 N

Lokale bibliotheek voorzieningen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	113
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-118

Bij de decembernotitie is de SPUK D23 - Lokale bibliotheek voorzieningen toegevoegd aan de begroting, zowel lasten als baten. De SPUK heeft alleen nog niet geleid tot daadwerkelijke uitgaven, waardoor deze baat en last zijn doorgezet naar 2025. Dit resulteert in een voordeel op de lasten en een nadeel op de baten in de rekening 2024.

		Bedrag x €1.000		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-11.415	-10.792	623 V
		247	283	36 V

Hoofdpoging raadsakkoord	3. Natuur	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wet natuurbescherming een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten.

Een deel van de afspraken uit het raadsakkoord mbt de opgave Natuur vallen binnen dit taakveld. Sommige zijn integraal met het Programma van Groen Dromen naar Groen Doen uitgevoerd zoals de herijking bestaande natuur en openbaar groen, monitoring en vergroening bestaande stad.

Er is op diverse plekken een kwaliteitsimpuls openbaar groen uitgevoerd. Zo is er gazon omgevormd naar diverse beplanting ten behoeve het verhogen van de beleving en biodiversiteit. Ook is er in diverse bossen een impuls gedaan o.a. door de realisatie van een voedselbos in het Tuindersbos en het aanleggen van waterpartijen in het Stillebos. Daarnaast zijn er verspreid over de stad bollen gepland zoals langs de Polderdreef, in het Stadspark en op diverse rotondes. Een van de grotere ingrepen betreft het omvormen van een monotone groenstrook in de Landstrekenwijk naar een hoogwaardige en meer beleefbare plek voor mens en dier.

Er is tevens uitvoering gegeven aan de jaarlijkse monitoring van soorten om inzicht te blijven houden in de trendontwikkeling. Dit is aangevuld met monitoring voor de wilde bestuivers waarvoor de eerste resultaten in 2025 wordt verwacht.

Voor het vergroenen van de bestaande stad is onder andere gewerkt aan een leidraad vergroening Stadshart. Dit conform Programma van Groen dromen naar Groen doen als Actieplan Stadshart. De leidraad heeft tot doel om aan de hand van ontwerpprincipes richting te geven aan vergroening van het Stadshart zodat dit kan bijdrage aan een fijne verblijfs- en ontmoetingsplek.

De aanpak voor de bestrijding invasieve exoten is aan de hand van het 'uitvoeringsplan bestrijding invasieve exoten' uitgevoerd en hierin is de samenwerking gezocht met aangrenzende terrein behorende organisaties. De uitvoering is deels met vrijwilligers gedaan.

Gerelateerde beleidsnota's

Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie naar onderwerp (bedragen x €1.000)	begroting		realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil		
<u>Exploitatie</u>									
Dagelijks onderhoud bossen	I	-	-	-	11	124	112 V	112 V	
Openbaar groen	I	-6.359	-6.040	319 V	164	74	90 N	229 V	
Dagelijks onderhoud spelen	I	-625	-541	84 V	-	-	-	84 V	
Personele inzet 5.7	I	-2.556	-2.331	225 V	-	-	-	225 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.875	-1.880	5 N	72	85	14 V	9 V	
Totaal exploitatie		-11.415	-10.792	623 V	247	283	36 V	659 V	
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-116	-116	-	-	-	-	-	
Totaal reserves		-116	-116	-	-	-	-	-	
Totaal		-11.530	-10.908	623 V	247	283	36 V	659 V	

Dagelijks onderhoud bossen	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 112
-----------------------------------	--------------------------------------	-------

Door het verkrijgen van cofinanciering op in de begroting al geplande werkzaamheden binnen het actieplan biodiversiteit en het realiseren van niet begrote houtopbrengsten zijn meer baten gerealiseerd dan begroot.

Openbaar groen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 319
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -90

Als gevolg van capaciteitsproblemen op het gebied van werkvoorbereiding worden de werkzaamheden later uitgevoerd. Dit betreft vooral het snoeiprogramma heesters en bosplantsoen in heel Lelystad.

Door minder aanvragen voor de verkoop van aan tuinen grenzend snippergroen zijn de opbrengsten lager dan begroot.

Dagelijks onderhoud spelen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 84
-----------------------------------	---------------------------------------	------

In afwachting van besluitvorming over nieuwe beleidskaders over het dagelijks onderhoud van speelvoorzieningen, is vooral ingezet op technisch onderhoud in relatie tot veiligheid en minder op vervanging van ondergronden en individuele toestellen als gevolg van vandalisme.

Personele inzet 5.7	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 225
----------------------------	---------------------------------------	-------

Als gevolg van vacatureruimte is minder uitvoering gegeven aan het werk op het niveau van werkvoorbereiding en toezicht. Dit heeft ook geleid tot vertragingen.

6. Sociaal Domein

6. Sociaal domein bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-13.169	-15.916	-29.085	-28.478	607
6.2 Toegangen eerstelijnsvoorzieningen	-8.263	-120	-8.383	-8.835	-452
6.3 Inkomensregelingen	-48.512	-7.822	-56.334	-52.906	3.427
6.4 WSW en beschut werk	-6.800	-909	-7.708	-7.611	98
6.5 Arbeidsparticipatie	-6.335	-949	-7.283	-6.720	563
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-6.249	-223	-6.472	-6.666	-195
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-6.756	-1.154	-7.909	-7.767	142
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.941	4	-5.937	-5.967	-30
6.71c Dagbesteding (WMO)	-2.696	-87	-2.782	-2.791	-8
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-1.632	375	-1.257	-1.095	162
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-3.597	1.241	-2.356	-2.835	-479
6.72b Jeugdzorg behandeling	-3.672	1.265	-2.406	-1.828	578
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-262	-4.027	-4.290	-4.250	40
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-2.102	240	-1.862	-2.315	-454
6.73a Pleegzorg	-3.303	164	-3.139	-2.912	227
6.73b Gezinsgericht	-3.776	-304	-4.080	-5.964	-1.884
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-7.501	-229	-7.729	-8.280	-551
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4.116	-3.839	-7.955	-7.835	120
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.836	-1.145	-2.980	-2.126	854
6.74c Gesloten plaatsing	-101	-4	-105	-913	-809
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-94	-5	-98	-201	-103
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-264	-9	-273	-172	101
6.82a Jeugdbescherming	-3.598	564	-3.034	-3.667	-633
6.82b Jeugdreclassering	-367	-51	-419	-649	-231
Totaal Lasten	-140.940	-32.937	-173.876	-172.785	1.092
Baten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	40	13.298	13.338	14.989	1.650
6.2 Toegangen eerstelijnsvoorzieningen	-	50	50	1.058	1.008
6.3 Inkomensregelingen	37.000	4.889	41.889	43.224	1.335
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	100	103	203	219	16
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	567	78	645	787	142
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-	-	-	-
6.71b Begeleiding (WMO)	-	-	-	23	23
6.71c Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	-
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-	-	-	-	-
6.72b Jeugdzorg behandeling	-	-	-	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	113	113
6.73a Pleegzorg	-	-	-	-	-
6.73b Gezinsgericht	-	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-	-
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	-	-
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	600	400	1.000	1.597	597
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-	-
Totaal Baten	38.307	18.819	57.126	62.009	4.884
Eindtotaal	-102.633	-14.118	-116.751	-110.775	5.975

De taakvelden binnen het cluster '6. Sociaal domein' hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wmo en de Jeugdhulp. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Guiding taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-29.085	-28.478	607 V
		13.338	14.989	1.650 V

Hoofdopgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) individuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die samenhangen met de algemene sociale basisvoorzieningen, waarbij de nadruk ligt op de participatie van inwoners en een gezonde opvoed- en opgroeiomgeving voor kinderen en jongeren. Goede algemene sociale basisvoorzieningen werken preventief en voorkomen op termijn dat inwoners aangewezen zijn op zwaardere vormen van ondersteuning.

Het gaat hierbij grofweg om de volgende onderdelen:

Welzijnswerk in de wijk (www.welzijnlelystad.nl)

Welzijn Lelystad heeft inwoners op tal van terreinen gefaciliteerd en ondersteund. Zij organiseren de buurtkamers in verschillende delen van de stad, ondersteunen inwoners om deel te nemen aan allerlei welzijnsactiviteiten. Om inwoners te ondersteunen en elkaar te laten ontmoeten hebben zij outreachend het buurtwerk in de wijk uitgevoerd. Hierdoor kunnen zij sneller signaleren en inwoners helpen om die eerste stap te zetten naar een buurthuis of MFA. De welzijnscoaches bereiken inmiddels bijna alle huisartsen met het programma "Welzijn op recept". In het kader van Een tegen Eenzaamheid werken 92 partijen in de stad samen om extra activiteiten aan te bieden en nieuwe ideeën samen uit te werken.

Mensen Maken de Buurt

Steeds meer Lelystedelingen nemen zelf het initiatief om activiteiten te ontplooiën die van maatschappelijke waarde zijn voor de stad en haar inwoners. Voor deze activiteiten is niet alleen ruimte geboden maar tevens zijn deze initiatieven gestimuleerd en gefaciliteerd. Van initiatieven primair gericht op verhoging van de gebruikswaarde van de fysieke leefomgeving tot initiatieven die bijdragen aan de versterking van de sociale structuur en participatie. Het afgelopen jaar zien we een verschuiving van de buurt barbeques naar meer adoptie van buurt groen.

Mantelzorgondersteuning / vrijwilligerswerk

Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg, Open je Hart wandelgroepen en bieden we mantelzorgers een plek om even bij te komen en ervaringen met elkaar te delen bij Lelystads Ontmoeten. Op het gebied van vrijwilligerswerk verzorgt Welzijn Lelystad de vrijwilligersvacaturebank en matcht de Lelystadse Uitdaging vragen van maatschappelijke organisaties aan het bedrijfsleven. Het afgelopen jaar zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd, samen met de partners, om meer inwoners enthousiast te maken om vrijwilligerswerk te doen.

Maatschappelijke dienstverlening / schulddienstverlening

Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) ondersteunt inwoners bij diverse vraagstukken en/of problemen. MDF verzorgt algemeen maatschappelijk werk, school-maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, budgetbeheer/coaching en ondersteuning door sociaal raadslieden of een gezinscoach en draagt bij aan de preventie van schulden. Naast professionals beschikt MDF over gekwalificeerde vrijwilligers die ondersteuning hebben geboden op verschillende terreinen. Deze basisvoorzieningen zijn in principe algemeen toegankelijk. Met deze voorzieningen kan worden voorkomen dat er zwaardere vormen van ondersteuning moeten worden ingezet. Stichting IDO en Humanitas zijn ook actief in de financiële hulpverlening en schulddienstverlening. Deze partijen vormen samen met MDF de driehoek ter ondersteuning op het gebied van financiën, grotendeels door inzet van vrijwilligers.

Wet inburgering 2021 / Vluchtelingenwerk

De verantwoordelijkheid voor uitvoering van de wet inburgering 2021 ligt sinds 2022 weer bij de gemeenten. In de uitvoering werken de gemeente samen met Vluchtelingenwerk Lelystad (Welzijn Lelystad), Werkbedrijf Lelystad, MDF en verschillende taalonderwijs-instellingen. Samen met deze partijen in de stad begeleiden we de inburgeraar, zodat deze binnen drie jaar de inburgering heeft afgerond. De statushouders worden begeleid door het vluchtelingenwerk van Welzijn Lelystad vanaf het moment dat zij het huurcontract ondertekenen met praktische zaken als aansluiting gas en licht tot naar welke school moeten mijn kinderen. In 2024 heeft Lelystad de taakstelling niet gehaald. De krapte op de woningmarkt zorgt niet voor een snelle plaatsing van de statushouders. In 2024 zijn 14 alleenstaande minderjarige statushouders geplaatst. Zij worden bij hun dagelijkse dingen begeleid door het Nidos.

Preventieve inzet jeugd

In het afgelopen jaar is ingezet op de preventieve activiteiten, het plan 'Versterken van de basis' en een begin gemaakt met het 'Knoppenplan Jeugd'. Daar is samen met onze maatschappelijke partners en inwoners gekeken naar besteding en monitoring van de inzet en de plannen. De preventieve inzet is geborgd en tegelijkertijd verder het gesprek gevoerd over de aanbevelingen uit het rapport "Zicht op jeugdpreventie" en de ambities vanuit het 'Knoppenplan'. Hier zal verder vervolg aan gegeven worden door bestaand aanbod te monitoren en partners met elkaar in verbinding te brengen. Zo zorgen we voor een zo dekkend mogelijk aanbod en kunnen we ouders regie laten hebben en mogelijk ondersteunen in hun vragen en bij het zelf vinden van oplossingen. In het preventieve aanbod is het afgelopen jaar (samen met een deel financiering uit NPO middelen) extra schoolmaatschappelijk werk, jeugdverpleegkundigen en jeugdpreventiewerkers ingezet in de kinderopvang, basisscholen en voortgezet onderwijs. Daarbij is er jongerenwerk ingezet en wordt door middel van vrijwilligers maatjes ingezet voor jeugdigen en ouders.

Gerelateerde beleidsnota's

Maatschappelijke (Doe) Agenda
Kadernota Sociaal Domein 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Wmo - algemene voorziening Wmo	I	-2.004	-1.607	397 V	-	-	-	397 V	
Maatschappelijke dienstverlening	I	-3.724	-3.317	407 V	480	527	47 V	454 V	
Integratie	I	-2.223	-1.028	1.194 V	1.789	836	953 N	241 V	
Welzijnsw erk in de wijk	I	-3.285	-3.173	112 V	502	510	8 V	120 V	
Vluchtelingen (Opvang Oekraïners)	I	-9.986	-11.437	1.451 N	9.811	11.916	2.105 V	654 V	
Preventieve inzet Jeugd	I	-4.684	-4.115	569 V	203	317	114 V	683 V	
Personele inzet 6.1	I	-1.443	-2.062	619 N	168	495	327 V	292 N	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.736	-1.739	2 N	385	388	2 V	0 V	
Totaal exploitatie		-29.085	-28.478	607 V	13.338	14.989	1.650 V	2.258 V	
<u>Reserves</u>									
Maatschappelijke dienstverlening	I	-20	-20	-	662	519	143 N	143 N	
Preventieve inzet Jeugd	I	-	-	-	1.198	977	220 N	220 N	
Passend onderw ijs	I	-	-	-	-	400	400 V	400 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-64	-29	35 V	140	121	19 N	16 V	
Totaal reserves		-84	-49	35 V	1.999	2.017	18 V	53 V	
Totaal		-29.169	-28.527	642 V	15.337	17.006	1.668 V	2.311 V	

Wmo - algemene voorziening Wmo	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	397
---------------------------------------	---------------------------------------	---	-----

Op de algemene Wmo voorzieningen waaronder enkele uitvoeringskosten is de afwijking ten opzichte van de begroting afgerond €397.000 voordelig. Dit ontstaat onder andere doordat er minder aanvragen zijn geweest voor het mantelzorgcompliment (€160.000 voordeel), lager vastgestelde subsidies (€109.000 voordeel). Daarnaast is in 2024 geen beroep gedaan op de post onvoorzien binnen dit zelfde onderdeel (ca. € 95.000) waarmee er per saldo een resultaat van ca. €397.000 voordelig ontstaat.

Het financiële resultaat voor de gehele Wmo is conform wet- en regelgeving verdeeld over de taakvelden 6.1, 6.2, 6.6, 6.71a, 6.71b, 6.71c, 6.71d en 6.81a en bedraagt ca. €1 miljoen positief. Dit voordelig resultaat ontstaat met name door de hogere regionale afrekening Beschermd Wonen vanuit centrumgemeente Almere (taakveld 6.81a - voordeel: ca. €0,4 miljoen). Daarnaast zijn te benoemen verschillen op maatwerkvoorzieningen: lagere bestedingen op woningaanpassingen en specifieke maatwerkoplossingen (taakveld 6.6 - voordeel ca €0,4 miljoen) en hogere kosten voor vervoersvoorzieningen (scootmobielen, elektrische driewielers e.d.) (taakveld 6.6 - nadeel €0,5 miljoen). Door minder gebruik van de huishoudelijke hulp ontstaat een voordeel op taakveld 6.71a en 6.71b (- voordeel €0,1 miljoen). Er is sprake van terugontvangen gelden voor kortdurend verblijf en respijthuis (het respijthuis is gesloten per 1-1-2023) (taakveld 6.71b - voordeel €0,1 miljoen) en daarnaast zijn er meer eigen bijdragen voor de Wmo ontvangen (taakveld 6.6 voordeel €0,1 miljoen) en is het gebruik van de zorgverzekering voor minima lager dan begroot (taakveld 6.6 - voordeel €0,1 miljoen).

Maatschappelijke dienstverlening	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	407
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	47

Een incidenteel voordeel van €454.000 per saldo op de lasten en baten. Dit ontstaat mede doordat via het gemeentefonds in de decembernotitie incidenteel extra budget beschikbaar is gesteld (€173.000 voordeel) onder de noemer 'Dienstverlening aanpak armoede en schulden'. Op deze korte termijn was het niet mogelijk om plannen te maken. In de programmabegroting zijn hiervoor structurele middelen beschikbaar. Daarnaast is er sprake van een voordeel inzake het programma Lelystad Oost. In 2024 zijn de programmakosten grotendeels gedekt door de SPUK Kansrijke Wijken, waardoor de structureel beschikbaar gemaakte middelen een onderschrijding laten zien (€190.000 voordeel). Tevens is er sprake van een voordeel van €46.000 op begroting van de maatschappelijke agenda vanwege onderbesteding alsmede een voordeel van €45.000, doordat subsidies niet zijn ingevuld.

Maatschappelijke dienstverlening (mutatie reserve)	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -143
---	------------------------------------	--------

Het nadelige resultaat van €143.000 ontstaat met name door de maatschappelijke agenda (MAG) ad €46.000 en daarnaast Samen Lelystad Oost €98.000. De bestedingen op de MAG zijn lager dan begroot waarbij het restant is doorgeschoven naar 2024. Ditzelfde geldt voor het startplan Samen Lelystad Oost. In de begroting was rekening gehouden met kosten voor de verstrekking van een subsidie Integrale aanpak leefbaarheid. Deze subsidie is uiteindelijk niet verstrekt. Als gevolg hiervan is de onttrekking uit de reserve lager.

Integratie	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.194
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -953

De kosten voor integratie worden gedekt uit SPUKs en eigen gemeentelijke middelen, in 2024 konden meer lasten ten laste van de SPUK gebracht worden, waardoor gemeentelijk budget beschikbaar bleef.

Welzijnswerk in de wijk	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 112
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 8

Over 2024 is er sprake van een incidenteel voordeel van €120.000 op het onderdeel Welzijnswerk in de wijk. Dit voordeel ontstaat mede doordat buurtbudgetten van vier gebiedsdelen niet volledig zijn benut, voordeel €87.000. Daarnaast is er sprake van een voordeel op project "Mensen maken de Buurt" €56.000 en Ideeënmakelaar €30.000. Er ontstaat een nadeel voor meer aangevraagde en verstrekte subsidies dan begroot, per saldo een nadeel van €27.000 en daarnaast zijn er extra accountantskosten gemaakt voor het laten uitvoeren van een due diligence onderzoek €26.000.

Vluchtelingen (Opvang Oekraïners)	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -1.451
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 2.105

De kosten voor de opvang van Oekraïners wordt bekostigd uit de rijksbijdrage voor de opvang van de Oekraïners. In 2023 was er een positief resultaat welke is meegenomen naar 2024, dit resultaat hoeft niet terugbetaald te worden aan het Rijk en had kunnen vrijvallen. Het getoonde voordeel wijkt af van de werkelijkheid. Een deel van de lasten Oekraïners betreft personeelskosten (punt 5) €631.000 en een deel staat op taakveld 6.3 Inkomensvoorzieningen.

Personele inzet 6.1	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -619
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 327

Per saldo is er sprake van een incidenteel negatief resultaat op de personele kosten van € 292.000. Dit negatieve resultaat ontstaat door de personele kosten die betrekking hebben op de opvang van Oekraïners. De medewerkers zijn in dienst van de gemeente Lelystad. De kosten worden gedekt door middelen vanuit het Rijk welke worden verantwoord onder het resultaat op Vluchtelingen zoals genoemd onder punt 5 hiervoor.

Preventieve inzet Jeugd	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 569
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 114

Preventieve inzet Jeugd	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -220
--------------------------------	------------------------------------	--------

Incidenteel lagere lasten preventieve inzet jeugd door vertraging bij de implementatie en uitvoering van projecten door personele knelpunten (€569.0000). Incidenteel hogere baten door met name optimaal gebruik van externe budgetten (€114.000). Eerder genoemde incidenteel lagere lasten hebben daarnaast deels geresulteerd in incidenteel lagere baten door een lagere onttrekking aan de reserve (€220.000). Van het voordelig saldo 2024 ad €463.000 is uiteindelijk €302.000 definitief doorgeschoven naar 2025.

Passend onderwijs	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 400
--------------------------	--------------------------------------	-------

Er is voor een bedrag van €400.000 subsidie verstrekt ter versterking van de basis. Er zijn hiervoor middelen in de ROS beschikbaar gesteld door de raad, die middelen zijn ook onttrokken. Het budget dat

teveel is doorgeschoven naar 2025 wordt met actualiseren van de doorschuifbudgetten, gecorrigeerd.

			Bedrag x €1.000		
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-8.383	-8.835	452 N
		Baten	50	1.058	1.008 V

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	R. Broekema en A. Messelink-Dijkstra	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden / sociaal netwerk, het gebruik van voorzieningen in de sociale basis en, als het nodig is, het inzetten van de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Het gaat hierbij o.a. om de Sociaal Wijkteams en Jeugd Lelystad.

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Met de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor alle zorg voor de jeugd: de preventie, uitvoering van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Jeugdwet heeft tot doel om kinderen gezond en veilig te laten opgroeien, waardoor zij hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. De Jeugdwet moet hieraan bijdragen door de eigen kracht van jongeren en het zorgend en probleemoplossend vermogen van hun gezin en sociale omgeving te versterken.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Sociaal Wijkteams

We hebben inwoners ondersteund zodat zij mee kunnen blijven doen aan de maatschappij en zelfstandig kunnen blijven wonen. De Sociaal Wijkteams spelen hierbij een belangrijke rol. De Sociaal Wijkteams kijken daarbij naar het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden en de algemene voorzieningen (basis). Als het nodig is, is er daarnaast een individuele maatwerkvoorziening ingezet. Naar aanleiding van het rapport herijking Sociaal wijkteam zijn stappen gezet naar een nieuwe organisatievorm die in 2025 gerealiseerd gaat worden. In 2024 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de onafhankelijk clientondersteuning in de Wmo. Het onderzoek is eind 2024 afgerond en heeft geleid tot het inrichten van vrijwillige clientondersteuning bij het keukentafelgesprek.

Toeslagenaffaire

MDF voert de brede ondersteuning voor gedupeerden van de toeslagen affaire in de gemeente Lelystad uit. Zij bieden ondersteuning op vijf leefgebieden (financiën, wonen, zorg, gezin en werk) met als doel de kwaliteit het leven van de slachtoffers te herstellen en ze een frisse start te bieden. De kosten die hiervoor gemaakt worden worden achteraf verantwoord via de SiSa.

Jeugd Lelystad

Met het vaststellen van de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad besloten om per 1 juli 2021 de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp te beleggen bij een gemeentelijke BV. Deze taken zijn per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. In 2024 heeft Jeugd Lelystad haar opdracht Toegang en regie naar specialistische jeugdhulp uitgevoerd.

Praktijkondersteuner huisarts (POH)-Jeugd

De POH-Jeugd hebben huisartsen ondersteund bij hun probleemanalyse en verwijfsrecht naar jeugdhulp. Ook hebben de POH-Jeugd laagdrempelige consultatie, kortdurende ondersteuning, interventies en behandeling verleend aan kinderen en/of hun opvoeders. In 2024 is gewerkt aan een goede dekking van de juridische positionering van de POH-Jeugd. De POH-Jeugd zijn gedetacheerd bij een aantal huisartsenpraktijken.

Veilig Thuis

Veilig Thuis Flevoland heeft de taken als advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling uitgevoerd voor de zes Flevolandse gemeenten. De kosten worden gedekt uit de lokale middelen jeugdhulp en de regionale Wmo-middelen. In 2024 heeft Veilig Thuis een aanvullende subsidie ontvangen ivm hogere meldingen. Deze meldingen waren ruim boven het landelijk gemiddelde

Preventief justitieel kader

De gecertificeerde instellingen hebben participerende consulten gegeven in het preventieve kader en inzet gepleegd in de keten (TOP-X, MDA++, expertise) en Bereikbaarheidsdienst VT / Blijfgroep.

Gerelateerde beleidsnota's

Maatschappelijke (Doe) Agenda

Gerelateerde verbonden partijen

Jeugd Lelystad (JEL)

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Veilig Thuis	I		-615	-1.148	533 N	-	-	-	533 N
Toegang jeugdzorg (JEL bv)	I		-3.178	-2.623	554 V	-	-	-	554 V
Preventief justitieel kader	I		-180	248	428 V	-	-	-	428 V
Jeugdprof. Huisartsen	I		-	-	-	-	205	205 V	205 V
Toeslagenaffaire	I		-	-853	853 N	-	853	853 V	-
P kosten Toegang en 1elijnsvoorzieningen Wmo	I		-1.527	-1.599	72 N	-	-	-	72 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-2.883	-2.859	24 V	50	0	50 N	26 N
Totaal exploitatie			-8.383	-8.835	452 N	50	1.058	1.008 V	556 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-101	-101	-	-	-	-	-
Totaal reserves			-101	-101	-	-	-	-	-
Totaal			-8.484	-8.937	452 N	50	1.058	1.008 V	556 V

Veilig Thuis	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -533
---------------------	-------------------------------------	--------

In verband met hogere meldingen was een aanvullende subsidie aan Veilig Thuis Flevoland in 2024 nodig. Vooralsnog incidenteel, omdat gemeente in gesprek is over huidige invulling taken.

Toegang jeugdzorg (JEL bv)	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 554
-----------------------------------	---------------------------------------	-------

Dit voordeel is met name een gevolg van de vacatures bij Jeugd Lelystad (JEL bv) in de loop van het jaar 2024.

Preventief justitieel kader	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 428
------------------------------------	---------------------------------------	-------

Incidenteel voordeel op de lasten van €428.000 op het gebied van het preventief justitieel kader als gevolg van een positief afwikkelingsverschil over 2023.

Jeugdprof. Huisartsen	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 205
------------------------------	--------------------------------------	-------

Er is een niet voorziene bijdrage vanuit IZA ten gunste van jeugdprofessionals huisartsen ontvangen.

Toeslagenaffaire	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -853
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 853

De verantwoording van de gemaakte kosten en opbrengsten bij de hersteloperatie kinderopvangtoeslag vindt via dit taakveld plaats. Het saldo op het product toeslagenaffaire is nihil, aangezien de gemaakte kosten volledig zullen worden gecompenseerd door het Rijk.

Toegang Wmo (wijkteams)	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -72
--------------------------------	-------------------------------------	-------

Vanwege de druk op de huidige arbeidsmarkt is het soms lastig invulling te geven aan vactureruimte. Dit betekent dat er keuzes worden gemaakt om capaciteit in te huren. De kosten voor het inhuren van capaciteit zijn hoger dan kosten voor eigen personeel.

		Bedrag x €1.000		
6.3	Inkomensregelingen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-56.334	-52.906	3.427 V
		41.889	43.224	1.335 V

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de participatiewet heeft de gemeente de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals loonkostensubsidies, bijzondere bijstand en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, is armoedebeleid opgenomen in dit taakveld.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben, incl. armoedebeleid)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Er bestaat een duidelijke relatie met de taakvelden '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'. Het Zelfstandigenloket Flevoland voert de ondernemersregeling BBZ uit, een voorziening tussen sociaal domein en economie. Er is een relatie met taakveld 3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Bijstandsuitkeringen

Het streven van de gemeente is erop gericht zo min mogelijk mensen afhankelijk te laten zijn van een bijstandsuitkering. Binnen de diverse beleidsterreinen worden de krachten gebundeld, zodat inwoners kunnen participeren naar vermogen (rekening houdend met hun persoonlijke situatie). Indien volledig meedoen (nog) niet mogelijk is, is gekeken naar de mogelijkheden van gedeeltelijke participatie (parttime werken) -of andere vormen van participatie (bijv. mantelzorg, vrijwilligerswerk) of andere vormen van werk (bijv. de maatschappelijke banen). Daarbij hanteren we de gedachte om maatwerk te bieden waar nodig of gewenst en kunnen we, rekening houdend met de beschikbare manoeuvreerruimte binnen de wettelijke kaders, met de nieuwe richtlijnen voor de toepassing van de menselijke maat nog meer aansluiten bij de persoonlijke situatie van de inwoners.

Het gemiddeld aantal bijstandsgerechtigden lag in 2024 op 1.986 (versus 2.060 in 2022 respectievelijk 2.012 in 2023).

Het instrument Loonkostensubsidie (LKS) is daar waar mogelijk ingezet.

Het Rijk heeft in een beleidsanalyse over de Participatiewet geconstateerd:

"de Participatiewet is momenteel uit balans. Door verschillende ontwikkelingen is er op dit moment sprake van een ongelijke verhouding tussen (a) de als beperkt ervaren ondersteuning, (b) het strenge sanctieregime en (c) de complexe inrichting van de bestaanszekerheid." Naar verwachting wordt de aangepaste Participatiewet "de Participatiewet in Balans", na herhaald uitstel, ingevoerd per 1-1-2026. Ondertussen wordt, waar mogelijk, gewerkt in de lijn van de nieuwe wet.

Ten aanzien van directe arbeidsinschakeling, de workfirst-aanpak, is meer aandacht ingeruimd binnen de aanpak voor de persoonlijke benadering en omstandigheden. De richtlijnen vanuit de menselijke maat worden waar nodig of gewenst toegepast en de mogelijkheden van voorbereidingstrajecten verruimd (bijv. het programma "Werk fit"). Op basis van een bestandsanalyse worden klantbeelden opgesteld en iedere inwoner met een bijstandsuitkering wordt gesproken. We willen nog meer maatwerk bieden waar nodig en een integrale benadering toepassen, zodat de dienstverlening nog beter aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van de inwoners.

Armoedebeleid

Het betreft hier de (financiële) ondersteuning aan mensen met een inkomen variërend 120% tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op de preventie van armoede. Dit wordt gedaan door ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren uit gezinnen die in armoede leven zoveel mogelijk mee te laten doen. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in hun schoolcarrière, maar ook het Jeugdfonds Sport en Cultuur. In het raadsakkoord is opgenomen om extra aandacht aan kinderen in armoede te besteden. Dit betekent dat we met de middelen bestaand beleid intensiveren en aanvullen. Dit is hard nodig in de huidige situatie waarin steeds meer gezinnen niet meer rond kunnen komen. In 2024 is ingezet op het vergoten van de bekendheid van de regelingen. Hiervoor zijn de middelen uit het raadsakkoord nodig geweest. Naast vergroten bekendheid van de bestaande regelingen zijn er ook een aantal nieuwe interventies opgezet die moeten zorgen voor verbetering van het armoede en schuldenbeleid.

Bijstand voor zelfstandigen

Het beroep op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) blijft de jaren na corona stabiel, zo ook in 2024.

Sinds de 2e helft van 2023 zien we een toename van de aanvragen voor schuldhelpverlening aan ondernemers, deze lijn heeft zich in 2024 voortgezet.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke Agenda (MAG)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 6.3 Inkomensregelingen		I of S	Lasten			Baten			Saldo
naar onderwerp (bedragen x €1.000)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>									
Armoedebeleid	I		-7.084	-6.060	1.025 V	806	837	31 V	1.056 V
BUIG - Rijksbijdrage	I		-	-	-	37.809	39.807	1.998 V	1.998 V
BUIG - Bijstandsuitkeringen	I		-36.991	-36.671	321 V	900	471	429 N	108 N
BBZ - Bijstand zelfstandigen	I		-1.211	-410	801 V	450	331	119 N	683 V
Bedrijfsvoering ZLF	I		-1.208	-650	559 V	1.924	1.540	384 N	174 V
Kwijtschelding	I		-1.979	-1.462	516 V	-	17	17 V	533 V
Personele inzet 6.3	I		-6.764	-7.090	326 N	-	45	45 V	281 N
Voorziening dubieuze debiteuren	I		-	410	410 V	-	-	-	410 V
Overige	I		-868	-705	163 V	-	156	156 V	319 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-227	-269	42 N	-	20	20 V	22 N
Totaal exploitatie			-56.334	-52.906	3.427 V	41.889	43.224	1.335 V	4.762 V
<u>Reserves</u>									
Armoedebeleid	I		-260	-457	197 N	1.611	1.215	396 N	593 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-434	-434	-	1.000	1.000	0 N	0 N
Totaal reserves			-694	-890	197 N	2.611	2.215	396 N	593 N
Totaal			-57.027	-53.797	3.230 V	44.500	45.439	939 V	4.169 V

Armoedebeleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.025
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 31
Armoedebeleid	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -197
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -396

Een incidenteel voordeel op de lasten van €1.025.000 op het gebied van armoedebeleid. Dit is veroorzaakt door verschillende factoren. Een incidenteel voordeel op de lasten ter grootte van € 705.000 op de wettelijke inkomensregelingen waarvan € 163.000 gerelateerd is aan de energietoeslag en het overige voordeel wordt veroorzaakt doordat er incidenteel minder aanvragen op de bijzondere bijstand zijn geweest dan begroot.

Een incidenteel voordeel op de lasten ter grootte van € 320.000 op armoedebeleid dat gericht is op mee kunnen doen. Dit voordeel wordt onder andere veroorzaakt door projecten die later zijn gestart dan vooraf gepland en daarnaast vielen de out of pocket kosten lager uit dan verwacht. Een specifieke duiding van resultaat op het armoedebeleid zal tevens onderwerp zijn van het aangekondigde rekenkameronderzoek.

BUIG - Rijksbijdrage	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 1.998
-----------------------------	--------------------------------------	---------

De gemeente ontvangt een Rijksbijdrage voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen, op basis van een objectief verdeelmodel. Deze verdeelsystematiek is in de afgelopen jaren (meerdere) malen op de schop gegaan. Voor dit jaar resulteert dit in een incidenteel voordeel op de Rijksbijdrage BUIG van € 1.998.000.

BUIG - Bijstandsuitkeringen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 321
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -429

Een incidenteel voordeel op de lasten van €88.000 op het gebied van bijstandsuitkeringen. Het gemiddeld aantal bijstandsgerechtigden lag in 2024 op 1.986 (versus 2.060 in 2022 respectievelijk 2.012 in 2023). Door deze lichte daling hebben we aan de lastenkant een incidenteel voordeel op de uitgave BUIG van € 88.000. Het nadeel op de baten betreft minder terugvorderingen dan begroot.

BBZ - Bijstand zelfstandigen	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 801
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -119

Een incidenteel voordeel op de lasten van €801.000 en een incidenteel nadeel op de baten van €119.000 op het gebied van Bijstand zelfstandigen. Dit is het gevolg van meerdere factoren die hieronder worden toegelicht.

Incidenteel voordeel op de lasten van €583.000 op de BBZ uitkeringen doordat er zijn minder toekenningen geweest dan begroot. Een lager aantal toekenningen komt enerzijds doordat de bedrijven

niet levensvatbaar zijn en anderzijds doordat de arbeidsmarkt gunstig is en meer aanvragers in loondienst zijn gegaan.

Incidenteel voordeel op de Rentedragende leningen van €125.000 omdat er in 2024 geen rentedragende leningen zijn verstrekt.

Incidenteel voordeel op de schuldhelpverlening voor ondernemers van €93.000 ondanks dat we zien dat er een stijgende vraag is naar schuldhelpverlening voor ondernemers hebben we alsnog een voordeel ten opzichte van de begroting.

Incidenteel nadeel op de baten van €65.000 op de Terugvorderingen, Incidenteel nadeel op de baten van €53.000 op de Rijksvergoedingen. Resulteert in een netto incidenteel voordeel op de BBZ van € 683.000.

Bedrijfsvoering ZLF	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 559
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -384

Incidenteel voordeel op de lasten van €559.000 en een incidenteel nadeel op de baten van €384.000 op het gebied van bedrijfsvoering Zelfstandigen Loket Flevoland. Dit komt enerzijds door het lage aantal aanvragen die dit jaar gedaan zijn en anderzijds omdat een deel van de kosten nog gedekt worden vanuit de voorziening TOZO.

Incidenteel nadeel op de baten aantal toekenningen zijn lager dan begroot daardoor zijn de inkomsten van de andere gemeenten ook lager dan verwacht.

Voor dit onderdeel is er netto een voordeel van €178.000. Met dit voordeel wordt een deel van het tekort op de personele kosten gedekt (punt 7).

Kwijtschelding	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 516
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 17

Een incidenteel voordeel op de lasten van €516.000 en een incidenteel voordeel op de baten van €17.000 op het gebied van Kwijtschelding en Kwijting. Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn in 2024 minder kwijtscheldingsverzoeken toegekend. Voor de afvalstoffenheffing resulteert dit in een positief resultaat van €191.000 en voor de rioolheffing van €101.000 resp. ozb €52.000. Daarnaast heeft er een herijking plaatsgevonden van de voorziening dubieuze debiteuren. Dit resulteert in een positief saldo op de post kwijting van €190.000.

Personele inzet 6.3	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -326
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 45

De uitvoering staat onder druk en prioriteiten moeten worden gesteld wat zich vertaalt in variëteit per taakveld ten aanzien van de financiële realisatie. Binnen dit taakveld is een negatieve afwijking van €281.000. In 2024 is in het Sociaal Domein breed een nieuw geautomatiseerd systeem uitgerold ter vervanging van meerdere oude systemen. Dit bracht veel (extra) werkzaamheden met zich mee waardoor (tijdelijke) inhuur onontkoombaar was. Een deel van het tekort wordt gedekt uit het voordeel op de Bedrijfsvoering ZLF (punt 5). Daarnaast wordt een deel (€150.000) van het tekort op dit taakveld gedekt uit beschikbare (incidentele) projectmiddelen die op taakveld 0.4 Overhead (LD2025) worden verantwoord.

Voorziening dubieuze debiteuren	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 410
--	---------------------------------------	-------

In 2024 is de post dubieuze debiteuren geanalyseerd en opgeschoond. Hetgeen resulteert in een voordeel van €410.000.

Overige	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 163
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 156

De post 'Overige' heeft betrekking op overige, diverse kosten. Over 2024 is sprake van onderbesteding van deze budgetten. Dit resulteert in een voordeel van €319.000. Daarnaast worden hier tevens de GBI middelen (samenwerkingsverband diverse gemeenten inzake de inrichting van Gemeentelijke

Basisprocessen Inkomen) verantwoord. De gemeente Lelystad is vanaf 2024 penvoerder voor dit samenwerkingsverband. Per ultimo boekjaar bestaat er een schuld aan het GBI aangaande voor haar reeds ontvangen middelen die in de toekomst zullen worden besteed. Per saldo zijn de baten en lasten over 2024 aan elkaar gelijk.

		Bedrag x €1.000		
6.4	WSW en beschut werk	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-7.708	-7.611	98 V
		-	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)

Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).

Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Het voormalige sw-bedrijf heeft zich doorontwikkeld naar een Social Firm, welke naast de bestaande Wsw-dienstverbanden, ook werkplekken biedt aan andere doelgroepen van de Participatiewet zoals Nieuw Beschut werk en de Banenafpraak. De waarde van echt werk is hierbij uitgangspunt.

Naast de wettelijke taak voor de Wsw heeft de gemeente sinds 2015 een taakstelling om invulling te geven aan Nieuw Beschut werk. Deze taakstelling wordt jaarlijks opgehoogd door het ministerie van SZW. De beschutte werkplekken worden gerealiseerd bij Concern voor Werk of een reguliere werkgever. Het aantal plaatsen beschut werk omvat in vergelijking met het aantal wsw-plaatsen ongeveer eenderde.

Dit heeft vergaande consequenties voor de financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden met behulp van de infrastructuur van Concern voor Werk. Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuisconstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. SZW heeft in 2023 onderzoek gedaan naar de positie en dienstverlening van de sociaal ontwikkelbedrijven voor de bredere doelgroep van de Participatiewet en in de arbeidsmarktregio (Rapport Berenschot "Onderzoek infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven"). In de kamerbrief onderschrijft SZW dat de sociaal ontwikkelbedrijven een belangrijke partner zijn voor gemeenten, UWV en andere partijen voor dienstverlening aan mensen die wel kunnen werken, maar nu (nog) niet succesvol bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen, naast het bieden van beschutte werkplekken. SZW heeft middelen beschikbaar gesteld aan de gemeenten om een toekomstbestendige sociale infrastructuur en de positie van het sociaal ontwikkelbedrijf daarbinnen te verkennen. Vanaf 2025 tot 2035 ontvangt de GR en de gemeenten middelen om een doorontwikkeling van Social firm naar sociaal ontwikkelbedrijf mogelijk te kunnen maken. Het belang van beschut werk is onderstreept en de begeleidingmiddelen voor beschut werk zijn verhoogd. Het kabinet heeft een wijziging van Besluit beschut werk in gang gezet, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafpraak toch niet lukt (Simpel switchen).

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Voor de uitvoering van de Wsw (sociale werkvoorziening) verzorgt Concern voor Werk NV de arbeidsplaatsen voor de mensen met een Wsw-indicatie. Daarnaast realiseert Concern voor Werk ook de beschutte werkplekken voor de gemeente conform taakstelling en enkele extra werkplekken. Het aantal Wsw-ers daalt sneller dan verwacht.

De infrastructuur van Concern voor Werk wordt tevens benut voor de uitvoering van reïntegratie activiteiten van de deelnemende gemeenten via Werkbedrijf Lelystad, de Werkcorporatie Noordoostpolder en Urk Werk.

In het licht van de doorontwikkeling van de Social Firm naar een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf, tevens in de context van de voorgenomen herziene Participatiewet, de visie op een toekomstbestendige sociale infrastructuur en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur, is Concern voor Werk gestart met de visie- en planvorming.

De Wet Gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd. Doelstelling van de wetwijziging is het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen.

Gerelateerde beleidsnota's

Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke Agenda (MAG)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 6.4 WSW en beschut werk naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Gemeentelijke bijdrage WSW	I	-334	-258	77 V	-	-	-	77 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-7.374	-7.353	21 V	-	-	-	21 V
Totaal exploitatie		-7.708	-7.611	98 V	-	-	-	98 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-228	-228	-	-	-	-	-
Totaal reserves		-228	-228	-	-	-	-	-
Totaal		-7.936	-7.838	98 V	-	-	-	98 V

Gemeentelijke bijdrage WSW	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	77
-----------------------------------	---------------------------------------	---	----

De afbouw van het aantal mensen met een Indicatie WSW verloopt sneller dan geprognoseerd, daardoor daalt onze gemeentelijke bijdrage ook sneller. Eind 2024 is het aantal AJA (AJA = arbeidsjaar) 179 (hierbij is rekening gehouden met de handicapcategorie uitgedrukt in aantal fte). Dit geeft een incidenteel voordeel op de gemeentelijke bijdrage van €77.000. De begroting zal langzaam verlaagd worden zoals vastgesteld bij de ombuigingsvoorstellen in de programmabegroting 2025 – 2028 (nr. 70).

		Bedrag x €1.000		
6.5	Arbeidsparticipatie	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-7.283	-6.680
		Baten	203	180
				603 V
				24 N

Hoofdpogave raadsakkoord	4. Economie & 8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)

Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)

Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die voorheen in aanmerking kwamen voor een indicatie Wsw of (oud-) Wajong, behoren tot de doelgroep van de Participatiewet; mogelijk Komen zij in aanmerking voor een Indicatie Beschut werk of Indicatie Banenafpraak. Zij worden ondersteund of begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld.

De wettelijke ombuigingen van 1 januari 2015 hebben geleid tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of Wsw profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegleiding.

In de context van de Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur en het versterken van de regionale samenwerking, participeert de gemeente in de netwerk-samenwerkingsorganisatie RWF. Ook de andere 4 gemeenten in de arbeidsmarktregio, UWV, werkgeversorganisatie, vakbonden, SBB, provincie en onderwijsinstellingen vso-pro-MBO participeren in het netwerk-samenwerkingsverband. In het Besluit SUWI is vastgelegd op welke wijze deze partijen samenwerken in de arbeidsmarkt. Ambitie is mensen van-werk-naar-werk te begeleiden (voorkomen van werkloosheid en/of uitkering), of mensen van werkloosheid naar werk te begeleiden (met en zonder uitkering), of mensen aan het werk te houden bij dezelfde werkgever. Daar waar mogelijk wordt scholing of praktijkleren ingezet en zo geïnvesteerd in leven lang ontwikkelen. Naar verwachting treedt het gewijzigde besluit 1 januari 2026 in werking.

Het kabinet bereidt in aansluiting op de Aanpak Jeugdwerkloosheid een nieuwe wet Van School Naar Duurzaam Werk voor. Deze hangt samen met de Participatiewet ten aanzien van het begeleiden en ondersteunen naar werk van jongeren tot 27 jaar, bij voorkeur in combinatie met praktijkleren (mbo diploma bbl, mbo certificaat, mbo praktijkverklaring).

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.4 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

6.5	Arbeidsparticipatie Vervolg	Lasten Baten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
			-7.283	-6.680	603 V
			203	180	24 N

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de re-integratie activiteiten, gericht op het toeleiden naar werk. Uitstroom naar werk vanuit de bijstand kent meerdere varianten. Voorkeur heeft de rechtstreekse uitstroom naar een reguliere baan, zonder aanvullende voorzieningen en/of begeleiding. Daarnaast zijn er detacheringen en korte termijn plaatsingen (uitzendformule) met als inzet de arbeidsproductiviteit van de inwoner zoveel als mogelijk te benutten, om diens uitstroompotentie naar een reguliere baan te vergroten. Aanvullend zijn er een aantal specifieke projecten of activiteiten die in het kader van re-integratie worden uitgevoerd. Alle werkzaamheden worden rechtstreeks in opdracht van de gemeente door derden (waaronder het Werkbedrijf Lelystad) uitgevoerd.

In 2024 was er een zeer lichte stijging van het aantal mensen met een WW-uitkering van het UWV. In een reeds lange periode van krappe arbeidsmarkt is het aantal openstaande vacatures voor de meeste sectoren ongeveer gelijk (hoog) gebleven, alleen in de zorgsector is sprake van een sterke (extra) stijging van het aantal openstaande vacatures. Uit onderzoek blijkt dat een klein deel van de mensen met een WW-uitkering zich uiteindelijk zal melden bij de gemeente voor een bijstandsuitkering en ondersteuning naar werk. Er is nog steeds sprake van een tekort aan menskracht in bijna alle sectoren en in veel beroepen. Dit maakt uiteraard dat er meer arbeidsplaatsen beschikbaar komen voor werkzoekenden maar het kent ook een keerzijde. Werkgevers hebben minder gelegenheid om de gewenste begeleiding aan nieuwe instromers van werkzoekenden te kunnen bieden die dat wel nodig hebben om succesvol in te stromen in het werk. In Lelystad zijn veel betrokken werkgevers. Samen met onderwijsinstellingen, gemeente en Werkbedrijf Lelystad geven zij handen en voeten aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Binnen dit netwerk zijn ook in 2024 weer veel mensen aan het werk geholpen. Het aantal succesvolle plaatsingen door Werkbedrijf Lelystad was in totaal 327 inwoners. Hiervan zijn 303 mensen uitgestroomd uit de uitkering en daarnaast zijn 24 naar werk begeleid die geen uitkering hadden. De taakstelling om minimaal 300 mensen uit de uitkering naar een duurzame arbeidsplaats te begeleiden (minimaal 6 maanden uit de uitkering) is hiermee gerealiseerd.

De gerealiseerde uitstroom is wederom hoger dan de taakstelling. Evenwel constateren we een groeiende mismatch tussen de openstaande vacatures en werkzoekenden die nog niet arbeidsfit zijn of niet beschikken over de juiste kwalificaties om direct uit te stromen naar werk. Naast het matchen van werkzoekenden bij werkgevers wordt extra aandacht besteed aan de voorkant van dit proces door middel van praktijkleren, trainingen en brancheopleidingen en het bieden van leerwerkplekken bij leerwerkbedrijven. Er zijn signalen dat de trajecten meer tijd in de uitvoering vragen en dat inwoners op meerdere terreinen behoefte hebben aan ondersteuning (combinatietrajecten van werk, scholing en/of zorg/begeleiding).

De aanpak Work First is voortgezet en het bijstandsbestand is volledig gescreend waarbij gesprekken zijn gevoerd over het perspectief op werk en de benodigde ondersteuning of interventies. Deze gesprekken worden, voor diegenen die nog niet in aanmerking komen voor directe plaatsing in regulier werk, periodiek vervolgd. In samenwerking met werkgevers uit verschillende branches en het MBO is uitvoering gegeven aan trajecten binnen de wijk- en werkleerbedrijven voor de sectoren Zorg, Kinderopvang, Techniek, Bouw, groen, schoonmaak en Logistiek. Voor de bouw en techniek zetten we samen met het MBO en de brancheorganisatie en lokale werkgevers in op kwalificerende opleidingen (mbo diploma, certificaat, praktijkverklaring). Voor de wijk-/werkleerbedrijven wordt de methodiek "nieuwe banen" ingezet waarbij de vraag van werkgevers uitgangspunt is voor het begeleiden en toerusten van de werkzoekenden. Met de inzet van de verschillende vormen van scholing/praktijkleren, begeleiding en werkleertrajecten kunnen we bijdragen aan het verkleinen van de mismatch tussen de grote vraag naar bewame werknemers in diverse kraptesectoren-/beroepen enerzijds en de mogelijkheden en capaciteiten van de werkzoekenden anderzijds. Ook voor de groenvoorziening/agro wordt ingezet op trajecten die leren en werken combineren voor een bepaalde groep inwoners waarvoor we meer en langduriger moeten investeren om ze te begeleiden naar een reguliere baan. Voor de leerwerktrajecten groenvoorziening/agro maakt Werkbedrijf Lelystad gebruik van de infrastructuur van Concern voor Werk, Groen bedrijf. Dit geldt ook voor de leerwerktrajecten voor de schoonmaak waarbij gebruik gemaakt wordt van Schoonmaakservice Flevoland.

Voor mensen met een maatschappelijke beperking zijn er in 2024 maatschappelijke banen gerealiseerd welke een opstap zijn naar een reguliere baan.

In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid en de aanstaande wet Van School Naar Duurzaam Werk is de samenwerking tussen de RMC-consulenten (Doorstroomcoaches) en inkomensconsulenten van de gemeente, en de werkcoaches van Werkbedrijf Lelystad versterkt. Jongeren tot 23/27 jaar zonder werk en zonder onderwijs zijn door de RMC-consulenten in beeld gebracht en benaderd. Deze activiteit hangt samen met de ambitie het aantal vsv-ers (voortijdig schoolverlaters) terug te dringen (taakveld 4.3). De vervolgstappen (toeleiding naar werk en/of onderwijs) vergt meer tijd dan ingeschat; niet alle jongeren hebben recht op een uitkering en worden derhalve outreachend benaderd door de RMC-consulenten en werkcoaches. Het portfolio van dienstverlening in het kader van toeleiding naar werk, zo veel mogelijk in combinatie met praktijkleren, is en wordt doorontwikkeld aan de hand van de opgestelde klantbeelden van jongeren.

In de arbeidsmarktregio heeft de gemeente binnen het RWF samen met de andere netwerk-samenwerkingspartners gewerkt aan het opstellen van een meerjarenplan, welke onder andere is gebaseerd op een regio-analyse van de arbeidsmarkt. Ook zijn verschillende projecten in gezamenlijkheid of in afstemming uitgevoerd die bijdragen aan de toeleiding naar werk, behouden van werk en versterken van de arbeidsmarktpositie en/of het versterken van de sociale infrastructuur, lokaal en regionaal. Voor de Participatiepenning van het RWF was Woonzorg Flevoland voorgedragen. Onderdeel van de samenwerking in de arbeidsmarktregio is de start van de verkenning voor een concept van een werkcentrum waar inwoners en werkgevers met vragen over werk en scholing terecht kunnen. De dienstverlening zal naar verwachting een combinatie van digitale instrumenten en fysieke dienstverlening zijn. Uitgangspunt is dat de inwoner of werkgever die zich meldt bij het loket werkcentrum snel verbonden wordt aan de partij of organisatie die hem/haar moet of kan helpen bij zijn/haar vraag over werk en/of scholing.

Gerelateerde beleidsnota's

Nota Nieuwe Banen 2016
 Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
 Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
 Hoofdpijnen sociaal domein
 Maatschappelijke agenda (MAG)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen: 6.5 Arbeidsparticipatie		Lasten			Baten			Saldo
naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Werkbedrijf Lelystad	I	-4.237	-4.059	177 V	-	5	5 V	182 V
Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	I	-145	-69	76 V	-	-	-	76 V
Diverse kosten	I	-624	-356	268 V	-	-	-	268 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-2.278	-2.196	82 V	203	175	29 N	53 V
Totaal exploitatie		-7.283	-6.680	603 V	203	180	24 N	579 V
Reserves								
Coronavirus	I	-	-	-	96	33	63 N	63 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-640	-640	-	281	281	-	-
Totaal reserves		-640	-640	-	377	314	63 N	63 N
Totaal		-7.923	-7.321	603 V	581	494	87 N	516 V

Werkbedrijf Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	177
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	5

Het Werkbedrijf Lelystad ontvangt jaarlijks een bedrag voor de re-integratieactiviteiten; het bedrag is niet volledig benut.

Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	76
---	---------------------------------------	---	----

Er is in 2024 minder gebruik gemaakt van de Werkgeversbijdrage van de gemeente Lelystad dan begroot. Gezien het hogere aantal plaatsingen in regulier werk, zonder interventie, door Werkbedrijf Lelystad dan begroot, is het niet noodzakelijk gebleken om aanspraak te maken op deze gemeentelijke regeling voor werkgevers.

Diverse kosten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	268
-----------------------	---------------------------------------	---	-----

Het budget voor diverse (kleinere) kosten binnen het taakveld arbeidsparticipatie is niet volledig benut. Dit komt door minder uitgaven voor ICT, geen doorbelasting aan ZLF, inhuurbudget voor ESF niet ingezet (tijdelijk), lagere kosten voor educatie/ opleiding en lagere out of pocket kosten en vrijval coronamiddelen.

			Bedrag x €1.000		
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.472	-6.666	195 N
		Baten	645	787	142 V

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	R. Broekema	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangspunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkvoorzieningen als woningaanpassingen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, mobiliteit e.d.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Er zijn in 2024 individuele Wmo maatwerkvoorzieningen verstrekt zoals rolstoelen en scootmobielen en andere hulpmiddelen. Ook zijn er diverse woningaanpassingen gedaan. De betrokkenen zijn hierdoor in staat (langer) zelfstandig te blijven wonen en mee te blijven doen aan de samenleving.

Gerelateerde beleidsnota's

Maatschappelijke (DOE) Agenda
Kadernota Sociaal Domein 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen

Gecontracteerde partijen

Financiële verschillen:	I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)								
<u>Exploitatie</u>								
Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, e.d.	I	-6.472	-6.666	195 N	645	787	142 V	53 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	0 V	-	-	-	0 V
Totaal exploitatie		-6.472	-6.666	195 N	645	787	142 V	53 N
Totaal		-6.472	-6.666	195 N	645	787	142 V	53 N

Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, e.d.	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-195
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	142

Het nadeel op de lasten is voor het grootste gedeelte te herleiden naar het onderdeel vervoersvoorzieningen (w.o. scootmobielen, elektrische driewielers) (€500.000 nadelig). Er is sprake van toenemend gebruik van scootmobielen met een hogere actieradius en de elektrische driewielers, wat hogere uitgaven met zich mee brengt. Tegelijkertijd is er sprake geweest van een voordeel op de woningaanpassingen van afgerond €254.000 en voordelen door hogere baten uit eigen bijdragen van €116.000 en een minimaal gebruik van de post specifieke maatwerkoplossingen - voordeel €100.000. Op de overige onderdelen is tezamen een resultaat gerealiseerd van ca. €20.000 voordelig. Er is daarmee netto op het gebied van zin en pgb sprake van een nadeel van afgerond €53.000.

		Bedrag x €1.000		
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-7.909	-7.767
6.71b	Begeleiding (WMO)	Baten	-	142 V
		Baten	-	-
6.71c	Dagbesteding (WMO)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-5.937	-5.967
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Baten	-	30 N
		Baten	23	23 V
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-2.782	-2.791
		Baten	-	8 N
		Baten	-	-
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-1.257	-1.095
		Baten	-	162 V
		Baten	-	-

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangspunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding e.d..

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Onder dit taakveld valt de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking. Het gaat om maatwerkvoorzieningen die kunnen worden ingezet voor ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen in Lelystad.

Huishoudelijke ondersteuning

Op basis van het principe 'schoon en leefbaar huis' is er huishoudelijke ondersteuning geboden aan inwoners.

Ondersteuning Thuis

Het gaat hierbij om het bieden van ondersteuning, zodat inwoners zelfstandig kunnen blijven functioneren. Naast ondersteuning op het gebied van structuur en dagritme gaat het hierbij met name om praktische hulp bij taken gericht op het behouden / vergroten van zelfredzaamheid.

Dagbesteding

Het gaat hierbij om het bieden van dagbesteding voor inwoners met complexe problematiek en een grote begeleidingsbehoefte, waar in 2024 uitvoering aan is gegeven.

Aanvullende ziektekostenverzekering

Inwoners met een laag inkomen konden in 2024 tegen een gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

Hulpmiddelen en woningaanpassingen. In 2024 zijn er diverse hulpmiddelen verstrekt om zelfstandig te kunnen blijven wonen / functioneren. Ook zijn er woningaanpassingen uitgevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's

Maatschappelijke (Doe) Agenda

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Wmo - Huishoudelijke ondersteuning		I	-7.909	-7.767	142 V	-	-	-	142 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	0 N	-	-	-	0 N
Totaal exploitatie			-7.909	-7.767	142 V	-	-	-	142 V
Totaal			-7.909	-7.767	142 V	-	-	-	142 V

Wmo - Huishoudelijke ondersteuning	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	142
---	---------------------------------------	---	-----

In de afgelopen jaren was een gestage stijging van het gebruik zichtbaar als gevolg van de invoering van het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Dat heeft zich in 2024 verder voortgezet. In 2024 is het besluit om de tarieven verder te indexeren verwerkt in de begroting. Dit heeft geleid tot een incidenteel voordeel.

Financiële verschillen: 6.71b Begeleiding (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Wmo - Ondersteuning thuis	I	-5.633	-5.650	18 N	-	-	-	18 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-305	-317	13 N	-	23	23 V	10 V
Totaal exploitatie		-5.937	-5.967	30 N	-	23	23 V	7 N
Totaal		-5.937	-5.967	30 N	-	23	23 V	7 N

Wmo - Ondersteuning thuis	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -18
----------------------------------	-------------------------------------	-------

Voor ondersteuning thuis gelden zgn. lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaanemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. In 2024 was er incidenteel sprake van minder uitgaven voor jeugdigen die 18 jaar werden en daarmee zijn uitgestroomd uit jeugdzorg maar waarvoor nog geen beschermd wonen plek beschikbaar was. Dit heeft geleid tot een incidenteel nadeel.

Financiële verschillen: 6.71c Dagbesteding (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Wmo - Dagbesteding	I	-2.634	-2.649	15 N	-	-	-	15 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-148	-142	7 V	-	-	-	7 V
Totaal exploitatie		-2.782	-2.791	8 N	-	-	-	8 N
Totaal		-2.782	-2.791	8 N	-	-	-	8 N

Wmo - Dagbesteding	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -15
---------------------------	-------------------------------------	-------

Voor dagbesteding net als voor ondersteuning thuis (taakveld 6.71b) gelden zgn. lumpsum afspraken, zodat de financiële realisatie in principe gelijk is aan de raming. Als blijkt dat het aantal cliënten dat gebruik maakt van ondersteuning thuis of dagbesteding meer dan 5% afwijkt van de raming, gaan de gemeente en de hoofdaanemers met elkaar in overleg om af te spreken hoe hiermee om te gaan. Er is sprake van een resultaat van minimaal resultaat van € 15k.

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Wmo - collectieve zorgverzekering		I	-759	-619	139 V	-	-	-	139 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-498	-476	22 V	-	-	-	22 V
Totaal exploitatie			-1.257	-1.095	162 V	-	-	-	162 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	244	289	45 V	45 V
Totaal reserves			-	-	-	244	289	45 V	45 V
Totaal			-1.257	-1.095	162 V	244	289	45 V	207 V

Wmo - collectieve zorgverzekering	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 139
--	---------------------------------------	-------

Het gebruik van de collectieve zorgverzekering ligt iets lager dan het beschikbare budget (ca. €140.000 voordelig). In lijn met het raadsakkoord wordt er aandacht gegeven aan minimaregelingen waaronder de collectieve zorgverzekering 2024.

				Bedrag x €1.000		
6.72a	Jeugdzorg begeleiding	Lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
			-2.356	-2.835	479 N	
		Baten	-	-	-	
6.72b	Jeugdzorg behandeling	Lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
			-2.406	-1.828	578 V	
		Baten	-	-	-	
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
			-4.290	-4.250	40 V	
		Baten	-	-	-	
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
			-1.862	-2.315	454 N	
		Baten	-	113	113 V	

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdzorg zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg) en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.72 betreft de ambulante jeugdhulpvormen. Onderdeel 6.72a gaat over begeleiding, onderdeel 6.72b behandeling, onderdeel 6.72c dagbesteding en onderdeel 6.72d jeugdhulp zonder verblijf overig.

Jeugdzorg begeleiding

In 2024 is de lokale jeugdhulp uitgevoerd volgens de nieuwe overeenkomsten per 1 juli 2021. Er zijn gesprekken gestart met Kinderbehandelcentrum (KBC), perceel 1 (Zorg in en om scholen) en onderwijs om te kijken hoe we de doorstroom van KBC naar onderwijs kunnen verbeteren, zodat de wachtlijst bij KBC kleiner wordt.

Jeugdzorg behandeling

In 2024 is de lokale jeugdhulp uitgevoerd volgens de nieuwe overeenkomsten per 1 juli 2021.

Jeugdhulp dagbesteding

In 2024 is de lokale jeugdhulp uitgevoerd volgens de nieuwe overeenkomsten per 1 juli 2021. Sinds het derde kwartaal ziet de gemeente een toename in de wachtlijsten. Er zijn gesprekken gestart met Kinderbehandelcentrum (KBC), perceel 1 (Zorg in en om scholen) en onderwijs om te kijken hoe we de doorstroom van KBC naar onderwijs kunnen verbeteren, zodat de wachtlijst bij KBC kleiner wordt.

Jeugdhulp zonder verblijf overig

Het subonderdeel 6.72d betreft de ambulante jeugdhulpvormen die niet zijn meegenomen in de onderdelen 6.72a t/m 6.72c zoals vervoer met en zonder rolstoel. Ook pgb en de lokale en regionale uitvoeringskosten maken onderdeel uit van 6.72d. In 2024 hebben we hogere uitvoeringskosten vanuit de regio-organisatie door de aanbesteding 24u hulp in combinatie met professionalisering van de regio-organisatie.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022

Aanpak Jeugdzorg 2020

Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.

Knoppenplan Jeugdzorg (M&T)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.72a Jeugdzorg begeleiding			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Jeugdzorg - begeleiding		I	-2.356	-2.474	118 N	-	-	-	118 N
Moeder-kind toeslag		I	-	-361	361 N	-	-	-	361 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-2.356	-2.835	479 N	-	-	-	479 N
Totaal			-2.356	-2.835	479 N	-	-	-	479 N

Jeugdzorg - begeleiding	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -118
--------------------------------	-------------------------------------	--------

Hogere kosten Jeugdzorg begeleiding door lichte volumetoename(3,6%) wat resulteert in een overschrijding van €118.000.

Moeder-kind toeslag	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -361
----------------------------	-------------------------------------	--------

Incidenteel hogere lasten dan begroot door eenmalig verstrekken van moeder-kind toeslag €361.000.

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.72b Jeugdzorg behandeling			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Afname ambulante zorg lokaal		S	-2.406	-1.828	578 V	-	-	-	578 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-2.406	-1.828	578 V	-	-	-	578 V
Totaal			-2.406	-1.828	578 V	-	-	-	578 V

Afname ambulante zorg lokaal	Structureel voordeel op de lasten van	€ 578
-------------------------------------	---------------------------------------	-------

Structureel lagere lasten dan begroot door werkwijze conform aanpak Sociaal Domein (Striktere toegang in combinatie met effecten scherpere inkoop).

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.72c Jeugdhulp dagbesteding			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Impact w achtijsten		I	-4.290	-4.250	40 V	-	-	-	40 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-4.290	-4.250	40 V	-	-	-	40 V
Totaal			-4.290	-4.250	40 V	-	-	-	40 V

Impact wachttijsten	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 40
----------------------------	---------------------------------------	------

De lagere kosten op het gebied van jeugdhulp dagbesteding komen voort uit de impact van de wachtlijst voor dagbesteding.

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Uitvoeringskosten regio-organisatie		S	-750	-1.148	398 N	-	-	-	398 N
Doorbelasting projectsecretaris		I	-	-	-	-	113	113 V	113 V
Bijdrage tekort I samenleving 2024		I	-	-130	130 N	-	-	-	130 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-1.112	-1.038	74 V	-	-	-	74 V
Totaal exploitatie			-1.862	-2.315	454 N	-	113	113 V	341 N
Totaal			-1.862	-2.315	454 N	-	113	113 V	341 N

Uitvoeringskosten regio-organisatie	Structureel nadeel op de lasten van	€ -398
--	-------------------------------------	--------

Structureel hogere lasten dan begroot met name als gevolg van professionalisering van de regio organisatie. Het budget vanaf de begroting 2025 is hiervoor geactualiseerd.

Doorbelasting projectsecretaris	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 113
--	--------------------------------------	-------

De kosten voor een projectsecretaris zijn over 2023 en 2024 vergoed door de regionale organisatie.

Bijdrage tekort I samenleving 2024	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -130
---	-------------------------------------	--------

Incidenteel hogere last door niet begrote bijdrage aan het project implementatie I -Samenlevingszaken.

6.73a	Pleegzorg	Begroting			Gerealiseerd			Afwijking		
		Lasten	Baten		Lasten	Baten		Lasten	Baten	
				-3.139			-2.912			227 V
				-			-			-

6.73b	Gezinsgericht	Begroting			Gerealiseerd			Afwijking		
		Lasten	Baten		Lasten	Baten		Lasten	Baten	
				-4.080			-5.964			1.884 N
				-			-			-

6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	Begroting			Gerealiseerd			Afwijking		
		Lasten	Baten		Lasten	Baten		Lasten	Baten	
				-7.729			-8.280			551 N
				-			-			-

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.73 betreft de vormen van jeugdhulp met verblijf. Onderdeel 6.73a gaat over pleegzorg, 6.73b gezinsgericht en 6.73c jeugdhulp met verblijf overig. In 2024 is vooruitlopend op de nieuwe aanbesteding per 1 jan. 2025 regionaal gewerkt met een bijgesteld overbruggingscontract: geactualiseerde prijzen en deels kleinere groepen. Dit heeft geresulteerd in een substantiële stijging van kosten terwijl aantal cliënten nagenoeg stabiel bleef.

In 2024 is jeugdhulp met verblijf (pleegzorg, gezinsgericht, residentiële jeugdhulp, maar ook voor de gesloten jeugdzorg) opnieuw aanbesteed in de jeugdhulpregio Flevoland. Deze nieuwe contracten 24 uren zorg en crisiszorg gaan in per 1 januari 2025. De afbouw van gesloten jeugdzorg is in 2024 ingezet en wordt bovenregionaal aangepakt. Het stoppen met gesloten locaties heeft invloed op de andere woonvormen. In de 24uurs contracten van 2025 zijn zo licht en kort mogelijke verblijfsvormen als KPI's opgenomen. In de crisiscontracten is een afbouwafpraak opgenomen waarbij toegewerkt wordt naar kortere verblijfsduur.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.73a Pleegzorg			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Daling aantal cliënten met pleegzorg		I	-3.139	-2.912	227 V	-	-	-	227 V
Totaal exploitatie			-3.139	-2.912	227 V	-	-	-	227 V
Totaal			-3.139	-2.912	227 V	-	-	-	227 V

Daling aantal cliënten met pleegzorg	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 227
---	---------------------------------------	-------

Incidenteel lagere kosten dan begroot door een daling van het aantal cliënten in pleegzorg (44F03).

Financiële verschillen: 6.73b Gezinsgericht naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
<u>Exploitatie</u>								
Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing	S	-4.080	-5.964	1.884 N	-	-	-	1.884 N
Totaal exploitatie		-4.080	-5.964	1.884 N	-	-	-	1.884 N
Totaal		-4.080	-5.964	1.884 N	-	-	-	1.884 N

Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing	Structureel nadeel op de lasten van	€ -1.884
--	-------------------------------------	----------

Structureel hogere lasten dan begroot door geactualiseerde prijzen overbruggingscontract 2024 (P), kleinere groepen (P) en afbouw gesloten plaatsing (Q).

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
Exploitatie									
Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing		S	-7.729	-8.280	551 N	-	-	-	551 N
Totaal exploitatie			-7.729	-8.280	551 N	-	-	-	551 N
Totaal			-7.729	-8.280	551 N	-	-	-	551 N

Overbruggingscontract 2024 en afbouw gesloten plaatsing	Structureel nadeel op de lasten van	€ -551
--	-------------------------------------	--------

Structureel hogere lasten dan begroot door geactualiseerde prijzen overbruggingscontract 2024 (invloed op prijs - P), kleinere groepen (invloed op prijs - P) en afbouw gesloten plaatsing (invloed op aantal - Q).

Bedrag x €1.000

		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	-7.955	-7.835
		Baten	-	120 V
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-2.980	-2.126
		Baten	-	854 V
6.74c	Gesloten plaatsing	Lasten	-105	-913
		Baten	-	809 N

Hoofdgave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdzorg zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg) en taakveld 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Taakveld 6.74 betreft GGZ, crisis/LTA en gesloten jeugdzorg. Onderdeel 6.74a gaat over Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf, 6.74b Jeugdhulp crisis-LTA-GGZ-verblijf en 6.74c Gesloten plaatsing.

Jeugd GGZ

In 2024 is de lokale jeugd GGZ voor wat betreft het perceel 3a. vrijgevestigden uitgevoerd volgens de overeenkomst per 1 juli 2021. Perceel 3b. jeugd GGZ voor instellingen is per 1 juli 2023 gegund aan twee hoofdaanbieders. Er zijn veel gesprekken gevoerd met de twee hoofdaanbieders ivm wachtlijsten. In 2024 is het nieuwe regionale contract voor de hoog specialistische GGZ ingegaan. Gesprekken met de hoog specialistische GGZ gingen over de JW317 berichten (verzoek tot wijziging) en het opvragen van de verwijfsbrieven.

Crisishulp en gesloten jeugdzorg

In 2024 is gesloten jeugdzorg (als onderdeel van jeugdhulp met verblijf) en crisishulp opnieuw aanbesteed in de jeugdhulpregio Flevoland. Deze nieuwe contracten 24 uren zorg en crisishulp gaan in per 1 januari 2025. Landelijk is afgesproken om gesloten jeugdzorg af te bouwen.

Hoogspecialistische hulp (LTA)

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie, zodat het aanbod van deze specialistische voorzieningen gehandhaafd blijft. Dit is geregeld in een Landelijk Transitiearrangement (LTA). Gemeenten rekenen naar gebruik af.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-7.955	-7.835	120 V	-	-	-	120 V
Totaal exploitatie			-7.955	-7.835	120 V	-	-	-	120 V
Totaal			-7.955	-7.835	120 V	-	-	-	120 V

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Verschuiving lasten gesloten plaatsing		I	-2.980	-2.126	854 V	-	-	-	854 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-2.980	-2.126	854 V	-	-	-	854 V
Totaal			-2.980	-2.126	854 V	-	-	-	854 V

Verschuiving lasten gesloten plaatsing	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 854
---	---------------------------------------	-------

Gesloten plaatsing was nog begrepen in budget 6.74b en verantwoording vond plaats onder 6.74c. M.a.w. voordeel op 6.74b wordt gecompenseerd door nadeel op 6.74c. Dit zal in 2025 qua budget worden gecorrigeerd.

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.74c Gesloten plaatsing			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Lasten gesloten plaatsing		I	-105	-913	809 N	-	-	-	809 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-105	-913	809 N	-	-	-	809 N
Totaal			-105	-913	809 N	-	-	-	809 N

Lasten gesloten plaatsing	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -809
----------------------------------	-------------------------------------	--------

Gesloten plaatsing was nog begrepen in budget 6.74b en verantwoording vond plaats onder 6.74c. M.a.w. voordeel op 6.74b wordt gecompenseerd door nadeel op 6.74c. Dit zal in 2025 qua budget worden gecorrigeerd.

		Bedrag x €1.000			
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-98	-201	103 N
		Baten	1.000	1.597	597 V
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-273	-172	101 V
		Baten	-	-	-
Hoofdpoging raadsakkoord		8. Sociaal Domein			
Portefeuillehouder(s)		A. Messelink			
Onderdeel begrotingsmonitor 2024		Nee			
Aard activiteiten		Wettelijk			
Beïnvloedbaarheid lasten		[40 % - 60 %]			
Beïnvloedbaarheid baten		[0 %]			

Context van het taakveld	
Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld, waarin het beleid voor de periode 2022-2026 is vastgelegd. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland (2020-2026) richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling. Het woonplaatsbeginsel en financieel verdeelmodel dat voor beschermd wonen in zou gaan op 1 januari 2024 is opnieuw uitgesteld. Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. In de regio wordt er voorbereid op deze ontwikkeling, zoals opgenomen in het Zorglandschap. Aangezien er nog niets bekend is over het financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.	

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?	
In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op het gebied van Maatschappelijke Opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang. Beschermd Wonen Met ingang van 2015 is Beschermd Wonen een gemeentelijke taak geworden waarvoor de centrumgemeenten een Rijksbijdrage ontvangen. Het gaat hierbij niet alleen meer om huisvesting en begeleiding binnen een intramurale instelling. Met de doordecentralisatie van Beschermd Wonen zijn er ook tussenvormen (semi murale voorzieningen) aan het Beschermd Wonen toegevoegd, evenals de mogelijkheid van intensievere thuisbegeleiding waardoor mensen (langer) thuis kunnen blijven wonen / eerder uit een intramurale voorziening kunnen uitstromen. Over de uitstroom uit Beschermd Wonen naar zelfstandig wonen zijn er met zorgpartijen en de woningbouwcoöperatie werkafspraken gemaakt. Dak -en thuislozenopvang Het bieden van ondersteuning aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden grotendeels door de centrumgemeente bekostigd. Vanuit het door het rijk opgelegd kader Nationaal plan dakloosheid hebben we eind 2022 de opdracht gekregen dat er voor iedereen een dak boven het hoofd moet zijn. Dit heeft in 2024 verder invulling gekregen door middel van oa de pilot Housing first. Vrouwenopvang en huiselijk geweld De ketensamenwerking huiselijk geweld is ook in 2024 gecontinueerd binnen dit taakveld. Veilig Thuis leverde advies- meld en ondersteuning aan kinderen, volwassenen en professionals. Daarnaast werden er slachtoffers en plegers begeleid en werd er uitvoering gegeven aan door het Steunpunt huiselijk geweld opgelegde huisverboden. Het beleid hierin is ongewijzigd.	

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Regionaal Kader Zorglandschap Wmo 2020-2026	-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.81a Beschermd wonen (WMO)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Wmo - Opvang & Beschermd Wonen		I	-	-201	201 N	1.000	1.597	597 V	396 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-98	-	98 V	-	-	-	98 V
Totaal exploitatie			-98	-201	103 N	1.000	1.597	597 V	494 V
Totaal			-98	-201	103 N	1.000	1.597	597 V	494 V

Wmo - Opvang & Beschermd Wonen		Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-201
		Incidenteel voordeel op de baten van	€	597

Een incidenteel nadeel op de lasten van €201.000 en een incidenteel voordeel op de baten van €597.000 op het gebied van beschermd wonen WMO. Aan de lastenkant zijn onvoorziene kosten gemaakt voor jeugdigen die 18 jaar werden en daarmee zijn uitgestroomd vanuit jeugdzorg naar Wmo, en waarvoor geen (tijds) indicatie voor beschermd wonen 18+ beschikbaar was. Nadelig resultaat € 200.000. Het voordeel op de baten komt door een positief afwikkelingsverschil van de in 2024 ontvangen definitieve afrekening van centrumgemeente Almere over 2023 a €100.000. Daarnaast is voor de afrekening over het jaar 2024 een inschatting gemaakt op basis van de laatst afgegeven prognose van centrumgemeente Almere. De verwachte ontvangst over 2024 van ca.€1,5 miljoen is hoger dan begroot (€ 0,5 miljoen) en wordt betrokken bij het rekeningresultaat Wmo.

Het netto resultaat Beschermd Wonen komt hiermee uit op €494.000 voordelig.

Financiële verschillen: 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) naar onderwerp (bedragen x €1.000)	I of S	Lasten			Baten			Saldo
		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
Exploitatie								
Maatschappelijke opvang	I	-273	-172	101 V	-	-	-	101 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie		-273	-172	101 V	-	-	-	101 V
Totaal		-273	-172	101 V	-	-	-	101 V

Maatschappelijke opvang	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 101
--------------------------------	---------------------------------------	-------

De financiële afwijking bij het onderdeel maatschappelijke opvang heeft twee hoofdoorzaken. Ten eerste vallen de kosten van de GGD in het kader van de Wvvgz in 2024 lager uit dan verwacht was. Er heeft een bijstelling plaatsgevonden van de benodigde formatie, waardoor minder kosten zijn gemaakt (voordeel: ca. €38.000). Ten tweede zijn de beschikbare middelen voor de opvang van jonge moeders niet besteed (voordeel: ca. €58.000). Tezamen met enkele kleine afwijkingen van ca. €4.000 nadelig, zorgt dit voor het uiteindelijke resultaat.

Bedrag x €1.000

6.82a Jeugdbescherming	Begroting			Gerealiseerd			Afwijking		
	Lasten	Baten							
	-3.034	-		-3.667	-		633 N		
	-	-		-	-		-		

6.82b Jeugdreclassering	Begroting			Gerealiseerd			Afwijking		
	Lasten	Baten							
	-419	-		-649	-		231 N		
	-	-		-	-		-		

Hoofdpogave raadsakkoord	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	A. Messelink	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. Onderdeel daarvan is de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Voor het beschikbaar hebben van Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR) is in 2024 een regionale subsidie verstrekt aan Samen Veilig Midden Nederland (inclusief Leger des Heils als onderaannemer) en aan William Schrikker Stichting met de Jeugdhulpregio Flevoland (hieraan nemen vijf van de zes gemeenten deel). In 2024 zijn stappen gezet naar een uniform landelijk tarief voor de gecertificeerde instellingen en heeft jeugdhulpregio Flevoland voorbereidingen getroffen voor het gebruik van landelijke productcodes voor JB en JR per 2025. De in 2023 ingezette caseloadverlichting voor de GI's is in 2024 verder doorgezet. We zien in 2024 een toename van het aantal maatregelen JB en JR.

Gerelateerde beleidsnota's

Aanpak Jeugdzorg 2020
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.82a Jeugdbescherming			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Toename maatregelen en caseloadverlichting		S	-3.034	-3.667	633 N	-	-	-	633 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie			-3.034	-3.667	633 N	-	-	-	633 N
Totaal			-3.034	-3.667	633 N	-	-	-	633 N

Toename maatregelen en caseloadverlichting	Structureel nadeel op de lasten van	€ -633
---	-------------------------------------	--------

Structureel hogere kosten dan begroot door een toename van het aantal maatregelen in combinatie met caseloadverlichting.

Financiële verschillen:	I of S	Lasten			Baten			Saldo
6.82b Jeugdreclassering		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)								
<u>Exploitatie</u>								
Meer maatregelen in combinatie met caseloadverl	S	-419	-649	231 N	-	-	-	231 N
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	-	-	-	-
Totaal exploitatie		-419	-649	231 N	-	-	-	231 N
Totaal		-419	-649	231 N	-	-	-	231 N

Meer maatregelen in combinatie met caseloadverlichting	Structureel nadeel op de lasten van	€ -231
---	-------------------------------------	--------

Structureel hogere kosten dan begroot door een toename van het aantal maatregelen in combinatie met caseloadverlichting.

7. Volksgezondheid en milieu

7. Volksgezondheid en milieu bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
7.1 Volksgezondheid	-4.810	-836	-5.646	-5.417	229
7.2 Riolering	-6.374	-283	-6.657	-6.539	118
7.3 Afval	-10.661	-499	-11.160	-11.924	-764
7.4 Milieubeheer	-4.904	-3.886	-8.791	-7.538	1.253
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-288	-45	-334	-387	-53
Totaal Lasten	-27.038	-5.550	-32.588	-31.806	782
Baten					
7.1 Volksgezondheid	-	702	702	755	53
7.2 Riolering	7.759	553	8.312	8.371	59
7.3 Afval	13.303	972	14.275	14.788	513
7.4 Milieubeheer	-	2.411	2.411	2.033	-378
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	42	391	445	53
Totaal Baten	21.411	4.680	26.092	26.392	300
Eindtotaal	-5.626	-869	-6.496	-5.414	1.082

De taakvelden binnen het cluster '7. Volksgezondheid en milieu' hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000			
7.1	Volksgezondheid	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking	
		Lasten	-5.646	-5.417	229 V
		Baten	702	755	53 V
Hoofdopgave raadsakkoord		-			
Portefeuillehouder(s)		A. Messelink			
Onderdeel begrotingsmonitor 2024		Nee			
		Aard activiteiten			
		Wettelijk			
		Beïnvloedbaarheid lasten			
		[0 % - 20 %]			
		Beïnvloedbaarheid baten			
		[0 %]			

Context van het taakveld

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)

De netwerkaanpak rondom JOGG is ook in 2024 voortgezet en verder versterkt. De ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG) is verder voortgezet in 2024. Het lokale netwerk is aangehaakt om doorverwijzingen soepel te laten verlopen. De centrale zorgverleners begeleiden de gezinnen. In 2025 zullen we hiermee verder gaan en deze ketenaanpak nog verder versterken en borgen.

Lelystad Vitaal

In 2024 is er begonnen met het inventariseren voor het opzetten van een doorgaande lijn (-9 maanden tot 100+ jaar) op het gebied van gezondheid en preventie. Hier is een plan voor opgesteld dat in 2025 verdere uitvoering zal krijgen.

Sociaal Vitaal

In 2024 is er gestart met Sociaal Vitaal. Dit is een erkend beweegprogramma voor kwetsbare ouderen van 55-85 jaar met een lage sociaal economische status. Het laagdrempelige groepsprogramma wordt gecombineerd met vaardigheidstrainingen die gericht zijn op het verminderen van eenzaamheidsklachten, het verbeteren van het zelfvertrouwen en het omgaan met gevoelens van somberheid. Na een persoonlijke benadering en fittest wordt het programma wekelijks onder deskundige leiding in de eigen wijk of buurt aangeboden.

We zien dat deelnemers nadat het programma is afgelopen blijven bewegen in eigen georganiseerde groepen of doorstromen naar structureel aanbod.

Preventie verslavingszorg 23+

In samenwerking met Tactus en Amethyst is gekeken waar in Lelystad de behoefte ligt voor preventie 23+. Op basis van deze inventarisatie is er een plan opgesteld, waarin de focus onder andere ligt op naastentherapie en deskundigheidsbevordering. In 2024 is er een begin gemaakt met de uitvoering van dit plan.

Taskforce huisartsentekort

In 2023 is de taskforce huisartsentekort opgezet, die bestaat uit zorgverzekeraar, regionale ondersteuningsorganisatie huisartsen en gemeente, om gezamenlijk vanuit ieders verantwoordelijkheid inzet te plegen op het bestrijden en voorkomen van een huisartsentekort. In 2024 heeft de taskforce huisartsentekort aan de raad (raadscommissie 25 juni) een toelichting gegeven op de stand van zaken en plan van aanpak, in aanvulling op de informatienota aan de raad. Daarna heeft de taskforce maandelijks de inzet en knelpunten besproken. Een constatering is dat onvoldoende beschikbaarheid van zorg voor patiënten die de huisarts consulteren de aantrekkelijkheid van het huisartsenberoep negatief beïnvloedt en het behouden van zittende huisartsen bemoeilijkt. Dit knelpunt krijgt in 2025 extra aandacht van de taskforce. Er zal met medewerking van belanghebbende partijen een actieagenda worden opgesteld.

Verwijsloket Flevo Gezond

Vanaf juni 2024 is er een verwijsloket Flevo Gezond in het ziekenhuis Lelystad om patiënten die vragen hebben over positieve gezondheid, gezonde leefstijl en mogelijkheden om actief mee te doen in de samenleving hierin te adviseren. Specialisten verwijzen hun patiënten naar dit loket, van juni tot en met december gebeurde dat 193 keer.

Gezonde Leefomgeving

Er is een locatie onderzoek uitgevoerd naar de meest geschikte plekken voor een netwerk van watertappunten. Er is gestart op scholen in Lelystad, in 2024 zijn er 8 nieuwe watertappunten gerealiseerd. Daarnaast wordt er samen met de partijen een hitteplan voor de gemeente Lelystad opgesteld. Het hitteplan zal er voor zorgen dat de meest kwetsbare inwoners van de stad bereikt worden ten tijden van een extreme hitte. Ook is gestart met het project gezonde buurten in Lelystad Haven-oost waar in gezamenlijkheid met de bewoners gekeken wordt hoe de leefomgeving aantrekkelijker voor gebruik gemaakt kan worden, de sociale cohesie kan worden bevordert en wat de behoeften zijn van de bewoners.

Mentale gezondheid

In 2023 is door de GGD in opdracht van de gemeente een onderzoek uitgevoerd naar de behoeftes rondom de mentale gezondheid onder jongeren, gericht op de preventieve kant. Dit onderzoek is in 2024 afgerond. Uit het advies kwam naar voren dat partijen elkaar moeilijk weten te vinden en het huidige aanbod niet zichtbaar genoeg is. In 2024 is daarom een projectleider aangewezen die alle netwerken en het aanbod rond mentale gezondheid in kaart brengt en bij elkaar brengt. Verder is er ingezet op wandelgroepen en aanvullende activiteiten gericht op 65 plussers en (nieuw) 35-50 jarigen binnen het programma Open je hart/mantelkring.

		Bedrag x €1.000		
7.1	Volksgezondheid (vervolg)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-5.646	-5.417	229 V
		702	755	53 V

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld? (vervolg)

Wettelijke taken GGD

GGD heeft in 2024 ook weer uitvoering gegeven aan de wettelijke taken. Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en 'schoolarts'), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoren en gezondheidsvoorlichting. De meeste van de taken zijn op basis van de gemeenschappelijke regeling uitgevoerd door GGD Flevoland.

Jeugdgezondheidszorg

Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ (0-4 jr) en GGD JGZ (4-18 jr). De dienstverlening in het kader van dit basispakket wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventie voorlichting, vaccinaties, advies, begeleiding, e.d.). In 2022 heeft de JGZ 0-4 jr er een nieuwe wettelijke taak bij gekregen nl de prenatale huisbezoeken. Icare heeft ook de coördinatie van de Coalitie Kansrijke Start. De taken hierin zijn deels aanvullend op de basistaken JGZ. De GGD JGZ heeft in 2021 de uitvoering van het basispakket vernieuwd. Samen met ouders, jeugdigen en JGZ-professionals is gekeken hoe de JGZ haar takenpakket nog beter kan laten aansluiten bij de wensen en behoeften van professionals, ouders en jeugdigen, anticiperend op lokale, maatschappelijke en digitale ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de inzet van de GGD JGZ in/rondom het onderwijs. In overleg met de scholen is gezocht naar efficiënte inzet van de beschikbare dienstverlening uit het basispakket en daarop in aanvulling de extra taken die de GGD JGZ uitvoert i.h.k.v. preventief jeugdbeleid.

Gerelateerde beleidsnota's

GGD begroting 2024
Nota Samen gezond in IJlstad (2020-2024)
Notitie extra inzetten op gezondheidsbeleid
Plan van aanpak GALA

Gerelateerde verbonden partijen

GR GGD Flevoland

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
7.1 Volksgezondheid									
naar onderwerp (bedragen x €1.000)	begroting			realisatie	verschil	begroting		realisatie	
<u>Exploitatie</u>									
Terug ontvangen subsidies 2023 diverse projecten	I	-	-	-	-	-	112	112 V	112 V
Rijksvaccinatieprogramma	I	-227	-135	92 V	-	-	-	-	92 V
Extra gezondheidsbevordering	I	-350	-182	168 V	-	-	-	-	168 V
Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	I	-1.409	-1.523	113 N	-	-	-	-	113 N
GALA	I	-459	-378	82 V	459	400	59 N		22 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-3.200	-3.200	0 V	242	243	1 V		1 V
Totaal exploitatie			-5.646	-5.417	229 V	702	755	53 V	282 V
Totaal			-5.656	-5.427	229 V	702	755	53 V	282 V

Terug ontvangen subsidies 2023 diverse projecten	Incidenteel voordeel op de baten van	€	112
---	--------------------------------------	---	-----

Omdat een aantal subsidieprojecten later zijn gestart of niet volledig zijn uitgevoerd is een deel van de subsidie teruggevorderd en ontvangen.

Rijksvaccinatieprogramma	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	92
---------------------------------	---------------------------------------	---	----

Het budget rijksvaccinatieprogramma is voor het gehele 0-18 jaar populatie, en wordt alleen benut voor 0-4 jaar. De kosten 4-18 jaar zijn gedekt uit de inwonerbijdrage GR GGD Flevoland.

Extra gezondheidsbevordering	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	168
-------------------------------------	---------------------------------------	---	-----

2024 is voornamelijk gebruikt voor het plannen en opstarten van projecten. Dit heeft tijd gekost. Ook moest in de uitvoering door de partijen in de stad capaciteit worden geregeld. Voor 2025 verwachten we volledige besteding van dit budget aan de projecten.

Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-113
---	-------------------------------------	---	------

Een incidenteel nadeel op de lasten van €113.000 op het gebied van jeugdgezondheidszorg als gevolg van een nabetaling van over 2023 verstrekte subsidies.

GALA	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	82
	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-59

Het Rijk heeft gemeente Lelystad voor de periode 2023 t/m 2026 middelen toegekend via een specifieke uitkering (Spuk) met als doel om sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis te versterken. Een aantal van de geplande GALA projecten had een langere aanloopfase nodig waardoor deze niet meer in 2024 uitgevoerd konden worden, en nu in 2025 worden uitgevoerd.

			Bedrag x €1.000		
7.2	Riolering		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	-6.657	-6.539	118 V
		Baten	8.312	8.371	59 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Het onderhoud aan de riolering is op basis van het GRP en Rioleringsbeheerplan uitgevoerd. Dit is inclusief de onderzoeken naar de status van het riool door middel van reiniging en inspecties.

De resultaten van onderzoek naar de mogelijkheden voor het gebruik van de beschikbare data (meten & monitoren) zijn positief. In het nieuw opgestelde GRP voor de komende jaren wordt daar verder op in gegaan. Dit GRP 2022 - 2031 is in 2022 door de raad vastgesteld.

In het SAF (Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland) wordt met alle flevolandse gemeentes en het waterschap beleidsmatig samengewerkt en onderzoek gedaan naar data gestuurd werken en innovatieve manieren van rioolbeheer.

Gerelateerde beleidsnota's

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo	
7.2 Riolering	naar onderwerp (bedragen x €1.000)		begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil		
<u>Exploitatie</u>										
Dagelijks onderhoud riolering		I	-5.935	-5.859	77 V	-	-	-	77 V	
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-722	-681	41 V	8.312	8.371	59 V	101 V	
Totaal exploitatie			-6.657	-6.539	118 V	8.312	8.371	59 V	177 V	
Totaal			-6.657	-6.539	118 V	8.312	8.371	59 V	177 V	

Dagelijks onderhoud riolering	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	77
--------------------------------------	---------------------------------------	---	----

Een incidenteel voordeel op de lasten van €77.000 op het gebied van riolering als gevolg van capaciteitsproblemen op het gebied van werkvoorbereiding. Hierdoor heeft het schrappen van bermen langs wegen, voor de horizontale afvloeiing van regenwater, in 2024 niet plaatsgevonden.

		Bedrag x €1.000		
7.3	Afval	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-11.160	-11.924	764 N
		14.275	14.788	513 V

Hoofdpoging raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Binnen dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die verband houden met het verzamelen en het verwerken van het huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit waardevolle stromen, als papier en PMD en de inkomsten uit de afvalstoffenheffing.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook kwijtscheldingen afvalstofheffingen, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van handhaving en reiniging. De beïnvloedbaarheid van zowel de lasten als de baten wordt beperkt door de maximale toegestane kostendekkendheid van 100%.

Het project "het nieuwe inzamelen" is met het plaatsen van de laatste ondergrondse container en leveren van de laatste nieuwe minicontainers aan huis, in 2024 afgerond. We zien een afname in Fijn Huishoudelijk Afval en weinig tot geen afkeur van de grondstoffen zoals PMD, Glas, Papier en Textiel.

Gerelateerde beleidsnota's

Afvalstoffenbeleidsplan 2015

Gerelateerde verbonden partijen

NV HVC

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
7.3 Afval	begroting		realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil		
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Inkomsten afvalstoffenheffing	I	-	-	-	13.875	13.418	457 N	457 N	
Inzamelen en verw erken afvalstoffen	I	-10.459	-11.132	673 N	-	549	549 V	124 N	
Inzamelen en verw erken afvalstoffen	I	-	-	-	400	821	421 V	421 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-701	-792	91 N	-	-	0 V	91 N	
Totaal exploitatie		-11.160	-11.924	764 N	14.275	14.788	513 V	252 N	
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-	-	-	17	10	8 N	8 N	
Totaal reserves		-	-	-	17	10	8 N	8 N	
Totaal		-11.160	-11.924	764 N	14.293	14.798	505 V	259 N	

Inkomsten afvalstoffenheffing	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-457
--------------------------------------	------------------------------------	---	------

Een incidenteel nadeel op de baten van €457.000 op het gebied van afvalstoffenheffing. Het aantal belastbare objecten lag lager dan waar op begrotingsbasis vanuit is gegaan. Met het opstellen van de tarievennota 2026 zal dit worden geactualiseerd.

Inzamelen en verwerken afvalstoffen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€	-673
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	549

Jaarlijks wordt door HVC voor de begroting een prognose opgesteld van zowel baten als lasten voor de inzameling en de verwerking van huishoudelijk afval. De lasten voor de inzameling en verwerking door HVC lagen door onder andere prijsstijgingen op een hoger niveau dan eerder begroot. Tegelijkertijd was er sprake van niet begrote inkomsten uit herbruikbare afvalstromen wat heeft geleid tot een voordeel op de baten.

Inzamelen en verwerken afvalstoffen	Incidenteel voordeel op de baten van	€	421
--	--------------------------------------	---	-----

Een incidenteel voordeel op de baten van €290.000 op de vergoeding van Verpact voor het gescheiden ingezamelde, gerecyclede en vermarkte hoeveelheid verpakkingsafval. Het betreft onder andere een achtergestelde uitbetaling van grondstofstromen uit 2023.

		Bedrag x €1.000		
7.4	Milieubeheer	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-8.791	-7.538	1.253 V
		2.411	2.033	378 N

Hoofdpoging raadsakkoord	5. Wonen	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

Duurzaamheid

2024 was het laatste jaar van het actieplan duurzaamheid. Gestart is met een evaluatie van het plan, die als basis gebruikt zal worden voor het volgende actieplan, dan Klimaatplan genaamd. Deze evaluatie wordt in het eerste kwartaal van 2025 opgeleverd.

Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV)

De omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek heeft de taken uitgevoerd zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en conform begroting.

Omgevingswet - bodem

Met het Voorbereidingsbesluit bodem gemeente Lelystad zijn bodemregels toegevoegd aan het Omgevingsplan.

Asbestproblematiek

De nieuwe procesbegeleider asbestdaken helpt woningeigenaren om, met gebruikmaking van de gemeentelijke subsidie en eventueel een lening, hun asbestdak te laten vervangen. Hiermee werken we toe naar een afronding van de projectmatige aanpak in 2028. Hiervoor is de looptijd van de subsidieregeling verlengd.

Warmtetransitie

In 2024 is het programma Warmtetransitie verder vormgegeven. In de opzet van het programmateam, maar ook in de diverse sporen (woningen, bedrijven, maatschappelijk vastgoed, centrumgebied, etc) is de uitvoering gestart. In Boswijk is het Warmteloket geplaatst waar bewoners terecht kunnen voor alle vragen over de warmtetransitie, hoe ze zich daarop kunnen voorbereiden en welke ondersteuning er mogelijk is. Het energieloket is voortgezet en heeft geleid tot een aantal collectieve inkoopacties. Daarnaast zijn de subsidieregelingen uitgevoerd waarbij minder draagkrachtige inwoners hun woning kunnen laten isoleren.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en besluit Volgorde der wijken, transitievisie warmte
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
7.4 Milieubeheer			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
SPUK - Energie armoede		I	-1.213	-594	618 V	1.213	594	618 N	-
SPUK - Capaciteit [...] klimaat- en energiebeleid		I	-1.093	-919	174 V	1.093	1.315	221 V	396 V
Incidenteel reservebudget Warmtetransitie			-502	-	502 V	-	-	-	502 V
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-5.983	-6.024	41 N	106	124	19 V	23 N
Totaal exploitatie			-8.791	-7.538	1.253 V	2.411	2.033	378 N	875 V
<u>Reserves</u>									
Incidenteel reservebudget Warmtetransitie		I	-	-	-	502	-	502 N	502 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	822	695	127 N	127 N
Totaal reserves			-	-	-	1.324	695	629 N	629 N
Totaal			-8.791	-7.538	1.253 V	3.735	2.728	1.007 N	246 V

SPUK - Energie armoede	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 618
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -618

De realisatie op de Specifieke Uitkering (SPUK) Energie armoede ligt €618.000 lager in vergelijking met wat er was begroot. Aan de batenkant van de begroting is er sprake van een dienovereenkomstig nadelig effect, doordat de hieraan gekoppelde specifieke rijksbijdrage eveneens lager uitvalt.

SPUK - Capaciteit [...] klimaat- en energiebeleid	Incidenteel voordeel op de lasten van	€	174
	Incidenteel voordeel op de baten van	€	221

De realisatie op de SPUK) Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid ligt €174.000 lager in vergelijking met wat er was begroot. Aan de batenkant van de begroting is er eveneens sprake van een voordelig effect, omdat deze specifieke rijksbijdrage €221.000 hoger uitvalt in vergelijking met wat er was begroot. Per saldo ontstaat er een voordeel ter grootte van €395.000, wat wordt veroorzaakt door elders binnen de begroting geboekte - en via de SPUK verantwoorde - kosten.

Incidenteel reservebudget Warmtetransitie	Structureel voordeel op de lasten van	€	502
--	---------------------------------------	---	-----

Er was in 2024 een incidenteel budget vanuit de reserves beschikbaar als inzet voor de Warmtetransitie, die - in verband met het aanwezig zijn van de specifieke uitkeringen - in het geheel niet aangewend hoefde te worden. Aan de lastenkant van de begroting resulteert dit in een voordelig effect ter grootte van €502.000. Tegelijkertijd betekent dit dat begrote onttrekking uit de reserve niet heeft plaatsgevonden, wat resulteert in een dienovereenkomstig nadelig effect. Deze middelen blijven beschikbaar voor aankomende jaren.

Incidenteel reservebudget Warmtetransitie	Incidenteel nadeel op de baten van	€	-502
--	------------------------------------	---	------

In verband met de nog niet benutte € 502.000 aan incidentele gemeentegelden die in 2024 is ook de onttrekking aan de reserve navenant lager.

Bedrag x €1.000

7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Bedrag x €1.000		
		Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
	Lasten	-334	-387	53 N
	Baten	391	445	53 V

Hoofdpogave raadsakkoord	-	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 % - 20 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 zijn 104 begrafenissen uitgevoerd. De bouw van nieuwe wandgraven en een kapschuur is begonnen.

Gerelateerde beleidsnota's

Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
7.5 Begraafplaatsen en crematoria			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-334	-387	53 N	391	445	53 V	0 N
Totaal exploitatie			-334	-387	53 N	391	445	53 V	0 N
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	15	15	-	-
Totaal reserves			-	-	-	15	15	-	-
Totaal			-334	-387	53 N	406	460	53 V	0 N

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing bedragen x €1.000	Begroting primitief	Begrotings wijzigingen	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
Lasten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.678	-1.099	-4.777	-5.433	-656
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-30.620	-36.980	-67.600	-42.489	25.111
8.3 Wonen en bouwen	-7.083	1.019	-6.064	-4.708	1.356
Totaal Lasten	-41.380	-37.061	-78.441	-52.630	25.811
Baten					
8.1 Ruimte en leefomgeving	479	395	874	1.494	620
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	30.326	33.921	64.247	46.614	-17.633
8.3 Wonen en bouwen	5.610	-972	4.638	8.574	3.936
Totaal Baten	36.414	33.344	69.759	56.682	-13.077
Eindtotaal	-4.966	-3.716	-8.682	4.052	12.734

De taakvelden binnen het cluster '8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing' hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de tabel hierboven wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

In de tabellen hieronder wordt vervolgens per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Vervolgens wordt er verantwoording afgelegd over wat er bereikt is in 2024 binnen het taakveld. Hierna vindt de financiële verantwoording plaats voor afwijkingen > €150.000. Na de beschrijving van deze taakvelden worden de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren gepresenteerd, aangevuld met een aantal lokale beleidsindicatoren.

Duiding taakvelden binnen dit cluster

		Bedrag x €1.000		
8.1	Ruimte en leefomgeving	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-4.777	-5.433	656 N
		874	1.494	620 V

Hoofdpogave raadsakkoord	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	P. van Dijk	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Omgevingswet hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de omgevingsvisie, het omgevingsplan of aspecten daarvan. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden.

De Omgevingswet heeft een sterk integraal karakter en introduceert nieuwe thema's in het fysieke domein zoals gezondheid en duurzaamheid.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In 2024 is de Omgevingswet definitief in werking getreden. Dat betekent dat de implementatiefase achter de rug is, en we nu in de transitiefase zijn beland. De nieuwe omgevingsvisie zoals bedoeld in de Omgevingswet en het nieuwe omgevingsplan zijn nog namelijk nog niet klaar.

De omgevingsvisie wordt naar verwachting einde van 2025 vastgesteld. Het omgevingsplan voor de hele stad is een dusdanig grote opgave dat dit gedurende de komende jaren in fases zal worden opgeleverd.

In 2024 is voor het instrument omgevingsvergunning vooral gewerkt aan de definitieve inrichting van het digitale systeem waarmee vergunning aanvragen worden behandeld, met de daarbij behorende processen en werkafspraken.

Over de omgevingsvisie is uw raad afgelopen tijd bijgepraat en heeft u kunnen zien hoe de voorbereidingen op de omgevingsvisie zijn verlopen.

Naast de projectmatige aanpak van deze instrumenten zijn net zoals andere jaren reguliere taken uitgevoerd die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Omgevingswet (vroeger: Wet ruimtelijke ordening.)

Het gaat hierbij het voorbereiden van planologische besluiten binnen gebiedsgerichte programma's, woningbouwprojecten en andere nieuwe initiatieven.

Ook het afhandelen van bezwaar en beroep (in verband met omgevingsplan en planschade) behoort tot dit taakveld.

De ontwikkeling van poort van Lelystad is ook onderdeel van dit taakveld. Een deel van de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens planning door Staatsbosbeheer (SBB). Verder zijn er opdrachten uitgezet aan SBB om de volgende werkzaamheden voor te bereiden, zoals de aanleg van slenken. Er lijkt financiële ruimte om eerder afgevalen werkzaamheden opnieuw toe te voegen.

Gerelateerde beleidsnota's

Structuurplan Lelystad 2015
 Lichte actualisatie structuurplan 2015
 Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
 Woonvisie Lelystad 2022 - 2027
 Omgevingsvisie Lelystad 2040, Startnota Doorontwikkeling
 Omgevingsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen

Veiligheidsregio
 GGD

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
8.1 Ruimte en leefomgeving			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Faciliterend grondbeleid Noorderw agenplein 6	I		-21	-94	73 N	21	46	25 V	48 N
Kostenverhaal bijdrage gestort in voorziening	I		-	-104	104 N	-	104	104 V	-
Flexibele schil strategisch planner	I		-67	-119	52 N	67	125	58 V	6 V
LNL Nationaal Park Nieuw Land	I		-82	-13	69 V	-	-	-	69 V
Poort van Lelystad	I		-597	-847	249 N	595	838	243 V	6 N
Inzet LAB 2 en stadshart	I		-	-84	84 N	-	-	-	84 N
Uitvoering w et ruimtelijke ordening	I		-123	-243	120 N	-	120	120 V	-
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-3.887	-3.930	43 N	191	261	70 V	27 V
Totaal exploitatie			-4.777	-5.433	656 N	874	1.494	620 V	36 N
<u>Reserves</u>									
LNL Nationaal Park Nieuw Land	I		-	-	-	82	13	69 N	69 N
Poort van Lelystad	I		-	-	-	2	8	6 V	6 V
Niet toegelichte kleine verschillen	I		-	-	-	700	694	6 N	6 N
Totaal reserves			-	-	-	784	716	69 N	69 N
Totaal			-4.777	-5.433	656 N	1.659	2.210	551 V	104 N

Faciliterend grondbeleid Noorderwagenplein 6	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -73
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 25

Over 2024 was voor het faciliterend grondbeleid project Noorderwagenplein 6 sprake van € 73.000 extra lasten. Dit is veroorzaakt door een langere doorlooptijd van het project in verband met overige ontwikkelingen in het gebied die een relatie hebben tot dit project, gestegen kosten en het toepassen van klimaat-adaptieve maatregelen. Deze lasten worden voor € 25.000 gedekt door een ontvangen subsidie voor het nemen van klimaat-adaptieve en vergroeningsmaatregelen.

Kostenverhaal bijdrage gestort in voorziening	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -104
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 104

Voor het faciliterend grondbeleid project Maerlant is in het kader van het kostenverhaal een bijdrage ontvangen van de ontwikkelaar. Het nog niet bestede deel is op grond van nieuwe BBV voorschriften in een voorziening gestort. Dit leidt tot een netto neutraal effect op de begroting in 2024.

Flexibele schil strategisch planner	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -52
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 58

Van de Provincie Flevoland is subsidie ontvangen ten behoeve van flexibele inzet ondersteuning woningbouw ten behoeve van de woningbouwversnelling. Onderdeel hiervan is de inzet van een Strategisch planner. De in 2024 hiervoor niet begrote lasten worden op rekeningbasis gedekt door het voordeel dat is ontstaan als gevolg van de nagekomen subsidie over 2023.

LNL Nationaal Park Nieuw Land	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 69
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -69

Nog niet uitgevoerde werkzaamheden in het kader van LNL Nationaal Park Nieuw Land. Deze werkzaamheden zullen worden doorgeschoven naar 2025. Het niet bestede deel wordt tegelijkertijd niet onttrokken in 2024 uit de reserve.

Poort van Lelystad	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -249
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 243

In de 2024 waren de uitvoeringskosten voor de Poort van Lelystad lager dan verwacht. In 2025 zullen deze kosten alsnog gemaakt worden. De provinciale bijdrage is om deze reden ook gedeeltelijk doorgeschoven naar 2025.

Inzet LAB 2 en stadshart	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -84
---------------------------------	-------------------------------------	-------

Er is meer inzet gepleegd op LAB2 en het Stadshart. Deze inzet was niet begroot voor 2024 en leidt om deze reden tot een afwijking.

Uitvoering wet ruimtelijke ordening	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -120
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 120

In verband met een bezettingstekort voor de uitvoering wet ruimtelijke ordening is er inhuur ingezet en heeft een nadeel gehad op het budget.

		Bedrag x €1.000		
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-67.600	-42.489	25.111 V
		64.247	46.614	17.633 N

Hoofdpogave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s)	S. Kruis en D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Nee	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Voor zowel grondexploitaties betreffende bedrijven als voor woningbouw geldt dat deze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt financieel vertaald in een grondexploitatie waar de inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

In Warande zijn in 2024 14 kavels in eigendom overgedragen aan particulieren en een kavel in het plangebied Jol Parkeiland. De totale opbrengst bedraagt 2,4 miljoen Euro. Projectmatig is er grond overgedragen voor de realisatie van 216 reguliere woningen en grond voor 177 sociale huurwoningen.

Gerelateerde beleidsnota's

MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Winstname op basis van Percentage of Completion		I	-	-	-	-	7.958	7.958 V	7.958 V
Afsluiten grondexploitaties incl. nagekomen kosten		I	-	-	-	-	725	725 V	725 V
Afsluiten voorbereidingskredieten		I	-	-	-	-	-171	171 N	171 N
Mutaties Voorzieningen		I	-2.883	-6.319	3.436 N	-	2.309	2.309 V	1.127 N
Investerings en baten grondexploitaties Woningbouw		I	-64.247	-35.794	28.453 V	64.247	35.793	28.454 N	1 N
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-470	-376	94 V	-	-0	0 N	93 V
Totaal exploitatie			-67.600	-42.489	25.111 V	64.247	46.614	17.633 N	7.478 V
<u>Reserves</u>									
Niet toegelichte kleine verschillen		I	-	-	-	3.846	3.787	59 N	59 N
Totaal reserves			-	-	-	3.846	3.787	59 N	59 N
Totaal			-67.600	-42.489	25.111 V	68.093	50.401	17.692 N	7.419 V

Winstname op basis van Percentage of Completion	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 7.958
Afsluiten grondexploitaties incl. nagekomen kosten	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 725
Afsluiten voorbereidingskredieten	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -171
Mutaties Voorzieningen	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -3.436
	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 2.309

Het voordelig resultaat op de grondexploitaties woningen bedraagt € 8,7 mln. inclusief enkele afgesloten grondexploitaties. Dit wordt veroorzaakt door het nemen van tussentijdse winsten. Op grond van regelgeving is de Percentage of completion-methode (POC) €8,0 mln. voornamelijk binnen de grondexploitatie Warande. Als gevolg van o.a. actualisatie van kostenindexeringen en herzieningen is een aantal (verlies) voorzieningen getroffen of vrijgefallen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2025.

Investerings en baten grondexploitaties Woningbouw	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 28.453
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -28.454

In grote lijn zijn de lagere lasten in de grondexploitaties met name terug te vinden in verwerving en civiele kosten. Daar liggen uiteenlopende redenen aan ten grondslag. De kosten schuiven door naar komende jaren. De opbrengsten zijn ook lager dan begroot en dat heeft met name als oorzaak dat kavels in Warande die bestemd waren voor Tiny Houses lastig te vermarkten zijn, waardoor vertraging is ontstaan. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de MPG 2025.

		Bedrag x €1.000		
8.3	Wonen en bouwen	Begroting	Gerealiseerd	Afwijking
		Lasten	Baten	
		-6.064	-4.708	1.356 V
		4.638	8.574	3.936 V

Hoofdpogave raadsakkoord	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwing	Aard activiteiten	Wettelijk
Portefeuillehouder(s)	D. Grimbergen	Beïnvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024	Ja	Beïnvloedbaarheid baten	[0 %]

Context van het taakveld

Op basis van de Woningwet en de Huisvestingswet hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht.

Op dit moment wordt uitgegaan van de inwerkingstreding van de Omgevingswet in 2024, zie ook taakveld 8.1. Ruimtelijke Ordening. Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Het raadsakkoord is vastgesteld door de gemeenteraad en is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdpogaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdpogave stedelijke vernieuwing.

Wat hebben we gedaan / bereikt binnen dit taakveld?

De Woonvisie is in 2024 herijkt, deze sluit daarmee beter aan op actueel beleid en de woonbehoefte en kunnen we beter sturen met de woningbouwprogrammering (Lelystadse mix). Die woonbehoefte is in 2024 ook beter in beeld gebracht met het nieuwe woononderzoek.

Via de kwartaalrapportages Wonen wordt de raad op de hoogte gehouden van de voortgang van de Woonvisie, Woonagenda en woningbouw. Hieronder een korte samenvatting.

In 2024 is het standplaatsenbeleid voor Woonwagens vastgesteld. Inmiddels is in samenwerking met Centrada en een bewonersvertegenwoordiging van woonwagenbewoners een conceptplan voor het uitbreiden van de woonwagenstandplaatsen in Lelystad opgesteld. Via het Loket Nieuwe Initiatieven wordt de wenselijkheid getoetst. Bij goedkeuring kan de haalbaarheid verder worden onderzocht.

In 2024 is er gestart om de Woonzorgvisie voor Lelystad op te stellen. Hiervoor is opdracht gegeven aan Companen om een woonzorganalyse uit te voeren. De input van de participatieavonden, stakeholders en de woonzorganalyse worden in 2025 in de Woonzorgvisie verder uitgewerkt tot ambities en doelen voor de uitvoeringsagenda van de Woonzorgvisie.

De starterslening wordt veelvuldig gebruikt. Zoveel dat een verhoging van het kredietplafond is aangevraagd. Recent is deze met €20.000.000 verhoogd tot €46.000.000 waardoor veel starters weer gebruik kunnen maken van deze regeling.

Tot slot is ook gewerkt aan een andere werkwijze van projectmatig werken en omgaan met nieuwe initiatieven. Meer sturing door overheden en samenwerking met marktpartijen. Door tendensen te monitoren en met elkaar in gesprek te blijven (door periodieke overleggen, versnellingsstafels, bewonersavonden, etc.), kan adequaat op de ontwikkelingen en veranderingen worden ingespeeld. Ook de markt trekt weer aan, wat te zien is in de stijging in vergunde wooneenheden. In 2024 zijn voor 1000 nieuw te bouwen wooneenheden vergunningen verleend, in 2023 waren dat er 218.

Gerelateerde beleidsnota's

Woonvisie 2022-2027

Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten

Gerelateerde verbonden partijen

-

Financiële verschillen:		I of S	Lasten			Baten			Saldo
8.3 Wonen en bouwen			begroting	realisatie	verschil	begroting	realisatie	verschil	
naar onderwerp (bedragen x €1.000)									
<u>Exploitatie</u>									
Herstructurering Lelystad Oost	I	-2.193	-671	1.522 V	1.948	467	1.481 N	41 V	
Leges omgevingsvergunning	I	-	-	-	2.690	8.073	5.383 V	5.383 V	
P-kosten ruimte	I	-669	-781	113 N	-	-	-	113 N	
P-kosten OVP	I	-1.236	-1.381	145 N	-	-	-	145 N	
Huisvestingsverordening	S	-159	-	159 V	-	-	-	159 V	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.807	-1.874	67 N	-	34	34 V	33 N	
Totaal exploitatie		-6.064	-4.708	1.356 V	4.638	8.574	3.936 V	5.292 V	
<u>Reserves</u>									
Herstructurering Lelystad Oost	I	-	-	-	319	157	162 N	162 N	
Niet toegelichte kleine verschillen	I	-1.142	-1.140	2 V	1.098	922	176 N	174 N	
Totaal reserves		-1.142	-1.140	2 V	1.417	1.080	338 N	336 N	
Totaal		-7.206	-5.848	1.358 V	6.055	9.653	3.598 V	4.956 V	

Herstructurering Lelystad Oost	Incidenteel voordeel op de lasten van	€ 1.522
	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -1.481

Het betreft hier een onderschrijding op de lasten voor werkzaamheden met betrekking tot de SPUK Volkshuisvestingsfonds. Specifieker betreft het een onderschrijding op de Inpandig en Renovatieprojecten van het programma. Deze begrote kosten zijn doorgeschoven naar het jaar 2025. In lijn met de lagere kosten zijn de gerealiseerde subsidiebatens ook lager.

Herstructurering Lelystad Oost onttrekking reserve	Incidenteel nadeel op de baten van	€ -162
---	------------------------------------	--------

In lijn met de onderschrijding op de gerealiseerde lasten, is de onttrekking uit de Reserve Ontwikkeling Stad ook lager.

Leges omgevingsvergunning	Incidenteel voordeel op de baten van	€ 5.383
----------------------------------	--------------------------------------	---------

Een incidenteel voordeel op de baten van € 5.383.000 als gevolg van enkele zeer grote bouwprojecten.

P-kosten ruimte	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -113
------------------------	-------------------------------------	--------

De begroting van de formatie is aangepast echter is de bezetting nog direct niet aangepast.

P-kosten OGV	Incidenteel nadeel op de lasten van	€ -145
---------------------	-------------------------------------	--------

Een incidenteel nadeel op de lasten van €145.000 is ontstaan door onjuiste loonkostenverdeling. Hierdoor zijn P-kosten hoger dan begroot. Dit zal gecorrigeerd worden in 2025.

Huisvestingsverordening	Structureel voordeel op de lasten van	€ 159
--------------------------------	---------------------------------------	-------

Voor het uitvoeren van een huisvestingsverordening is bij het vaststellen van de Programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 per amendement structureel €250.000 geraamd. Een deel hiervan wordt ingezet voor het uitvoeren van de Opkoopbescherming.

Het resterende budget was gereserveerd voor toekomstige wetswijzigingen waar extra inzet op benodigd zou kunnen zijn. Het opnemen van nieuwe middelen in de huisvestingsverordening zou vanaf 2026 een wettelijke taak kunnen worden (in het kader van het wetsvoorstel Versterking regie op volkshuisvesting). Gezien het feit dat deze middelen op dit moment niet noodzakelijk zijn is dit resterende budget wegbezuinigd in de programmabegroting 2025 - 2028. Mocht er in de toekomst meer duidelijkheid komen over de verplichte middelen die opgenomen moeten worden in de huisvestingsverordening, zal er een aanvraag voor extra budget worden gedaan.

3. Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de belastingen, heffingen en rechten die de gemeente Lelystad bij haar burgers en bedrijven in rekening heeft gebracht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de gerealiseerde lokale heffingen en de oorzaken van de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het in 2024 uitgevoerde kwijtscheldingsbeleid. Een beschrijving van de ontwikkeling van de lokale lastendruk per huishouden maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Volgens artikel 10 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf lokale heffingen ten minste de onderstaande punten:

- de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de lokale heffingen;
- de geraamde inkomsten;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Lokale heffingen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de geraamde inkomsten uit de lokale heffingen. Deze staan vervolgens toegelicht.

Tabel Paragraaf 1. Lokale Heffingen

Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	Begroting 2024	Rekening 2024	Saldo
Algemene belastingen			
1. Onroerende-zaakbelastingen	-29.983	-31.858	1.875
2. Parkeerbelastingen	-2.190	-2.023	-167
3. Hondenbelasting	-321	-354	33
4. Toeristenbelasting	-300	-545	245
Collectieve dienstverlening (heffingen)			
5. Afvalstoffenheffing	-13.875	-13.418	-457
6. Rioolheffing	-8.312	-8.367	55
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort	-130	-139	9
Individuele dienstverlening (rechten)			
9. Leges	-4.039	-10.216	6.178
10. Lijkbezorgingrechten	-391	-445	53
11. Marktgelden	-140	-116	-24
Totaal Inkomsten uit lokale heffingen	-59.681	-67.480	7.799

1. Onroerende zaakbelastingen

De inkomsten OZB woningen komen hoger uit dan begroot. Het gaat om een bedrag van ruim € 1.026.000. Reden hiervoor is dat de gerealiseerde meeropbrengst in 2023, die voor het grootste deel structureel van aard is, niet in de begroting 2024 is opgenomen. Deze afwijking is geconstateerd en gemeld in de begrotingsmonitor en opgenomen in de begroting voor 2025.

De inkomsten OZB niet-woningen (OZB voor bedrijven) komen hoger uit dan begroot. Op de OZB niet-woningen is een positief resultaat behaald van € 849.000. Dit is veroorzaakt door diverse grote projecten die van start zijn gegaan en voor een deel in de begroting zijn meegenomen. Deze extra inkomsten zijn structureel van aard.

2. Parkeerbelasting

De parkeeropbrengsten zijn lager dan begroot. In 2024 is parkeerbelasting ontvangen door parkerende automobilisten. Het is vooraf lastig in te schatten hoeveel parkeerbelasting precies wordt ontvangen. De opbrengsten komen min of meer overeen met de baten in 2023. Mogelijk heeft het slinken van het parkeerareaal als gevolg van bouwplannen in het stadshart bijgedragen aan het ontvangen van minder baten uit parkeerbelasting. De afwijking past, gelet op de onzekerheid van het inschatten van de baten, in een acceptabele bandbreedte (ongeveer 7,5% afwijking). Het tekort over 2024 bedraagt € 167.000.

3. Hondenbelasting

Het tarief van de hondenbelasting wordt één keer in de twee jaar aangepast. Bij de behandeling van de programmabegroting 2021-2024 is de begrote opbrengst verlaagd naar € 321.000. De gerealiseerde opbrengst 2024 komt uit op € 354.000. De geraamde opbrengst hondenbelasting is met een meeropbrengst van € 33.000 ruim gerealiseerd.

4. Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is inmiddels een aantal jaren ingevoerd. Betrokken ondernemers zijn in beeld gebracht en aangeschreven. Een aangifteportaal toeristenbelasting is geïmplementeerd. De aanslagen toeristenbelastingen 2024 worden aan de hand van de aangiftes in 2025 opgelegd. In 2024 zijn de aanslagen toeristenbelasting 2023 opgelegd.

De inkomsten toeristenbelasting komen hoger uit dan begroot. Er hebben meer betaalde overnachtingen plaatsgevonden dan in de begroting is opgenomen. Voor 2023 zijn extra opbrengsten gerealiseerd van € 141.000. Voor 2024 is de verwachting dat de opbrengst uitkomt op € 400.000. Dat is ruim € 100.000,-- meer dan begroot. Dit moet nog blijken uit de aangiftes voor de toeristenbelasting 2024 die in de eerst helft van 2025 zullen binnenkomen. De begroting voor 2025 is in het kader van de ombuigingen met € 100.000 verhoogd.

5. Afvalstoffenheffing

De geraamde opbrengst bedraagt € 13.875.000, terwijl € 13.418.000 is gerealiseerd. De opbrengst komt lager uit dan begroot. Een te kort dat is ontstaan doordat er bij het opstellen van de begroting voor de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een rekenkundige overschatting van het aantal belastbare objecten (meer woningen dan er werkelijk belast kunnen worden). Deze discrepantie heeft geleid tot een hogere geprognoseerde opbrengst dan daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

6. Rioolheffing

De geraamde opbrengst bedraagt € 8.312.000. De gerealiseerde opbrengst komt uit op € 8.345.000. Niet-woningen worden belast op basis van de WOZ-waarde. De woningen op basis van het aantal personen. De kosten voor de uitvoering van watertaken worden gedekt vanuit de rioolheffing en deze mag maximaal 100% kostendeekkend zijn.

7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ)

Deze belastingen worden geheven in het kader van het vormen van een ondernemersfonds. De gemeente ondersteunt de BIZ Larserpoort. De gemeente heft een belasting voor eigenaren op bedrijventerrein Larserpoort. De inkomsten worden als subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ Larserpoort.

8. Leges

Hieronder worden de afwijkingen van de leges toegelicht, met uitzondering van de leges die samenhangen met het product handel en ambachten, welke zijn opgenomen onder het kopje marktgelden. De totale legesinkomsten zijn begroot op € 4.039.000, terwijl € 10.216.000 aan legesinkomsten zijn gegenereerd. Daarmee komt de gerealiseerde leges per saldo € 6.178.000 hoger uit dan geraamd. De verantwoording zal per onderdeel worden aangegeven.

Leges Stadswinkel (saldo € 693.000.):

De legesinkomsten zijn begroot op € 1.278.000 mln. De gerealiseerde inkomsten bedroegen € 1.971.000. Hierdoor ontstaat een positief saldo van € 693.000. Deze afwijking is ontstaan omdat er meer reisdocumenten zijn verstrekt en meer huwelijken zijn voltrokken.

Leges omgevingsvergunningen (saldo € 5.383.000.)

Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 2.690.000, terwijl de gerealiseerde legesbaten € 8.073.000 bedragen. De meer-inkomsten worden met name veroorzaakt door enkele grote projecten.

Leges veiligheid APV, drank en horeca, registratie kinderopvang en evenementen (saldo € -90.000)

Voor bovenstaande diensten zijn de baten begroot op € 71.000 mln. De legesbaten bedroegen € 62.000.

9. Lijkbezorgingrechten

Voor het jaar 2024 zijn de baten begroot op € 391.000 terwijl € 445.000 aan legesinkomsten is gegenereerd. Daarmee is de begrote opbrengst ruim gerealiseerd.

10. Marktgelden

Voor het jaar 2024 zijn de baten begroot op € 140.000, terwijl € 116.000 aan marktgelden is gegenereerd.

Liggelden Bataviahaven

Er is sprake van een exploitatieovereenkomst met de stichting Bataviahaven. De liggelden komen toe aan de stichting Bataviahaven ter dekking van de exploitatielasten conform de dienstverleningsovereenkomst die de gemeente met de stichting heeft gesloten.

Kwijtschelding

Natuurlijke personen (particulieren) en natuurlijke personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen (kleine ondernemers) kunnen, als de inkomens- en vermogenspositie daartoe aanleiding geven, voor kwijtschelding van de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing in aanmerking komen. Voor kleine ondernemers geldt dat alléén de privé-aanslag kan worden kwijtgescholden. Zakelijke belastingaanslagen kunnen niet worden kwijtgescholden. In onderstaande tabel wordt de kwijtschelding naar soort weergegeven:

Kwijtschelding Gemeentelijke belastingen (bedragen x €1.000)	Begroting 2024	Rekening 2024	Saldo
Afvalstoffenheffing	1.025	834	191
Rioolheffing	505	404	101
Onroerende zaakbelasting	35	0	35
Totaal kwijtschelding gemeentelijke belastingen	1.565	1.239	326

Het totale begrote bedrag aan kwijtschelding is in 2024 is niet benut. Er is een positief resultaat van € 326.000 gerealiseerd. Er zijn minder kwijtscheldingsverzoeken ontvangen en minder toegekend.

Dubieuze debiteuren

Bij de uitvoering van de invorderingswerkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen komt het voor dat belastingsschuldigen de aanslagen gemeentelijke belastingen niet kunnen voldoen. Hierbij gaat het om inwoners die onder de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) vallen, bedrijven die in staat van faillissement verkeren of in andere bijzondere situaties waardoor de belastingsschuld niet wordt voldaan. Voor 2024 is er sprake van een positief resultaat van € 190.000.

Lastendruk- vergelijking woonlasten

Woonlasten 2024

Onderstaande tabel geeft de vergelijking van de woonlasten in 2024 tussen Lelystad en de gemeenten in Flevoland en enkele met ons vergelijkbare gemeenten op basis van de categorisering centrumfunctie, sociale structuur en inwoneraantal, van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO). In de ranglijst is de gemeente met de laagste woonlasten de gemeente met het laagste rangnummer.

Gemeente bedragen in €	Woonlasten eenpersoons- huishouden 2024	Was in 2023	Woonlasten meerpersoons- huishouden 2024	Was in 2023	Rangnummer: 1 = laagste was in 2023	
Flevoland	1.003	933	1.068	994		
Noordoostpolder	886	854	964	907	148	85
Urk	994	959	994	959	186	192
Dronten	943	893	1.000	964	192	200
Almere	1.056	974	1.078	995	263	238
Lelystad	934	889	1.110	1.055	280	286
Zeewolde	1.132	956	1.226	1.041	315	280
Vergelijkbare gemeenten						
Leidschendam-Voorburg	924	860	995	927	187	162
Vlaardingen	940	874	1.028	956	222	188
Roosendaal	922	903	957	932	141	167
Laagste en hoogste woonlasten						
Rijssen-Holten	645		675		1	
Bloemendaal	1.770		1.988		345	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemeente Lelystad de 280ste plaats inneemt. In 2023 stond Lelystad op plaats 286.

Kostendekkendheid 2024

De kostendekkendheid van de leges verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de producten en diensten gemeente breed. Door middel van een tabel wordt de mate van kostendekkendheid inzichtelijk gemaakt. Het gaat om de volgende titels: algemene dienstverlening, dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning en dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn. De kostendekkendheid van de geraamde lasten en de geraamde baten (voor zover te achterhalen is) bedraagt per titel:

Leges kostendekkendheid 2024 (bedragen x €1.000)	Geraamde baten	Geraamde lasten	Kosten- dekkendheid
Titel 1 - Algemene dienstverlening	964	2.697	36%
Titel 2 - Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving	1.690	2.892	58%
Titel 3 - Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn	208	672	31%
Totaal leges kostendekkendheid 2024	2.862	6.262	46%

Toelichting Titels:

De opbouw van de titels verwijzen naar de tarieventabel van de legesverordening.

- Titel 1: Algemene dienstverlening heeft betrekking op o.a. leges burgerlijke stand, -reisdocumenten, -rijbewijzen, -winkeltijdenwet, -kansspelen etc.*
- Titel 2: Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen heeft betrekking op o.a. leges betreffende WABO. De WABO integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen tot één omgevingsvergunning.*
- Titel 3: Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn heeft betrekking op o.a. leges betreffende toezicht op o.a. horecabedrijven, kinderopvang, organiseren van evenementen of markten, brandbeveiliging verordeningen.*

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

Het beleid rondom risico's en weerstandsvermogen is terug te lezen in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Leeswijzer

Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1). In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (paragraaf 2.4). Tot slot worden financiële kengetallen toegelicht (paragraaf 2.5).

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. In de uitvoering van ons werk zijn risico's niet altijd te voorkomen. Daarom hebben we een systeem van risicomanagement. Dit is het geheel van activiteiten en maatregelen die gericht zijn op het zoveel mogelijk voorkomen of beheersen van risico's, zoals het inbedden van beheersmaatregelen in processen, rechtmatigheidscontroles en accountantscontrole. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota risicomanagement en weerstandsvormen.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Culturele instellingen	Omschrijving risico
	Vanwege opeenvolgende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen reeds voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Na een aanvankelijke grote daling van het bezoek aan de instellingen, zijn de bezoekers en gebruikers gelukkig weer teruggekeerd. Maar dat zorgt er niet voor dat de exploitatie eenvoudiger is geworden. Er zijn incidentele financiële meevallers. Maar vanaf 2022 hebben de cultuurorganisaties te maken met hogere lasten door de inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen door het landelijke Fair Pay beleid - dit is een inhaalslag voor de honorering van cultuurmakers en medewerkers in de sector - en de strengere controle op de wet DBA. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging op tickets, lidmaatschap en cursusprijzen heeft direct een negatief effect op de vraag en de mogelijkheden tot cultuurdeelname bij een grote groep inwoners. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden standaard aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. De kostenstijging heeft een duidelijk gevolg voor het exploitatieresultaat. Door de gemeenteraad zijn voor de gesubsidieerde instellingen weliswaar tijdelijk compensatiemiddelen beschikbaar gesteld om dit effect te beperken, maar door het beperkte eigen vermogen en reserves hebben de instellingen maar zeer beperkte mogelijkheden om financiële tegenvallers zelf op te vangen. De mate waarin het risico aanwezig is verschilt wel per instelling. De taakstelling op de subsidie voor cultuurinstellingen is vanaf 2026 een extra factor die de exploitatie van de instellingen nadelig beïnvloedt.
	Beheersmaatregel
	De instellingen hebben hun maatschappelijke output gereduceerd en kosten beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van Covid-19 compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. Hiervoor is door de gemeente ook in 2022 een tijdelijke subsidieregeling ingesteld. De hoge inflatie kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Opvang Oekraïners	Omschrijving risico Landelijk worden door diverse gemeenten, in opdracht van het Rijk via de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO), sinds 2022 vluchtelingen opgevangen uit Oekraïne. Binnen de gemeente Lelystad worden vanuit deze regeling +/- 400 vluchtelingen opgevangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk voor de opvang twee soorten vergoedingen. Een vergoeding voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang, de zogenaamde transitiekostenvergoeding, en een vergoeding per opvangplek. De transitiekosten worden in principe volledig vergoed op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De vergoeding per opvangplek betreft een vast bedrag per dag op basis van feitelijk aantal gerealiseerde opvangplekken. Indien bij het opvangdeel op jaarbasis een overschot ontstaat, dan hoeft volgens de huidige regeling het overschot niet te worden terugbetaald. Mocht sprake zijn van een tekort, dan kan de gemeente een verzoek indienen voor een aanvullende vergoeding. De vraag is of dit ook zo blijft. Daarnaast is sinds de start van de opvang in 2022 de vergoeding per opvangplek een aantal keren naar beneden bijgesteld. Tot 2023 was de vergoeding afdoende, echter nu de vergoeding op 44,- per bed per dag is gesteld, komen we niet meer uit. Het Rijk heeft in de regeling opgenomen gemeenten schadeloos te stellen via de SISA, maar wel ná goedkeuring vooraf. Dat maakt de 100% dekking onzeker en daarmee een risico.
	Beheersmaatregel Nieuwe ontwikkelingen rond de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners zullen worden gemonitord. Diverse bezuinigingen zijn doorgevoerd zoals minder personeel
Werkeiland	Omschrijving risico Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of andere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Het college heeft hieraan gevolg gegeven. Gedurende 2023 en 2024 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de ontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft ieder aanbod van de gemeente steeds afgeslagen. De ontwikkelaar is tot op heden nog niet overgegaan tot de verkoop van de appartementen. Ook is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De, met de gemeente, gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Inmiddels is er een potentiële koper en wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit deelproject alsnog te realiseren.
	Beheersmaatregel Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.
Omgevingsplan opstellen	Omschrijving risico Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten tijdens de overgangsfase (tot 2032) alle oude wro plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, etc.) omgezet worden in één nieuw omgevingsplan. Dit kan niet één op één overgenomen worden en daarmee is uniformering noodzakelijk. Met uniformering moet er rekening worden gehouden dat er als gevolg hiervan burgers nadeelcompensatie zullen claimen als door uniformering regels op locatie afwijken van het oude systeem. Het is nu nog niet te zeggen hoe groot het risico is, omdat dit in de loop van de overgangsfase duidelijk moet worden.
	Beheersmaatregel Wij starten met een "technische" transitie, waarin wij wel zo dicht als mogelijk bij de bestaande regels blijven en zo min mogelijk hiervan afwijken, maar dit is niet 100%.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Verstrekke leningen	42.226.000	10%	4.222.600
Garantstellingen	30.701.000	10%	3.070.100
Jeugdzorg	4.500.000	50%	2.250.000
Informatiebeveiliging en privacy	6.300.000	25%	1.575.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.500.000	70%	1.050.000
Convenant aansluiting 9 op A6	3.434.181	25%	858.545
Voormalig personeel	800.000	75%	600.000
Uitkering gemeentefonds	2.000.000	25%	500.000
Participatiebudget uitkeringen	2.000.000	20%	400.000
Wmo	3.000.000	10%	300.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			14.826.245

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Verstrekte leningen	Omschrijving risico De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 42,2 miljoen euro (stand 31-12-24) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein, maar niet nihil. We nemen daarom een kans op van 10%.
	Beheersmaatregel De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen.
Garantstellingen	Omschrijving risico De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 30,7 miljoen euro (stand per 31-12-24) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grotere garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op het moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen. In de afgelopen 10 jaar is er één keer een borgstelling ingeroepen (faillissement Aviodrome). Het voorgaande in aanmerking nemend schatten wij de kans dat dit risico zich voordoet op 10%.
	Beheersmaatregel Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.
Jeugdzorg	Omschrijving risico Het toekomstig financieel jaarresultaat decentralisatie jeugdzorg wordt beïnvloed door een aantal belangrijke onzekerheden: - hoger beroep op specialistische GGZ door toename complexe problematiek; - hogere kosten door (landelijke) ontwikkeling naar kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp, lagere caseload en landelijke tarieven in de jeugdbescherming en jeugdreclassering; - stijgende tarieven door toename van m.n. energie- en loonkosten; - de impact van de Hervormingsagenda Jeugd is nog niet bekend. Onzeker is of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is. Een overschrijding van het budget van 10% wordt als meest negatieve scenario gezien. We nemen daarom een risico op van € 4.500.000,-. De kans dat dit scenario zich voordoet is niet nihil, maar ook niet 100% zeker. We nemen daarom een kans op van 50%.
	Beheersmaatregel Via het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad (door raad vastgesteld op 15 oktober 2024) is richting gegeven aan maatregelen om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten (WAT). Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt (HOE) in een Uitvoeringsprogramma Samen voor de jeugd Lelystad 2025-2028, dat door het college op 25 maart 2025 is vastgesteld.
Informatiebeveiliging en privacy	Omschrijving risico De gemeente werkt veel met vertrouwelijke gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonsgegevens. Als gemeente moeten we weerbaar en alert zijn op cyber-aanvallen. Met de toenemende, steeds professionelere dreiging van aanvallen in combinatie met het steeds grotere 'aanvalsoppervlak', kan dit leiden tot meer incidenten op gebied van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de data. De toenemende dreiging is ook terug te zien in het door de Informatiebeveiligingsdienst opgestelde dreigingsbeeld. Daarnaast kost het dichten van beveiligingslekken in systemen en het aantoonbaar voldoen aan steeds strenger wordende wet- en regelgeving, zoals de 'cyberbeveiligingswet' die voortvloeit uit de Europese richtlijn NIS2, wel steeds meer capaciteit. Hierdoor bestaat het risico dat de extra werkzaamheden ten koste gaan van andere geplande (ICT-)activiteiten. Als er toch een incident (bijvoorbeeld een datalek of dataencryptie) zou plaatsvinden, kan de impact daarvan hoog zijn. De exacte hoogte van de financiële schade is op voorhand lastig te kwantificeren. Bij de ransomware aanval bij Hof van Twente in 2021 bedroeg de financiële schade ca. €4,2 miljoen. Als een incident zich bij Lelystad voordoet is een dergelijke schade een reëel scenario. Rekening houdend met de inflatie van afgelopen jaren komt de inschatting van de financiële schade uit op €6 miljoen. De kans dat een incident zich voordoet is gebaseerd op het Gartner-rapport en wordt geschat op 25%.
	Beheersmaatregel Naast het risico op een incident kunnen er door Rijksinspectie digitale infrastructuur (RDI) op basis van de cyberbeveiligingswet en door Autoriteit Persoonsgegevens op basis van de AVG, boetes worden opgelegd. Hoewel het in gemeenteland tot nu toe weinig is voorgekomen kunnen de boetes (resp €30.000,- gemeente voorschoten en €600.000,- gemeente Enschede) aanzienlijk zijn. Op grond van opgelegde boetes wordt het schadebedrag geschat op €320.000,-. Totaal risicobedrag €6 mln. + €0,32 mln. is €6,32 miljoen. Om de beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid en is de CISO functionaris adviserend en controlerend op de invulling van dit beleid. Naast eigen (ICT) beheersmaatregelen is de gemeente aangesloten bij de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). Zij voorzien de aangesloten gemeenten van dreigingsbeelden, adviezen en factsheets die de kans op incidenten verkleinen. Om planmatig mee te groeien met de toenemende dreiging, zijn binnen Lelystad Digitaal2025 meerdere projecten opgevoerd en gestart die bijdragen aan het verhogen van de digitale weerbaarheid. Met de komst van de Cyberbeveiligingswet in 2025 (voortvloeiend uit de Europese NIS2 richtlijn) worden strengere eisen gesteld aan de weerbaarheid. In 2024 zijn de stappen die gezet moeten worden in kaart gebracht om hieraan te voldoen. In 2025 en deels uitlopend naar 2026 worden deze geprioriteerd ten uitvoer gebracht. In het kader van informatiebeveiliging is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) de norm, zowel voor eigen ICT alsook voor de Clouddiensten; in het kader van de Privacy is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de leidraad. Er is onder leiding van de FG (Functionaris Gegevensbescherming) veel aandacht besteed aan bewustwording en worden doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met persoonsgegevens. De kans op incidenten wordt als uitvloeisel van beleid en bijbehorende maatregelen verkleind. Tevens voert de FG periodiek IT-audits uit.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Ontwikkelingen Veiligheidsregio	Omschrijving risico Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. - Verplichtend karakter - 10% korting BDuR - Erkenning van PTSS bij brandweerpersoneel landelijk - Bevolkingsgroei Flevoland Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het Europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt. Maar het besluit hierover is inmiddels vier keer uitgesteld. Door het uitstellen door de jaren heen, wordt het risico steeds groter. Daarom nemen we een risico op voor een bedrag van €1.500.000,- met een kans van 70%. Beheersmaatregel Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld. Voor de frictiekosten heeft de Veiligheidsregio de begroting en gemeentelijke bijdragen voor 2026 bijgesteld.
Convenant aansluiting 9 op A6	Omschrijving risico Op 18 januari 2024 is de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootchalige Woningbouw ZuiderC (BOK) door de partijen ondertekend. Hierin is met betrekking tot aansluiting 9 op snelweg A6 het volgende opgenomen: “Aansluiting 9 van de A6 is in 2021 uitgevoerd als halve aansluiting (één van de twee rijrichtingen beschikt over een aansluiting). In het convenant “Landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport” (2014) tussen de Gemeente, de Provincie en het Ministerie van IenW is met artikel 5 lid 8 afgesproken dat als de Warandedreef (nu Laan van Nieuw Land) wordt aangesloten op aansluiting 9, er door de Gemeente een deel van de kosten voor de realisatie van de bestaande halve aansluiting (aansluiting 9) moet worden terugbetaald aan het Ministerie van IenW.” De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het moment waarop de rondweg wordt aangesloten op aansluiting 9. Ervan uitgaande dat de Rondweg Lelystad Zuid in 2029 is gerealiseerd, bedraagt deze zogeheten convenantbijdrage € 2,24 mln. inclusief BTW en exclusief indexering vanaf 2017. In de BOK is voorts overeengekomen dat “de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding geven om opnieuw naar deze afspraak te kijken.” Tot het moment dat hierover duidelijkheid is, is er voor de gemeente Lelystad sprake van een risico van € 2,24 mln. exclusief indexering vanaf 2017. Dit kan betekenen dat de gemeente Lelystad, naar verwachting in 2029, eenmalig in de dekking van € 2,24 mln. plus indexering vanaf 2017 (ca. € 1,2 mln) moet voorzien als het ministerie van IenW vasthoudt aan de afspraak in het convenant met betrekking tot de bijdrage van de gemeente. Beheersmaatregel In de BOK van ZuiderC die mede is ondertekend door het ministerie van IenW, is over de convenantbijdrage afgesproken dat de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding zijn om de afspraak m.b.t. de convenantbijdrage opnieuw te bekijken. Het streven en de voorkeur van de gemeente Lelystad en het ministerie van BZK is dat het ministerie van IenW de aanspraak op de convenantbijdrage laat vervallen (kans 50%). Als dat niet lukt, dan heeft het de voorkeur van de gemeente Lelystad om de convenantbijdrage uit de gebiedsontwikkeling Zuiderhage te dekken (kans 50%). Als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, dan rest niets anders dan de convenantbijdrage ten laste van de gemeente Lelystad te laten komen (kans 50% x 50% = 25%).
Voormalig personeel	Omschrijving risico De gemeente Lelystad loopt als werkgever een risico met betrekking tot vergoedingen voor voormalig personeel. Het gaat om: - De WGA; de gemeente is 10 jaar eigen risicodragers voor verplichtingen die voortvloeien uit de arbeidsongeschiktheid van (ex)medewerkers. - De transitievergoeding (en eventueel een billijke vergoeding) moet betaald worden aan ex- medewerkers die op initiatief van de Gemeente uit dienst gaan. - RVU; in de CAO is de regeling vervroegd uittreden opgenomen waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden maximaal 3 jaar eerder met pensioen kunnen met een aanvullende vergoeding vanuit de gemeente. Voor bovenstaande regelingen geldt dat de mate waarin een beroep gedaan wordt op de regelingen én de hoogte van de vergoedingen onzeker is ten opzichte van de bestaande budgetten. Daarom nemen we hier een risico voor op van € 800.000,-. Dit risico bestaat uit verschillende onderdelen, waarbij de kans dat het risico zich voordoet bij het ene onderdeel groter is dan bij het andere. We gaan uit van een gemiddelde kans van 75%. Beheersmaatregel Leidinggevend worden ondersteund in het uitvoeren van hun verantwoordelijke taken op gebied van bovenstaande regelingen door P&O. Daarnaast geldt dat P&O monitort op instroom en hoogte vergoedingen. Op het moment dat bijstelling van de budgetten noodzakelijk blijkt wordt dit betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Uitkering gemeentefonds	Omschrijving risico De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de septembercirculaire. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen. Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Voornaamste risico is de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds, welke jaarlijks wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Gemeenten mogen deze ruimte in de begroting ramen en dat doet Lelystad dan ook. Het risico bestaat echter dat er op realisatiebasis minder ruimte onder het plafond is dan wat eerder door het Rijk als inschatting is afgegeven. In dat geval leidt dat tot een nadelig effect ten opzichte van de begroting. Op dit moment wordt het effect ingeschat op +€2.000.000 en -€2.000.000. De kans op een negatieve afwijking wordt op basis van kennis en ervaring ingeschat op 25%. Onzekerheden richting de toekomst (2026 en verder): 1. De groei van de algemene uitkering is gekoppeld aan de groei van het bruto binnenlands product. Dat levert weliswaar een stabielere uitkering op, maar het is per saldo ontoereikend om de stijgende (zorg)kosten van dekking te kunnen voorzien. Enerzijds gaat het om de compensatie voor loon- en prijsstijgingen, welke - achteraf gezien - in de afgelopen jaren steeds zo'n 1% te laag blijkt te zijn vastgesteld. Daarnaast ontvangen gemeenten compensatie voor volumeontwikkelingen, maar ook deze compensatie is ontoereikend om op termijn het huidige voorzieningenniveau te kunnen handhaven. De VNG voert hierover nog gesprekken met het nieuwe kabinet, om ook in de verdere toekomst de ontwikkeling van de inkomsten gelijke tred te laten houden met de ontwikkeling van de uitgaven. 2. Daarnaast is de herijking van het achterliggende verdeelmodel van de algemene uitkering al enige tijd afgerond en zijn de herverdeeleffecten bekend. Het aangepaste verdeelmodel is ingevoerd en voor Lelystad betekent het een nadelig effect van €60 per inwoner. Dit herverdeeleffect is voor Lelystad in eerste instantie gemaximeerd op maximaal €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit structurele nadelige effect (van €22,50 per inwoner) is reeds in de begroting verwerkt en vormt geen risico meer. De minister heeft in februari 2025 een brief gestuurd dat de herijking met ingang van 2027 alsnog wordt ingevoerd. In de kadernota 2026 - 2029 wordt dit aanvullende nadelig effect meerjarig verwerkt, wat maakt dat dit onderdeel niet langer een risico is. Beheersmaatregel Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.
Participatiebudget uitkeringen	Omschrijving risico De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.000.000,- (zowel voor- als nadelig), waarbij de kans dat zich het meest nadelig effect voordoet ingeschat wordt als klein, en daarom nemen we een kans op van 20%. Beheersmaatregel Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van klanten in de bijstand (re-integratie en arbeidstoeleiding) wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.

Wmo	Omschrijving risico
	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid is het effect van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage naar verwachting per 2027. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou al eerder van kracht worden, maar is verder uitgesteld. De gemeenten zullen op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is onbekend wanneer de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) zal plaatsvinden.
	In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen.
	De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. Nieuwe aanbestedingen brengen eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Bovenstaande ontwikkelingen worden in totaal geschat op een mogelijk nadelig effect van € 3.000.000,- waarbij we de kans dat alle geschatte ontwikkelingen zich gelijktijdig en in volle omvang voordoen als klein inschatten. We houden daarom een kans aan van 10%.
	Beheersmaatregel
	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's. Het volgende risico uit de vorige paragraaf weerstandsvormogen (programmabegroting 2025-2028) is komen te vervallen:

Verzekeringen

Dit betrof het risico voor de aanbesteding van de brand- en risicoverzekering. Het was niet zeker of er 100% ingetekend zou worden op de aanbesteding en met welke gevolgen voor de hoogte van de premie. Inmiddels is er een nieuwe brand- en risicoverzekering afgesloten voor 3 jaar. Daarmee is dit risico komen te vervallen.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie samen met de risico's voor het grondbedrijf vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven.

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	14.826.245
Overige risico's	751.175
Risico's grondexploitaties	8.236.516
Totaal gewenste weerstands capaciteit	23.813.937

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve.

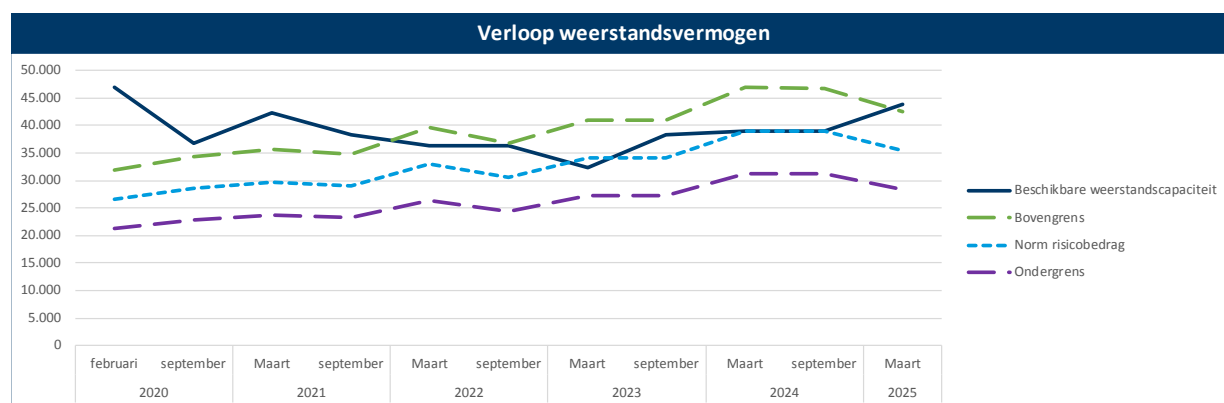
Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2024
Algemene reserve AD	43.837

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstands- vermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	23.813.937	1,2	28.576.724
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	23.813.937	1,5	35.720.905
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	23.813.937	1,8	42.865.086

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €43.837.000. Dit houdt in dat voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,8 keer het risicobedrag (€42.865.086) te voldoen. Dit wordt in onderstaande tabel grafisch weergegeven.

2.5 Financiële positie

Financiële kengetallen	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Netto schuldquote	-6%	8%	-9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-12%	2%	-18%
Solvabiliteitsratio	29%	29%	32%
Structurele exploitatieruimte	1,3%	0,0%	1,1%
Grondexploitatie	-11,9%	4,4%	-14,8%
Belastingcapaciteit	116,8%	117,5%	117,5%

Netto schuldquote. De schuldquote is ook dit jaar negatief. Een negatieve schuldquote betekent dat de gemeente meer liquide middelen en vorderingen bezit dan dat zij aan korte- en langlopende schulden heeft. De beschikbare kasmiddelen en de positieve saldi op de rekening-courant bij het Rijk (Schatkistbankieren) zijn toegenomen. Hierdoor is er minder behoefte om nieuwe schulden aan te gaan, wat resulteert in het laagste schuldniveau van de afgelopen jaren. Dit heeft als voordeel dat een kleiner deel van het begrotingssaldo nodig is voor rentelasten. Als er in de toekomst weer meer wordt geïnvesteerd, bijvoorbeeld in nieuwe grondexploitaties, zonder dat de structurele opbrengsten evenredig toenemen, zal de schuldquote naar verwachting weer stijgen.

Solvabiliteitsratio is 32% valt binnen de categorie neutraal (>50% is gunstig; >20% en <50% is neutraal en < 20% is ongunstig). Dit kengetal geeft aan in hoeverre er *geen* schulden op het bezit rusten en geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of bij onmiddellijke liquidatie van de gemeente er nog geld genoeg overblijft om de schulden te vereffenen. Nb. In de definitie van de BBV worden, in tegenstelling tot de definitie van de VNG, de voorzieningen buiten de solvabiliteit berekeningen gelaten.

Ook in 2024 is de kaspositie van de gemeente positief door o.a. grote grondverkoop en bouwleges en is er conform de wettelijke eisen geld afgestort naar het Rijk. De solvabiliteit blijft net als de afgelopen 4 jaar nog binnen de norm.

Structurele exploitatieruimte geeft aan dat de structurele lasten met structurele baten worden gefinancierd. Dat is gunstig want dat betekent dat de begroting structureel sluitend is. (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Net als in de afgelopen jaren is het begrotingsevenwicht ook in 2024 met 1,1% positief. Dit is vooral omdat de gemeente Lelystad in het opstellen van de begroting ernaar streeft structurele lasten ook met structurele middelen te financieren. Door incidentele onderuitnutting op structurele budgetten is het begrotingsevenwicht positief in 2024.

Grondexploitatie geeft de verhouding aan tussen de voorraad en de uitstaande schulden. De voorraad grond in de grondexploitaties is sterk verlaagd door grondverkoop, met name bedrijventerreinen. Dat de waarde van de voorraad op de balans kleiner is dan nul betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Hiermee is ook de voorraadquote negatief. Ten opzichte van voorgaand jaar is de voorraadquote wederom gedaald en dat is gunstig want dat betekent dat er het aandeel van de grondvoorraad in de schuld kleiner is geworden.

Belastingcapaciteit In 2024 bedraagt de belastingcapaciteit van de gemeente Lelystad 117,4%, wat betekent dat de gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden 17,4% hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

3. Onderhoud kapitaal goederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden
Lichtmasten	26.479 Stuks
Speeltoestellen	1.731 Stuks
Civiele kunstwerken	295 Stuks
Bomen	44.510 Stuks
Verkeersregelininstallaties	10 Stuks
Bussluis installaties	3 stuks
(Verkeers)meubilair/ bebordingen	30.893 stuks
Riolering (DWA/ RWA/ Blusriool)	722.878 m1
Riolering (Persleidingen)	82.627 m1
Watergangen	60.824 m1
Verharding	6.324.100 m2
Groen	9.267.900 m2
Bossen/ ecozone	4.845.354 m2
Strand en recreatief gebied	334.000 m2
Valondergronden; speelvoorzieningen	34.954 m2
Totaal m2 openbare ruimte	20.806.308 m2

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad” (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2020), geeft de onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

huidige kwaliteitsambitie	Sub- Centrum	Bedr. centrum	Bedr. Terrein	Them. Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofd- Hoofdw.	Polder- fietsnet.	Polder- wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C

Kwaliteitsniveau beheer en onderhoud (CROW, Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023)

De bijgestelde kwaliteitsambitie zal als basis dienen voor de periodieke herijking van de meerjarenraming openbare ruimte 2025.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) en is op 1 november 2022 door de raad vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO- en GO-ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen

De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)

In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat periodiek een uitvoerige technische inspectie naar de constructie. Deze inspectie heeft in 2023 plaats gevonden, waarbij op grond van de bevindingen in 2024 noodzakelijk onderhoud aan dit kunstwerk is uitgevoerd.

Onderhoudsvoorzieningen

Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.

Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Realisatie Integraal Groot Onderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

De werkvoorraad met betrekking tot groot onderhoud wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in een integraal voortschrijdend meerjarenprogramma (IGOR) waarin naast Wegen, Straten, Pleinen (WSP) ook Groen, Watergangen, Kunstwerken en Riolering zijn opgenomen. Als onderdeel hiervan wordt jaarlijks een werkplan, in dit geval voor 2024, vastgesteld en wordt over de voortgang en realisatie gerapporteerd, in de paragraaf kapitaalgoederen.

De werkvoorraad met betrekking tot groot onderhoud wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in

	Producten groot onderhoud	Begroting	Realisatie GO	Vershil
A	Stadshoofdwegen	3.521.259	3.884.236	-362.977
B	Woongebieden	1.634.437	1.517.102	117.335
C	Polderwegen	763.052	918.631	-155.579
D	Fietspaden	32.673	54.515	-21.842
E	Openbare Verlichting	1.823.355	816.554	1.006.801
F	WSP; Asphalt/ Inschieters en Onderzoek	880.000	756.137	123.863
G	Openbaar Groen en Bomen	998.470	662.609	335.861
H	Speelvoorzieningen	806.821	457.179	349.642
I	Water en Kunstwerken	1.643.074	441.713	1.201.361
J	Riolering	1.712.529	825.674	886.855
K	Bruggen/ tunnels en viaducten	1.239.851	1.477.991	-238.140

- A.** Het werkplan 2024 voor stadshoofdwegen wordt afgesloten met een negatief resultaat van €363.000. In 2024 is groot onderhoud uitgevoerd aan de Stationsdreef, de Houtribdreef, de Oostranddreef en de een deel van de Wijkontsluitingsweg Kempenaar. De civieltechnische werkzaamheden aan de Stationsdreef zijn in 2024 afgerond. De terreinafwerking langs de weg zal in 2025 volgen. De in 2024 begrote werkzaamheden aan de Houtribdreef zijn op een paar afwerkpunten na, op het gebied van kabels en leidingen (Liander) en groen, afgerond. De civieltechnische werkzaamheden aan de Oostranddreef lopen voor op de planning, waardoor een deel van de werkzaamheden die in 2025 gepland en begroot waren al in 2024 zijn uitgevoerd. De voorbereiding voor de uitvoering van het GO aan de wijkontsluitingsweg aan de Kempenaar loopt conform planning. Voor de uitvoering en afronding van werkzaamheden aan de Stationsdreef, de Houtribdreef en de WOW Kempenaar, die in 2024 waren begroot, zal €116.000 doorschuiven naar 2025. Ter dekking van de voor 2025 geplande werkzaamheden aan de Oostranddreef, die in 2024 zijn uitgevoerd, zal een negatieve doorschuif van €479.000 in de begroting 2025 worden verwerkt. Met bovenstaande bijstellingen is het resultaat €0.
- B.** Het werkplan 2024 voor de woongebieden wordt afgesloten met een positief resultaat van €117.000. Binnen het product Woongebieden is in 2024 gewerkt aan 15 meerjarige projecten. De projecten Kustrif, Plantage, Punter 10, 39 en 41, Jol 28,30 tm 33, Griend, Hofstede, Maerland, en Schoener 17, 26 tm 36 zijn meerjarige projecten in afronding, waarbij vooral als gevolg van marktwerking over de totale uitvoeringsperiode, die in 2024 afsluiten met een negatief resultaat van totaal €670.000. De projecten Plaats1, Damrif, Plantage, Lelystad-Haven, Haf/ Kreek/ Geul en Snijdershof lopen vooral als gevolg van capaciteitsproblemen en prioritering achter op de programmering. Ter dekking van in 2024 niet uitgevoerde werkzaamheden zal er voor deze projecten een budget naar 2025 worden doorgeschoven van €437.000. Als gevolg van vertraging bij de uitvoering van het IHP zijn een deel van de in 2024 geraamde werkzaamheden in de openbare ruimte, die aansluitend aan de bouw van scholen wordt uitgevoerd, niet gerealiseerd. Ter dekking van deze werkzaamheden voor uitvoering in 2025 zal een budget worden doorgeschoven van €319.000. Met bovenstaande bijstellingen en enkele niet nader toegelichte kleine verschillen is er sprake van een negatief resultaat van €639.000 op de realisatie van projecten in de woongebieden.
- C.** Het werkplan 2024 voor de Polderwegen wordt afgesloten met een negatief resultaat van €156.000. Na een lange voorbereidingsperiode om zowel het GO aan Polderwegen als het realiseren van bermverhardingen langs de wegen, in 1 opdracht aan te besteden, loopt de uitvoering van het werk voor op de programmering waardoor een deel van de werkzaamheden, welke in 2025 zijn begroot, al in 2024 zijn gerealiseerd. Ter dekking van de voor 2025 geplande werkzaamheden aan de

Polderwegen, die in 2024 zijn uitgevoerd, zal een negatieve doorschuif van €156.000 in de begroting 2025 worden verwerkt.

Met bovenstaande bijstellingen is het resultaat € 0.

- D.** Het werkplan 2024 voor fietspaden wordt afgesloten met een negatief resultaat van €22.000.
In het werkplan is het vervangen van een deel van de paden op de begraafplaats begroot en afgerond. De realisatie hiervan wordt afgesloten met een negatief resultaat van €45.000 als gevolg van hogere uitvoeringskosten, voor het aanbrengen van extra funderingsmateriaal onder de paden, dan waar in de budgetraming van uit was gegaan.
De voorbereiding voor de uitvoering van GO aan fietspaden en het daarin meenemen van aanpassingen welke van uit een aangevraagde subsidie worden bekostigd, loopt iets achter ten opzichte van de programmering waardoor €23.000 zal doorschuiven naar 2025.
Met bovenstaande bijstellingen is er sprake van een negatief resultaat van €45.000.
- E.** Het werkplan 2024 voor openbare verlichting en technische installaties wordt afgesloten met een positief resultaat van €1.007.000.
De afgelopen jaren is vooral ingezet op het versneld verleden van de openbare verlichting. De uitvoering hiervan zit nu in de afrondende fase. Voor het afronden hiervan zal €140.000 doorschuiven naar 2025.
Als gevolg van capaciteitsproblemen is er vertraging opgetreden bij het uitvoeren van NEN3140 inspecties, aan technische installaties en de hieruit voortkomende werkzaamheden. De hiervoor begrote inspectie- en uitvoeringskosten €951.000 zullen daarom doorschuiven naar 2025.
Met bovenstaande bijstellingen en enkele niet nader toegelichte kleine verschillen is er sprake van een negatief resultaat van €61.000.
- F.** Het werkplan 2024 voor WSP (Wegen, Straten en Pleinen) wordt afgesloten met een positief resultaat van € 124.000.
Binnen dit product vinden ad-hoc reparaties (schades) en kleinschalige onderhoudswerkzaamheden aan asfaltverhardingen, binnen de gehele gemeente, plaats. Daarnaast worden onderzoekskosten ter voorbereiding op groot onderhoud aan verhardingen hier begroot. Afgelopen jaar zijn er geen grote ad-hoc knelpunten opgetreden waardoor 2024 wordt afgesloten met eerder genoemd resultaat.
- G.** Het werkplan 2024 Groen wordt afgesloten met een positief resultaat van €336.000.
Het groot onderhoud (grootschalig) groen 2024 heeft voornamelijk betrekking op het vervangen van risicobomen. De bomen van de kaplijst 2024 zijn gekapt. Herplant vind, op dezelfde locatie of in de directe woonomgeving, na afstemming met omwonende, in het volgende plantseizoen plaats. De vervanging van de bomen van de kaplijst 2023 zijn voor een deel in 2024 vervangen en dit zal begin 2025 worden afgerond. Een deel van het hiervoor gereserveerde budget in 2024, €184.000, zal hiervoor doorschuiven naar 2025.
De bomen in de Landstrekenwijk zijn al eerder gekapt maar omdat er ook sprake is van herinrichting heeft een uitgebreider participatieproces plaatsgevonden waardoor de uitvoering in 2024 heeft plaatsgevonden.
Budgetten voor verschillende structureel begrote activiteiten zoals het verwijderen van bramen en clematis, het herinrichten van verwilderde plantsoenvakken en het schuttingsproject met Centrada, zijn in 2024, als gevolg van capaciteitsproblemen op het gebied van werkvoorbereiding, niet volledig besteed. De niet bestede middelen (€152.000) maken onderdeel uit van het resultaat.
Met bovenstaande bijstellingen is er sprake van een positief resultaat €152.000.
- H.** Het werkplan 2024 Spelen wordt afgesloten met een positief resultaat van €350.000.
Binnen het GO product Spelen vinden vervangingen van speelvoorzieningen en (val)ondergronden, die niet meer veilig zijn of niet voldoen aan de gestelde eisen, plaats. Deze werkzaamheden worden geraamd op basis van periodieke inspecties en planvorming. De uitvoering van het werkplan 2023 en 2024 heeft als gevolg van capaciteitsproblemen en afstemming met belanghebbende vertraging opgelopen. Er is daarnaast afgelopen 2 jaar gewerkt aan een eenduidig werkproces en regiebestek om in een openbare meerjarige aanbesteding een aannemer voor de uitvoering van het werk te

selecteren. De aanbesteding is afgerond en de uitvoering van het werk, inclusief het wegwerken van opgelopen achterstanden, is voortvarend opgepakt. Dit neemt niet weg dat een deel van de voor 2024 geprogrammeerde werkzaamheden (€350.000) zal doorschuiven naar 2025.

Met deze bijstelling is het resultaat €0.

- I. Het werkplan 2024 Water en Kunstwerken wordt afgesloten met een positief resultaat van €1.201.000. In het werkplan 2024 zijn verschillende meerjarige projecten begroot die, als gevolg van capaciteitsproblemen, achter lopen ten opzichte van de planning.

Vervanging beschoeiing Larservaart loopt achter ten opzichte van de programmering waardoor een deel van de geprognoseerde werkzaamheden niet in 2024 maar in 2025 zal plaatsvinden. Voor de uitvoering hiervan zal €682.000 doorschuiven naar 2025.

Het onderzoek naar het wel of niet vervangen van 7 steigers zit nog in de fase van onderzoek. Hierdoor zal een deel van het uitvoeringsbudget, €434.000 wat in 2024 begroot was, doorschuiven naar 2025.

Vervanging damwanden in de Cementhaven loopt achter ten opzichte van de planning waardoor een deel van het uitvoeringsbudget, €206.000 wat in 2024 begroot was, zal doorschuiven naar 2025.

Vervanging beschoeiing Bovenwater, wat als onderdeel van het GO in het woongebied wordt uitgevoerd, loopt in uitvoering voor op de planning waardoor een deel van de werkzaamheden die in 2025 begroot waren, al in 2024 zijn uitgevoerd. Dit zal gecorrigeerd worden in de begroting 2025 met een negatieve doorschuif van €85.000

Met bovenstaande bijstellingen en enkele niet nader toegelichte kleine verschillen is er sprake van een negatief resultaat van €36.000.

- J. Het werkplan 2024 Riolering wordt afgesloten met een positief resultaat van €887.000. Voor de uitvoering van het meerjarig onderhoudsprogramma aan rioolpompputten en gemalen moest eerst een nieuwe Europese aanbesteding worden gehouden die, in voorbereiding, langer heeft geduurd dan voorzien. Hierdoor lopen de uitvoeringswerkzaamheden achter op de programmering. Ter dekking van de werkzaamheden die in 2024 waren begroot zal een uitvoeringsbudget van €618.000 doorschuiven naar 2025.

Voor onderhoud aan de riolering, in de woongebieden Lelystad-Haven en Jol 28, 30 tm 33, is budget gereserveerd. Door vertraging in de uitvoering van het GO in die gebieden is een deel van het hiervoor in 2024 gereserveerde budget, van €166.000, niet besteed en zal hiervoor doorschuiven naar 2025.

Als gevolg van capaciteitsproblemen zijn er achterstanden ontstaan bij het inmeten van puthoogtes en onderzoek naar de kwaliteit van inspectieputten. Om deze activiteiten in 2025 af te kunnen ronden zal €55.000 van 2024 doorschuiven naar 2025.

Met bovenstaande bijstellingen en enkele niet nader toegelichte kleine verschillen is er sprake van een positief resultaat van €47.000.

- K. Het werkplan 2024 Civiele Kunstwerken wordt afgesloten met een negatief resultaat van €238.000. In 2024 heeft, naast een groot aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden aan een groot aantal bruggen, GO plaatsgevonden aan de Geldersebrug, de Oostrandbrug, de IJsbaanbrug, de Plantagebrug, de Geulbrug en de Gorsbrug.

Daarnaast heeft uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar de constructiesterkte van de Anacondabrug. Er is geen direct risico maar er moet op niet al te lange termijn wel een deel van de draagconstructie worden vervangen. Dit wordt in de programmering opgenomen.

Daarnaast is 1 houten brug vervangen door een stalen brug. Op dit moment zijn er nog 15 geheel houten bruggen in het bestand. Het renoveren en vervangen van de bestaande overige houten bruggen gaat ook nog door in 2025.

In het project GO Oostranddreef zijn er gelijktijdig met deze werkzaamheden, van twee bruggen, de voegovergangen vervangen.

Het negatieve resultaat, van €238.000, wordt vooral veroorzaakt door hogere uitvoeringskosten dan waar in de budgetramingen van uit wordt gegaan en door de niet begrote onderzoekskosten aan de Anacondabrug.

4. Financiering

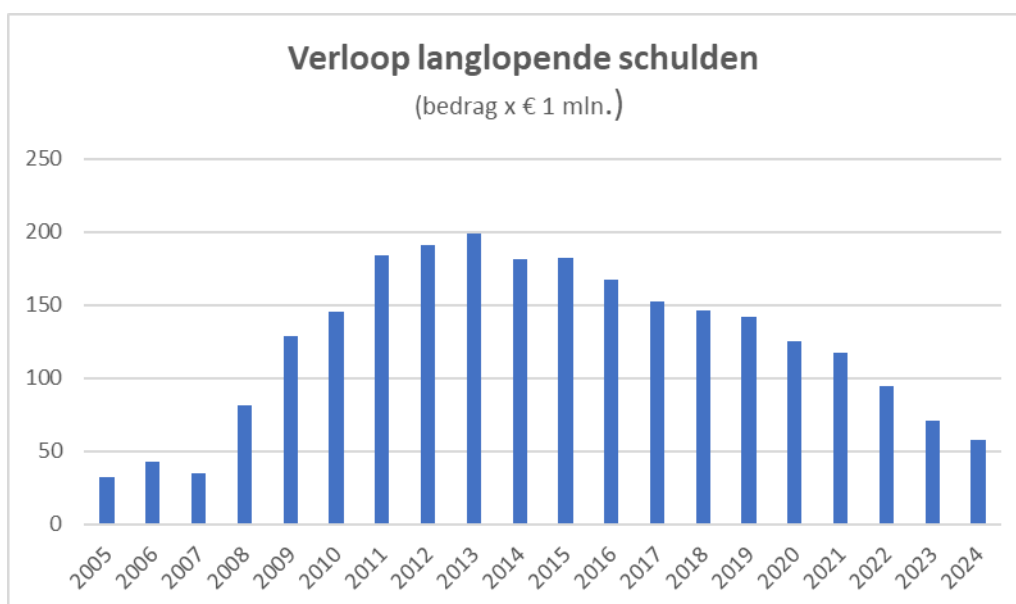
In het treasury statuut staat het kader voor de inrichting van de financieringsfunctie. De uitwerking van het statuut wordt in de financieringsparagraaf van begroting en jaarrekening opgenomen. De financieringsparagraaf gaat in op de eisen die de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) stelt. Hieruit moet blijken dat:

- de uitvoering van de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak dient;
- aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm wordt voldaan;
- en het beheer prudent en risicomijdend is.

Anders gezegd, het financieringsbeleid is gericht op zo gunstig mogelijke rendementen tegen zo weinig mogelijk risico's.

Vermogenspositie

De langlopende schuld is het afgelopen jaar met circa € 12 miljoen afgenomen. De komende jaren zal de langlopende schuld vermoedelijk gaan afnemen als gevolg van inkomsten uit grondverkoop.

Financieringsbeleid

Het streven is de nodige leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's te beheersen. Bij het sluiten van leningen houden we rekening met de bestaande leningenportefeuille, de rentevisie, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het moment van aantrekken van gelden en de grootte van het bedrag zijn afhankelijk van de geldstromen. De Wet Fido geeft een ruimte van twee kwartalen om een overschrijding van de kasgeldlimiet te consolideren (kortlopende geldlening omzetten in een langlopende geldlening). Het tijdstip en omvang van een aan te trekken lening hangt ook af van de realisatie van de uitgaven voor het investeringsplan en de uitgaven en inkomsten van de grondexploitatie. Het is moeilijk om ze ruim van te voren in te schatten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft de hoogte van het bedrag aan waarvan de wetgever vindt dat daarover een renterisico mag worden gelopen. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een looptijd korter dan één jaar. In het geval de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, dan dient er in het derde achtereenvolgende kwartaal maatregelen te worden getroffen om de overschrijding teniet te doen. Door consolidatie (aantrekken van langlopende geldleningen) wordt de korte termijnschuld omgezet naar de lange termijn schuld. De kasgeldlimiet is maximaal 8,5% van de totale begroting, voor 2024 is het begrotingstotaal € 401 miljoen, dus de toegestane kasgeldlimiet is circa € 34,1 miljoen. Het uitgangspunt is dat een eventueel financieringsstekort, zolang we maar binnen de kasgeldlimiet blijven, zoveel mogelijk

met kort geld gefinancierd (lagere rente) wordt. Zoals blijkt uit onderstaande tabel is de kasgeldlimiet in het verslagjaar niet overschreden.

Berekening kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	1e kw 2024	2e kw 2024	3e kw 2024	4e kw 2024
Grondslag				
omvang begroting per 1 januari 2024	401.382	401.382	401.382	401.382
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	34.117	34.117	34.117	34.117
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	-	-	-	-
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	608	444	321	240
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	85.823	73.286	94.105	108.834
Derivatencontracten	-	-	-	-
Totaal vlottende middelen	86.431	73.731	94.426	109.075
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-86.431	-73.731	-94.426	-109.075
Toegestane kasgeldlimiet (1)	34.117	34.117	34.117	34.117
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	120.549	107.848	128.543	143.192

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ruimte onder de renterisiconorm circa € 67,1 miljoen bedraagt. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan de renterisiconorm. De renterisiconorm is gerelateerd aan het begrotingstotaal.

Renterisico vaste schuld		2024
(bedragen x €1.000)		
Renterisiconorm		
1	Rente herzieningen	0
2	Aflossingen	13.167
3	Renterisico (1+2)	13.167
Ruimte onder risiconorm		
4	Renterisiconorm	80.276
5	Ruimte onder risiconorm (3-4)	67.109
Berekening renterisiconorm		
(4a)	Begrotingstotaal 2024	401.382
(4b)	Percentage regeling	20%
-4	Renterisiconorm	80.276

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg van deze wet zijn de bepalingen omtrent het verplicht schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Een uitzondering hierop vormt het drempelbedrag. Decentrale overheden zijn gerechtigd om een bepaald bedrag aan middelen buiten de schatkist aan te houden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt berekend naar 2,00% van het begrotingstotaal per 1 januari 2024. Voor de gemeente Lelystad bedraagt het drempelbedrag circa € 8 miljoen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het gemiddelde banksaldo per kwartaal in het verslagjaar 2024 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(bedragen x € 1000)				
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	538	489	277	224
Drempelbedrag	8.028	8.028	8.028	8.028
Ruimte onder het drempelbedrag	7.489	7.539	7.750	7.803
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Omslagrente

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is de berekeningswijze van onze omslagrente (interne rekenrente) voorgeschreven. De totaal doorberekende interne rente moet gelijk zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2024 is ongewijzigd vastgesteld op 0,25%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

		2024		2025
		Begroot	Realisatie	Begroot
Rentetoerekening				
Bij a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	959	899	558
Af b	De externe rentebaten	1.026	3.835	1.680
	Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	-67	-2.936	-1.122
Af c	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-713	-507	-621
Af c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	-	-	-
	Saldo doorberekende rente (c)	-713	-507	-621
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	645	-2.429	-501
Bij d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-
Bij d2	Rente over voorzieningen	-	-	-
	Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	645	-2.429	-501
Af e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)*	635	632	715
Af f	Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)	10	-3.061	-1.216

Activa integraal gefinancierd	273.457	273.457	286.768
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0,24%	-0,89%	-0,17%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	0,23%	0,23%	0,25%

5. Bedrijfsvoering en rechtmatigheidsverantwoording

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

5.1 Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie

De ambities en doelen die de gemeente Lelystad zich heeft gesteld, opgenomen in het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vragen een gemeentelijke organisatie die dat kan vormgeven, organiseren, maar ook die kan anticiperen op veranderingen en ontwikkelingen. Als gemeentelijke organisatie zetten we de lijn door om ons nadrukkelijk als ambitieuze, beschikbare en betrouwbare partner op te stellen. Om dit te waarborgen zal de gemeentelijke organisatie in gelijke tred met de groei van de stad mee moeten groeien, en in sommige gevallen eerder moeten groeien om de gewenste ontwikkelingen waar te kunnen maken. Tevens zal er blijvend gekeken moeten worden naar mogelijke verbetering van processen om zo kwalitatief en efficiënt het werk te kunnen blijven uitvoeren. Dit vraagt nadrukkelijke aandacht en zal in samenhang met de strategische personeelsplanning vorm moeten krijgen. In 2024 zijn meerdere diagnoses uitgevoerd en is gekomen tot een nieuw organisatieontwikkelplan die eind van het jaar is vastgesteld. Op basis hiervan wordt vorm gegeven aan de bijbehorende uitvoeringsagenda. De uitvoering vindt plaats van 2025 tot 2030.

5.2 Continue doorontwikkeling organisatie

Met de huidige interne werkwijze zorgen we ervoor dat er een logische vertaling en verbinding zit in de strategische doelen vanuit het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vertaald naar concretdoelen en naar teamdoelen. Daarbij werken we op een dynamische en planmatige wijze aan het scherp houden van de focus en het continu verbeteren.

In de voorbereiding op de behandelingen van de programmabegroting en de kadernota is middels een doorlichting van de producten en activiteiten een beter inzicht ontstaan in de (on)mogelijkheden van ombuigingen. Deze zijn gebruikt als input in het project “sturen en beheersen” die in 2024 is gestart en de komende jaren doorloopt.

Om onze capaciteit, kennis en kunde te kunnen spiegelen aan de ambities en opgaven zetten we door op de in 2021 geïntroduceerde organisatie brede ‘strategische personeelsplanning’. Lelystad heeft grote en uitdagende ambities en hiervoor hebben we de juiste mensen op de juiste plek nodig. Dit vraagt om een strategische arbeidsmarkt- en personeelsaanpak, zodat gemeente Lelystad zich de aankomende jaren kan focussen op het vinden, binden, boeien en behouden van talentvolle mensen. Deze aanpak is breder dan alleen een arbeidsmarktcampagne of communicatie. Er wordt ingezet op moderne en inclusieve werving & selectie, marktconforme arbeidsvoorwaarden, inzet op loopbaanpaden en talentontwikkeling en doorontwikkeling van hybride c.q. plaatsonafhankelijk werken.

We zijn bezig onze interne werkwijze door te ontwikkelen zodat dit beter past bij de huidige opgaven van de gemeente. We hebben een start gemaakt met het inventariseren van de behoeften van de organisatie om de verandering in te kunnen zetten naar een meer wendbare organisatie. Daarnaast zijn een aantal nieuwe werkwijzen geïntroduceerd die hierbij helpend zijn. Via een meer agile benadering wordt met kleine stappen de werkwijze verbeterd en uitgerold.

Deze onderwerpen vragen blijvend aandacht ook in de komende jaren.

5.3 Informatievoorziening

Informatievoorziening is de levensader van elke organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data, documenten en cijfers is een must. Niet alleen kan op basis van de juiste informatie beleid en strategie worden uitgezet, maar goede en integrale informatievoorzieningen zijn ook ondersteunend aan de groei van de stad. Daarnaast vormt de informatievoorziening een essentiële basis voor onze dienstverlening.

Lelystad Digitaal 2025 (hierna LD2025) is het programma dat in het najaar 2021 is samengesteld, en waarin samen met de raad invulling is gegeven aan de digitale ambities voor de komende jaren. Dit programma gaat in op de sporen; inwoner centraal, data gedreven werken en voorzieningen op orde. De projecten binnen dit programma ondersteunen de Lelystadse opgaven, nieuwe (Europese) wetgeving en het Raadsakkoord 2022-2026. Voor LD2025 zijn samenwerken aan innovatieve dienstverlening, grip op informatie en het ontwikkelen van een lerende en wendbare organisatie essentieel. Daarnaast is het ontwikkelen en borgen van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap van groot belang.

In 2024 is o.a. de eerste fase van i-Samenleving gestart en afgerond, zijn Woo fase 1 en de basisinrichting van Djuma afgerond en zijn de landingspagina van de website en subsite Visit Lelystad live gegaan. Het ontwikkelen van programmamanagement en portfoliomanagement is gestart in 2024 en zal verder worden vormgegeven in 2025.

Eind 2024 heeft een evaluatie van het programma plaatsgevonden. Uit de evaluatie blijkt dat bij de start van LD2025 in 2023 geen rekening gehouden is met de snelle opkomst van AI en ook niet met recente geopolitieke ontwikkelingen die versneld leiden tot grote veranderingen in de manier waarin we kijken naar de aanschaf van techniek en grote (buitenlandse) leveranciers. Gevolg van deze ontwikkelingen is dat dit een andere aanpak richting de organisatie vraagt. De belangrijkste lessen zijn:

- Loslaten van een eenzijdige focus op het risico op onrechtmatigheid van projecten. In de activiteiten moet meer aandacht komen voor de doelmatigheid en het overall organisatiebelang.
- Meer focus in het programma aanbrengen door alleen onderwerpen en projecten op te pakken die gericht zijn op de organisatiebrede doorontwikkeling van de informatievoorziening.
- Meer focus op de verandering van menselijk gedrag in de organisatie en heldere verantwoordelijkheden vanuit de aansturing van de organisatie, en minder dominantie vanuit techniek en sturing door de afdeling IMA.
- Financiële middelen vanuit het programma worden aan activiteiten/projecten toegekend op basis van businesscases en bijdrage aan de doelstelling van het programma.
- Alert blijven op technologische en politieke veranderingen buiten de organisatie. Flexibel kunnen meebewegen, met veiligheid als vaste waarde. Tegelijk openstaan voor innovatie en slimme oplossingen die de organisatie sterker en toekomstbestendig maken. Ruimte creëren om te experimenteren, met als doel een toonaangevende positie in te nemen binnen de gemeenten.

5.4 Informatiebeveiliging en privacy

Steeds meer informatie wordt digitaal opgeslagen. Daarvan is veel overheidsinformatie openbaar. Maar als gemeente heb je ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden, zoals bijvoorbeeld persoonsgegevens. Om te voorkomen dat de alsmaar toenemende cybercriminaliteit de overhand neemt en er grote incidenten optreden, moet informatiebeveiliging serieus worden genomen. De gevolgen zijn anders groot. De gemeente borgt de informatieveiligheid en privacy door een breed pakket aan maatregelen en activiteiten, zowel technisch als organisatorisch. Te denken valt aan (niet limitatief): Strategisch en tactisch beleid geeft richting, ondersteund door gerichte training voor proceseigenaren en beheerders, bewustwordingssessies en interne audits. Technische beveiliging vindt plaats met onder meer firewalls, monitoring, encryptie en multifactor-authenticatie. Er vinden risicoanalyses, DPIA's (Privacy Impact analyse op nieuwe verwerkingen) en screenings plaats om kwetsbaarheden tijdig te onderkennen. Incidentafhandeling en bedrijfscontinuïteit worden geborgd via jaarlijkse testen en oefeningen. Samenwerking met de Informatiebeveiligingsdienst, deelname aan VNG-inkoop en scans van onze publieke internetdiensten versterken de weerbaarheid. Verantwoording wordt afgelegd via onder meer de jaarrapportages AVG en ENSIA, die ook aan de raad worden verstrekt. Daarnaast dient

de gemeente alert te zijn op de toenemende aanvallen. Om dit te bereiken wordt continu en steeds meer aandacht besteed aan bewustwording, geïnvesteerd in het up-to-date houden van kennis en systemen en worden er doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met o.a. persoonsgegevens en andere (privacy)gevoelige informatie.

Zoals het er naar uitziet zal de nieuwe Cyberbeveiligingswet in het derde kwartaal van 2025 ingaan. Deze wet stelt hogere beveiligingseisen aan o.a. de overheid. In 2024 is voorgesorteerd om invulling te geven aan deze wet, door een programmaplan op te stellen. De uitvoering van dit plan heeft deels in 2024 plaatsgevonden en zal nog doorlopen in 2025 en gedeeltelijk in 2026.

5.5 Organisatie brede bedrijfsvoering

De kosten voor de concern brede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 'Overhead'. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. Voor het vaststellen van het tarief bedrijfsvoering worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoering kosten in 2024 binnen taakveld 0.4 per categorie weergegeven.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	Begroting	Realisatie	Afwijking
Bedrijfsvoeringskosten			
ICT	12.529	9.826	-2.703
Centrale ondersteuning	8.914	8.726	-189
Directie en management	4.337	5.636	1.298
Administratie en ondersteuning	2.553	2.672	119
Huisvesting	4.331	4.215	-117
Overhead primaire afdelingen	905	651	-254
Totaal Bedrijfsvoeringskosten	33.569	31.724	-1.845
Overige kosten taakveld 0.4 overhead			
Gemeentelijke gebouwen	4.257	4.254	-3
Primaire productie	576	544	-33
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	4.834	4.798	-36
Totaal overheadkosten (Taakveld 0.4)	38.403	36.522	-1.881

5.6 Rechtmatigheidsverantwoording door het college

Verantwoordelijkheid van het college van Burgemeester & Wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door de gemeenteraad vastgestelde kaders zoals de begroting, gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de gemeenteraad op 16 juli 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4.300.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 5,9 mln. bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 4,3 mln. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3 mln. acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De overschrijdingen op investeringen zijn bij elkaar €0,161 mln., maar vallen binnen de door de raad gestelde kaders en daarmee acceptabel.

Dit betreft afwijkingen van lasten ten opzichte van de begroting die in de jaarstukken zijn toegelicht (begrotingscriterium). Voor een bedrag van €2,7 mln. zijn Europese aanbestedingen niet rechtmatig tot stand gekomen (voorwaarde criterium). Dit betreft voornamelijk het een fout die betrekking heeft op een doorlooptfout van één contract welke inmiddels in 2025 is aanbesteed. De genoemde onduidelijkheden ad € 0,491 mln. hebben betrekking op posten binnen de jeugdhulp, waarvoor nog geen beschikkingen zijn afgegeven omdat hierover nog gesprekken met aanbieders plaatsvinden.

1. Begrotingscriterium

Financiële beheersmaatregelen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende taakvelden. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de Raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de bedragen voor de beheersmaatregelen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste taakveld de juiste investering het toereikend zijn van het begrotingsbedrag alsmede het begrotingsjaar van het belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de begroting dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven aangezien de lasten buiten het budgetrecht van de Raad tot stand zijn gekomen.

De raad heeft in de financiële verordening (art.13.) vastgelegd welke begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig, maar wel acceptabel zijn. In het volgende overzicht zijn deze uitgangspunten uit beschreven.

Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

Begrotingscriterium	
1.	De afwijking onder de rapportagegrens van €150.000 valt, binnen het taakveld.
2.	Er is sprake van een afwijking waarbij direct gerelateerde inkomsten de afwijking compenseren.
3.	Er is sprake van een afwijking op een open-einde regeling.
4.	De afwijking is gemeld in de begrotingsmonitor of in een informatienota.
5.	De afwijking boven de rapportagegrens van €150.000 maar is toelicht in de financiële verantwoording in de jaarrekening.
6.	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, en herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

Bevindingen begrotingscriterium:

- Overschrijdingen lasten is €3,0 miljoen. zie voor de specificatie het hoofdstuk Analyse Begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening. Er zijn geen overschrijdingen van lasten op clusterniveau groter dan de verantwoordingsgrens van €4,3 miljoen. Daarnaast zijn alle overschrijdingen getoetst aan de kaders uit de financiële verordening. Hieruit blijkt dat voldaan is aan alle 6 kaders en daarmee zijn de overschrijdingen acceptabel. De overschrijdingen en onderschrijdingen op lasten > €150.000 worden in hoofdstuk 2 "Taakveleden" van dit jaarverslag toegelicht.
- Overschrijdingen investeringen: Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag, waarbij afwijkingen groter dan de rapporteringsgrens van €150.000 moeten worden gemeld bij de raad (zie nota Activeren, Waarderen en Afschrijven). Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. In 2024 zijn er geen overschrijdingen van investeringen ten opzichte van het totaal toegekende krediet.

2. Voorwaardencriterium

Hieronder vallen o.a. de Europese aanbestedingen. Fouten met betrekking tot Europese aanbestedingen zijn onrechtmatig maar raken de financiële rechtmatigheid niet.

Bevindingen voorwaarden criterium: Er zijn in totaal €2,7 mln. aan fouten geconstateerd. (€ 1,36 mln. voor 2024 en een doorlopfout 2025 van € 1,39 mln.).

De fouten zijn kleiner dan de verantwoordingsgrens van € 4,3 mln. en betreffen met name de inhuur van Oekraïense vluchtelingen (€2,1 mln.) voor werkzaamheden in en rondom de opvangcentra. Deze worden op uur-basis ingehuurd voor onderwijs, catering, schoonmaak & reparaties en beveiliging, groenonderhoud. Inmiddels is deze dienst Europees aanbesteed. Overige aanbestedingsfouten betreffen inhuur voor werkzaamheden in het kader van LNL en Waterfront. Daar was de verwachting dat deze onder de Europese aanbestedingsgrens van € 221.000 zouden blijven. Voor Lelystad-Oost gaat het hier om specifieke kennis en capaciteit die enerzijds lastig in te vullen is maar anderzijds een belangrijke schakel vormt bij het genereren van resultaten binnen deze projecten/programma's. De werkelijke uitgaven lagen in 2024 en geschatte doorloop 2025 echter boven de aanbestedingsgrens en zijn daarmee formeel niet rechtmatig. Het bedrag dat hierbij in totaliteit als fout wordt aangemerkt ligt rond de €0.65 mln.

3. *Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O)*

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium). De controles in de rechtmatigheidsprocessen, zoals bijvoorbeeld het vier ogen principe, zijn veelal ingesteld om fraude te voorkomen. Met de controle op de rechtmatigheidsprocessen inclusief processtappen en beheersmaatregelen, wordt het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik beperkt. Daarnaast wordt bij de actualisatie van de rechtmatigheidsprocessen ook de fraude risico's geactualiseerd. Daarnaast heeft de gemeente integriteitsbeleid om interne fraude te voorkomen.

Bevindingen M&O: Er zijn met betrekking tot dit M&O criterium geen afwijkingen, fouten en onduidelijkheden gebleken

Onduidelijkheden in de verklaring zijn vergelijkbaar met de onzekerheden in de accountantsverklaring. De commissie BBV schrijft voor dat dit onder de noemer "onduidelijkheden" moet worden vermeld. In deze verklaring betreft het de inschatting van nog te betalen kosten voor jeugdzorg crisisopvang waarvoor

nog geen beschikking is afgegeven, omdat er onder andere nog geen overeenstemming is over de gedeclareerde bedragen (€0,491mln.).

Samenvatting: De totale onrechtmatigheidsfout op de bovenstaande criteria is €5.7 mln.. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 4,3 mln. Daarvan is volgens de kaders die de raad in de financiële verordening heeft vastgelegd, € 3 mln. acceptabel*. Dit betreft afwijkingen van lasten ten opzichte van de begroting die in de jaarstukken zijn toegelicht (begrotingscriterium). Voor een bedrag van €2,7 mln. zijn Europese aanbestedingen niet rechtmatig tot stand gekomen (voorwaarde criterium). Dit betreft voornamelijk het een fout die betrekking heeft op een doorlopfout van één contract welke inmiddels in 2025 is aanbesteed.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b, c en d:

- lid b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;*
- lid c) financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*
- lid d) bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in de Nota verbonden partijen.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland		GR
Taakveld	7.1 Volksgezondheid	
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.	
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.	
Financieel belang	In 2024 was de bijdrage aan de GGD €2.145.071,-.	
Financiële risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wanneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden. Daarnaast is de GGD momenteel bezig met het opstellen van een IHP, dit kan ook resulteren in een toename van de gemeentelijke bijdrage.	
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024		
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.	
Kerngegevens jaarrekening 2023		
(bedragen x €1.000)		
Eigen vermogen	01-01-2023	31-12-2023
Vreemd vermogen	6.747	7.057
Financieel resultaat	24.683	25.554
		310

Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.
Financieel belang	In 2024 bedroeg de deelnemersbijdrage €191.295,- en de bijdrage aan het e-depot €111.661,-
Financiële risico's	Op dit moment speelt de ontwikkeling van de uittreding van het Rijk uit de Regionale Historische Centra. De beoogde uittreding is 1 juli 2026, feitelijk per 1 januari 2027. En hoewel nog niet exact duidelijk is onder welke voorwaarden de uittreding plaatsvindt, is het wel duidelijk dat de financiële bijdrage van het Rijk zal worden voortgezet, waarbij de bijdrage wordt omgezet in een Specifieke uitkering (SPuk). De GR HFA wordt aan de hand van de indicatoren als financieel gezond gezien.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-24 bedraagt €383.577,- en bedraagt per 31-12-24 €299.144,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €124.811,- en bedraagt per 31-12-24 €329.150,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 is na onttrekking aan de bestemmingsreserve nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	695	384
Vreemd vermogen	274	124
Financieel resultaat		116

OFGV		GR	
Taakveld	7.4 Milieubeheer		
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.		
Bestuurlijk belang	Het stemrecht in 2025 is vastgesteld op 12,15 procent.		
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2024 bedroeg €1.478.662,-.		
Financiële risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024			
Eigen vermogen	het eigen vermogen per 1-1-24 is €3.173.135,- en per 31-12-24 bedraagt het eigen vermogen op basis van de voorlopige jaarrekening €2.781.502,-.		
Vreemd vermogen	het vreemd vermogen per 1-1-24 is €4.693.261,- en per 31-12-24 bedraagt het eigen vermogen naar verwachting €3.695.465,-.		
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat (vóór accountantscontrole) is positief en bedraagt naar verwachting €144.368,-.		
Kerngegevens jaarrekening 2023		01-01-2023	31-12-2023
(bedragen x €1.000)			
Eigen vermogen		2.555	3.173
Vreemd vermogen		5.560	4.693
Financieel resultaat			1.170

Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweezorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	€5.479.314,- (dit is exclusief de storting voor het gemeentelijk deel van het financieel resultaat).
Financiële risico's	Er zijn een aantal risico's die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn, deze risico's zullen in de toekomst meegenomen worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat het risico verplichtend karakter zich wel op korte termijn voor zal gaan doen. De veiligheidsregio's zijn van mening dat dit risico thuis hoort bij het Rijk. Echter, de besluitvorming wordt steeds uitgesteld. Het betreft een risico dat structureel is. Hiervoor is een risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €8.806.681,- en per 31-12-24 €10.031.487,-
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €12.595.018,- en per 31-12-2024 €13.063.562,-
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt € 2.320.068,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	9.760	8.807
Vreemd vermogen	11.163	12.595
Financieel resultaat		-1.562

Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), het bieden van werkplekken i.h.k.v. Wet Nieuw Beschut en het benutten en beschikbaar stellen van de infrastructuur (werken en ontwikkelen) t.b.v. re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten NOP, Urk en Lelystad.
Bestuurlijk belang	De GR (Gemeenschappelijke Regeling WSW) is een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de drie deelnemende gemeenten (Noordoostpolder, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben.
Financieel belang	De gemeentelijk bijdrage in de exploitatie over 2024 is €257.595,-.
Financiële risico's	Verlaging van de Rijksbijdrage per WSW-plaats in combinatie met het staken van nieuwe instroom, lichte toename beschut werken en banenafspraken zal leiden tot structurele tekorten die naar verwachting tot 2028 kunnen worden gedekt uit de eigen reserves. De deelnemende gemeenten zullen in 2025 gezamenlijk een strategie ontwikkelen in nauwe samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie. Er zullen dan scenario's worden voorgelegd om invulling te geven aan de bijbehorende transformatieopgave.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Op basis van de concept jaarrekening 2024 bedraagt het eigen vermogen per 1-1-24 bedraagt €2.660.000,- en per 31-12-24 €3.326.000,-
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €4.728.000,- en per 31-12-24 €5.543.000,- in.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €74.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	2.589	2.660
Vreemd vermogen	5.643	4.728
Financieel resultaat		71

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Op basis van het dividendvoorstel op de aandeelhoudersvergadering van april 2025 bedraagt het dividend voor Lelystad ca. €612.000,-.
Financiële risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgaven i.v.m. de energietransitie. De verwachting was dat hierdoor de financiële resultaten onder druk zouden komen te staan. Door hogere afname electriciteit en door snellere doorbelasting van kosten is dit tot op heden nog niet het geval. Wel gaat Alliander zoals hiervoor gesteld de dividenduitkering maximeren, zodat deze op maatschappelijk passende hoogte uitkomt en er meer resultaat beschikbaar komt om de investeringen te kunnen financieren. Ook zal naar verwachting de converteerbare hybride obligatielening die wij als aandeelhouders hebben verstrekt op termijn omgezet gaan worden naar aandelenkapitaal.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €4.749.000.000,- en per 31-12-24 €6.038.000.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €6.897.000.000,- en per 31-12-24 €6.918.000.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €976.000.000,- (inclusief incidentele baat vanuit verkoop dochteronderneming Kenter €822.000.000,-, hiervoor is vorig jaar een extra dividenduitkering ontvangen).

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000
Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000
Financieel resultaat		267.000

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2024 is €10.800,- aan dividend ontvangen.
Financiële risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-24 bedraagt €4.721.000.000,- en per 31-12-24 €4.777.000.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €110.819.000.000,- en per 31-12-24 €123.164.000.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €294.000.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000
Vreemd vermogen	107.459.000	110.819.000
Financieel resultaat		254.000

Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 2,5% aandeelhouder in NV HVC.
Financieel belang	Gemeentelijke bijdrage over 2024 is €9.749.631,- excl. btw en afvalstoffenbelasting. Deze bijdrage betreft de dienstverleningsovereenkomst met HVC inclusief verrekening van eventuele afvalstromen met positieve waarde.
Financiële risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. €13,1 miljoen. Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 21% (31-12-24) aan de krappe kant is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico, bij de huidige hoogte van de garantstelling, daarmee acceptabel.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen bedraagt €233.501.000,- per 1-1-24 en €257.583.000,- per 31-12-24.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen bedraagt €928.387.000,- en €966.359,- per 31-12-24.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €24.418.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	198.679	233.501
Vreemd vermogen	878.522	928.387
Financieel resultaat		34.897

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiële risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €511.133,- en per 31-12-2024 €485.230,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €63.610,- en per 31-12-2024 bedraagt dit €35.058,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €25.903,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	435	511
Vreemd vermogen	887	64
Financieel resultaat		77

Taakveld	5.2 Sportaccommodaties
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage 2024 is €4.708.444,-.
Financiële risico's	Voor de BTW vrijstelling sportbesluit is een risico opgenomen in het risicoregister.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-24 is €9.943.218,- en per 31-12-24 €10.444.585,-. (dit betreffen voorlopige cijfers waarbij de VPB nog verwerkt dient te worden).
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-24 is €8.540.000,- en per 31-12-24 is €8.671.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2024 is €469.000,- (dit betreffen voorlopige cijfers waarbij de VPB nog verwerkt dient te worden, resultaat is naar verwachting lager).

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

01-01-2023**31-12-2023**

Eigen vermogen	9.618	9.943
Vreemd vermogen	8.418	8.540
Financieel resultaat		86

Vitens

N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft ca. 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 30% daalt.
Financiële risico's	De financiële ratio's van Vitens staan onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-24 bedraagt €677.700.000,- en per 31-12-24 €713.600.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €1.559.700.000,- en per 31-12-24 €1.684.800.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €34.500.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2023**01-01-2023****31-12-2023**

(bedragen x €1.000)

Eigen vermogen	649.500	677.700
Vreemd vermogen	1.446.600	1.559.700
Financieel resultaat		27.200

Jeugd Lelystad (JEL)

B.V.

Taakveld	Jeugdzorg - integraal
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	€3.177.763,-
Financiële risico's	Gemeente heeft jeugdhulpplicht. Door goed maandelijks te monitoren kunnen tekorten tijdig gesignaleerd worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-24 en 31-12-24 is €330.000,-. Dit is tevens het maximale eigen vermogen, een evt. overschot wordt aan de gemeente geretourneerd, omdat statutair is bepaald dat het eigen vermogen max. 10% mag bedragen.
Vreemd vermogen	Dit is beperkt tot op balansdatum openstaande facturen. Het bedrag hiervan fluctueert.
Financieel resultaat	Het voorlopig resultaat 2024 is €475.000,- positief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

01-01-2023**31-12-2023**

Eigen vermogen	330	330
Vreemd vermogen	1.077	1.661
Financieel resultaat		-

Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse partijen aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.
Financieel belang	Lelystad heeft kapitaal gestort voor een bedrag van ruim €1 mln.
Financiële risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2024 een resultaat behaald van €1.014.880,- negatief. Het eigen vermogen is voldoende om dit te dragen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen bedraagt €6.711.756,- op 1-1-2024 en €5.696.877,- per 31-12-24.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen bedraagt €10.801,- per 1-1-24 en €21.467,- per 31-12-24.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedroeg €1.014.880,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

01-01-2023**31-12-2023**

Eigen vermogen	7.858	6.712
Vreemd vermogen	16	11
Financieel resultaat		-1.146

Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen en arbeidsgehandicapten en niet-werkende werkzoekenden, niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden en mensen met een indicatie Banenafpraak.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van Werkbedrijf Lelystad B.V..
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage over 2024 bedraagt €4.156.568,-.
Financiële risico's	De financiële risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Op basis van de concept jaarrekening 2024 bedraagt het eigen vermogen per 1-1-24 €141.157,- en per 31-12-24 €139.602,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-24 bedraagt €1.474.000,- en per 31-12-24 €1.441.000,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €1.554,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

01-01-2023
31-12-2023

Eigen vermogen	149	141
Vreemd vermogen	1.242	1.474
Financieel resultaat		5

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiële risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024

Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2024 als per 31-12-2024 bedraagt €3.001.000,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €5.313.028,- en per 31-12-24 bedraagt dit €5.855.209,-.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 is €140.358,- negatief.

Kerngegevens jaarrekening 2023

(bedragen x €1.000)

	01-01-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	3.001	3.001
Vreemd vermogen	5.249	5.313
Financieel resultaat		-

Bataviahaven		Stichting	
Taakveld	2.3 Recreatieve havens		
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.		
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.		
Financieel belang	€146.000,-.		
Financiële risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024			
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-2024 bedraagt €407.150,- en op 31-12-2024 €427.135,-.		
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen is op 1-1-2024 €78.368,- en op 31-12-2024 is het vreemd vermogen €66.104,-.		
Financieel resultaat	Het resultaat over 2024 bedraagt €19.985,-.		
Kerngegevens jaarrekening 2023		01-01-2023	31-12-2023
(bedragen x €1.000)			
Eigen vermogen		395	407
Vreemd vermogen		163	79
Financieel resultaat			12
Uiver Constellation		Stichting	
Taakveld	5.4 Musea		
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.		
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.		
Financieel belang	€250.000,-		
Financiële risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024			
Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.		
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.		
Financieel resultaat	-		
Kerngegevens jaarrekening 2023		01-01-2023	31-12-2023
(bedragen x €1.000)			
Eigen vermogen		750	750
Vreemd vermogen		-	-
Financieel resultaat			-

ParkeerService		Coöperatie	
Taakveld	2.2 Parkeren		
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.		
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.		
Financieel belang	€809.268,-.		
Financiële risico's	De kosten van de coöperatie worden gedragen door de leden. Het financieel risico is beperkt.		
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024			
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen.		
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen.		
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen.		
Kerngegevens jaarrekening 2023		01-01-2023	31-12-2023
(bedragen x €1.000)			
Eigen vermogen		2.025	2.147
Vreemd vermogen		5.505	6.087
Financieel resultaat			121

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces

Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid

Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.
- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.
- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering

Wonen

In de Woonvisie Lelystad 2022-2027 is de woningbouwopgave in Lelystad uitgewerkt. Uit het woonbehoefteonderzoek (Woonbehoefte Lelystad, Stec Groep, 2 april 2021) wordt duidelijk dat Lelystad tot 2040 een autonome groei kent van zo'n 7.700 huishoudens, waarvoor evenzoveel woningen nodig zijn om hen te huisvesten. Vanuit het programmaplan LNL wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met zo'n 7.300 extra woningen. Dat betekent dus 15.000 toevoegingen tot 2040. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort.

In de Woondeal MRA (maart 2023) is opgenomen dat Lelystad – als onderdeel van de totale benodigde woningbouw in de MRA – in de periode tot en met 2030 ca. 10.200 nieuwe woningen zal realiseren.

Zuiderhage (voormalig Warande 2.0/ ZuiderC) in Lelystad Zuid biedt mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Verder dragen de bestaande stad en de kust locaties bij aan de verdere invulling van de woningbouwopgave.

Bedrijven

Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is het capaciteitstekort op het stroomnetwerk een aandachtspunt.

Resultaat en winstneming

Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project. Voor dit onderdeel wordt mede verwezen naar de MPG.

Economie

Voor het jaar 2025 wordt door het CPB een gematigde groei van de economie voorspeld van 1,6% na de schokken van de afgelopen jaren. De Nederlandse economie zet een tandje bij geholpen door aantrekkende wereldhandel, stabilisatie van de energieprijzen, hogere lonen en lastenverlichting. De lonen stijger harder dan de inflatie, waardoor de economie groeit als gevolg van meer bestedingen. Wel zijn er nog steeds de nodige geopolitieke onzekerheden die grote economische gevolgen kunnen hebben. Verder is het de verwachting dat gedurende 2025 de investeringen weer aantrekken. De verbeterde vooruitzichten voor bedrijven betekenen dat ook de investeringen in 2025 weer bijdragen aan de groei, na een aantal kwartalen in 2023 stevig te zijn afgenomen. Ook de woninginvesteringen trekken weer aan en de overheidsinvesteringen blijven de komende jaren groeien.

			2024			2025		
Projectnr	Project		NCW	Voorziening	Einddatum	NCW	Voorziening	Einddatum
Wonen								
1	0.2.1	Kop de Veste	€ 94.873		31-12-2024			
2	5.5.9	Warande 1ste deelgebied	€ 3.904.245		31-12-2028	€ 5.860.087		31-12-2029
3	1.1.1.A	Waddenlaan Centrada			31-12-2023			31-12-2023
4	0.0.3	Theaterkwartier		-€ 733.926	31-12-2028		-€ 792.242	31-12-2028
5	2.4.7	Schoener West	€ 279.627		31-12-2024	€ 4.869		31-12-2025
6	0.0.5	Parkwijk		-€ 441.531	31-12-2028		-€ 711.339	31-12-2028
7	1.2.1	Kustrif Zandbank		-€ 56.241	31-12-2024			
8	0.0.4	Zilverpark oost		-€ 77.326	31-12-2025		-€ 166.069	31-12-2026
9	2.5.2	Houtribhoogte		-€ 1.094.288	31-12-2025		-€ 1.032.797	31-12-2026
10	2.2.7	Groene Schouw	€ 312.895		31-12-2024			
11	0.3.0	Campus midden	€ 204.651		31-12-2025	€ 31.513		31-12-2025
12	0.3.0	Campus Centrada	€ 84.186		31-12-2026	€ 286.532		31-12-2026
13	1.7.7	Buitenhof	€ 289.253		31-12-2026	€ 250.862		31-12-2027
14	2.3.1	Batavia Haven		-€ 2.681.271	31-12-2029		-€ 2.175.266	31-12-2029
15	3.5.3	Werkeiland		-€ 1.007.394	31-12-2025		-€ 998.651	31-12-2026
16	0.2.15	De Veste 10	€ 807.663		31-12-2026	€ 1.939.670		31-12-2027
17	2.2.4	Stationsgebied-West		-€ 5.876.482	31-12-2030		-€ 6.314.979	31-12-2031
18	0.3.1	Campusgebied Midden					-€ 3.786.838	31-12-2030
Totaal Wonen			€ 5.977.394	-€ 11.968.459	-€ 5.991.066	€ 8.373.533	-€ 15.978.181	-€ 7.604.648
Bedrijven								
1	1.8.3	Oostervaart oost	€ 2.668.310		31-12-2031	€ 2.620.301		31-12-2032
2	3.8.1	Noordersluis zuidoost	€ 1.114.252		31-12-2029	€ 1.681.580		31-12-2030
3	3.8	Noordersluis	€ 1.769.639		31-12-2030	€ 1.955.752		31-12-2031
4	7.8.1	Larserpoort	€ 1.669.898		31-12-2029	€ 1.156.353		31-12-2029
5	4.7.8	Larserplein		-€ 37.575	31-12-2026		-€ 245.806	31-12-2026
6	5.8	Flevopoort	€ 5.053.417		31-12-2037	€ 4.787.043		31-12-2032
7	7.1.8	Flevokust Haven (was fase 1 + 2)	€ 40.732.545		31-12-2028	€ 33.874.826		31-12-2028
8	2.5.1	Bataviastad	€ 555.641		31-12-2025	€ 614.999		31-12-2026
9	2.2.2.3	Wop Noord West	€ 9.959		31-12-2024			
10	4.2.5	Rivierenbuurt zuidoost	€ 271.674		31-12-2031	€ 277.861		31-12-2032
11	5.2.2	Tijdelijke dependance Triangel/ -Tjotter	€ 0		31-12-2028			31-12-2029
12	5.1.4	Tijdelijke school Torenvalktocht				€ 0		31-12-2029
Totaal Bedrijven			€ 53.845.334	-€ 37.575	€ 53.807.759	€ 46.968.715	-€ 245.806	€ 46.722.909
30 totaal			€ 59.822.727	-€ 12.006.034	€ 47.816.693	€ 55.342.248	-€ 16.223.987	€ 39.118.261

MPG 2024	
Resultaat wonen	-€ 5.991.066
Resultaat werken	€ 53.807.759
Netto contant	€ 47.816.693

MPG 2025	
Resultaat wonen	-€ 7.604.648
Resultaat werken	€ 46.722.909
Netto contant	€ 39.118.261

Risicoprofiel:

Nieuwe methodiek

In het kort: om het benodigde risicobedrag voor de grondexploitaties binnen het weerstandsvermogen te berekenen, wordt vanaf dit jaar een scenarioanalyse voor de lopende grondexploitaties uitgevoerd. Voorheen werd een methodiek gebruikt die uitging van de kans dat een risico zich voordoet vermenigvuldigd met de omvang van het betreffende risico als het zich voordoet. Het nieuwe systeem zoals vanaf 2025 wordt gehanteerd, biedt een duidelijke en eenduidige structuur, zodat risico's beter te interpreteren zijn. Het maakt voorspelbaarheid en scenario-analyse eenvoudiger. Tevens wordt gekeken naar project specifieke risico's met betrekking tot exploitaties waar een verliesvoorziening is getroffen. Deze laatste categorie is ook onderdeel van het weerstandsvermogen.

Het scenario 'basis' betreft het scenario dat gebruikt wordt voor de actualisatie van de grondexploitaties. Voor de bepaling van het risico dat meegenomen wordt in het weerstandsvermogen, wordt uitgegaan van het scenario 'minder', aangevuld met de project specifieke risico's die niet kunnen worden verdisconteerd in de winstname. Conform het gemeentelijk beleid (nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024) is daarop een risicofactor van 1,5 toegepast, waarmee de totale algemene risico's zijn bepaald. Dit bedrag wordt meegenomen in de totale weerstandscapaciteit van de gemeente.

Weerstandsvermogen op basis van risicoprofiel

Op basis van bovenstaand model is zodoende berekend dat per ultimo 2024 een bedrag van € 6,1 miljoen voor generieke risico's nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties. Verder is er sprake van € 2,1 miljoen aan risico's die zouden kunnen leiden tot hogere verliesvoorzieningen, waardoor het totaal benodigd kapitaal dat nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen uitkomt op € 8,2 miljoen.

Winstneming

Op grond van het BBV is er sprake van verplichte winstneming volgens het principe van de 'Percentage of Completion' methodiek. Binnen deze methodiek wordt de procentuele verhouding berekend tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten. Met dit percentage wordt over de totale kosten en opbrengsten de te nemen winst bepaald.

Resultaat bedrijventerreinen (taakveld 3.2)

Het resultaat (winstneming) van de grondexploitaties bedrijventerreinen (taakveld 3.2) bedraagt over 2023 circa € 8 miljoen.

Door gestegen kosten is een deel van eerder genomen winst (van voorgaande jaren) teruggedraaid (-€150K). Omdat er niet meer winst kan worden teruggedraaid dan in het verleden is genomen en het negatieve resultaat van Larserplein groter is dan de in het verleden genomen winst, wordt het saldo als voorziening geboekt (zie mutatie voorzieningen € 38.000,-). Per saldo valt het totale resultaat bedrijventerreinen positief uit.

Resultaat woningbouw (taakveld 8.2)

Per saldo betreft het resultaat voor 2023 een bedrag van ruim € 6,5 miljoen negatief. Dat resultaat is ontstaan door afsluiting van Hanzepark met een nadeel van € 8,4 miljoen, waar overigens wel weer de vrijval van de voorziening van € 7,5 miljoen tegenover staat en welke is meegenomen in de mutaties voorzieningen. Tegenover het nadeel van afsluiting Hanzepark van € 8,4 miljoen staat de winstname in Warande van € 1,1 miljoen en de bijdrage van de andere exploitaties is € 0,8 miljoen, waardoor het saldo op € 6,5 miljoen negatief uitkomt.

Een deel van de eerder genomen winst (van voorgaande jaren) is door gestegen kosten teruggedraaid (-€ 394K). Er zijn diverse voorzieningen vrijgevallen (Stationsgebied-West en Theaterkwartier vanwege de ontvangst van subsidies), zijn er diverse voorbereidingskredieten afgeboekt zoals hieronder wordt toegelicht en is bij vaststelling van de grex Stationsgebied-West een voorziening groot onderhoud van € 658.607,- vrijgevallen omdat een deel van het geprognosticeerde groot onderhoud inzake de openbare

ruimte niet meer benodigd is door volledige herinrichting van het gebied. Per saldo valt het totale resultaat woningbouw negatief uit.

8. Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Interbestuurlijk toezicht (IBT) is een wettelijke taak van de provincie, waarbij toezicht wordt gehouden op de taakuitvoering van gemeenten. De provincie is op vrijwel alle beleidsterreinen toezichthouder, met uitzondering van domeinen waarop zij zelf geen taken heeft. Een belangrijke uitzondering vormt het financieel toezicht, dat integraal geldt voor alle gemeentelijke domeinen.

Voor de zes gemeenten in Flevoland zijn de afspraken over IBT vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Deze overeenkomst betreft zes beleidsterreinen (WABO, ruimtelijke ordening, huisvesting van statushouders, monumenten en archeologie, de Archiefwet en financieel toezicht).

De huidige bestuursovereenkomst IBT Flevoland 2024–2028 borduurt voort op eerdere afspraken, maar bevat een aantal aanpassingen en actualisaties:

- De wettelijke rolverdeling tussen gemeente en provincie is verduidelijkt;
- Het afsprakenkader voor de huisvesting van statushouders is vereenvoudigd;
- De afspraken rondom de WABO zijn herzien;
- Het kader voor financieel toezicht is geactualiseerd;
- Voor monumenten en archeologie is, in afwachting van nieuw beleid, nog geen toezichtskader ingevuld.

Ten opzichte van eerdere overeenkomsten is de koppeling met het horizontaal toezicht vervallen. Die koppeling leidde in de praktijk tot verwarring over de rol van de gemeenteraad, die zich in een toetsende rol geplaatst zag. In de huidige opzet blijft de gemeenteraad bij IBT uitsluitend verantwoordelijk voor haar wettelijke taak: het stellen van kaders en het controleren van de uitvoering.

De bestuursovereenkomst 2024–2028 voorziet in een heldere clustering van toezichtsinformatie binnen de Planning & Control-cyclus. Hierdoor komt de gemeenteraad op vaste momenten in het jaar in aanraking met IBT-gerelateerde onderwerpen. Voor volledige integratie in bestaande regelingen en systemen zijn nog aanpassingen nodig. Tot die tijd zal informatie over IBT gefragmenteerd worden aangeboden. In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd (“groen”), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt (“oranje”). Buiten deze bandbreedte geldt “rood”. De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden. Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

STRUCTUREEL EVENWICHT (bedragen x €1.000)		Rekening 2024	Prognose 2024
Totaal			
Totaal baten		434.709.863	390.811.742
Totaal lasten		-422.017.031	-401.381.588
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)		12.692.832	-10.569.846
Onttrekking reserves (baten)*		20.552.208	10.887.596
Dotatie reserves (lasten)*		-6.752.192	-68.750
Resultaat reserves		13.800.016	10.818.846
Totaal baten (na bestemming reserves)		455.262.072	401.699.338
Totaal lasten (na bestemming reserves)		-428.769.223	-401.450.338
Totaal resultaat (na mutatie reserves)		26.492.848	249.000
Incidenteel			
Totaal baten		12.110.117	62.508.976
Totaal lasten		-3.596.375	-70.919.077
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)		8.513.741	-8.410.101
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)		-365.337	8.773.101
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)		-6.376.336	-68.750
Incidenteel resultaat reserves		-6.741.672	8.704.351
Totaal baten (na bestemming reserves)		11.744.780	71.282.077
Totaal lasten (na bestemming reserves)		-9.972.711	-70.987.827
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)		1.772.069	294.250
Structureel			
Totaal baten		422.599.747	328.302.766
Totaal lasten		-418.420.656	-330.462.511
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)		4.179.091	-2.159.745
Onttrekking reserves (baten)		2.114.495	2.114.495
Dotatie reserves (lasten)		0	0
Structureel resultaat reserves		2.114.495	2.114.495
Totaal baten (na bestemming reserves)		424.714.242	330.417.261
Totaal lasten (na bestemming reserves)		-418.420.656	-330.462.511
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)		6.293.586	-45.250
Structurele exploitatie ruimte (BBV)		 1,5%	 0,0%

Pijler 2: Weerstandsvermogen

		Begroting 2025							
Weerstandsvermogen	Norm	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	
Weerstands vermogen	1,2- 1,8	 1,50	 1,70	 1,84	 1,50				
Solvabiliteit	20% - 50%	 29%	 29%	 32%	 22%	 20%	 18%	 18%	
Grondexploitatie (excl VZ)	<35%	 -11,9%	 -7,0%	 -14,2%	 -10%	 -7%	 -10%	 -9%	
Belastingcapaciteit	nvt	 116,8%	 117,5%	 117,5%					

Pijler 3: Schuldpositie

					conform Programma begroting2025			
Financiële kengetallen	Norm	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028
Netto schuldquote	100%	✓ -6%	✓ 7,9%	✓ -8%	✓ 10%	✓ 23%	✓ 28%	✓ 32%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	✓ -12%	✓ 2%	✓ -17%	✓ 3%	✓ 16%	✓ 20%	✓ 25%
Debt ratio		71%	71%	68%	78%	80%	82%	82%
Voorraadquote (incl. VZ)		-13,4%	4,0%	-16,2%	✓ -10%	✓ -7%	✓ -10%	✓ -9%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		-0,29%	0,41%	-0,68%	-0,24%	-0,08%	-0,07%	-0,02%

Conclusie

Pijler 1 begrotingsevenwicht. geeft aan dat de structurele lasten met structurele baten worden gefinancierd. Dat is gunstig want dat betekent dat de begroting structureel sluitend is. (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Net als in de afgelopen jaren is het begrotingsevenwicht ook in 2024 met 1,1% positief. Dit is vooral omdat de gemeente Lelystad in het opstellen van de begroting ernaar streeft structurele lasten ook met structurele middelen te financieren. Door incidentele onderuitnutting op structurele budgetten is het begrotingsevenwicht positief in 2024.

Pijler 2 weerstandsvermogen. In de Nota reserves en voorzieningen (2024) heeft de raad een nieuwe norm voor het weerstandsvermogen vastgesteld. In de Paragraaf Weerstandsvermogen is hier al uitgebreid op ingegaan. De door de raad vastgestelde ondergrens voor het weerstandsvermogen is bepaald op 1,2x het totaal van het benodigd risicobedrag. De bovengrens is gesteld op 1,8x het totale risicobedrag. In de nota reserves en voorzieningen is vastgesteld dat, indien het rekeningresultaat voldoende positief is, het weerstandsvermogen (de algemene reserve) aangevuld wordt tot de bovengrens van 1.8.

De solvabiliteit is 32% valt binnen de categorie neutraal (>50% is gunstig; >20% en <50% is neutraal en < 20% is ongunstig). Dit kengetal geeft aan in hoeverre er *geen* schulden op het bezit rusten en geeft de verhouding aan van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of bij onmiddellijke liquidatie van de gemeente er nog geld genoeg overblijft om de schulden te vereffenen. Nb. In de definitie van de BBV worden, in tegenstelling tot de definitie van de VNG, de voorzieningen buiten de solvabiliteit berekeningen gelaten.

Ook in 2024 is de kaspositie van de gemeente positief door o.a. grote grondverkoppen en bouwleges en is er conform de wettelijke eisen geld afgestort naar het Rijk. De solvabiliteit blijft net als de afgelopen 4 jaar nog binnen de norm.

De voorraadquote geeft de verhouding aan tussen de voorraad en de uitstaande schulden. De voorraad grond in de grondexploitaties is sterk verlaagd door grondverkoppen, met name bedrijventerreinen. Dat de waarde van de voorraad op de balans kleiner is dan nul betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Hiermee is ook de voorraadquote negatief. Ten opzichte van voorgaand jaar is de voorraadquote wederom gedaald en dat is gunstig want dat betekent dat er het aandeel van de grondvoorraad in de schuld kleiner is geworden.

Pijler 3 de schuldquote. De verschillende kengetallen en indicatoren met betrekking tot schuld vertonen al jarenlang een positieve trend. Een negatieve schuldquote betekent dat het saldo op liquide middelen en vorderingen groter is dan de lange en korte termijn schulden. De beschikbare liquide middelen en de positieve saldo's op de rekeningcourant met het Rijk (Schatkistbankieren) zijn toegenomen, waardoor de noodzaak om nieuwe schulden aan te gaan, vermindert. Dat resulteert in het laagste schuldniveau in jaren. Dit betekent dat een kleiner deel van het begrotingssaldo naar rentekosten gaat. Als in de toekomst meer wordt geïnvesteerd in bijvoorbeeld nieuwe grondexploitaties met gelijkblijvende structurele opbrengsten, wordt verwacht dat de schuldquote weer zal stijgen. De debt ratio, de tegenhanger van de solvabiliteitsratio is eveneens gedaald wat betekent dat er aandeel van schuld ten opzichte van het balanstotaal is gedaald.

9. Onderzoeksagenda

Ten behoeve van de beleidsontwikkeling zijn er diverse onderzoeken gedaan. Deze onderzoeken zijn onder andere gedaan onder de leden van het Lelystadspanel. Grosso modo wordt hierin ingegaan op de mening van inwoners en gebruikers van bepaalde voorzieningen. Naast onderzoeken worden er ook monitoren samengesteld, veelal op basis van registratiegegevens. Monitoren worden per definitie met vaste tussenpozen gemaakt. Ook veel onderzoeken kennen een patroon van herhaling, waardoor trends en ontwikkelingen in beeld kunnen worden gebracht. Naast de meer reguliere onderzoeken die periodiek worden uitgevoerd en aan de raad worden aangeboden wordt in deze paragraaf meer specifiek ingegaan op die onderwerpen die zijn uitgevoerd ex artikel 213A.

Onderzoeken ex artikel 213A

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid. Voor 2024 zijn de volgende drie onderzoeksonderwerpen in het kader van 213a in de onderzoeksagenda van de programmabegroting 2023-2026 opgenomen. 'Afvalstromen', 'Contractmanagement/relatiemanagement' en 'Verkeersveiligheid'. Van deze drie onderwerpen is het onderzoek naar de afvalstromen in 2024 uitgevoerd en aan de raad gezonden. De verkeersveiligheid is uitgevoerd en eind 2023 aan de raad gezonden. Van het onderzoek naar contractmanagement/relatiemanagement wordt de oplevering verwacht eerst in de loop van 2025 en dan ook meegenomen in de documenten van de p&c cyclus.

1. Afvalstromen

In de programma begroting 2024-2027 is besloten een onderzoek te starten naar afvalstromen. Met dit 213a-onderzoek is onderzocht hoe doeltreffend het proces van omgekeerd inzamelen van de gemeente Lelystad is. Onderzocht is in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en wat het effect van de nieuwe inzamelwijze is op de inzameling en verwerking van afvalstromen in Lelystad, afgezet tegen landelijke ontwikkelingen.

De bevindingen die uit het onderzoek naar voren kwamen zijn:

Omgekeerd inzamelen werd in Lelystad gezien als de trendbreuk die nodig was om een positieve verandering teweeg te brengen in het scheidingspercentage en de verwachtingen waren hoog. Met de introductie van het nieuwe inzamelen zijn grote stappen gezet richting een meer circulaire economie en afval wordt steeds meer beschouwd als een waardevolle grondstof in plaats van een ongewenst bijproduct. Niet alle doelen gesteld aan de start van de introductie van de nieuwe inzamelwijze zijn gehaald. Als enkel naar de doelen en de resultaten wordt gekeken, kan worden gesteld dat de beleidsverandering enkel succesvol was op het gebied van de service. Dit beeld verdient nuance, omdat ondanks dat de milieudoelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar niet is gehaald, de hoeveelheid restafval sinds de introductie van het omgekeerd inzamelen sterk is afgenomen. Ook ligt Lelystad met een afvalscheidingspercentage van 62% dan wel onder de doelstelling van 75%, maar nog steeds boven het landelijk gemiddelde van 60%. Ten slotte is de kwaliteit van het ingezamelde afval in Lelystad erg goed, waardoor veel van het afval kan worden hergebruikt. Omgekeerd inzamelen leidde in Lelystad ook niet tot een daling van de kosten. Echter kan worden gesteld dat deze kostenstijging dankzij de nieuwe inzamelwijze beperkt is gebleven.

Uit de bevindingen komen de volgende aanbevelingen voort:

1. Afvalpreventie een belangrijk onderdeel van het nieuwe afvalstoffenbeleid (Grondstoffenbeleid) te maken.
2. Te onderzoeken in hoeverre een recyclekeuze een werkbare optie is voor Lelystad.
3. In te zetten op communicatie en educatie rondom afvalscheiding.
4. De kwaliteit van de afvalstromen nauwlettend in de gaten te houden om ervoor te zorgen dat deze goed blijft.
5. De textielmarkt goed in de gaten te houden, omdat deze sterk fluctueert.

De aanbevelingen die aan de hand van dit onderzoek zijn gedaan worden meegenomen in de keuzenota die aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van de gemaakte keuzes wordt het huidige afvalbeleid herijkt tot het nieuwe 'Grondstoffenbeleid'.

Rapportages

Het onderzoeksrapport, besluitvorming en raadsinformatienota van dit onderzoek zijn als bijlage bijgevoegd.

Naast de onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en wordt er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Zicht op Lelystad, Leefbaarheidsindex, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet heeft als doel de overheid transparanter te laten werken. De Woo zorgt ervoor dat overheidsinformatie openbaar wordt, beter vindbaar en uitwisselbaar is, eenvoudig toegankelijk blijft en goed wordt gearchiveerd. Dit geldt voor het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen.

De Woo legt de nadruk op het actief openbaar maken van informatie voor inwoners en onderscheidt twee vormen van openbaarheid: actieve en passieve openbaarheid. Dit brengt twee verplichtingen met zich mee: het actief openbaar maken van documenten binnen 17 door het Rijk vastgestelde informatiecategorieën en het op orde brengen van de informatiehuishouding van gemeenten. Daarnaast blijft de verplichting bestaan om, op basis van Woo-verzoeken, informatie openbaar te maken.

Passieve openbaarmaking

In 2024 zijn de organisatorische en procesmatige afspraken voor de afhandeling van passieve openbaarheid verbeterd. Daarnaast is een geautomatiseerde tool voor het anonimiseren van Woo-verzoeken in gebruik genomen.

In 2024 zijn 59 Woo-verzoeken ontvangen en in behandeling genomen, één minder dan in 2023, toen er 60 verzoeken binnenkwamen.

Woo-verzoeken in behandeling genomen	2024	2023
Fysiek Domein	43	41
Sociaal Domein	6	8
Bedrijfsvoering	3	6
Belastingen (WOZ)	0	4
Ingetrokken/ afgebroken	2	0
Doorgezonden naar een ander bestuursorgaan	5	1
Totaal	59	60

Actieve openbaarmaking

In de Woo staan 17 informatiecategorieën die bestuursorganen op termijn actief openbaar moeten gaan maken. Dit gebeurt in 4 tranches. De eerste tranche is op 1 november 2024 ingegaan. Binnen die eerste tranche moeten bestuursorganen de eerste 5 informatiecategorieën vindbaar maken via één centrale vindplaats: de Woo-index.

Het gaat om de volgende informatiecategorieën:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);
- Vergaderstukken Staten-Generaal (art. 3.3, tweede lid, onderdeel b).

Voor gemeenten zijn alleen de eerste 4 categorieën van toepassing. Hiervan worden wetten en algemeen verbindende voorschriften en overige besluiten van algemene strekking al openbaar gemaakt. Gemeente Lelystad heeft hieraan voldaan door ook de categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens voor 1 november 2024 openbaar te maken.

4. Bijlagen

Bijlage 1: 213a rapporten

1- Rapport: Afvalstromen – Omgekeerd inzamelen

2024

Artikel 213a rapportage Afvalstromen

Intern onderzoek naar de doeltreffendheid van het
proces 'omgekeerd inzamelen' van de
gemeente Lelystad

Uitgevoerd in het kader van artikel 213a Gemeentewet door N.W. Terbijhe en J.A. Kraamwinkel
(team PROF).

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	2
2. Inleiding.....	4
3. Onderzoeksaanpak.....	5
Onderzoeksvragen.....	5
Onderzoeksmethode.....	5
4. Bevindingen.....	6
Deelvraag 1: Hoe heeft de wijze van afvalinzameling en afvalverwerking zich in Lelystad tussen 2012 en nu ontwikkeld?.....	6
Welke ontwikkelingen op bestuurlijk niveau vonden plaats en wat waren de afwegingen?.....	6
Welke ontwikkelingen vonden plaats in de rol van afvalverwerker HVC?.....	13
Deelvraag 2: Wat is de huidige situatie en in hoeverre worden de gestelde doelen voor het nieuwe inzamelen gehaald?.....	17
In hoeverre worden de milieudoelstellingen gehaald?.....	17
In hoeverre worden de doelen met betrekking tot het kostenniveau gehaald?.....	22
In hoeverre worden de doelen met betrekking tot het serviceniveau voor inwoners gehaald? ..	25
Deelvraag 3: Hoe verhouden de ontwikkelingen in Lelystad zich tot de ontwikkelingen die tussen 2012 en nu in vergelijkbare gemeenten plaatsvonden?	28
5. Conclusie	32
6. Aanbevelingen.....	33
7. Opvolging.....	35
Bijlagen.....	36
1. Aandachtspunten Keuzenotitie aanbesteding HVC (2021)	36
2. Inzamelresultaten Lelystad in Vergelijking met andere Gemeenten (2023)	38
3. Kwaliteit Afvalstromen Gemeente Lelystad (Q2 2024)	40

1. Samenvatting

Sinds 2018 wordt restafval in Lelystad ingezameld volgens een nieuwe inzamelwijze, het zogeheten 'omgekeerd inzamelen'. Dit is ingevuld via het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD) en maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde container aan huis. Gezien de landelijke ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffen en afvalstromen en de wijzigingen in het in- en verzamelen van afval in Lelystad in de afgelopen jaren is het zinvol te bekijken wat de effecten van deze nieuwe inzamelwijze zijn geweest. De raad heeft daarom dit proces geselecteerd als een van de onderzoeksonderwerpen voor een 213a-onderzoek.

Onderzoeksvraag

Met dit 213a-onderzoek is onderzocht hoe doeltreffend het proces van omgekeerd inzamelen van de gemeente Lelystad is. Onderzocht is in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en wat het effect van de nieuwe inzamelwijze is op de inzameling en verwerking van afvalstromen in Lelystad, afgezet tegen landelijke ontwikkelingen.

Bevindingen

Met de invoering van het nieuwe inzamelen zijn grote stappen gezet richting een meer circulaire economie. Afval wordt steeds meer beschouwd als een waardevolle grondstof in plaats van een ongewenst bijproduct. Hoewel niet alle doelen die aan het begin van de introductie van de nieuwe inzamelwijze zijn gesteld zijn behaald, worden op het gebied van afvalinzameling- en verwerking goede resultaten geboekt.

Het is belangrijk te benadrukken dat het meten van succes enkel aan de hand van de hoeveelheid restafval per persoon niet het volledige verhaal vertelt. Ondanks dat de milieudoelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar niet is gehaald, nam in Lelystad de hoeveelheid restafval sinds de introductie van omgekeerd inzamelen sterk af¹. Het scheidingspercentage is nu 62%, wat weliswaar onder de doelstelling van 75% ligt, maar boven het landelijk gemiddelde van 60%.

Bovendien is de kwaliteit van het ingezamelde afval in Lelystad erg goed, waardoor het kan worden hergebruikt. Uit dit onderzoek bleek dat bij zowel nascheiding als bij de invoering van 'Diftar' (betekent: gedifferentieerde tarieven. Diftar houdt in dat de hoogte van de afvalstoffenheffing afhangt van de hoeveelheid restafval die wordt aangeboden) het risico op vervuiling van de afvalstromen groot is. In theorie lijkt Lelystad het hierdoor slechter te doen dan in de praktijk het geval is. Ter illustratie: het afvalbeleid van de gemeente Hengelo lijkt succesvol doordat de hoeveelheid restafval per inwoner door de invoering van Diftar tussen 2010 en 2020 daalde van 237 kg tot 77 kg. De kwaliteit van het ingezamelde PMD was in 2023 echter zo slecht dat 99% van het ingezamelde PMD werd afgekeurd en samen met het restafval werd verbrand.

Ten slotte moet worden gesteld dat hoewel omgekeerd inzamelen in Lelystad niet tot een gewenste daling van de kosten leidde, de kostenstijging die plaatsvond dankzij de nieuwe inzamelwijze beperkt is gebleven. Was omgekeerd inzamelen niet ingevoerd, dan zou de vergoeding voor goedgekeurd PMD lager zijn en zou de gemeente meer moeten betalen voor de verbranding van restafval. De verwachting is dat de investering zich zal terugverdienen. Dit uit zich alleen niet in de gehoopte kostendaling, maar in een minder harde stijging van de kosten.

¹ De invloed van het nieuwe inzamelen is duidelijk te zien in de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval. De afname is in een stroomversnelling terecht gekomen nadat dit in 2018 werd ingevoerd. In de periode van 2012 tot 2017 nam het restafval af met 5%. Tussen 2018 en 2023 met 16%.

Aanbevelingen en opvolging

Uit de bevindingen komen de volgende aanbevelingen voort:

1. Afvalpreventie een belangrijk onderdeel van het nieuwe afvalstoffenbeleid (Grondstoffenbeleid) te maken.
2. Te onderzoeken in hoeverre een recyclekeuze een werkbare optie is voor Lelystad.
3. In te zetten op communicatie en educatie rondom afvalscheiding.
4. Erop blijven toezien dat de afkeur van afvalstromen zo laag mogelijk blijft;
5. De mogelijkheden om de kwaliteit van de afvalstroom textiel te verbeteren te onderzoeken.²

De aanbevelingen die aan de hand van dit onderzoek zijn gedaan worden meegenomen in de keuzenota die in Q1 van 2025 aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van de gemaakte keuzes wordt het huidige afvalbeleid herijkt tot het nieuwe 'Grondstoffenbeleid'.

² In Lelystad is textiel de meest vervuilde afvalstroom. In de eerste helft van 2024 varieert de afkeur van textiel tussen de 9% en 16%. In deze periode vond bij GFT en OPK 0% afkeur plaats, en bij PMD maximaal 3%. De afvalstroom textiel is dus relatief vervuild en met de verbetering hiervan kan meer gewonnen worden in vergelijking met de andere afvalstromen.

2. Inleiding

In 2018 is de manier waarop in Lelystad bij laagbouwwooningen het afval wordt ingezameld veranderd. Het zogenaamde 'omgekeerd inzamelen' werd toegepast door het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD) en maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde container aan huis.

Nog niet in heel Lelystad wordt volgens deze nieuwe manier ingezameld. De implementatie van het nieuwe inzamelen gebeurde in fases en door omstandigheden liep de invoering in een deel van de stad vertraging op. Desondanks is behoefte aan inzicht in de doeltreffendheid van de nieuwe inzamelwijze. Gezien de landelijke ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffen en afvalstromen en de wijzigingen in het in- en verzamelen van afval in Lelystad in de afgelopen jaren is het zinvol te bekijken wat de effecten hiervan zijn geweest. De raad heeft daarom dit proces geselecteerd als een van de onderzoeksonderwerpen voor een 213a-onderzoek.

Het college is op basis van artikel 213a uit de Gemeentewet verplicht periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door haar gevoerde bestuur. Verwijzend naar het artikelnummer worden deze onderzoeken '213a-onderzoeken' genoemd. 213a-onderzoeken dragen bij aan het kunnen vormen van een oordeel over het gevoerde beleid. Met dit onderzoek wordt in kaart gebracht hoe doeltreffend het proces van het omgekeerd inzamelen in Lelystad nu is en hoe de doeltreffendheid mogelijk bevorderd kan worden. Echter, doordat de nieuwe inzamelwijze nog niet in de hele stad is toegepast, dient hiermee rekening te worden gehouden in de conclusies.

De resultaten van dit onderzoek dienen in Q4 van 2024 te worden aangeboden aan de raad.

3. Onderzoeksaanpak

Onderzoeksvragen

De hoofdvraag van dit onderzoek is: Hoe doeltreffend is het proces van omgekeerd inzamelen van de gemeente Lelystad en hoe kan de mate van doeltreffendheid verder worden verbeterd?

Met 'doeltreffendheid' wordt bedoeld de mate waarin de gewenste prestaties ook daadwerkelijk worden behaald. Deze hoofdvraag is uiteengezet in drie deelvragen:

1. Hoe heeft de wijze van afvalinzameling en -verwerking in Lelystad zich tussen 2012 en nu ontwikkeld?
Om antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag moet allereerst in kaart worden gebracht wat de doelen waren van het nieuwe inzamelen op de weg hiernaartoe en welke ontwikkelingen in de periode voorafgaand aan de introductie hebben plaatsgevonden. Voor het in kaart brengen van de voorgenomen doelen en de ontwikkelingen is gekozen voor een uiteenzetting van de ontwikkelingen op bestuurlijk niveau (welke besluitvorming heeft allemaal plaatsgevonden en wat waren de afwegingen?) en de ontwikkelingen in de rol van afvalverwerkingsbedrijf HVC in Lelystad.
2. Wat is de huidige situatie en in hoeverre worden de gestelde doelen voor het nieuwe inzamelen gehaald?
Vervolgens wordt beschreven wat de huidige situatie is en of de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden ook daadwerkelijk hebben geleid tot de gewenste resultaten. Hierbij wordt gekeken naar de behaalde resultaten op het gebied van de gestelde milieudoelstellingen, het verwachte kostenniveau van afvalinzameling en het gewenste serviceniveau voor inwoners.
3. Hoe verhouden de ontwikkelingen in Lelystad zich tot de ontwikkelingen die tussen 2012 en nu in vergelijkbare gemeenten plaatsvonden?
Ten slotte worden de ontwikkelingen en resultaten van de gemeente Lelystad in bredere context geplaatst door te kijken naar de landelijke trends op het gebied van afvalinzameling- en verwerking en de resultaten die door andere (in inwoneraantal vergelijkbare) gemeenten worden behaald. Deze bredere context is nodig om een zo volledig mogelijk beeld te kunnen schetsen van de doeltreffendheid van het inzamelproces van Lelystad.

De antwoorden op de drie deelvragen samen vormen een antwoord op de vraag hoe doeltreffend de nieuwe inzamelwijze is. Uit de conclusie volgen aanbevelingen voor het mogelijke verder bevorderen van de mate van doeltreffendheid.

Onderzoeksmethode

Dit onderzoek is uitgevoerd gedurende Q3 en Q4 van 2024 en bestond hoofdzakelijk uit deskresearch. De database voor dit onderzoek bestond uit onder andere; bestuurlijke stukken (waaronder: voorgestelde besluiten, notities, informatienota's, moties en schriftelijke vragen); dienstverleningsovereenkomsten, jaarrapportages en kostenoverzichten. De belangrijkste methode was het vergelijken van de plannen uiteengezet in de bestuurlijke stukken met de resultaten van het omgekeerd inzamelen uit onder andere de jaarrapportages en kostenoverzichten. Hierdoor kon bekeken worden of de beoogde resultaten behaald zijn. Voor de vergelijking met andere gemeenten zijn de beleidsstukken en jaarrapportages van deze gemeenten gebruikt, om inzicht te krijgen in hun afvalbeleid en de resultaten daarvan.

4. Bevindingen

Deelvraag 1: Hoe heeft de wijze van afvalinzameling en afvalverwerking zich in Lelystad tussen 2012 en nu ontwikkeld?

Deze eerste deelvraag gaat over de ontwikkelingen op het gebied van afvalinzameling en afvalverwerking in de gemeente Lelystad hebben plaatsgevonden. Hierbij is gekozen een tijdscope toe te passen van de periode van 2012 tot nu, omdat het nieuwe inzamelen in Lelystad voor het eerst werd genoemd als doel in het Afvalbeleidsplan (2012 – 2015) dat dat jaar inging. Voor dit onderzoek is het relevant te bekijken wat destijds de doelen waren met betrekking tot omgekeerd inzamelen en wat hier sindsdien voor is gedaan of mee is gebeurd.

Welke ontwikkelingen op bestuurlijk niveau vonden plaats en wat waren de afwegingen?

Voor het in kaart brengen van de ontwikkelingen wordt eerst een overzicht gegeven van de ontwikkelingen die op bestuurlijk niveau plaatsvonden. Het doel met deze sub-deelvraag is in kaart brengen wat de prestatiedoelen met het nieuwe inzamelen op bestuurlijk niveau waren, zodat later conclusies kunnen worden getrokken over in hoeverre deze doelen zijn/worden behaald. Omdat er heel veel is gebeurd op het gebied van afvalinzameling en -verwerking, is ervoor gekozen een chronologisch overzicht te maken van de voor Lelystad meest relevante ontwikkelingen.

Voorafgaand aan het Afvalbeleidsplan 2012 - 2015

In het Afvalbeleidsplan wordt de beleidsperiode voorafgaand aan 2012 beschreven. Toen werd in het afvalbeleid van de gemeente Lelystad de nadruk gelegd op systeemverbeteringen die leidden tot verbetering van de afvalscheiding en tevredenheid bij inwoners. De kostenontwikkelingen waren stabiel door langlopende overeenkomsten en de gerealiseerde voordelen op inzamel- en verwerkingskosten werden doorgerekend naar een lagere afvalstoffenheffing, een belangrijk doel in die beleidsperiode. Hiermee kwam de heffing in Lelystad onder het landelijk gemiddelde. Het afvalscheidingspercentage was in 2010 53%.

Afvalbeleidsplan 2012 – 2015

In 2012 gaat het Afvalbeleidsplan 2012 – 2015 in. In dit plan worden ambitieuze doelen gesteld op het gebied van afvalinzameling en -verwerking. Een van deze doelen is om aan het eind van 2015 een scheidingspercentage te bereiken van 56%, en 60% in 2020. De focus ligt in deze periode op het verbeteren van de efficiency. Milieumaatregelen worden getoetst op financiële haalbaarheid, net als maatregelen om de service en dienstverlening te verbeteren. Omgekeerd inzamelen komt in de presentatie van het nieuwe afvalbeleid aan bod als zijnde een interessante ontwikkeling in afvalland. De doelen uit dit beleidsplan en de afwegingen hierbij worden in de tabel hieronder weergegeven:

Gemeentelijke doelen vastgesteld in het Afvalbeleidsplan 2012 - 2015	
Doelstellingen	Toelichting
Milieudoelstellingen	
- o Afvalscheidingsdoelstelling van 56% in 2015 - o Afvalscheidingsdoelstelling van 60% in 2020	Het realiseren van de afvalscheidingsdoelstelling voor huishoudelijk afval van 60% in 2015 die is vastgelegd in het Landelijk AfvalstoffenPlan (LAP2), is gezien de huidige financiële situatie en de maatregelen die hiertoe genomen dienen te worden een te ambitieuze doelstelling. Daarom deze fasering in twee stappen waarbij in 2015 een tussenbalans wordt opgemaakt.
Kostenniveau afvalinzameling	
o Totale kosten voor het product afvalstoffen dalen in deze beleidsperiode met 10% ten opzichte van het kostenpeil 2011.	Op basis van de uitgangspunten van het collegeprogramma 2010-2014 zal zeker in de eerste jaren van de nieuwe beleidsperiode scherp worden ingezet op het kostenaspect en het niet verhogen van de lasten voor de burgers. Dit betekent dat alle maatregelen ter bevordering van afvalscheiding of ter verbetering van service en gebruiksgemak van de bewoners dienen te worden terugverdiend uit verlaging van de verwerkingskosten of verbetering van efficiency van de inzameling die wordt doorvertaald in lagere inzamelkosten. Bij alle maatregelen wordt hiervoor een transparante kosten/batenanalyse opgesteld.
Serviceniveau voor bewoners	
o Tevredenheid van bewoners op het gebied van service en kwaliteit van het afvalinzamelsysteem handhaven op minimaal 75%.	De aandachtspunten op dit criterium liggen op het klantvriendelijker en eenduidiger maken van het inzamelsysteem voor elke inwoner en op het beter inpasbaar maken van inzamelmiddelen in de openbare ruimte.

De gemeentelijke doelen op het gebied van afvalbeheer zijn in overeenstemming met het landelijke afvalbeheerplan (LAP). In het LAP van 2009 – 2021 stonden ambitieuze plannen voor het beter benutten van grondstoffen, waaronder het verhogen van het aandeel nuttige toepassing van huishoudelijk afval naar 60% in 2015. Dit percentage was gebaseerd op het idee dat er nog veel mogelijkheden op verbetering van afvalscheiding te behalen waren, waaronder bijvoorbeeld invoering van 'Diftar' (betekent: gedifferentieerde tarieven, ofwel inwoners betalen per keer/hoeveelheid restafval dat wordt weggegooid), omvormen van inzamelsystemen en contracten, werken van restafval geordineerd naar component geordineerd en communicatie- en voorlichtingsprogramma's. Gemeenten mochten zelf bepalen op welke afvalfracties extra werd ingezet om de doelstelling te behalen en of dit via voor- of nascheiding zou worden gedaan.

Tussenbalans (2015)

In het afvalbeleidsplan 2012 – 2015 had het college met de raad afgesproken in 2015 een tussenbalans op te maken op basis waarvan de 'ingrijpende beleidskeuzes beoordeeld zouden kunnen worden'. De resultaten van deze tussentijdse balans waren:

Milieudoelstellingen
De milieudoelstellingen werden niet gehaald. Het afvalscheidingspercentage lag tussen 2012 en 2014 rond de 54% en dit werd ook voor 2015 verwacht. De doelstelling van 56% zou hiermee niet gehaald worden.
Kostenniveau afvalinzameling
De kosten zijn in de absolute zin tussen 2011 en 2015 grofweg gelijk gebleven. De lichte daling (gecorrigeerd voor inflatie is deze -8%) komt vooral door daling in kosten in de inzameling en verwerking van het afval.
Serviceniveau voor bewoners
De tevredenheid van inwoners is in verband met kostenbesparing niet periodiek gemeten, maar deze is over het algemeen hoog in gemeenten met vergelijkbaar beleid.

Kadernota Duurzaamheid (2016)

Met de Kadernota Duurzaamheid wordt het programma VANG (Van Afval Naar Grondstof) omarmd. Dit is een programma ontwikkeld om gemeenten en hun inzamelaars te ondersteunen in hun transitie naar een circulaire economie. De VANG-doelstelling hield in: 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2020. De nota stelt dat Lelystad ervoor koos deze doelstelling over te nemen omdat de gemeente structureel achterbleef bij de rijksambities voor de inzameling en verwerking van afval. Om hier verandering in te brengen, was een trendbreuk nodig, waarbij het afval niet als ongewenst bijproduct van consumptie gezien werd, maar als grondstof in de circulaire economie.

Milieudoelstellingen VANG
75% afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2020 en 90% afvalscheiding en maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025.

Afvalbeheerplan (2016 – 2019)

Het Afvalbeheerplan 2012 – 2015 werd opgevolgd door het Afvalbeheerplan 2016 – 2019. Sinds de voorgaande beleidsperiode is de rijksdoelstelling voor afvalinzameling fors hoger gelegd, bereiken gemeenten steeds betere resultaten in hun afvalpercentage en worden in allerlei gemeenten andere manieren van inzamelen verkend, waaronder omgekeerd inzamelen, inwoners financieel belonen voor het inleveren van grondstoffen en milieueilandjes bij hoogbouw.

Een belangrijk onderdeel van het Afvalbeheerplan van Lelystad was om in Q3 van 2016 te starten met Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) aan huis in te zamelen door middel van plastic zakken.³ Bewoners konden eens in de twee weken het PMD in plastic zakken aan de daarvoor bestemde haken op lantaarnpalen hangen. Voor deze maatregelen waren twee argumenten; Ten eerste waren de containers voor PMD regelmatig vol, waardoor er zakken naast gezet werden. Ten tweede liep Lelystad op het gebied van plastic scheiden achter in vergelijking met andere Flevolandse gemeenten (in Lelystad werd ongeveer 5,5 kg. PMD per inwoner ingezameld, tegenover gemiddeld 8 kg per inwoner in de Flevolandse gemeenten). De doelen van deze maatregel waren het verhogen van de hoeveelheid ingezamelde PMD, het verminderen van de hoeveelheid restafval en het oplossen van de overlopende verzamelcontainers. Hiernaast zou deze maatregelen volgens HVC ook een positief effect hebben op het scheidingsgedrag van Groente, Fruit en Tuinafval (GFT) en Oud Papier en Karton (OPK).

³ Uit VB 'Maatregelen afvalbeheerbeleid 2016-2019', 6 juli 2016.

De invoering van deze maatregel gebeurde zonder pilot, omdat dit evenveel zou kosten als het direct invoeren in de hele stad. Het starten met de PMD-inzameling werd gezien als de eerste stap naar omgekeerd inzamelen. Ter onderbouwing van deze maatregel wordt geschreven:

Omdat bewoners meer grondstoffen aan huis scheiden, daalt de hoeveelheid restafval fors. Bewoners hoeven weinig te lopen met hun restafval. Met andere woorden: de service op de inzameling van waardevolle stromen aan huis wordt vergroot, en de service op de inzameling van het dan nog resterende restafval wordt (op termijn) verlaagd. Het starten met PMD-inzameling aan huis is een eerste stap om de restafvalcontainer leger te krijgen en daarmee een stap te zetten om omgekeerd inzamelen mogelijk te maken.⁴

Voorafgaand aan de ingang van het nieuwe Afvalbeheerplan werden in 2015 ook een aantal wijzigingen aangebracht in het acceptatiebeleid grof huishoudelijk afval, met als doel de totale hoeveelheid restafval per inwoner verder naar beneden te brengen. Zo werd de frequentie van het op afroep ophalen van grof afval verlaagd van twee keer tot een keer per week en werden hiervoor voorrijkosten in rekening gebracht. Hiernaast werden de openingstijden van het Afvalbrengstation ingekort. Om dumpingen van grof afval tegen te gaan konden inwoners met ingang van 1 april 2015 alle afvalstromen kosteloos aanbieden op het Afvalbrengstation. De volumebeperking die tot dusver van kracht was werd opgeheven.

Raadsvoorstel Omgekeerd Inzamelen (2017)

In februari 2017 wordt een VB ingediend aan de raad om het omgekeerd inzamelen met maatwerk op wijkniveau toe te passen in Lelystad door: het verhogen van de service aan huis voor inzameling van grondstoffen met een minicontainer voor PMD en maatwerk op wijkniveau te bieden voor inzameling van restafval met plaatsing van ondergrondse containers of een vierde minicontainer aan huis. In het VB worden de volgende argumenten voor omgekeerd inzamelen gegeven:

Argumenten voor omgekeerd inzamelen m.b.t. milieu
Trendbreuk is noodzakelijk om de VANG-doelstelling te halen De afvalbeheerprestaties van gemeente Lelystad zijn stabiel: rond de 54-56% afvalscheiding in de laatste jaren. Zonder aanpassingen in de inzamelstructuur worden de beleidsdoelstellingen niet gehaald. De voorgestelde optimalisatie is gebaseerd op landelijke systemen van omgekeerd inzamelen.
Goede ervaringen met omgekeerd inzamelen Uit proeven van HVC, de resultaten in andere gemeenten en rapporten van Rijkswaterstaat-Leefomgeving blijkt dat omgekeerd inzamelen een succesvolle methode is voor verhogen van de hoeveelheid grondstoffen en verminderen van de hoeveelheid restafval. Omgekeerd inzamelen wordt in Nederlandse gemeenten meestal ingevoerd met drie containers voor grondstoffen aan huis (PMD, GFT en oud papier en karton) en restafvalinzameling via ondergrondse verzamelcontainers. De afweging hierbij is: Omdat bewoners hun restafval verder weg moeten brengen, ontstaat druk om meer afval te scheiden. Dit zal ook bij de overige grondstoffen GFT en Papier tot een positief effect leiden voor duurzaamheid en de financiën.
Argumenten voor omgekeerd inzamelen m.b.t. kosten

⁴ Uit VB 'Maatregelen afvalbeheerbeleid 2016-2019', 6 juli 2016.

Grondstoffen leveren geld op Op basis van de sorteeraanlyse uit 2016 van het huishoudelijk restafval blijkt dat er nog veel grondstoffen worden weggegooid (meer dan 75% van het restafval bestaat uit grondstoffen, voornamelijk GFT, PMD en OPK). Hiermee gaan waardevolle grondstoffen verloren, die ook nog eens geld opbrengen. Met name Plastic, Metalen en Drankenkartons (PMD) zijn geld waard (in 2016 ongeveer € 750,-/ton).
Restafval verbranden kost geld Het verbranden van restafval kostte in 2016 ongeveer €110,- per ton. Door PMD aan huis in te zamelen zal de hoeveelheid ingezameld PMD een positief financieel effect hebben, en daarmee direct een verlaging van de hoeveelheid te verbranden restafval.
Verwacht wordt dat de kosten voor inzameling en verwerking in de komende jaren gaan stijgen Zoals reeds bij het vaststellen van het afvalbeleid is aangegeven, wordt een kostenstijging voor de komende jaren verwacht. Enerzijds doordat de verbranding van restafval bij HVC stapsgewijs duurder wordt, anderzijds doordat de vergoeding voor PMD stapsgewijs afgebouwd wordt. Bovendien heeft de Rijksoverheid een doelstelling van 75% afvalscheiding en 100kg. restafval geformuleerd, waarbij de verbrandingsbelasting (€ 13,-/ton restafval) is ingevoerd als instrument.
Argumenten voor omgekeerd inzamelen m.b.t. service
Omgekeerd inzamelen oplossing voor huidige problemen m.b.t. huidige inzameling PMD Sinds 1 juli 2015 kunnen bewoners in Lelystad hun plasticafval met metalen en drankenkartons aanbieden. Er zijn veel bovengrondse verzamelcontainers bijgeplaatst om de hoeveelheid PMD op te vangen, maar dit blijft onverminderd te kort schieten. Gevolg: de containers zitten regelmatig vol, waardoor er zakken naast de containers gezet worden. Het vaker ledigen, meer containers per locatie en containers op nieuwe locaties blijken onvoldoende om de grote volumes PMD in te zamelen. Het optimaliseren van de inzamelstructuur zorgt ervoor dat dit probleem opgelost wordt.
Lelystedelingen staan positief tegenover afval scheiden De ervaring van de Lelystedeling die zijn of haar afval actief scheidt, is positief. Zo blijkt uit het project 100-100-100 dat het mogelijk is om slechts 50kg restafval per jaar over te houden. Bovendien merken bewoners dat bij goede afvalscheiding van met name PMD, er slechts weinig restafval resteert. Het optimaliseren van de inzamelstructuur zal het nog makkelijker maken het afval te scheiden.
Maatwerk op wijkniveau wordt mogelijk gemaakt De gebiedskenmerken van de wijken in Lelystad maken maatwerk op wijkniveau mogelijk. Dit betekent dat bewoners per wijk een keuze krijgen voor of ondergrondse verzamelcontainers voor restafval of voor een kleinere restafvalbak die eens per 4 weken geleegd wordt. De keus wordt per wijk gemaakt, niet per individu. Bij keuze voor ondergrondse containers wordt samen met de bewoners gekeken welke locaties geschikt zijn en welke niet.

In de beantwoording van raadvragen wordt benadrukt dat nascheiding voor Lelystad geen alternatief is voor omgekeerd inzamelen:

In Nederland is op dit moment bronscheiding het uitgangspunt voor beleid, zoals vastgelegd in het landelijk beleidskader (LAP) en het landelijke uitvoeringsprogramma VANG. Bronscheiden leidt tot de meest zuivere grondstofstromen en daarmee tot de hoogste beschikbaarheid voor recycling. Het is een in de praktijk bewezen manier om de hoeveelheid restafval te reduceren en de hoeveelheid grondstoffen te verhogen. Daarmee levert bronscheiden de sterkste bijdrage aan de circulaire economie en behoud van grondstoffen. Verder is het nasorteren van huishoudelijk restafval geen volwaardig alternatief voor afvalscheiding aan de bron, maar hooguit een aanvulling op de bestaande bronscheiding (zoals het voorscheiden van restafval uit hoogbouw). Het laten nascheiden van het al het

huishoudelijk restafval wordt daarom ook niet binnen HVC – waar gemeente Lelystad als aandeelhouder zich verplicht heeft haar afval te laten verwerken – aangeboden.⁵

Enquête 'Het nieuwe inzamelen' (2018)

Om uitvoering te geven aan het raadsbesluit 'Maatwerk op buurtniveau' heeft het college een enquête uitgezet. Alle inwoners van Lelystad konden in februari en maart 2018 via [deze enquête](#) hun voorkeur geven over hoe zij hun restafval willen weggooien; via een 4^e minicontainer aan huis die eens in de vier weken geleegd wordt of via een ondergrondse container in de buurt. Van alle verstuurde enquêtes is iets meer dan de helft ingevuld en ingeleverd (51%). De [opkomst](#) werd in bijna alle buurten gehaald. De [uitkomst](#) van de enquête was dat de overgrote meerderheid de voorkeur gaf aan ondergrondse containers. Met name de wijken aan de rand van de stad kozen voor een extra bak aan huis.

Implementatie omgekeerd inzamelen (2018 – heden)

De implementatie van het nieuwe inzamelen gebeurde in fases. De stad werd hiervoor in vijf stadsdelen opgedeeld. [Op de online kaart](#) zijn de plekken van de ondergrondse containers te zien. In oktober 2018 werd gestart met het nieuwe inzamelen in een aantal buurten die kozen voor een vierde bak aan huis. Bewoners van de stadsdelen 1 en 2 startten in 2021 met het nieuwe inzamelen. Stadsdeel 3 in oktober 2022 en bewoners van Lelystad-Haven in februari 2023. Bewoners in stadsdelen 4 en 5 moeten nog starten met het nieuwe inzamelen.

Vertraging in de implementatie

In april 2021 zijn de plekken van de ondergrondse containers in de stadsdeel 4 definitief vastgesteld, maar later in 2021 is het nieuwe inzamelen voor stadsdeel 4 uitgesteld doordat de leverancier van de ondergrondse containers, Waste Vision, failliet ging.⁶ Waste Vision zou 300 containers plaatsen, maar had op het moment van faillissement 197 hiervan geplaatst. De nieuwe leverancier had een lange levertijd, waardoor de implementatie al langer duurde dan gepland. Hier kwam bij dat de openbare ruimte tussen 2021 en nu veranderde, waardoor nieuwe locaties moesten worden gevonden voor de containers waarvoor al een locatie was vastgesteld. Tot eind juli 2024 konden voor de nieuwe locaties zienswijzen worden ingediend. Eind november 2024 zullen, op 3 à 4 na, alle containers geplaatst zijn en kunnen worden gebruikt.

Actieplan duurzaamheid (2021 – 2024)

In dit actieplan wordt nogmaals geschreven dat het voornaamste doel met betrekking tot afvalscheiding is: een zeer geringe hoeveelheid restafval (100 kg per inwoner in 2020) door in te zetten op meer bewuste consumptie, verantwoorde productie, meer scheiden en circulair maken van de afvalstromen:

Als wegwerpmaatschappij is het belangrijk dat burgers en bedrijven bewuster consumeren en een grotere inzet plegen op het scheiden van afvalstromen. Zonder deze gedragsverandering is een circulaire economie niet haalbaar. Als gemeente is het noodzakelijk inzet te plegen op die velden waar deze zelf invloed heeft. De gemeente kan een goede scheiding van afvalstromen en bewuste consumptie mogelijk maken. Dit door de invloed die de gemeente heeft in het eigen afval-, en

⁵ Uit beantwoording raadsragen, onderwerp: vragen fractie LEUC inzake acceptatieprocedure inzameling PMD, 8 juli 2017.

⁶ Uit informatienota voor de raad 'Faillissement leverancier ondergrondse containers', 8 november 2021.

evenementenbeleid en door bewuste consumptie te verplichten, stimuleren of hierover voor te lichten. Deze rol pakt de gemeente bij en met evenementen, scholen, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties. Dit door afvalscheiding te verplichten, te stimuleren en te faciliteren. Hierdoor wil de gemeente bewustere consumptie en betere afvalscheiding op meerdere niveaus bewerkstelligen. Waar dit kan gebeurt dit met partners uit het bedrijfsleven en onderwijs.

Startnota herijking afvalbeleid (2022)

In deze startnota wordt, zoals opgeroepen door de raad door middel van twee moties (M4 en M16), een procesvoorstel gedaan om het afvalbeleid te herijken en in lijn te brengen met de nieuwste inzichten. De startnota is de start van een herijking van het afvalbeleid. Met deze herijking wil de gemeente voldoen aan de wettelijke taak van de inzameling van afval- en grondstoffen van huishoudens en het scheiden en recyclen van het huishoudelijk afval om zo een omslag te maken naar een circulaire economie. Na de startnota zouden een discussienota (Q3 2022), een keuzenota (Q4 2022) en een kadernota (Q1 2023) volgen. Echter, na de discussienota heeft het bestuur de wens uitgesproken om voorafgaand aan de keuzenota eerst de nieuwe inzamelwijze in de hele stad te hebben geïmplementeerd. Op het moment van schrijven van dit stuk wordt verwacht dat de keuzenota in Q1 van 2025 in concept kan worden aangeboden.

Conclusie: wat waren de ontwikkelingen in de beleidsuitgangspunten en -doelstellingen op het gebied van afvalinzameling?

De bestuurlijke ontwikkelingen op het gebied van afvalinzameling en -verwerking in Lelystad waren tussen 2012 en nu gericht op het inperken van de hoeveelheid restafval en het bevorderen van het scheidingspercentage, zodat grondstoffen beter konden worden benut en minder waardevolle grondstoffen zouden worden verbrand. De ontwikkelingen die plaatsvonden, zoals het omarmen van de VANG-doelstelling in 2016, het inzamelen van PMD aan huis door middel van plastic zakken in 2016 als belangrijk onderdeel van het Afvalbeheersplan en de uiteindelijke implementatie van omgekeerd inzamelen in 2018, vonden plaats met als doel te werken richting een meer circulaire economie.

Overzicht beleidsstukken

- *Afvalbeleidsplan (2012 – 2015)*
- *Tussenbalans (2015)*
- *Kadernota Duurzaamheid (2016)*
- *Afvalbeheerplan 2016 – 2019 (2016)*
- *Raadsvoorstel Omgekeerd Inzamelen (2017)*
- *Enquête 'Het nieuwe inzamelen' (2018)*
- *Implementatie omgekeerd inzamelen (2018 – heden)*
- *Actieplan duurzaamheid (2021 – 2024)*
- *Startnota herijking afvalbeleid (2022)*

Welke ontwikkelingen vonden plaats in de rol van afvalverwerker HVC?

Het doel van deze sub-deelvraag is het in kaart brengen van de ontwikkelingen die gedurende de periode vanaf 2012, maar voornamelijk vanaf 2018, plaatsvonden in de rol van HVC. Hierbij worden ook voor dit onderzoek relevante met HVC gemaakte afspraken in het overzicht hieronder weergegeven.

DVO 2012 – 2021

De samenwerking tussen de gemeente en HVC gaat zo'n twintig jaar terug. Toen werd de toenmalige afdeling Afvalstoffen van de gemeente geprivatiseerd en ging deze op in het samenwerkingsverband Flevocollect. Als onderdeel van deze privatisering werd een tienjarige dienstverleningsovereenkomst (hierna: DVO) tussen Flevocollect en de gemeente opgesteld. Flevocollect ging na enkele jaren over in HVC en in 2011 ging een nieuwe DVO in, geldig voor een periode van tien jaar. In het productblad van de DVO 2012 – 2021 staan de volgende hoofd- en subproducten opgenomen waarover afspraken zijn gemaakt:

Hoofdproduct	Subproduct
Inzamelen restafval	Minicontainer
	Rolcontainers
	Ondergrondse containers
Inzamelen GFT	Minicontainers
Inzamelen verpakkingsglas	Bovengrondse containers
	Ondergrondse containers
Inzamelen oud papier en karton	Minicontainers
	Ondergrondse containers
Inzamelen klein chemisch afval	Chemobox
Inzamelen kunststof verpakkingsmateriaal	Bovengrondse containers
Inzamelen grof afval	Los huis aan huis
Afvalbrengstation	Bovengrondse containers
	Toegangssysteem en milieupassen
Illegale dumpingen	Op locatie
Beheer faciliteiten en inzamelmiddelen	Minicontainers
	Rolcontainers en cocons
	Bovengrondse containers
	Ondergrondse containers
Verwerking afvalstromen	Afvalstromen
Overlegstructuur	Directieoverleg
	LNZ (Lelystad, Noordoostpolder en Zeewolde) overleg
	Beleidsoverleg
	Operationeel overleg
Communicatie	Klantenservice
	Digitale afvalkalender
Rapportage	Afvalhoeveelheden
	Klachten en meldingen

Zoals ook blijkt uit dit productoverzicht heeft deze overeenkomst alleen nog betrekking op huisvuilinzameling en afvalverwerking. In het Afvalbeleidsplan 2012 wordt hierover geschreven:

Bij de totstandkoming van het nieuwe contract is een strikte scheiding aangebracht tussen inzameling en verwerking van de huishoudelijke afvalstromen. De kosten en opbrengsten voor de verwerking van de verschillende fracties zijn hierbij direct inzichtelijk. In de huidige en naar verwachting aanhoudende markt van dalende verwerkingskosten c.q. stijgende opbrengsten, vloeien deze opbrengsten daarmee direct terug naar de gemeente. De kostenvoordelen van verbetering van de afvalscheiding en vermindering van hoeveelheid te verwerken restafval kunnen hierdoor in de toekomst rechtstreeks

teruggegeven worden aan de bewoners, een belangrijke stimulans voor het stimuleren van het gewenste scheidingsgedrag.

In dit DVO waren geen duidelijke doelen of ambities vastgelegd.

DVO met Nedvang (2013)

Met de Raamovereenkomst Verpakkingen die eind 2012 tot stand kwam, spraken de Rijksoverheid, de VNG en het verpakkende bedrijfsleven af dat per 1 januari 2015 gemeenten zelf verantwoordelijk zouden worden voor het (laten) sorteren en/of vermarkten van kunststofverpakkingen uit huishoudelijk afval. Tot dusver was de rol van gemeenten beperkt tot de inzameling hiervan. Voortkomend uit deze overeenkomst riep het verpakkende bedrijfsleven Stichting Afvalfonds in het leven, die op haar beurt Nedvang (per 1 januari 2024 'Verpact') de opdracht gaf met gemeenten een DVO aan te gaan.

Overeenkomst met HVC voor post-collection en vermarkting van kunststof verpakkingen (2015)

Vanaf 2015 werden gemeenten verantwoordelijk voor sortering van kunststof verpakkingen, drankenkartons en blik en desgewenst de vermarkting hiervan. Om aandeelhoudende gemeenten te ontzorgen, organiseerde HVC een collectief waarbij de gemaakte kosten voor post-collection gelijk werden getrokken, waardoor iedere gemeente hetzelfde tarief per ton betaalt. Hierbij zou geen onderscheid worden gemaakt tussen individuele gemeenten en de kwaliteit van het aangeleverde afval.⁷ Lelystad sloot zich bij dit collectief aan.

Maatregelen om dumpingen te voorkomen (2018)

In aanloop naar het nieuwe inzamelen werden uitgangspunten geformuleerd om de mogelijke toename van dumpingen en bijplaatsingen te voorkomen.⁸ Acties die worden uitgevoerd tijdens de periode van plaatsing van nieuwe ondergrondse containers zijn onder andere: sturen van nieuwsbrieven met locatie en gebruik containers, flyers met de regels, aandacht voor persoonlijk contact met afvalcoaches.

HVC bij start nieuwe inzamelen (2018)

Rond de start van het nieuwe inzamelen vonden geen grote veranderingen plaats in de rol van HVC. Wel heeft HVC in deze periode toezeggingen gedaan richting de inwoners van Lelystad dat door de introductie van het nieuwe inzamelen de afvalstoffenheffing omlaag zou gaan. Dit schepte verwachtingen bij inwoners, waarvan HVC – ondanks dat een daling van de heffing wel de verwachting was – niet zeker wist of dit ook kon worden nagekomen.

Evaluatie DVO (2021)

In 2021 is de samenwerking door de gemeente Lelystad en HVC samen geëvalueerd, zodat bij verlenging de zaken konden worden aangescherpt. De algemene conclusie van de evaluatie luidt:

Gemeente Lelystad is een goed presterende gemeente binnen HVC. We zijn er trots op dat we samen goede resultaten weten te bereiken. Dit is ook zeker te danken aan het consistente beleid dat de gemeente de afgelopen jaren heeft gevoerd. Wij hebben onze service op orde en de inwoners van Lelystad zijn zeer tevreden, zo bleek uit het klanttevredenheidsonderzoek. De samenwerking verloopt prettig. Zowel de gemeente als HVC heeft dan ook de intentie om de samenwerking te verlenen en de DVO te vernieuwen.

Uit de evaluatie kwamen de volgende aandachtspunten naar voren:

⁷ Uit VB 'Overeenkomst met HVC voor post collection en vermarkten kunststof verpakkingen, drankenkartons en blik', 12 maart 2015.

⁸ Uit raadsinformatienota 'Informatie inzake bijplaatsingen en dumpingen afval', 19 december 2018.

Doelen en ambities	In het huidige DVO zijn de doelen niet concreet vastgelegd. In de evaluatie wordt beschreven dat het wenselijk is dit in een volgende overeenkomst wel te doen, zodat richting kan worden gegeven aan de focus.
Samenwerking	Het algemene beeld is dat beide partijen tevreden zijn met de samenwerking en de geleverde kwaliteit door HVC de afgelopen jaren. De lijnen tussen de gemeente Lelystad en HVC zijn kort, flexibel en goed.
Dienstverlening	- Inzameling loopt naar behoren, de service is goed te noemen en er zijn geen structurele issues. - Gemeente Lelystad is tevreden met de informatievoorziening van HVC. De behoefte op dit punt is aan het verschuiven. Hiervoor wordt gekeken of de kwartaalrapportages nog toereikend zijn. - Het afvalbrengstation in de huidige staat kan beter. De klantbeleving moet anders: uitnodigender en meer faciliterend. - Daarnaast is de wens van beide partijen om het beheer van de openbare ruimte samen te intensiveren.
Resultaten	Er is amper sprake van afkeer van stromen en de kwaliteit is goed. Dit wordt steeds belangrijker, dus het is belangrijk dat beide partijen hier scherp op blijven.
Financieel	- Financieel zit de huidige DVO logisch in elkaar en sluit deze redelijk aan op de wensen van de gemeente. De (eind)afrekeningen moeten sneller komen om aan te sluiten bij de werkwijze van de gemeente. Dit zal worden betrokken bij de prijsvorming de komende jaren. - De tarieven van de huidige DVO zijn voor HVC verlieslatend. Zodra de kaders van de nieuwe DVO zijn bepaald, maakt HVC de werkelijke kosten inzichtelijk. Alle gemeenten in Nederland hebben te maken met kostenstijgingen, doordat de grondstoffenmarkt onder druk staat.

Dat de tarieven uit het DVO tot dusver verlieslatend waren voor HVC, was niet bekend bij de gemeente. In een interne notitie wordt hierover geschreven:

In de conceptaanbieding komt deze verlieslatende voor HVC tekstueel terug en wordt hier voor het eerst een bedrag aan gehangen van € 1.161.035 (€ 34/ huisaansluiting). Dit structurele tekort is tot de evaluatie in geen enkel eerder gesprek aan de orde gekomen. In de financiële conceptaanbieding, gebaseerd op prijsniveau van 2021, zit echter het verschil niet zozeer in de aanbieding voor verwerking van grondstoffen, zoals tijdens de evaluatie aangegeven (+€ 2,27), maar op de inzameling (+€ 58,23).⁹

Gezien de aanzienlijke tariefstijging is een onafhankelijk onderzoeksbureau gevraagd naast de optie van quasi-inbesteding van HVC de mogelijkheden van een openbare aanbesteding te onderzoeken. De aandachtspunten die uit dit onderzoek naar voren kwamen, zijn terug te vinden in de bijlagen van dit document. Vanuit de aandachtspunten van het onderzoek werden de volgende aanbevelingen gedaan voor het vormgeven van een nieuwe DVO:

- **Functies beleidsadvies en communicatie**
In de inrichting van zowel de huidige als de nieuwe DVO rekent HVC een bedrag voor de functies van zowel beleidsadvies en communicatie voor de gemeenten. Aandachtspunt is hoe dit zich verhoudt tot de capaciteit die de gemeenten zelf hebben georganiseerd, zoals voor het opstellen en uitvoeren van het afval/grondstoffenbeleid.
- **Transparantie van kostenstructuur**
In de nieuwe DVO zijn tarieven opgenomen, welke verder niet onderbouwd zijn. Transparantie moet beter geborgd worden in de tariefstructuur om deze beelden te ontcrachten. En mag van een overheidsbedrijf verwacht worden.

⁹ Uit interne notitie 'Verlenging DVO met HVC', 2 augustus 2021.

Met het onderzoek wordt de conclusie getrokken dat het continueren van de inzameldienstverlening bij HVC een goede en werkbare optie is, met enkele aandachts- en verbeterpunten. Het college spreekt de intentie uit een nieuwe DVO aan te gaan met HVC.

DVO 2022-2025

In 2022 wordt een nieuwe DVO met HVC¹⁰ getekend die 3 jaar geldig is. Het jaar hiervoor had de raad heeft een motie aangenomen om niet meer voor een 10- jarige DVO te kiezen. Daarom is er in de onderhandelingen met HVC een DVO afgesloten voor 3 jaar met de optie tot verlenging met 3 jaar, onder meer op voorwaarde dat de evaluatie van de dienstverlening van HVC als positief wordt beoordeeld. Per 2026 wordt de DVO met nog 5 jaar verlengd.

Containers overgekocht door HVC (2023)

In 2023 worden de ondergrondse containers van de gemeente overgekocht door HVC. De gemeente hoeft zich nu niet meer bezig te houden met onderhoud en vervanging. Dit kost teveel geld, voornamelijk in uren voor inhuren bedrijf etc. De opbrengst hiervan werd ingezet om te investeren in meer ondergrondse containers. Deze nieuwe containers zijn dan ook van HVC.

Proef met containertuintjes (2023)

In mei 2023 gaat ook een proef met containertuintjes van start. In november 2022 deed de gemeente een oproep voor wie zo'n tuintje bij de ondergrondse container zouden willen, waarna een aantal vrijwilligers zich hebben opgegeven om een tuintje te adopteren. Er is nu zelfs een wachtlijst voor.

Afronding plaatsing ondergrondse containers (2024)

De verwachting is dat voor het einde van dit jaar alle nieuwe ondergrondse containers zijn geplaatst en in gebruik kunnen worden genomen. Hiermee is het nieuwe inzamelen in de hele stad geïmplementeerd.

GFT-cocons voor hoogbouw (verwacht: 2025)

In 2025 zullen ook zogeheten 'GFT- cocons' worden geplaatst. Dit zijn verzamelcontainers in een metalen behuizing voor inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval bij huishoudens die niet beschikken over een eigen container voor GFT. Deze cocons zullen worden geplaatst bij hoogbouw in Lelystad, zodat ook hier GFT kan worden ingezameld.

Conclusie: hoe heeft de rol van HVC zich ontwikkeld?

Wat opvalt in de analyse van de ontwikkelingen in de rol van afvalverwerkingsbedrijf HVC is met name de continuïteit. De samenwerking tussen de gemeente en HVC gaat zo'n twintig jaar terug, wat positieve effecten lijkt te hebben op de resultaten. Waar de dienstverlening gedurende het DVO 2012 – 2021 zich beperkt tot enkel huisvuilinzameling en afvalbeperking, heeft deze zich door de jaren heen uitgebreid. Onder andere door de overeenkomst in 2015 voor post-collection en vermarkting van kunststof verpakkingen en de overname van de ondergrondse containers van de gemeente in 2023 waarmee HVC verantwoordelijk werd voor onderhoud en vervanging. De samenwerking met HVC is voorafgaand aan het nieuwe DVO onder de loep genomen. Uit het onderzoek bleek dat met enkele aandachts- en verbeterpunten het continueren van de samenwerking de beste optie was. Sinds de nieuwe DVO hebben diverse positieve ontwikkelingen plaatsgevonden die bijdragen aan het overkoepelende doel van een meer circulaire economie.

¹⁰ Dienstverleningsovereenkomst ten aanzien van Afval – en Grondstoffeninzameling en Verwerking tussen Gemeente Lelystad en N.V. HVC, 25 februari 2021.

Deelvraag 2: Wat is de huidige situatie en in hoeverre worden de gestelde doelen voor het nieuwe inzamelen gehaald?

Met deze tweede deelvraag wordt de huidige situatie vergeleken met de verwachtingen en intenties bij de start van het nieuwe inzamelen in 2018. Hiervoor wordt teruggeblikt op de doelen die in de eerste deelvraag uiteen zijn gezet en worden de cijfers uit jaarrapportages van HVC geanalyseerd om de ontwikkeling van het afval scheiden in Lelystad te verklaren. Een belangrijke noot hier is dat het nieuwe inzamelen nog niet in de hele stad is doorgevoerd.

Deze deelvraag is opgedeeld in drie delen; de huidige situatie in vergelijking met de gestelde milieudoelstellingen, de huidige situatie in vergelijking met het verwachte kostenniveau en de huidige situatie in vergelijking met de gewenste serviceniveau richting inwoners.

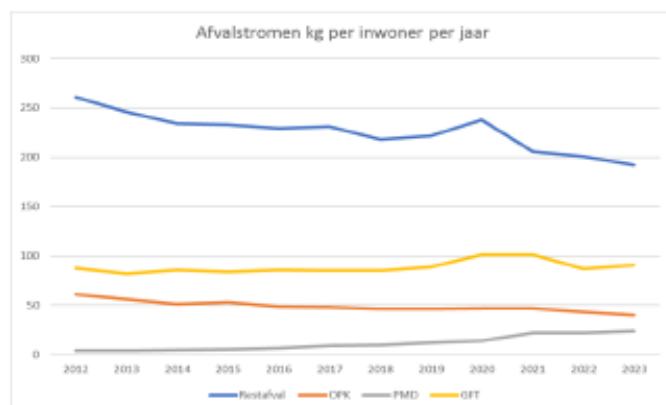
In hoeverre worden de milieudoelstellingen gehaald?

Lelystad hanteert momenteel drie manieren van inzamelen:

Bebouwing	Inzamelwijze
Laagbouw	Vier bakken aan huis voor restafval, papier, PMD en GFT-E.
Laagbouw	Drie bakken aan huis voor papier, PMD en GFT-E. Restafval wordt weggebracht naar een ondergrondse container.
Hoogbouw	Restafval wordt weggebracht naar een ondergrondse container. Sommige locaties hebben containers voor plastic en/of papier. Het is mogelijk een GFT-bak te delen, mits hier ruimte voor is.

Analyse afvalstromen

In de onderstaande grafiek wordt de hoeveelheid afval in kilo's per inwoner weergegeven gedurende de periode 2012 – 2023. De cijfers die voor de grafiek en de analyse gebruikt zijn, zijn afkomstig uit de jaarrapportages van HVC.

Figuur 1: Ontwikkeling van afvalstromen in Lelystad

Restafval

De invloed van het nieuwe inzamelen is duidelijk te zien in de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval

in Lelystad. De afname hiervan is in een stroomversnelling terecht gekomen nadat dit in 2018 werd ingevoerd. In de periode van 2012 tot 2017 is het restafval met 5% afgenomen. Van 2018 tot 2023, een even lange periode, is het restafval met 16% afgenomen. In 2020 was er een piek in de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval van 210 kg. Dit is te verklaren door de coronacrisis, toen bijvoorbeeld meer online besteld werd. In 2021 daalde de hoeveelheid restafval weer sterk en ging de hoeveelheid van 210 naar 176 kg, een daling van 16%. Er kan gespeculeerd worden of deze daling net zo sterk geweest zou zijn zonder de enorme toename in coronatijd. In de twee jaar voor 2020 daalde de hoeveelheid restafval met 12 kg. Had deze trend doorgezet, dan was de hoeveelheid restafval in 2020 188 kg geweest. De daling in 2021 is dan 12 kg, of 6%. Dit is nog steeds een grotere daling dan in de andere jaren, maar minder enorm dan als alleen naar de absolute cijfers gekeken wordt.

PMD

De hoeveelheid ingezamelde PMD is flink toegenomen, van 699 ton in 2017 naar 1965 ton in 2023. De grootste stijging in één jaar kwam voor in 2021. Toen steeg dit met 58%. In dit jaar ging stadsdeel 3 over op het nieuwe inzamelen. Het waargenomen effect op de hoeveelheid PMD die werd ingezameld is veel groter dan toen in 2018 stadsdelen 1 en 2 begonnen met de bronscheiding van PMD. Toen nam de hoeveelheid ingezamelde PMD slechts met 8% toe. De verklaring ligt deels in de soorten wijken die bij de verschillende stadsdelen horen. Drie van de buurten in stadsdelen 1 en 2 zijn industrie- of bedrijventerreinen. In stadsdeel 3 ligt maar één bedrijventerrein. Het nieuwe inzamelen heeft een sterkere invloed op woonhuizen, waardoor de aanwezigheid van bedrijventerreinen de impact van het beleid vermindert.

Een interessant gegeven is dat er een verbetering zichtbaar is in de kwaliteit van de afvalstroom PMD in 2023 in vergelijking met 2022. In 2022 werd 6% van het PMD afgekeurd, in 2023 0,7%. In 2021 werd echter 0,4% van het PMD afgekeurd. De verklaring voor de vervuiling in 2022 komt uit de jaarrapportage van HVC. In april en mei 2022 is er een te hoog tonnage PMD afgekeurd, omdat de acceptatiecriteria te streng werden toegepast. Deze schijnbare piek in afkeur komt dus door een fout van HVC.

OPK

De hoeveelheid oud papier en karton (OPK) neemt structureel af door toenemende digitalisering. In 2012 werd 61 kg OPK per inwoner per jaar ingezameld, in 2023 nog maar 40 kg- een daling van 34%. Het aandeel karton neemt toe, omdat er meer verpakkingen dan bijvoorbeeld tijdschriften of kranten zijn.

GFT

Het GFT vertoont een minder duidelijk patroon dan andere afvalstromen. Er is een stijging in de ingezamelde hoeveelheid zichtbaar, maar deze is niet rechttoe rechtaan. Na een piek met 8.050 ton ingezameld in 2021, daalde deze hoeveelheid sterk in 2022 naar 7.082 ton. HVC stelt dat een deel van deze afname te maken heeft met een breder post-corona effect, waardoor in alle afvalstromen dalingen te zien waren. HVC verklaart dat de afname van 12% in GFT deels ook komt door een neerslagtekort tijdens de zomer. Daarnaast was 2022 ook het eerste jaar dat luiers niet meer bij het GFT werden weggegooid. Dit kan ook hebben bijgedragen aan de afname van deze afvalstroom.

Opvallende zaken uit de analyse:

- Totaal hoeveelheid afval lijkt af te nemen**
 Een manier om te bekijken of er ook echt minder afval wordt geproduceerd, is om de verhouding van de verschillende afvalstromen te bekijken. Dit is gedaan voor het verschil in inzameling tussen de jaren 2022 en 2023. Als de veranderingen in alle apart ingezamelde grondstoffen bij elkaar worden opgeteld, is er per inwoner in 2023 ongeveer 1 kg meer ingezameld dan in 2022. De hoeveelheid restafval is in deze tijd wel met 8kg per inwoner afgenomen. Het lijkt dus alsof de hoeveelheid afval echt afneemt.
- Hoeveelheid grondstoffen in restafval blijft gelijk**
 Een interessant gegeven is dat de aandelen van de verschillende afvalstromen die toch in de restafvalbak terecht komen over de jaren heen ongeveer gelijk blijven. Een derde hiervan, bijvoorbeeld, bestaat structureel uit GFT. Dit verandert niet in jaren dat er meer of minder GFT apart wordt ingezameld. Het PMD is in 2023 voor het eerst onder de 10% geweest, namelijk 9%, maar het is te vroeg om van een duidelijke afname te spreken. In de jaren hiervoor bleef het aandeel namelijk gelijk. Ook als de afvalstroom zelf slinkt, zoals het OPK, blijft dit aandeel gelijk. In 2017 was het aandeel OPK in het restafval 14% en in 2021 15%. In die periode was de hoeveelheid kg OPK per inwoner per jaar wel met 10% afgenomen. Het aandeel is in 2022 wel verkleind, naar 8%. Het aandeel echt restafval is altijd ongeveer een kwart, maar dit is gestegen van 22% in 2021 naar 25% in 2022. Het lijkt dus dat het afnemende aandeel OPK is overgenomen door restafval, maar de vraag is of dit doorzet als structurele verandering.
- Lelystad scoort slechter t.o.v. andere HVC-gemeenten, maar hoger dan landelijk gemiddelde**
 Op het gebied van afval scheiden scoort Lelystad slechter dan andere HVC-gemeenten. Er wordt meer restafval weggegooid en er worden minder grondstoffen verzameld. In Lelystad wordt 62% van het afval gescheiden. Dit is dus lager dan in andere HVC-gemeenten. Tegelijkertijd ligt dit percentage hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit ligt op 60%. De hoop is dat het percentage in Lelystad verder stijgt als het nieuwe inzamelen in de hele stad is ingevoerd.

Figuur 1: Inzamelresultaten huishoudelijk restafval in vergelijking met andere gemeenten, 2023

VANG-doelstellingen

In de Kadernota Duurzaamheid van 2016 heeft Lelystad de VANG-doelstellingen omarmd. In het Afvalbeleidsplan 2016 – 2019 zijn een aantal beleidsveranderingen doorgevoerd, waaronder het nieuwe inzamelen, om deze doelstellingen te behalen. De doelstellingen van 2020 zijn echter niet behaald en die van 2025 zijn erg ver weg als gekeken wordt naar de resultaten uit 2023.

VANG Doelstelling	Lelystad
2020: 75% afvalscheiding	2020: 47% afvalscheiding
2020: 100 kg restafval per inwoner	2020: 238 kg restafval per inwoner
2025: 90% afvalscheiding	2023: 62% afvalscheiding
2025: 30 kg restafval per inwoner	2023: 192 kg restafval per inwoner

Een belangrijke kanttekening is dat hier rekening gehouden moet worden met het feit dat het nieuwe inzamelen nog niet in de hele stad is doorgevoerd. In stadsdeel 4 en 5 is dit proces nog niet volledig doorgevoerd. Er wonen in totaal 9.908 huishoudens in deze stadsdelen; 4.919 in stadsdeel 4 en 4.989 in stadsdeel 5. In de stadsdelen 1, 2 en 3 wonen 7.482 huishoudens. Meer dan de helft van de huishoudens in Lelystad is dus nog niet volledig gestart met het nieuwe inzamelen.

Een openstaande vraag is hoe de afvalscheidingscijfers van Lelystad eruitzien als de hele stad begonnen is met het nieuwe inzamelen. In de Discussienota Herijking Afvalbeleid (2022) werd gesteld dat toen in ongeveer de helft van Lelystad het PMD gescheiden werd ingezameld. Het ingezamelde PMD was meer dan verdubbeld en het restafval met 9% verminderd. De verwachting was dat als het nieuwe inzamelen in de hele stad werd doorgevoerd, het PMD met 100% gestegen en restafval met 18% gedaald zou zijn. Elke buurt is echter anders en het kan zijn dat stadsdelen 4 en 5 beter of minder goed presteren. HVC heeft een inschatting gemaakt van de impact van het invoeren van het nieuwe inzamelen van stadsdelen 4 en 5. Ze verwachten dat de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval zal dalen met 246 ton en dat de hoeveelheid PMD evenveel zal toenemen. Hiermee is de ambitie van 100 kg restafval per inwoner per jaar nog niet gehaald. Hiervoor zijn aanvullende maatregelen nodig.

Conclusie: in hoeverre worden milieudoelstellingen gehaald?

De VANG-doelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar is niet gehaald in Lelystad. Wel is er een flinke verbetering zichtbaar in de hoeveelheid restafval. Deze daalde van 261 kg per inwoner per jaar in 2012 naar 192 kg per inwoner per jaar in 2023; een daling van 26%. Het invoeren van het nieuwe inzamelen in de rest van de stad zal verder bijdragen aan deze daling. Als heel Lelystad PMD gescheiden aanlevert, komt er minder bij het restafval. Naast het doel over de hoeveelheid restafval per inwoner, bestaat VANG ook uit een doelstelling met betrekking tot afvalscheiding. Deze is dat 75% van het afval gescheiden wordt. In Lelystad wordt 62% van het afval gescheiden. Hoewel dit nog niet voldoet aan de VANG-doelstelling, is het scheidingspercentage wel hoger dan het landelijk gemiddelde, dit ligt op de 60%. Ook hier zal het verder doorvoeren van het nieuwe inzamelen tot verbetering leiden.

Een probleem in Lelystad wat aangepakt zou kunnen worden om bij deze VANG-doelstellingen te kunnen komen is dat er niet goed genoeg gescheiden wordt. Nog steeds komen veel grondstoffen bij het restafval terecht. Uit de jaarrapportage van 2023 blijkt dat slechts een kwart van het restafval

echt restafval is. Door inwoners aan te sturen op beter scheiden, zou Lelystad dichterbij de VANG-doelstellingen van scheidingspercentage en minder restafval kunnen komen. HVC heeft in deze rapportage een aantal aanbevelingen om afval scheiden te stimuleren.

Een milieuaspect waar geen expliciete doelstelling aan verbonden zijn maar wat wel belangrijk is, is de kwaliteit van de afvalstromen. In Lelystad is deze goed, er is amper sprake van afkeur van stromen. HVC geeft aan dat de kwaliteit van de stromen steeds belangrijker wordt en dat het daarom belangrijk is dat beide partijen hier scherp op blijven.

In hoeverre worden de doelen met betrekking tot het kostenniveau gehaald?

In deze deelvraag worden de ontwikkelingen in het kostenniveau met betrekking tot afvalinzameling en -verwerking vergeleken met de verwachtingen die er waren in de aanloop naar het nieuwe inzamelen.

Verwachtingen m.b.t. het kostenniveau

Gemeenten worstelden met stijgende afvalstoffenheffingen, zo staat in de 'Keuzenotitie uitvoering afvalinzameling' (2021) Deze moet wel gerelativeerd worden door te corrigeren voor de inflatie. In dit geval blijkt de stijging minder dan 2% in twintig jaar te zijn geweest. De recente stijgingen in de heffingen werden vooral veroorzaakt door exogene factoren, voornamelijk de afvalstoffenbelasting (dit is het bedrag dat de gemeente aan het rijk moet betalen voor de verbranding van restafval) en tegenvallende 'opbrengsten' van ingezamelde afvalstromen. In de keuzenotitie staat dat verwacht werd dat de kosten van afval- en grondstoffenbeheer zouden blijven stijgen. Herzien van het afvalbeleid wordt genoemd als een manier waarmee gemeenten stijgende kosten konden pareren.

Het onderzoeksrapport 'Nederland naar minder Restafval' (2018) geeft aan dat, hoewel bij de invoering van omgekeerd inzamelen bij alle gemeenten een investering en hogere exploitatiekosten verwacht worden, er uiteindelijk een financieel voordeel verwacht wordt. Dit komt door minder kosten voor verwerken van restafval en een hogere bijdrage vanuit het Afvalfonds doordat meer PMD wordt ingezameld. Er werd verwacht dat dit de extra kosten zou compenseren.

Uit het VB 'Omgekeerd Inzamelen' (2017) blijkt dat ook in Lelystad een uiteindelijke daling van de kosten verwacht werd. Het VB geeft aan dat zonder maatregelen de kosten voor afvalinzameling en -verwerking de komende jaren zouden stijgen. Dit komt doordat de verbranding van restafval stapsgewijs duurder wordt, terwijl de vergoedingen voor PMD worden afgebouwd. Deze maatregelen zouden echter een kostendaling moeten veroorzaken. De verwachte dalende kosten komen door een daling in inzamel- en verwerkingskosten, en een stijging van de hoeveelheid ingezamelde PMD, waarvoor Lelystad een vergoeding krijgt.

Effect maatwerk op wijkniveau	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4 e.v.
Effect inzamelkosten				
Restafval container aan huis	€ -182.750	€ -365.500	€ -365.500	
Inzameling PMD aan huis	€ 275.000	€ 550.000	€ 550.000	
Ondergrondse inzameling	€ 62.500	€ 125.000	€ 125.000	
Verplaatsing PMD verzamelcontainers	€ -20.000	€ -40.000	€ -40.000	
Totaal effect inzamelkosten	€ -	€ 134.750	€ 269.500	€ 269.500
Effect verwerkingskosten				
Minder restafval	€ -250.800	€ -501.600	€ -501.600	
Meer grondstoffen	€ -259.500	€ -519.000	€ -519.000	
Totaal effect verwerkingskosten	€ -	€ -510.300	€ -1.020.600	€ -1.020.600
Kapitaallasten				
Rente&afschrijving	€ 79.500	€ 175.175	€ 175.175	
Totaal kapitaallasten	€ -	€ 79.500	€ 175.175	€ 175.175
Projectkosten (eenmalig)	€ 150.000	€ 75.000	€ -	
Totaal kosteneffect	€ -	€ -146.050	€ -500.925	€ -575.925
Kosteneffect per aansluiting	€ -	€ -4,42	€ -15,17	€ -17,44

Figuur 2: Verwachte kostenontwikkeling als gevolg van het omgekeerd inzamelen

Landelijke trends

De stijging van de kosten van afvalverwerking is een landelijke trend. Eén van de redenen hiervoor is

een stijging van de afvalstoffenbelasting op de verbranding van restafval. Deze stegen van €13,00 per ton in 2015 naar €33,85 per ton in 2022. De scherpste stijging kwam voor in 2019. Toen is de afvalstoffenbelasting meer dan verdubbeld. Dit had een tweeledig doel: het stimuleren van minder verbranding van afval en meer geld voor het Rijk vanuit de belasting.

Kostenontwikkeling Lelystad

De cijfers voor de kosten zijn gebaseerd op de eindafrekeningen van HVC. De hoogste kosten in een jaar in de periode sinds 2018 kwamen voor in 2020. Toen waren de kosten €800.000 hoger dan verwacht. De belangrijkste verklaring hiervoor was de toename van restafval. Er werd 2.000 ton meer fijn huishoudelijk restafval geproduceerd dan verwacht en 950 ton meer grof restafval, wat kan worden verklaard als bijkomstigheden van de coronacrisis.

Van 2021 tot 2023 zijn de kosten, gecorrigeerd voor de inflatie, elk jaar hoger geworden. In 2022 stegen deze met 7,5%. Een deel van de verklaring zit in de hogere kosten van het inzamelen van glas. In dat jaar gaf Nedvang aan dat de glascampagne verder uitgebreid moest worden en heeft Lelystad van hen een aantal glascontainers gekregen. Hierdoor zijn de werkzaamheden van HVC uitgebreid en is het dus duurder geworden. Van 2022 tot 2023 zijn de kosten, gecorrigeerd voor inflatie, met 2% gestegen. Hiervoor is geen duidelijke verklaring te vinden. Uit de eindafrekening blijkt dat alle kosten voor inzameling en verwerking een beetje gestegen zijn.

De verwachting was dat betere scheiding van het PMD zou zorgen voor meer opbrengsten door de vergoeding van PMD. Dit is echter tegengevallen. Ten tijde van besluitvorming (2016) leverde PMD €750,- per ton op terwijl het in 2021 €245,- per ton oplevert. Hierdoor is het drukkende effect op de kosten van de PMD minder dan verwacht. De vergoeding is wel hoog ten opzichte van de vergoeding bij nagescheiden PMD, deze is in 2021 €8,90 en in 2022 €10,83. Daarnaast zijn de kosten per ton voor het verbranden van restafval afgenomen. In 2016 kostte dit €110,- per ton en in 2021 €101,58. Het verbranden van minder restafval spaart de gemeente dus minder geld uit dan verwacht.

In de discussienota van 2022 wordt verwacht dat omgekeerd inzamelen uiteindelijk wel het goedkoopst zal zijn. De vergoeding voor brongescheiden PMD is vele malen hoger dan die van nagescheiden PMD. Daarnaast is de belasting op restafval, zoals hierboven beschreven, de afgelopen jaren toegenomen, en de verwachting is dat deze ook blijft stijgen. De investering zal worden terugverdiend, waardoor de afvalstoffenheffing minder zal stijgen.

Nieuwe DVO

Een ontwikkeling met grote gevolgen voor het kostenniveau van afvalverwerking was de nieuwe DVO die inging in 2022. Eind 2021 liep de DVO voor huisvuilinzameling en afvalverwerking met HVC af en deze is dat jaar geëvalueerd. Hieruit bleek dat er de afgelopen jaren een structureel tekort was ontstaan op de uitvoeringskosten, opgelopen tot €1,2 miljoen per jaar. Hiernaast waren er extra kosten op het gebied van containerbeheer, verwerkingskosten van afvalstromen en hieraan gerelateerde afvalstoffenbelasting, uitbreiding van het aantal huisaansluitingen en indexering. Dit leidde tot een totale stijging van directe kosten van ruim €2,3 miljoen.

Deze kosten zijn gedekt door een verhoging van de afvalstoffenheffing. Uitgangspunt in Lelystad is 100% kostendekkendheid. Tot 2022 was de heffing, ondanks inflatie, ongeveer gelijk gebleven. In 2022 is deze echter met 18% gestegen. In de nieuwe DVO gaf HVC ook aan dat de kosten van de plaatsing van ondergrondse containers voor de inzameling van restafval duurder uitvalt dan verwacht. Hierdoor was vanaf 2023 een extra €18.000 per jaar nodig, ten laste van de

afvalstoffenheffing. Deze stijging komt doordat HVC dit jaar de ondergrondse containers van de gemeente heeft overgekocht. Hierdoor bespaart de gemeente kosten op de aanschaf en het onderhoud van de containers. Dit is te zien in een stijging van de afvalstoffenheffing van 9% in 2023. Ook in 2024 nam de heffing toe, dit keer met 7%. De hardste stijging was dus zichtbaar direct na de invoering van de nieuwe DVO, in 2022. De harde stijging van de afvalstoffenheffing kan verklaard worden door het feit dat deze in de jaren daarvoor nauwelijks toegenomen was terwijl, zoals blijkt uit de structurele tekorten van HVC, de kosten van afvalverwerking wel zijn toegenomen.

Implementatie nieuwe inzamelen

Ook is de implementatie van het nieuwe inzamelen duurder uitgevallen dan verwacht. Het investeringskrediet beschikbaar gesteld van €1.5 miljoen bleek tijdens de uitvoering van de eerste drie fases niet voldoende. Dit kwam doordat meer containers moesten worden geplaatst dan verwacht en de investerings- en uitvoeringskosten hoger uitvielen. Voor de uitvoering van de volgende fases was daarom een aanvullend investeringskrediet nodig van €500.000. HVC heeft een inschatting gemaakt over de kosten van het invoeren van het nieuwe inzamelen in stadsdelen 4 en 5. Een kostenstijging van €228.969 of €6,68 per woonhuisaansluiting wordt verwacht. Dit komt voornamelijk doordat de stijging op de kosten van de inzameling van afval (rest, PMD, OPK) niet afgezet wordt door de hogere inzamelvergoeding op brongescheiden PMD en de vermeden afvalstoffenbelasting door minder verbranden van restafval.

Conclusie: in hoeverre worden de kosten-doelstellingen gehaald?

Ten tijde van de introductie van het nieuwe inzamelen werd verwacht dat dit de gemeente geld zou besparen. Van een kostendaling is echter geen sprake geweest. De kosten voor afvalverwerking van de gemeente Lelystad zijn van 2021 tot 2023 gestegen met 9,6%. Inwoners hebben dit gemerkt in de vorm van een hogere afvalstoffenheffing. Er zijn een aantal exogene redenen voor het toenemen van de kosten. De belangrijkste is de sterke stijging van de verbrandingsbelasting van het Rijk, die sinds 2015 is verdubbeld. Een andere reden voor de stijging van de kosten is de nieuwe DVO (2022) met HVC. Bij de evaluatie van de oude DVO bleek dat HVC kampte met structurele tekorten. Hierdoor stegen de directe kosten met €2,3 miljoen. Ook vielen de kosten van de implementatie hoger uit dan verwacht, waardoor in 2023 €18.000 meer betaald moest worden voor het plaatsen van ondergrondse containers.

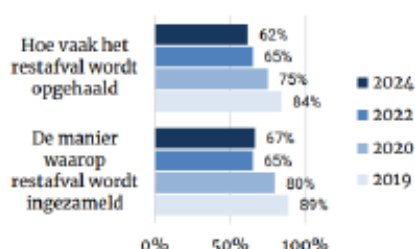
Toch kan ook worden gesteld dat de kostenstijging beperkt is door het nieuwe inzamelen. Was omgekeerd inzamelen niet ingevoerd, dan zou de gemeente minder geld verdienen aan PMD en meer moeten betalen voor de verbranding van restafval. De verwachting is dat de investering zich zal terugverdienen. Dit uit zich alleen niet in de gehoopte kostendaling, maar in een minder harde stijging van de kosten.

In hoeverre worden de doelen met betrekking tot het serviceniveau voor inwoners gehaald? In het Afvalbeleidsplan 2012 – 2015 staat als doelstelling opgenomen de tevredenheid van inwoners op het gebied van service en kwaliteit van het afvalsysteem te handhaven op minimaal 75%. Aandachtspunten hierbij lagen op het klantvriendelijker en eenduidiger maken van het inzamelsysteem voor elke inwoner en op het beter inpasbaar maken van inzamelmiddelen in de openbare ruimte.

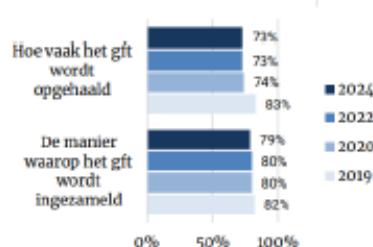
Klantenmonitor HVC

Sinds 2019 voert HVC regelmatig klanttevredenheidsonderzoeken uit. In 2019 en 2020 deden 244 inwoners van Lelystad mee aan dit onderzoek. Hierna zijn in 2022 en in 2024 nog een keer metingen gedaan. Dit jaar deden in Lelystad 644 mensen mee. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de mate van tevredenheid tussen 2019 en 2020 daalde. De verklaring hiervoor kan worden gevonden in de coronatijd, waar waarin meer besteld en geklust en mensen, doordat ze meer tijd in huis doorbrachten, meer gingen klussen/opruimen waardoor meer afval werd gemaakt en afval werd gedumpt. Opvallend is het lage percentage van tevredenheid over het PMD. Dit percentage is in beide jaren laag. De resultaten uit 2024 worden in de grafieken hieronder vergeleken met de resultaten van voorgaande jaren:

Tevredenheid restafval 2019-2024

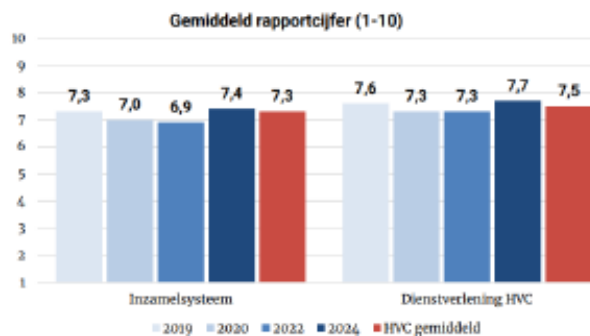

Tevredenheid gft 2019-2024

Tevredenheid pbd 2019-2024

- Tevredenheid restafval

Te zien is dat inwoners minder tevreden zijn over zowel de frequentie waarmee het restafval wordt opgehaald als de manier waarop het restafval wordt verzameld. De verklaring hiervoor kan worden gevonden in het feit dat in een steeds groter deel van de stad de nieuwe inzamelwijze is doorgevoerd.

- Tevredenheid GFT

Op het gebied van GFT is weinig veranderd in de mate van de tevredenheid. Deze ligt doorgaans hoog en is enigszins afgenomen door de jaren heen.

- Tevredenheid PBD

Opvallend is hier met name de enorme stijging in de tevredenheid over de manier waarop PBD wordt ingezameld. De tevredenheid over de frequentie waarmee het PMD wordt opgehaald nam iets af.

- Gemiddeld rapportcijfer

Het gemiddeld rapportcijfer dat inwoners van Lelystad HVC geven, ging in 2024 omhoog ten opzichte van alle voorgaande jaren. Het inzamelsysteem wordt in 2024 beoordeeld met een 7.4 en de dienstverlening met een 7.7.

Klachten en meldingen

Naast de klanttevredenheidsonderzoeken vormen het aantal klachten en meldingen over de dienstverlening van HVC en berichten op de sociale media kanalen van HVC een indicator voor de inwonertevredenheid. De meeste klachten en meldingen die binnenkomen bij HVC zijn snel en eenvoudig op te lossen, bijvoorbeeld door het uitvoeren van een inzamelcorrectie als een afvalbak is vergeten. Ook meldingen over een volle ondergrondse container worden door de medewerkers van de klantenservice direct doorgegeven aan onze uitvoering voor een extra lediging. Als een correctie niet voldoende is, registreert HVC de melding als een klacht en wordt deze volgens de klachtenprocedure van HVC afgehandeld.

HVC heeft sinds 2014 een vastgestelde klachtenprocedure en wordt sindsdien gecommuniceerd richting de gemeente als onderdeel van de jaarrapportage. Niet alle jaarrapportages waren beschikbaar, maar met de cijfers die beschikbaar zijn, kan het volgende worden geconcludeerd: In 2014 ontving HVC over het hele jaar 59 klachten. In 2019, het jaar na de start van het nieuwe inzamelen, kwamen 53 klachten binnen. In 2020 was er een piek met 62 klachten. In 2021 neemt het aantal af tot 42 klachten en in de jaren 2022 en 2023 neemt het aantal nog verder af tot 27 en 10 klachten.

Serviceniveau

Door de jaren heen hebben diverse beleidswijzigingen plaatsgevonden ten behoeve van de dienstverlening. Zo kunnen inwoners sinds 2015 gratis grof afval wegbrengen, zonder

volumebeperking en is met de introductie van het nieuwe inzamelen de service aan huis vergroot door maatwerk op wijkniveau te bieden voor de inzameling van restafval. Of deze maatregelen ook resulteren in een hoog tevredenheidspercentage, is niet zeker. De mate van tevredenheid over de service en kwaliteit wordt in Lelystad niet uitgedrukt in een percentage, waardoor het niet mogelijk is te stellen of de doelstelling van 75% wordt behaald. Naar verwachting is dit wel zo. In het Afvalbeheerplan (2015) staat dat de mate van tevredenheid 'over het algemeen hoog is in gemeenten met een vergelijkbaar beleid' en het lage aantal klachten in combinatie met het rapportcijfer uit de klantenmonitor lijkt erop te wijzen op een mate van tevredenheid die ruim voldoende is.

Conclusie: in hoeverre worden service doelstellingen gehaald?

De mate van tevredenheid over de service en kwaliteit wordt in Lelystad niet uitgedrukt in een percentage, waardoor het niet mogelijk is te stellen of de doelstelling van 75% wordt behaald. In het Afvalbeheerplan (2015) staat dat de mate van tevredenheid 'over het algemeen hoog is in gemeenten met een vergelijkbaar beleid' en het lage aantal klachten in combinatie met het hoge rapportcijfer uit de klantenmonitor lijkt erop te wijzen op een mate van tevredenheid die ruim voldoende is.

Kijkend naar de resultaten van omgekeerd inzamelen op de hierboven uiteengezette onderdelen, kan worden geconcludeerd dat ondanks dat niet alle doelen zijn gehaald, grote stappen zijn gezet in het realiseren van de beleidsambities. De hoeveelheid restafval nam tussen 2012 en 2024 met ruim een kwart af (26%) en het scheidingspercentage ligt in Lelystad met 62% boven het landelijk gemiddelde. Van een kostendaling bleek geen sprake, maar de kostenstijging bleef dankzij het omgekeerd inzamelen beperkt en de mate van tevredenheid van inwoners is in Lelystad voldoende tot ruimvoldoende.

Deelvraag 3: Hoe verhouden de ontwikkelingen in Lelystad zich tot de ontwikkelingen die tussen 2012 en nu in vergelijkbare gemeenten plaatsvonden?

De laatste deelvraag gaat over de ontwikkelingen in afvalinzameling in de gemeente Lelystad in vergelijking met andere gemeenten. Er is gekozen om niet het volledige afvalbeleid van andere gemeenten sinds 2012 weer te geven, maar het antwoord op deze vraag in te delen in de twee onderwerpen die van terugkerend belang zijn in het afvalbeleid van gemeenten in Nederland: de vraag of plastic, metaal en drankkartons (PMD) via bron- of nascheiding uit het restafval gehaald moeten worden en het al dan niet invoeren van gedifferentieerde tarieven (Diftar).

Bron- of nascheiding PMD

Een groot verschil in het afvalbeleid is of er op PMD bron- of nascheiding wordt toegepast. Bij bronscheiding wordt PMD door inwoners zelf gescheiden ingeleverd. Bij nascheiding wordt het bij het restafval ingezameld en door de afvalverwerker gescheiden. Er is een brede landelijke trend richting bronscheiding, of omgekeerd inzamelen. In het onderzoeksrapport *Nederland naar Minder Restafval* (2017) staat dat 40% van de gemeenten de transitie naar omgekeerd inzamelen waren begonnen of hadden afgerond. Volgens de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Afval- en Reinigingsdiensten (NVRD) wordt in 2024 PMD in 73,5% van de gemeenten gescheiden opgehaald.

Aan de andere kant maakt een groeiende hoeveelheid gemeenten gebruik van nascheiding (de hoeveelheid gemeenten die alleen nascheiding hanteert steeg van 8% in 2018 naar 14,5% in 2024). De terugdraai naar nascheiding wordt vooral gemaakt in grote gemeenten met een sterk stedelijk karakter, zoals Amsterdam, Rotterdam, Leiden en Utrecht.

Voordelen nascheiding	Nadelen nascheiding
Makkelijk uit te voeren voor gemeente omdat het geen apart inzamelingssysteem voor verpakkingsafval vereist, er geen apart contract met het afvalverwerkingsbedrijf voor PMD moet worden afgesloten en nascheiding ook geschikt is op plekken waar bronscheiding moeilijk is	Nagescheiden PMD is minder schoon en kan minder goed gerecycled worden. Dit komt doordat PMD vervuild wordt door ander afval in de restafvalbak. De belangrijkste oorzaak hiervan is GFT in de restafvalbak. In Lelystad bestaat een derde van het restafval uit GFT, wat de hoeveelheid bruikbare nagescheiden PMD zal verlagen.
Makkelijk uit te voeren voor inwoners	Draagt niet bij aan de bewustwording van inwoners over het belang van afval scheiden

HVC ziet nascheiding van afval niet als volwaardig alternatief. Volgens hen levert bronscheiding de schoonste afvalstromen op, is het relatief goedkoper en leidt het tot het hoogste percentage recycling. Geconcludeerd kan worden dat verschillende soorten afvalscheiding werken voor verschillende soorten woningen. Laagbouw biedt vaak ruimte om een extra minicontainer te plaatsen, wat bronscheiding mogelijk maakt, terwijl in gebieden met veel hoogbouw vaker de voorkeur wordt gegeven aan nascheiding. Lelystad bestaat overwegend uit laagbouw.

Een grote valkuil van bronscheiding is dat afvalstromen vervuild kunnen worden. Dit betekent dat, als restafval bij PMD gegooid wordt, de hele partij PMD niet meer gerecycled kan worden en toch de verbrandingsoven in moet. De cijfers van HVC laten zien dat dit in Lelystad niet het geval is. In het tweede kwartaal van 2024 is slechts 1,5% van het aangeleverde PMD afgekeurd. Bij GFT en etensresten vond helemaal geen afkeur plaats.

De meest vervuilde afvalstroom in Lelystad is textiel. Uit de jaarrapportage van HVC blijkt dat in 2023 werd 12% van de verzamelde textiel afgekeurd. In de eerste helft van 2024 varieert de afkeur van textiel tussen de 9% en 16%. In deze periode vond bij GFT en OPK 0% afkeur plaats en bij PMD maximaal 3%. De afvalstroom textiel is dus relatief vervuild en met de verbetering hiervan kan meer gewonnen worden in vergelijking met de andere afvalstromen. Afkeur van textiel wordt met name veroorzaakt door vervuiling met ander afval. HVC test met alternatieve inzamelmethoden in de hoop dit terug te dringen en stuurt aan op structurele inzet van afvalcoaches die inwoners op een positieve manier kunnen enthousiasmeren hun afval goed te scheiden.

Het afvalverwerkingsbedrijf Saver NV deed in 2023 een onderzoek naar bon- en nascheiding in de Gemeente Roosendaal naar aanleiding van een rijzende vraag of nascheiding beter zou zijn om de doelstelling op restafval te behalen. Ditzelfde onderzoek was in 2020 gedaan, toen was besloten vast te houden aan bronscheiden. De onderzochte periode (2019 – 2022) zag een daling van de hoeveelheid restafval per inwoner per jaar van 143,2kg naar 112,8 kg. Verwacht werd dat overgaan op nascheiding een slechtere kwaliteit PMD op zou leveren. Verder zou een plotselinge overgang van bron- naar nascheiding leiden tot een stijging van de afvalstoffenheffing. Door deze factoren is besloten dat er geen reden is om nu over te gaan op nascheiding. Dit zou een ingrijpende beleidswijziging zijn en er waren niet genoeg redenen om deze te maken.

Diftar

De tweede grote beleidskeuze waar gemeenten voor staan op het gebied van afvalscheiding, is het wel of niet invoeren van Diftar. Landelijk is Diftar in opmars. Het percentage gemeenten dat dit toepast is gestegen van 9,7% in 2000 naar 42% in 2024. Volgens het CPB-rapport 'Diftar in Nederland: Verschillen tussen Oost en West' (2019) wordt Diftar vooral toegepast in het oosten van het land. Dit hangt samen met het soort gemeenten dat daar het meeste voorkomt; weinig stedelijk en vallend onder een middelgroot afvalbedrijf. De stedelijkheid van een gemeente lijkt veel invloed te hebben op de slagingskans van Diftar. In agrarische gemeenten is genoeg ruimte om afval buiten te dumpen om zo betaling uit de weg te gaan, terwijl in sterk stedelijke gebieden minder sociale controle is, waardoor mensen eerder geneigd zijn afval te dumpen. In weinig-stedelijke gemeenten is voldoende sociale controle en niet genoeg ruimte voor dumping, waardoor Diftar hier goed werkt. Lelystad is een matig stedelijke gemeente, wat de invoering van Diftar bemoeilijkt. Er is minder sociale controle dan in weinig stedelijke gemeenten en meer ruimte dan in sterk stedelijke gemeenten, waardoor de kans op dumping groot is.

Voordelen Diftar	Nadelen Diftar
Beter afval scheiden waardoor er minder restafval is	In stedelijke gebieden is er in huis geen ruimte om afval te scheiden en is de communicatie lastiger
Preventie in het aankoopgedrag van burgers door bewustwording	Vervuiling van afvalstromen
Voelt als een eerlijker systeem	Meer dumpingen

Veel gemeenten die Diftar invoeren zien een scherpe daling in de hoeveelheid restafval. In Hengelo, waar in 2012 Diftar werd ingevoerd, daalde de hoeveelheid restafval volgens hun afvalmonitor van 239 kg per inwoner in 2011 naar 169 kg in 2012. De AfvalSpiegel ziet Diftar als een voorwaarde om de VANG-doelstelling van minder dan 100kg restafval per inwoner te halen. Echter, ook bij Diftar is vervuiling van afvalstromen het grootste risico. Zo wordt in Apeldoorn driekwart van het

ingezamelde PMD afgekeurd, omdat het te vervuild is om gerecycled te worden. Hoewel de gemeente minder kilo restafval per inwoner per jaar produceert dan Lelystad (91,4kg in 2022 tegenover 201 kg in Lelystad), wordt een groot deel van het gescheiden PMD dus ook verbrand.

Een extra uitdaging voor Lelystad indien Diftar ingevoerd zou worden, is dat restafval op verschillende manieren wordt ingezameld. Door de enquête in 2018 hebben sommige delen van de stad een extra minicontainer voor de deur gekregen om restafval in te doen, terwijl bewoners van andere delen restafval weggooien in een ondergrondse container. Deze combinatie vergroot de kans op problemen indien Diftar wordt ingevoerd, omdat de wijken met de verschillende manieren van restafval weggooien aan elkaar grenzen. Hierdoor kan restafval makkelijk niet in een ondergrondse container, maar stiekem aan de overkant van de straat in de mini-container van een ander worden gegooid.

In een aantal Diftar-steden is deze inzamelwijze inmiddels weer teruggedraaid. In Arnhem werd op 1 juni 2021, minder dan een jaar na invoering van Diftar op 1 juli 2020, Diftar afgeschaft. Tijdens een referendum stemden 53% van de Arnhemmers tegen Diftar, met als belangrijkste reden de grote hoeveelheid dumpingen bij ondergrondse containers. Een stukje uit de Arnhemse Courant van 29 maart 2021 geeft suggesties over waarom Diftar niet werkte, waaronder het communicatiebeleid (dit was alleen maar positief en liet niet de uitdagingen van inwoners met betrekking tot afval scheiden zien) en het niet goed vooruitkijken naar problemen, waardoor oplossingen te laat kwamen. Een interessant gegeven is dat Apeldoorn in dit stuk genoemd wordt als een voorbeeld van een stedelijke gemeente waar Diftar een succesvol beleid is. Zoals hierboven uitgelegd, wordt echter een groot deel van het PMD afgekeurd, wat afdoet aan het succes op milieugebied. Ook heeft Apeldoorn veel problemen met dumpingen en een aantal inwoners heeft hier zelfs bij de Raad van State over geklaagd. Dit roept de vraag op wat precies onder 'succesvol afvalbeleid' wordt verstaan.

Ook het afvalbeleid van de gemeente Hengelo werd in 2021 beschreven als zijnde 'succesvol' in een onderzoeksrapport van adviesbureau KplusV. Hierbij werd gewezen op de sterke daling van de hoeveelheid restafval per inwoner. Dit daalde van 237 kg in 2010 tot 77 kg in 2020. Dit lijkt een zeer positieve ontwikkeling, maar alleen omdat niets wordt gezegd over de grote problemen met vervuiling van afvalstromen waar Hengelo mee kampt. In 2023 werd 99% van het ingezamelde PMD afgekeurd en verbrand met het restafval.¹¹ Daarnaast komen veel klachten binnen over dumpingen. Hoewel de gemeente dus kwantitatief goede resultaten boekt, wordt dit deels tenietgedaan door de kwalitatieve resultaten. Als het verbande plastic bij het restafval zou worden opgeteld, zouden de cijfers er minder goed uitzien.

Een mogelijke tussenstap in de richting van Diftar is het invoeren van een recyclekeuze. Hierbij kunnen inwoners zelf kiezen of ze een vaste afvalstoffenheffing willen betalen, of een die afhangt van de hoeveelheid restafval die ze inleveren. Hierdoor kunnen inwoners die goed afval willen scheiden beloond worden, maar degenen die hier geen interesse in hebben, worden niet gedwongen.

Conclusie: Lelystad ten opzichte van andere gemeenten

In de periode waarop dit onderzoek betrekking heeft speelde op landelijk niveau twee grote thema's of trends op het gebied van afvalinzameling en -verwerking; de vraag of PMD via bron- of nascheiding moet worden ingezameld en het al dan niet invoeren van gedifferentieerde tarieven

¹¹ Twente Milieu, 'Jaarrapportage Gemeente Hengelo' (2023).

(Diftar). De transitie richting omgekeerd inzamelen in Lelystad past goed binnen een duidelijk zichtbare landelijke trend, waarbij steeds meer Nederlandse gemeenten deze overstap maken. Hiertegenover staat dat in sterk stedelijke gemeenten weer meer wordt nagescheiden. Dit gaat echter om een veel kleiner aantal gemeenten.

De tweede trend is de invoer van Diftar, die landelijk in opmars is. Deze manier van afvalinzameling is voor veel gemeenten dé oplossing voor het halen van de gestelde doelen. Lelystad lijkt echter niet de meest geschikte gemeente voor dit beleid. Ten eerste omdat in Lelystad als matig stedelijke gemeente minder sociale controle is dan in weinig stedelijke gemeenten, maar wel veel ruimte is, wat de kans op dumpingen vergroot. Het risico op meer dumpingen wordt nog groter omdat restafval in Lelystad op twee manieren wordt weggegooid. Om betaling te ontwijken, is het gemakkelijk afval in de mini-container van een ander te gooien. Ten slotte blijkt dat hoeveel in Diftar-gemeenten de hoeveelheid restafval vaak sterk daalt, ook vaak meer afval wordt verbrand doordat de kwaliteit van het ingezamelde afval slecht is. In Lelystad is de kwaliteit van de afvalstromen erg goed, waardoor de introductie van Diftar hier een te groot risico zou zijn.

5. Conclusie

Met dit 213a-onderzoek is onderzocht hoe doeltreffend het proces van omgekeerd inzamelen van de gemeente Lelystad is. Onderzocht werd in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en wat het effect van de nieuwe inzamelwijze was op de inzameling en verwerking van afvalstromen in Lelystad, afgezet tegen landelijke ontwikkelingen.

Omgekeerd inzamelen werd in Lelystad gezien als de trendbreuk die nodig was om een positieve verandering teweeg te brengen in het scheidingspercentage en de verwachtingen waren hoog. Met de introductie van het nieuwe inzamelen zijn grote stappen gezet richting een meer circulaire economie. Afval wordt steeds meer beschouwd als een waardevolle grondstof in plaats van een ongewenst bijproduct. Niet alle doelen gesteld aan de start van de introductie van de nieuwe inzamelwijze zijn behaald. Als enkel naar de doelen en de resultaten wordt gekeken, kan worden gesteld dat de beleidsverandering enkel succesvol was op het gebied van de service, maar dit beeld verdient sterke nuance.

De VANG-doelstelling van 100 kg restafval per inwoner wordt in Lelystad niet gehaald, maar de hoeveelheid restafval is sterk gedaald (van 261 kg in 2012 tot 192 in 2023, een daling van 26%). Het invoeren van het nieuwe inzamelen in de rest van de stad zal verder bijdragen aan deze daling. Op dit punt is het belangrijk te vermelden dat de kwaliteit van het ingezamelde gescheiden afval in Lelystad erg goed is. Er is bijna geen sprake van afkeur. De hoeveelheid restafval per inwoner zegt ook niet alles. Zo bleek uit dit onderzoek dat soms sprake lijkt van een succesvol afvalbeleid doordat de hoeveelheid restafval daalt, maar wel bijna al het PMD wordt verbrand doordat de kwaliteit van deze afvalstroom zo slecht is. Ook de VANG-doelstelling dat 75% van het afval gescheiden moet worden, wordt in Lelystad niet gehaald. Toch ligt Lelystad met 62% boven het landelijk gemiddelde van 60% en ook hier zal het verder doorvoeren van de nieuwe inzamelwijze tot verbetering leiden.

Omgekeerd inzamelen leidde in Lelystad ook niet tot een daling van de kosten. De kosten voor afvalverwerking stegen, wat inwoners hebben gemerkt door een stijging van de afvalstoffenheffing. Toch kan worden gesteld dat de kostenstijging beperkt is door het nieuwe inzamelen. Was omgekeerd inzamelen niet ingevoerd, dan zou de gemeente minder geld verdienen aan PMD en meer moeten betalen voor de verbranding van restafval. Dit maakt dat de investering zich uiteindelijk zal terugverdienen.

6. Aanbevelingen

In deze deelvraag worden aanbevelingen gedaan n.a.v. de bevindingen van het onderzoek. Bij het opstellen van de aanbevelingen is uitgegaan van de niet behaalde doelstellingen en gekeken naar maatregelen die hier een significante positieve impact op zullen hebben.

Constatering/ onderdeel	Aanbeveling	Uit te voeren door	Looptijd: start en gereed
De VANG-doelstelling wordt nog niet gehaald. Per inwoner wordt nog te veel afval gemaakt.	Zet in op afvalpreventie Ga samen met inwoners op zoek naar manieren om afval te voorkomen en hergebruik te bevorderen (dit kan onder andere door stimulatie van delen en lenen). Maak afvalpreventie tot een belangrijk onderdeel van het nieuwe afvalstoffenbeleid (Grondstoffenbeleid). Inspiratie voor hoe dit kan worden aangepakt kan worden gehaald uit de Menukaart afvalpreventie VANG Huishoudelijk Afval.	Asset Manager Afval	Keuzenota en herijkt Grondstoffenbeleid Q1 - Q2 2025
Afval wordt in Lelystad nog niet goed genoeg gescheiden. Slechts een kwart van het restafval is echt restafval. De rest is grondstof.	Onderzoek in hoeverre een recyclekeuze een werkbare optie is voor Lelystad. De recyclekeuze-aanpak lijkt op Diftar, maar is het niet. Er wordt een keuze geboden aan inwoners die goed willen scheiden. In hoeverre is dit mogelijk in Lelystad en zou dit positief bijdragen aan zorgen voor minder restafval?	Asset Manager Afval	Zal deel uitmaken van de keuzenota aan de raad
	Zet in op communicatie/educatie. Wat mag in welke bak? Belangrijke onderwerpen hierbij zijn: GFTE dat bij het restafval terecht komt en het idee dat 'alles toch op één grote hoop belandt'.	Asset Manager Afval en Afdeling Communicatie	Zal deel uitmaken van de keuzenota aan de raad
De kwaliteit van afvalstromen is voor het grootste deel goed.	Blijf erop toezien dat de afkeur van afvalstromen zo laag mogelijk blijft De kwaliteit wordt door HVC gemonitord en bij afwijkingen op de diverse routes wordt dit gecommuniceerd richting de gemeente, zodat interventie plaats kan vinden in de vorm van o.a. voorlichting of handhaving. Structurele afvalcoaching kan bijdragen aan het behouden en/of zelfs verbeteren van de kwaliteit doordat inwoners op een positieve manier worden geënthousiasmeerd over het goed scheiden van afval.	Asset Manager Afval	Zal deel uitmaken van de keuzenota aan de raad
De meest vervuilde afvalstroom in Lelystad is textiel.	Onderzoek de mogelijkheden om de kwaliteit van de afvalstroom textiel te verbeteren. In de eerste helft van 2024 varieert de afkeur van textiel tussen de 9% en 16%. In deze periode vond bij	Asset Manager Afval	Zal deel uitmaken van de keuzenota aan de raad

	GFT en OPK 0% afkeur plaats, en bij PMD maximaal 3%. De afvalstroom textiel is dus relatief vervuld en met de verbetering hiervan kan meer gewonnen worden in vergelijking met de andere afvalstromen.		
--	--	--	--

7. Opvolging

De aanbevelingen die aan de hand van dit onderzoek zijn gedaan worden meegenomen in de keuzenota die in Q1 van 2025 aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van de gemaakte keuzes wordt het huidige afvalbeleid herijkt tot het nieuwe 'Grondstoffenbeleid'.

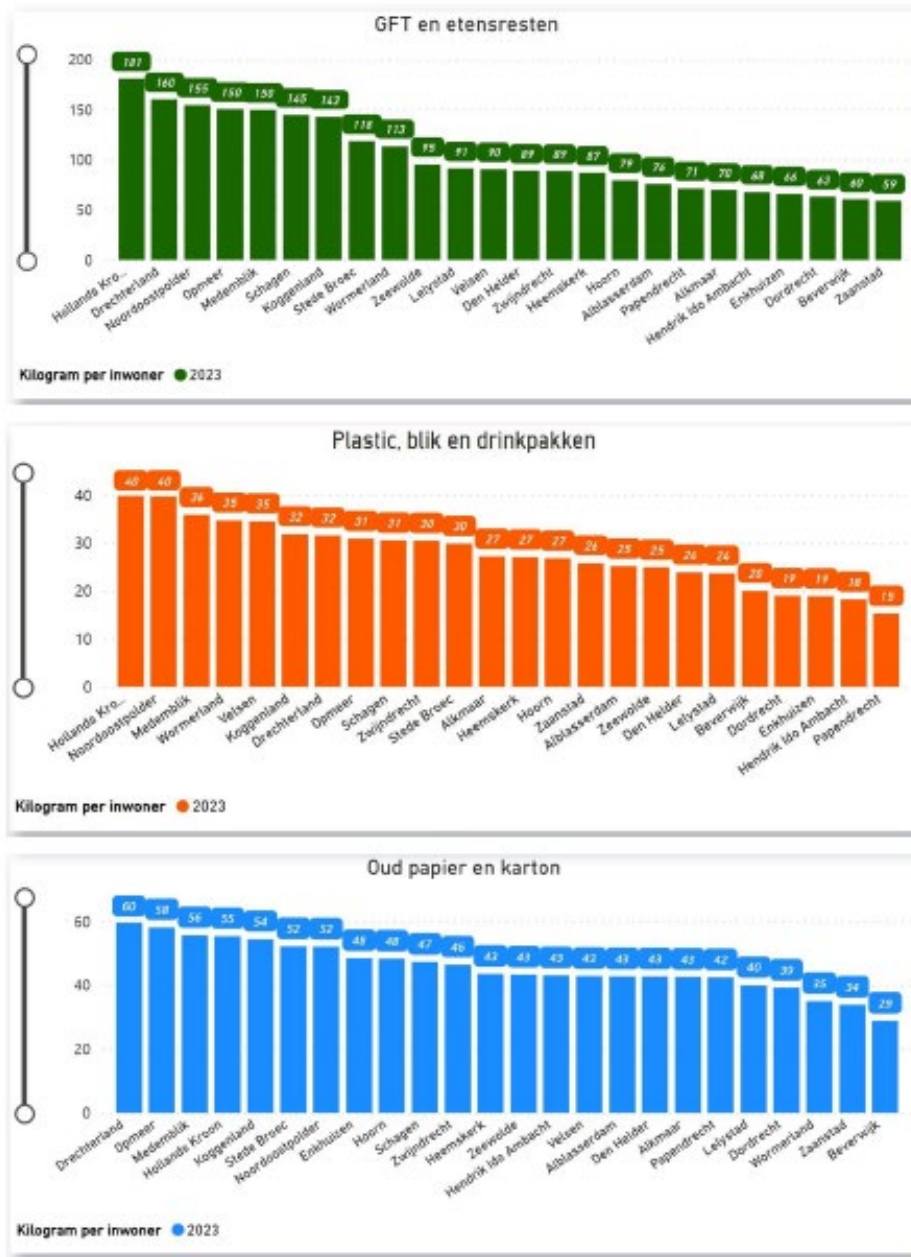
Bijlagen

1. Aandachtspunten Keuzenotitie aanbesteding HVC (2021)

Breedte van het producten- en dienstenpakket	Binnen het facultatieve deel van de afvalinzameling biedt HVC een breed producten- en dienstenpakket aan de gemeenten aan. Dit betreft naast de logistieke dienstverlening onder meer: klantenservice, communicatie, administratie van afvalhoeveelheden, beleidsondersteuning, beheer en onderhoud van de inzamelvoorzieningen, ondersteuning bij beleidswijziging, schrijven van grondstoffenbeleidsplannen, inrichting van milieustraten en afvalcoaches. Er zijn keuzes te maken in de breedte van diensten die gemeenten willen afnemen. De gemeente Lelystad maakt momenteel in brede zin gebruik van de producten en diensten van HVC, met de beleidsfunctie als belangrijke uitzondering en de communicatiefunctie. Deze functies worden zijn door de gemeenten niet volledig ondergebracht bij HVC omdat er eigen capaciteit voor beschikbaar is.
Beleidsondersteuning, kennis en advies	De gemeente Lelystad heeft eigen beleids capaciteit voor de ontwikkeling van het gemeentelijke beleid en uitvoeren van de maatregelen uit de beleidsplannen. Binnen de huidige en de nieuwe DVO zijn afspraken over gevraagd en ongevraagd beleidsadvies vanuit HVC opgenomen. Volgens HVC is dit geen keuzemogelijkheid, omdat het volledig geïntegreerd is in de dienstverlening en dus centraal georganiseerd. Feitelijk is er dus sprake van beleids capaciteit bij de gemeente en bij HVC. Deels is dit noodzakelijk omdat het altijd een samenwerking betreft, maar dit kan ook overcapaciteit betekenen.
Governance	De aandeelhoudende overheden oefenen gezamenlijk de zeggenschap uit over HVC. Omdat gemeenten voornamelijk verbonden zijn als aandeelhouders van HVC voor de hoofdactiviteiten restafvalverwerking, warmtenetten, duurzame energieopwekking en aardwarmte, is bestuurlijk invloed en zeggenschap voornamelijk daarop gericht. De activiteiten rondom inzameling zijn facultatief voor aandeelhoudende gemeenten, en worden via een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie ingevuld. Gemeentelijke sturing op de dienstverlening gebeurt via de overlegstructuur zoals vastgesteld in de DVO. Er is in de huidige governance van HVC dus geen plek opgenomen voor een gezamenlijk (bestuurlijk of ambtelijk) opdrachtgeversplatform voor specifiek de inzameling.
Functioneren en presteren	Uit de zero-based vergelijking van de tarieven van HVC wordt geconcludeerd dat het niet geheel transparant is wat precies aan kosten wordt gerekend. Binnen deze aanbidding lijkt hierdoor ruimte te zijn voor onderhandeling over de tarieven. Terwijl vanuit HVC wordt aangegeven dat dit net zo is. HVC geeft aan dat verschillen in kosten tussen gemeentes ontstaan door verschillen in keuzes in bijvoorbeeld serviceniveau of behaalde resultaten. Er worden dus in principe voor uniforme diensten uniforme tarieven in rekening worden gebracht, maar omdat de gemeente alleen inzichtelijk krijgt wat haar eigen tarieven per productblad zijn, is de precieze opbouw van de tarieven voor de gemeenten niet transparant.
Flexibiliteit bij aanpassen dienstverlening	Binnen de DVO zijn de reguliere afspraken vastgelegd tussen de gemeente en HVC. Het aanpassen van de afspraken is relatief eenvoudig, waarbij HVC een voorstel voorlegt aan de gemeente, en door middel van ondertekening door de opdrachtgever, de dienstverlening wijzigt.
Continuïteit	De lange termijn continuïteit is geborgd doordat de afvalinzameling onderdeel is van de bredere holding HVC.
Innovatief vermogen	HVC heeft een innovatieplatform van waaruit ontwikkelingen gewenst door de gemeenten kunnen worden geïnitieerd, maar dit platform (vanwege de aard van deelname van de meerderheid van de aandeelhouders) richt zich voornamelijk op innovaties met betrekking tot de hoofdactiviteiten: restafvalverwerking, warmtenetten, duurzame energieopwekking en aardwarmte.

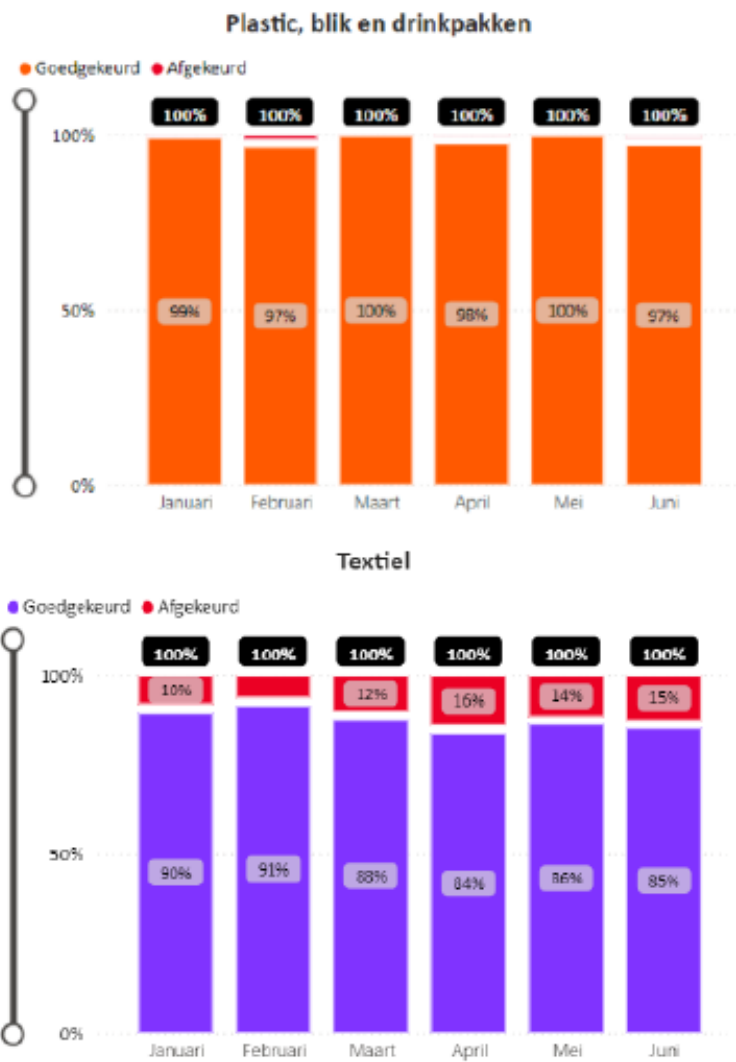
Regionale oriëntatie en samenwerking	In de huidige inrichting werken de gemeenten vooral samen met HVC, maar niet met elkaar.
---	--

2. Inzamelresultaten Lelystad in Vergelijking met andere Gemeenten (2023)

3. Kwaliteit Afvalstromen Gemeente Lelystad (Q2 2024)

INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer:

Portefeuillehouder: S. Kruis
Portefeuille: Beheer openbare ruimte
Programma:
Taakveld: 0.1 Bestuur

Datum:

Onderwerp: Onderzoek ex art 213a: Omgekeerd inzamelen 2024

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:

Het 213a-onderzoek naar de doeltreffendheid van het proces van omgekeerd inzamelen uit het onderzoeksrapport 'Rapportage Artikel 213a-onderzoek Omgekeerd inzamelen 2024'. De vraagstelling was in hoeverre de beleidsdoelstellingen van de gemeente op het gebied van milieu, kosten en service tot nu toe behaald zijn. Uit de conclusies volgen enkele aanbevelingen.

INLEIDING

In 2018 is Lelystad overgegaan op het omgekeerd inzamelen van afval, waarbij Plastic, Metaal en Drankkartons (PMD) aan huis wordt opgehaald en maatwerk op wijkniveau wordt geboden voor de inzameling van restafval. Nog niet in heel Lelystad wordt volgens deze nieuwe manier ingezameld. De implementatie van het nieuwe inzamelen gebeurde in fases en door omstandigheden liep de invoering in een deel van de stad vertraging op. Onlangs zijn de laatste ondergrondse containers geplaatst, waarmee nu in de hele stad volgens de nieuwe inzamelwijze wordt gewerkt.

Ondanks dat een deel van de stad pas net begonnen is met het nieuwe inzamelen, is behoefte aan inzicht in de doeltreffendheid van de nieuwe inzamelwijze tot nu toe. Gezien de landelijke ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffen en afvalstromen en de wijzigingen in het in- en verzamelen van afval in Lelystad in de afgelopen jaren is het zinvol te bekijken wat de effecten hiervan zijn geweest. De raad heeft daarom dit proces geselecteerd als een van de onderzoeksonderwerpen voor een 213a-onderzoek. Onderzocht is in hoeverre de gestelde doelen tot nu toe zijn behaald en wat tot dusver het effect van de nieuwe inzamelwijze is op de inzameling en verwerking van afvalstromen in Lelystad, afgezet tegen landelijke ontwikkelingen.

KERNBOODSCHAP

Met de invoering van het nieuwe inzamelen zijn grote stappen gezet richting een meer circulaire economie. Afval wordt steeds meer beschouwd als een waardevolle grondstof in plaats van een ongewenst bijproduct. Hoewel niet alle doelen die aan het begin van de introductie van de nieuwe inzamelwijze zijn gesteld zijn behaald, worden op het gebied van afvalinzameling- en verwerking goede resultaten geboekt.

Het is belangrijk te benadrukken dat het meten van succes enkel aan de hand van de hoeveelheid restafval per persoon niet het volledige verhaal vertelt. Ondanks dat de milieudoelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar niet is gehaald, nam in Lelystad de hoeveelheid restafval sinds de introductie van omgekeerd inzamelen sterk af.¹ Het scheidingspercentage is nu 62%, wat weliswaar onder de doelstelling van 75% ligt, maar boven het landelijk gemiddelde van 60%.

Bovendien is de kwaliteit van het ingezamelde afval in Lelystad erg goed, waardoor het kan worden hergebruikt. Uit dit onderzoek bleek dat bij zowel nascheiding als bij de invoering van 'Diftar' (betekent: gedifferentieerde tarieven. Diftar houdt in dat de hoogte van de afvalstoffenheffing afhangt van de hoeveelheid restafval die wordt aangeboden) het risico op vervuiling van de afvalstromen groot is. In theorie lijkt Lelystad het hierdoor slechter te doen dan in de praktijk het geval is. Ter illustratie: het afvalbeleid van de gemeente Hengelo lijkt succesvol doordat de hoeveelheid restafval per inwoner door de invoering van Diftar tussen 2010 en 2020 daalde van 237 kg tot 77 kg. De kwaliteit van het ingezamelde PMD was in 2023 echter zo slecht dat 99% van het ingezamelde PMD werd afgekeurd en samen met het restafval werd verbrand.

Ten slotte moet worden gesteld dat hoewel omgekeerd inzamelen in Lelystad niet tot een gewenste daling van de kosten leidde, de kostenstijging die plaatsvond dankzij de nieuwe inzamelwijze beperkt is gebleven. Was omgekeerd inzamelen niet ingevoerd, dan zou de vergoeding voor goedgekeurd PMD lager zijn en zou de gemeente meer moeten betalen voor de verbranding van restafval. De verwachting is dat de investering zich zal terugverdienen. Dit uit zich alleen niet in de gehoopte kostendaling, maar in een minder harde stijging van de kosten.

De aanbevelingen die op basis van dit 213a onderzoek worden gedaan zijn:

1. Afvalpreventie een belangrijk onderdeel te maken van het nieuwe afvalstoffenbeleid (Grondstoffenbeleid);
2. Te onderzoeken in hoeverre een zogeheten 'recycle-keuze'² een werkbare optie is voor Lelystad;
3. In te zetten op communicatie en educatie rondom afvalscheiding;
4. Erop te blijven toezien dat de afkeur van afvalstromen zo laag mogelijk blijft;
5. De mogelijkheden om de kwaliteit van de afvalstroom textiel te verbeteren te onderzoeken.³

Deze aanbevelingen worden meegenomen in de keuzenota die in Q1 van 2025 aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van de gemaakte keuzes wordt het huidige afvalbeleid herijkt tot het nieuwe 'Grondstoffenbeleid'.

VERVOLG

De aanbevelingen die aan de hand van dit onderzoek gedaan zijn worden meegenomen in de keuzenota die in Q1 van 2025 aan de raad zal worden aangeboden. Aan de hand van de gemaakte keuzes wordt het huidige afvalbeleid herijkt tot het nieuwe 'Grondstoffenbeleid'.

Bijlagen

1. Rapportage Artikel 213a-onderzoek Omgekeerd inzamelen 2024.

¹ De invloed van het nieuwe inzamelen is duidelijk te zien in de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval. De afname is in een stroomversnelling terecht gekomen nadat dit in 2018 werd ingevoerd. In de periode van 2012 tot 2017 nam het restafval af met 5%. Tussen 2018 en 2023 met 16%.

² Recycle-keuze is een nieuwe optie tussen de huidige situatie en Diftar in. Keuzevrijheid staat hierbij centraal. Bewoners kiezen zelf welk service-, en prijsniveau het beste aansluit op hun persoonlijke situatie.

³ In Lelystad is textiel de meest vervuilde afvalstroom. In de eerste helft van 2024 varieert de afkeur van textiel tussen de 9% en 16%. In deze periode vond bij GFT en OPK 0% afkeur plaats, en bij PMD maximaal 3%. De afvalstroom textiel is dus relatief vervuild en met de verbetering hiervan kan meer gewonnen worden in vergelijking met de andere afvalstromen.

Bijlage 2: Subsidieoverzicht

Op 21-07-2016 is de nieuwe "Algemene subsidieverordening gemeente Lelystad" inwerking getreden. Met deze verordening worden de subsidies veelal verstrekt via subsidieregelingen, dan wel als begrotings- of incidentele subsidie. De hoogte van de aangevraagde subsidie is nu bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten nu aan bij de verantwoordingseisen die op basis van het bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot € 5.000
- Subsidies van € 5.000 tot € 100.000
- Subsidies van € 100.000 of meer

Verleende subsidie's 2024 per verantwoordingscategorie	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Subsidies tot 5000,-	98	374.158
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	122	3.862.206
Subsidies vanaf 100.000,-	58	36.425.941
Totaal	278	40.662.305

Daarnaast is in deze bijlage een specificatie opgenomen van de verleende subsidies 2024. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

- De 1^e lijst geeft de verleende subsidies per taakveld weer.
- De 2^e lijst geeft de verleende subsidies per instelling per subsidieregeling weer.
- De 3^e lijst geeft het verleende totale subsidiebedrag per instelling weer.

Controle en verantwoording direct vastgestelde subsidies

Subsidies tot € 5.000 kunnen conform de Algemene Subsidieverordening Lelystad (ASVL) direct vastgesteld worden, waarbij er op basis van steekproeven wordt gecontroleerd in hoeverre de besteding voldoet aan de voorwaarden. Mocht blijken dat de middelen niet conform de voorwaarden van de onderhavige subsidieregelingen zijn ingezet wordt overgegaan tot (gedeeltelijke of volledige) terugvordering. Over subsidies boven de €5.000 wordt altijd verantwoording afgelegd door de ontvanger. Deze handelswijze voor subsidies tot €5.000 is conform het advies van de VNG, waarbij het werkproces van de gemeente op een doelmatige manier wordt vormgegeven. De steekproeven richten zich op de getrouwheid van de financiële verantwoording en de rechtmatigheid van de besteding. Minimaal 20% van deze direct vastgestelde beschikte subsidies tot €5.000 worden betrokken in de steekproef en de wijze van controle vindt jaarlijks plaats op basis van jaar T-1. Dit betekent dat in 2024 de direct vastgestelde subsidies over het jaar 2023 geselecteerd zijn voor een steekproefcontrole. Van de dossiers tot >€ 5.000 (27 stuks) zijn in totaal 6 dossiers op basis van a-selectie steekproef gecontroleerd conform onderstaand overzicht.

Overzicht gecontroleerde verantwoordingen 2023

Subsidieregeling	Naam stichting	Dossiernummer	Beschikt Bedrag	Vastgesteld Bedrag	Controle afgerond	Bevinding ja/nee	Toelichting bevinding
Amateurkunst	Theatergroep Droog!	2023/00022	4.800,00	4.800,00	ja	nee	nvt
Amateurkunst	Harmonieorkest Lelystad	2023/00041	4.350,00	4.350,00	ja	nee	nvt
Breedtesport	Schaatstrainingsgroep Lelystad	2023/00072	2.500,00	2.500,00	ja	nee	nvt
Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	Scouting Ascanen Lelystad	2023/00089	3.600,00	3.600,00	ja	nee	nvt
Watersport	Watersportvereniging Lelystad- Haven	2023/00183	4.000,00	4.000,00	ja	nee	nvt
Sportevenementen	Sportbedrijf Lelystad	2023/00236	3.000,00	3.000,00	ja	nee	nvt
Totaal			22.250,00	22.250,00			

Op basis van de steekproefcontrole van deze dossiers en aangeleverde facturen en betaalbewijzen zijn er geen specifieke bevindingen geconstateerd.

Verleende subsidies per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting / preventie en LHBTI beleid	35.409
	GGD Flevoland	Nazorg ex-gedetineerden jeugd	47.899
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	47.882
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	11.218
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	11.484
	Stichting Welzijn Lelystad	reguliere activiteiten	131.561
	William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdre	PMG subsidie 2023-2026 (preventie met gezag)	350.000
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			635.453
2.1 Verkeer en vervoer	Veilig Verkeer Lelystad	diverse activiteiten	22.897
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			22.897
3.1 Economische ontwikkeling	Stichting Het belevenissenbos Lelystad	Het Verhaal van Flevoland	6.000
	Stichting De Lelystadse boer	boederijbezoek	46.000
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			52.000
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZ-laserpoort 2023	141.650
	Ondernemersvereniging LelyStadsHart	Evenementen en communicatie	46.147
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			187.797
3.4 Economische promotie	Atletiekvereniging Spirit	SchoolsOutRun 2024	498
	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART festival 2024	30.000
	Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	Nationale oldtimerdag 16-06-2024	22.750
	Stichting Lola	van talententafel tot podium	60.000
	Stichting Lelypas	Ontwikkeling Lelypas/Amendement A03-A05	95.000
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Koningsdag activiteiten	6.050
		Bevrijdingsfestival 2024	10.000
		Sinterklaasintocht 2024	7.500
		Lichtjesparade 2024	8.361
		Lichtjesparade 2024	21.500
	Stichting Lelystad Partners	Lichtjesparade 2024	21.500
Totaal 3.4 Economische promotie			261.659
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Avonturiers Lelystad	VVE programma Uk en Puk	29.953
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	Voor- en vroegschoolse educatie	344.500
		VVE voor niet-kernscholen	19.200
		ON3/OKB 2024	187.750
		SPUK Lelystad Oost	207.000
		Impulsregisseur Scala 2024 (vanuit NPO middelen)	125.000
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie	2.322.143
	GO! Kinderopvang	VVE (toeleiding) 2024	45.789
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Beroepsoriëntatie en sociale vaardigheden voor jongeren tuss	37.944
	JINC Flevoland	Lelytalent	230.000
	ROC Flevoland	Boekstartcoach	24.469
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	de Bibliotheek op school	21.040
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Ondersteuning taalonderwijs Laetare	116.000
		't Schrijverke	115.332
		Begeleiding ondersteuningsvragen school, ouders, leerlingen	241.597
		Taalondersteuning NT2-kleuters	58.000
		SPUK "Jonge kind, Lijn 4"	29.773
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	Het begeleiden van in hun ontwikkeling bedreigde peuters	161.117
	Stichting Prokino Kinderopvang	Peuteropvang en VVE	87.559
	Stichting School	Gelijke kansen beleid	1.138.538
		ONT 2024	712.337
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs L	Combinatie functies 2024	109.716
		ODR-Leerroute Maatwerkklassen	240.000
		NPO: Versteven van verzuimaanpak	75.000
		NPO- Rebound de wissel	80.000
		VVE peutercollege 2024	309.982
	Kindercentrum Fitte Kanjers	schoolontwikkeling	120.000
	Stichting NOOR	Taalondersteuning NT2 kleuters 2024	12.180
	Florion	boederijbezoek	5.000
	Stichting De Lelystadse boer	NPO middelen (executieve vaardigheden in het onderwijs/ van	156.147
	Intraverte Tri-Plus B.V.		
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			7.363.067

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.1 Sportbeleid en activering	Atletiekvereniging Spirit	trainers	2.305
		School'sOut Run	1.825
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	aanschaf discuskooi	8.020
		Cultuurcouch 2024	21.754
	Flevostar	Sportbeoefening voor hart en vaatpatienten	700
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	deskundig technische leiding sport	10.500
		aanleg 4 padelbanen incl. overkapping	10.000
	Mixed Hockeyclub Lelystad	Lelystad Open 2024	3.000
		deskundig technische leiding sport	7.171
	S.V. Batavia '90	deskundig technische leiding sport	10.000
	Schaatstrainingsgroep Lelystad	deskundig technische leiding sport	1.246
		sportverkiezingen 2024	12.405
	Sportbedrijf Lelystad	Beweegmaatjesproject	4.000
		Straatvoetbalevent	3.000
		BRC regeling inzet 5fte sportvisie 1-1-2024 tm 31-10-11-2024	180.000
		MudRun 2024	3.000
		Project buiten bewegen	3.573
		Project street league Lelystad	4.000
		NSW sportfestival voortgezet onderwijs	4.000
		NSW sportfestival basisonderwijs	3.438
		Own the Spot Lelystad 2024	3.000
		bijdrage incidentele extra inzet	140.000
	Stichting Buurtcentrum De Brink	Jaarlijkse activiteiten	19.100
	Stichting School	combinatiefuncties	92.527
	Tennisvereniging Poseidon	trainers RG sports	3.293
	Voetbalvereniging Unicum	deskundig technische leiding sport	10.000
	Watersportverbond	Optimist on Tour	4.000
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Brede regeling combinatiefuncties kernscholen 2024	27.865
	Volleybalvereniging Volta	deskundig technische leiding sport	2.320
	Indoor Tennisvereniging Lelystad	deskundig technische leiding sport	10.000
		Oldstars	1.143
	Watersportvereniging Lelystad	Flevoland Regatta 2024	4.000
	Basketbalvereniging Flevomusketiers	Het Oliebollentoernooi	525
	Gymnastiekvereniging Lelystad	deskundig technische leiding sport	10.000
		Jaarlijkse subsidie	215.044
	NV Sportbedrijf Lelystad	Uitvoering Sport- en Vitaliteitsakkoord Lelystad 2024	40.000
		BRC regeling_Inzet 5fte Sportvisie 1-11-2024 tm 31-12-2025	180.000
	Toerclub Flevoland	Omloop Flevoland en Strade Bianche	1.850
		Avondfietsvierdaagse	1.575
	AKV Exakwa	Scholieren korfbal tourmooi (SKT) Lelystad	2.000
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			1.062.179
5.2 Sportaccommodaties	Sportbedrijf Lelystad	SPUK-subsidie 2024	884.511
	NV Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	4.708.444
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			5.592.955

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend		
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Exploitatie stichting de Kubus	1.704.405		
		Intendant Amateurkunst	59.593		
		Huiskamerfestival 2024	4.250		
		(in samenwerking met Striktly Live) voor The Cube 2024	100.000		
		(in samenwerking met MBO Lelystad) Taalfestival-The Cube	100.000		
		Activiteiten/projecten 1e halfjaar	10.000		
		Activiteiten/projecten 2e halfjaar 2024	5.435		
		Concert Equinox	1.800		
		jubiläumconcert 2024	4.000		
		Natuurkunstpark 2024	20.000		
		Exploitatie Agora Theater - Podiumkunsten	1.238.032		
		noodzakelijke investeringen	50.000		
		Ondersteuning activiteiten Agora	75.000		
		Tour of Art Flevoland 2024	11.870		
		Filmtheater Lelystad	5.000		
		filmquiz	2.000		
		Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	3.000		
		incidentele financiële bijdrage tbv exploitatie	10.000		
		Stimuleren van belangstelling voor beeldende kunst	13.700		
		Festivaldag NFFS	10.000		
		Uitgast, een palet van park en klank	12.000		
		50 Mijls Dual Handed ONK	4.000		
		De Nationale Stadsdichtersdag 2024	6.200		
		LelySTART festival 2024	39.518		
		Iktoon 2024	7.250		
		Kunstbende Flevoland 2024	6.000		
		Ondersteuning voor noodzakelijke vervangingsinvestering	50.000		
		Ondersteuning voor onontkoombare kostenstijging	75.000		
		muziektheaterspektakel HEMEL(s)	3.907		
		Ondersteuning voor onontkoombare kostenstijging	6.246		
		4 mei Herdenken en 5 mei viering	12.399		
		De Ring van Brockes Bach	5.500		
		Het Grachtenfestival 2024	15.000		
		Jolpop 2024	20.000		
		Ondersteuning lokale culturele organisaties	10.548		
		Poppodium	408.886		
		Throw your own Party	47.500		
		het geprognostiseerde tekort over 2024 en aanvulling financiële	56.670		
		(in samenwerking met de bibliotheek en Corneel) voor Talent v	100.000		
		cultuur	4.500		
		Festirol 2024 (Motiemarkt 2024)	7.156		
		Bevrijdingsfestival 2024	20.000		
		Kerst vier je samen / Kerst...mi(k)s	10.000		
		COV Stella Maris zingt Matheus Passion	8.500		
		55 jaar Stella Maris	3.000		
		Studiedag ihkv deskundigheidsbevordering	634		
		aanschaf 8 professionele lampen	3.016		
		Uitvoeringen 1ste helft 2024	2.500		
		het verzorgen van informatieve radio uitzendingen	39.054		
		Journalistieke professionalisering	50.000		
		BModesto SeaBottom Festival 2024	5.000		
		In rap en roer	16.200		
		Openluchtexpositie Swifterkamp	10.000		
		Musicalworkshops voor Jong Lelystad	5.000		
		Sport Fun dagen 2024	5.000		
		Zilver op Water editie 2024	23.963		
		Jongerenactiviteiten Zilver op Water	4.000		
		Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			4.532.232
		5.6 Media	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Bibliotheekactiviteiten	2.585.233
				Huis voor Taal Lelystad	71.257
IDO	81.408				
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	Sunsation 2024		16.000		
Totaal 5.6 Media			2.753.898		

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting / preventie en LHBTI beleid	126.111
	Buurtvereniging Het Palet	Sociaal cultureel werk	14.000
	GGD Flevoland	Plusproducten JGZ 2024	670.674
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronthe	Steun bij Rouw en Verlies	1.693
		Home start	72.674
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Basispakket JGZ/ uniform deel en maatwerkactiviteiten	214.333
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten Dukdalf 2024	75.000
		Activiteiten IDO	290.491
	MDF	schudhulpverlening, preventie en sociaal werk	2.651.934
		Robuuste Rechtsbijstand 2024-2028	618.730
	NVZ de Zonnebloem	vrijwilligerswerk 2024	5.000
	OSOL	diverse activiteiten	7.004
		dag van de oudere 2024	2.496
	Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	Activiteiten OVBL 2024	2.350
	Repaircafe Lelystad	Vrijwilligerswerk	2.500
	Schaatstraininggroep Lelystad	Schaatsen	2.000
	Scouting Ascanen Lelystad	Scouting activiteiten	4.500
	Scouting Bramzijger Lelystad	Scoutingactiviteiten	7.294
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	Scoutingactiviteiten	5.000
	Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal 2025	64.400
	St. Schateiland Waterwijk	activiteiten van de stichting	8.000
	Stichting Buurtcentrum De Joon	Activiteiten buurtcentrum	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	In stand houden en ontwikkelen van twee kinderboerderijen	10.000
	Stichting Het belevissenbos Lelystad	Beheer Het Belevissenbos	8.000
	Stichting Inloophuis Passie	Exploitatie en PR	8.000
		kompassieloop 2024	2.500
	Stichting Jediah	Vrijwilligerswerk	4.090
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en be	18.656
	Stichting MFA de Windhoek	Sociaal cultureel werk	12.887
	Stichting Van Harte	Buurtrestaurants t.b.v. eenzaamheidsbestrijding	21.057
	Stichting Welzijn Lelystad	reguliere activiteiten	3.334.881
		Vluchtelingenwerk	213.800
		SPUK DOS (Domeinoverstijgend Samenwerken)	182.000
		SPUK Kansrijke wijk - Integratie middelen	144.968
	Vereniging Humanitas	Humanitas ontmoeting	50.000
		Thuisadministratie	73.898
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs L	Versterken van de basisondersteuning in en rondom het voortg	154.192
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronthe	versterken vd basis op basisscholen in Lelystad	400.000
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Activiteiten 2024	8.000
		Winter Wonder Brunch 2024	3.647
	Scouting John F. Kennedy	Scoutingactiviteiten	5.000
	Stichting 4 Fusion	Vrijwilligerswerk	8.000
	KNRM Lelystad	organisatie nationale historische reddingbootdag 16 juni	4.000
	Stichting Bultparkcomité	Vrijwilligerswerk	2.618
		Bultpark buitendag	3.147
	MEE Samen	Sociale wijkteams, Jeugd en LISA	35.110
	UTOpodium/stichting Piet van Rees	Sociaal, cultureel en maatschappelijke activiteiten	8.000
	Stichting Veteranen Lelystad	Nuldeijnsondersteuning, Bestrijding/voorkomen eenzaamheid	4.950
	Subsidie Juridische en psychosociale	Slachtofferhulp NL	19.075
	Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	Zomeractiviteiten voor senioren 2024	2.300
	Rotary Lelystad	het realiseren van een kerstproject voor het bestrijden van arm	4.250
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			9.601.210
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Amethyst verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	14.114
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	48.621
	MDF	schudhulpverlening, preventie en sociaal werk	256.996
		ondersteuning toeslagenaffaire	240.000
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Activiteiten opgenomen in het jaarplan 2024	50.113
	Stichting Welzijn Lelystad	reguliere activiteiten	45.163
		sociaal wijkteams	819.906
	MEE Samen	Sociale wijkteams, Jeugd en LISA	868.226
	Stichting CliëntenPerspectief GGZ	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwetsbare	60.000
Totaal 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			2.403.139
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	JOGG Lelystad, Gezonde School & Kind naar gezonder gewicht	64.600
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronthe	Home start	26.261
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	45.130
		project 'de Buurt in'	30.000
		extra formatie tbv implementatie inloopsprekuren MDF-IDO	87.719
	JINC Flevoland	Beroepsoriëntatie en sociale vaardigheden voor jongeren tuss	16.556
	MDF	schudhulpverlening, preventie en sociaal werk	440.809
		SPUK_ Kansrijke wijk 2024	63.810
	Stichting Leergeld Lelystad e.o.	Het verstrekken van (elektronische leermiddelen, fietsen , schu	155.500
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en be	5.344
	Stichting School	LKT Lelystad kenniscentrum talent	15.173
	Stichting Van Harte	Kinderresto 2024	12.565
	Stichting Welzijn Lelystad	Outreaching Buurtwerk 2026	96.900
	Studiecentrumc2 BV	Project Plustijd en Kansz 2024-2025	128.517
	Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	Jeugdfonds sport en cultuur	309.000
	Stichting MuziekSpeelplaats	MuziekSpeelplaats in Lelystad	43.440
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			1.541.324

Verleende subsidies per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.5 Arbeidsparticipatie	Stichting Eduvier	Flevodrome Lelystad	389.088
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad	173.999
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			563.087
6.71b Begeleiding (WMO)	Kwintes	Ambulante hulpverlening	154.938
	Woonzorg Flevoland	Ambulante hulpverlening	154.938
Totaal 6.71b Begeleiding (WMO)			309.876
6.71c Dagbesteding (WMO)	Kwintes	GGZ inloop	141.584
Totaal 6.71c Dagbesteding (WMO)			141.584
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Kwintes	GGZ inloop	123.348
	Stichting Welzijn Lelystad	reguliere activiteiten	179.180
		Outreaching Buurtwerk 2025	200.000
	Stichting CliëntenPerspectief GGZ	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwetsbare	79.536
Totaal 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)			582.064
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	Dyslexieloket	65.777
Totaal 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf			65.777
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	54.813
	Stichting Welzijn Lelystad	reguliere activiteiten	52.604
Totaal 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)			107.417
7.1 Volksgezondheid	Amethyst verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	22.277
	GGD Flevoland	JOGG Lelystad, Gezonde School & Kind naar gezonder gewicht	141.502
		GALA: Gezondheidsmakelaar ouderen 2024	12.848
		Nu Niet Zwanger Lelystad (GALA)	173.200
		GALA (gezonde leefomgeving, thema 14 en 15)	68.330
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ); Stichting Sportbedrijf Lelystad	Basispakket JGZ/ uniform deel en maatwerkactiviteiten	1.496.050
	Stichting Welzijn Lelystad	Sociaal Vitaal 2024	95.600
		reguliere activiteiten	63.761
		Outreaching Buurtwerk 2024	100.000
	Tactus verslavingszorg	Preventie	147.212
		Theateravond "Helder Uit"	13.422
		Talk 'n Joy week 2024 (3 extra kinderen)-Preventie	7.500
	Stichting Icare Thuiszorg	Ernstig onregelde Huishoudens	145.000
	Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	bevorderen goede ziekenhuiszorg Lelystad	2.900
	Verslavingspreventie 23+ en naasten	Verslavingspreventie 23+ en naasten	45.016
	st. Christelijk Ziekenhuis st. Jansdal	Leefstijlloket Lelystad	99.999
Totaal 7.1 Volksgezondheid			2.634.617
7.3 Afval	Stichting Lelystad Schoon	Bestrijding zwerfafval	40.000
Totaal 7.3 Afval			40.000
7.4 Milieubeheer	Particulier	Vervangen asbestdak	1.536
		spouwmuur- en vloerisolatie	8.131
		HR++/triple glas	10.000
		HR++ glas, isolerende panelen in kozijnen en isolerende deurer	5.000
		HR++/triple glas, isolerende deuren	5.000
		vervangen asbestbak	935
		Spouwmuurisolatie, HR++ glas	14.657
		kozijnen en HR++ glas	1.650
		spouwmuurisolatie en dakisolatie	5.000
		verwijderen asbestbak	1.423
		Verwijderen asbestdak, aanbrengen vervangend dak en dakiso	1.722
		vloer- en/of bodemislatie	3.095
		isolerende kozijnen/deuren	5.000
		dakisolatie en vloer-en/of bodemislatie	10.000
		aanpak energiebesparing isolatie	95.000
		spouwmuurisolatie en vloer- en/of bodemislatie	5.000
		Verwijderen asbestdak, aanbrengen vervangend dak	2.554
		isolerende deuren	10.000
		vloer-en/of bodemislatie	5.120
		HR++ en/of triple glas en isolerende deuren	5.000
		Isolatie woning	5.000
		Dak-, vloer- en spouwmuurisolatie	5.000
	Circulair Lelystad	Circulair Festival (motiemarkt)	2.250
Totaal 7.4 Milieubeheer			208.073
Totaal			40.662.305

Verleende subsidies per subsidieregeling per instelling

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Aanpak Energiebesparing Isolatatie	
Particulier	14.781
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatatie	14.781
Aanpak Energiebesparing Isolatatie	
Particulier	5.000
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatatie	5.000
Aanpak Energiebesparing Isolatatie 2.0	
Particulier	177.872
Totaal Aanpak Energiebesparing Isolatatie 2.0	177.872
Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronen	1.693
NVZ de Zonnebloem	5.000
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	2.350
Repaircafe Lelystad	2.500
Scouting Ascanen Lelystad	4.500
Scouting Bramzigger Lelystad	7.294
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	5.000
St. Schateiland Waterwijk	8.000
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	8.000
Stichting Inloophuis Passie	8.000
Stichting Jediah	4.090
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	8.000
Scouting John F. Kennedy	5.000
Stichting 4 Fusion	8.000
Stichting Bultparkcomité	2.618
UTOpodium/stichting Piet van Rees	8.000
Rotary Lelystad	4.250
Totaal Activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	92.295
Amateurkunst	
Kamerkoor Lelystad	1.800
Totaal Amateurkunst	1.800

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Begrotingssubsidie	
Amethist verslavingszorg Flevoland	36.391
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	161.520
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	1.785.752
GGD Flevoland	924.675
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	98.935
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	1.710.383
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	519.843
JINC Flevoland	54.500
Kwintes	419.870
MDF	3.349.739
OSOL	7.004
ROC Flevoland	230.000
Slachtofferhulp Nederland	11.218
Sportbedrijf Lelystad	12.405
Stichting Agora	1.238.032
Stichting Blijfgroep	66.297
Stichting Dierenweiden Lelystad	10.000
Stichting Eduvier	389.088
Stichting Filmtheater Lelystad	5.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	2.854.958
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	50.113
Stichting Kunstuitleen Flevoland	13.700
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	155.500
Stichting Lelystadse Uitdaging	24.000
Stichting School	107.700
Stichting Van Harte	21.057
Stichting Welzijn Lelystad	4.627.056
Studiecentrumc2 BV	128.517
Tactus verslavingszorg	147.212
Veilig Verkeer Lelystad	22.897
Vereniging Humanitas	73.898
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	240.000
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	65.777
Woonzorg Flevoland	154.938
Stichting Cultuur voor Lelystad	69.518
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	27.865
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	309.000
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	22.750
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	12.399
Stichting Corneel	408.886
MEE Samen	903.336
Stichting CliëntenPerspectief GGZ	139.536
Stichting Icare Thuiszorg	145.000
Subsidie Juridische en psychosociale	19.075
NV Sportbedrijf Lelystad	4.923.488
Flevolandse Media Stichting (FMS)	39.054
Totaal Begrotingssubsidie	26.737.882
Breedtesport	
Flevostar	700
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2.000
Sportbedrijf Lelystad	14.438
Indoor Tennisvereniging Lelystad	1.143
Totaal Breedtesport	18.281

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Deskundig technische leiding sport	
Atletiekvereniging Spirit	2.305
Lawn Tennisvereniging Lelystad	10.500
Mixed Hockeyclub Lelystad	7.171
S.V. Batavia '90	10.000
Schaatstrainingsgroep Lelystad	1.246
Tennisvereniging Poseidon	3.293
Voetbalvereniging Unicum	10.000
Volleybalvereniging Volta	2.320
Indoor Tennisvereniging Lelystad	10.000
Gymnastiekvereniging Lelystad	10.000
Totaal Deskundig technische leiding sport	66.835
Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	
OSOL	2.496
Stichting Inloophuis Passie	2.500
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	3.647
KNRM Lelystad	4.000
Stichting InnerCircle	16.200
Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	2.300
Totaal Evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	31.143

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Incidentele subsidie	
Atletiekvereniging Spirit	498
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	207.000
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	125.000
GGD Flevoland	254.378
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	105.000
MDF	922.540
Sportbedrijf Lelystad	1.371.084
Stichting Buurtcentrum De Joon	8.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	81.408
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	6.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	29.773
Stichting Welzijn Lelystad	937.668
Tactus verslavingszorg	20.922
Vereniging Humanitas	50.000
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	309.192
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	400.000
Stichting Lelypas	95.000
Particulier	8.579
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	21.911
Stichting Muziekspeelplaats	43.440
Stichting Veteranen Lelystad	4.950
Stichting Lelystad Schoon	40.000
NV Sportbedrijf Lelystad	220.000
Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	2.900
Flevolandse Media Stichting (FMS)	50.000
Stichting Lelystad Partners	26.500
Stichting De Lelystadse boer	51.000
Circulair Lelystad	2.250
William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	350.000
Verslavingspreventie 23+ en naasten	45.016
st. Christelijk Ziekenhuis st. Jansdal	99.999
Ondernemersvereniging LelyStadsHart	46.147
Intraverte Tri-Plus B.V.	156.147
Totaal Incidentele subsidie	6.092.302
Investerings sportaccommodaties	
Atletiekvereniging Spirit	8.020
Lawn Tennisvereniging Lelystad	10.000
Totaal Investerings sportaccommodaties	18.020
Lelystad warm en asbestvrij	
Flevolandse Theatervereniging JTL	3.907
Particulier	6.747
Totaal Lelystad warm en asbestvrij	10.654
Noodzakelijke investering culturele organisaties	
Stichting Agora	50.000
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	50.000
COV Stella Maris	3.016
Totaal Noodzakelijke investering culturele organisaties	103.016

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Ondersteuning lokale culturele organisaties	
Stichting Agora	75.000
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	10.000
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	75.000
Flevolandse Theatervereniging JTL	6.246
Stichting Jolpop	10.548
Stichting Corneel	56.670
Totaal Ondersteuning lokale culturele organisaties	233.464
Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2024	
Avonturiers Lelystad	29.953
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	551.450
GO! Kinderopvang	358.176
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	45.789
Stichting Flevomeer Bibliotheek	21.040
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	530.929
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	161.117
Stichting Prokino Kinderopvang	8.266
Stichting School	1.960.591
Kindercentrum Fitte Kanjers	16.531
Stichting NOOR	120.000
Toerclub Flevoland	1.850
Florion	12.180
Totaal Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2024	3.817.872
Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2024	
Stichting Prokino Kinderopvang	79.294
Totaal Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2024	79.294
Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2025	
GO! Kinderopvang	1.963.967
Kindercentrum Fitte Kanjers	293.451
Totaal Peuteropvang en Onderwijskansenbeleid 2025	2.257.418

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Programmasubsidie Cultuur 2024	
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	4.250
Harmonieorkest Lelystad	15.435
Kamerkoor Lelystad	4.000
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	20.000
Sportbedrijf Lelystad	4.000
Stichting Culturale	11.870
Stichting Filmtheater Lelystad	2.000
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	3.000
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	10.000
Stichting Uitgast	12.000
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	16.000
Stichting Poëtikos	6.200
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	13.250
Stichting Apollo	5.500
Stichting Grachtenfestival	15.000
Stichting Jolpop	20.000
Theatergroep Droog!	4.500
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	30.000
Stichting Dramare	10.000
COV Stella Maris	12.134
Stichting Show- en trompetterkorps X-treme	2.500
Stichting Jazz-I	5.000
Stichting Prehistorische Nederzetting Flevoland	10.000
Stichting Nieuwland Producties	23.963
Totaal Programmasubsidie Cultuur 2024	260.602
Sportevenementen	
Atletiekvereniging Spirit	1.825
Lawn Tennisvereniging Lelystad	3.000
Sportbedrijf Lelystad	3.000
Stichting Bultparkcomité	3.147
Basketbalvereniging Flevomusketiers	525
Toerclub Flevoland	1.575
AKV Exakwa	2.000
Totaal Sportevenementen	15.072
Tijdelijke subsidieregeling Impuls Jongerencultuur	
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	200.000
Stichting Van Harte	12.565
Stichting Corneel	47.500
Stichting Lola	160.000
Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	5.000
Stichting Nieuwland Producties	4.000
Totaal Tijdelijke subsidieregeling Impuls Jongerencultuur	429.065

Verleende subsidies per regeling (vervolg)

Regeling / instelling	Bedrag verleend
Verordening BIZ- Larserpoort 2017	
Stichting BIZ-Larserpoort	141.650
Totaal Verordening BIZ- Larserpoort 2017	141.650
Watersport	
Watersportvereniging Lelystad-Haven	4.000
Watersportverbond	4.000
Watersportvereniging Lelystad	4.000
Totaal Watersport	12.000
Zelfstandige buurtcentra	
Buurtvereniging Het Palet	14.000
Stichting Buurtcentrum De Brink	19.100
Stichting MFA de Windhoek	12.887
Totaal Zelfstandige buurtcentra	45.987
Totaal	40.662.305

Verleende subsidies per instelling

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
AKV Exakwa	1	2.000
Amethyst verslavingszorg Flevoland	1	36.391
Atletiekvereniging Spirit	4	12.648
Avonturiers Lelystad	1	29.953
Basketbalvereniging Flevomusketiers	1	525
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	1	161.520
Buurtvereniging Het Palet	1	14.000
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	4	758.450
Circulair Lelystad	1	2.250
COV Stella Maris	4	15.150
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	7	2.115.002
Flevolandse Media Stichting (FMS)	2	89.054
Flevolandse Theatervereniging JTL	2	10.153
Flevostar	1	700
Florion	1	12.180
GGD Flevoland	6	1.179.053
GO! Kinderopvang	1	2.322.143
Gymnastiekvereniging Lelystad	1	10.000
Harmonieorkest Lelystad	2	15.435
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	2	100.628
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	2	1.756.172
Indoor Tennisvereniging Lelystad	2	11.143
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	4	624.843
Intraverte Tri-Plus B.V.	1	156.147
JINC Flevoland	1	54.500
Kamerkoor Lelystad	2	5.800
Kindercentrum Fitte Kanjers	1	309.982
KNRM Lelystad	1	4.000
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	1	20.000
Kwintes	2	419.870
Lawn Tennisvereniging Lelystad	3	23.500
MDF	4	4.272.279
MEE Samen	1	903.336
Mixed Hockeyclub Lelystad	1	7.171
NV Sportbedrijf Lelystad	3	5.143.488
NVZ de Zonnebloem	1	5.000
Ondernemersvereniging LelyStadsHart	1	46.147
OSOL	2	9.500
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	1	2.350
Particulier	48	212.979
Repaircafe Lelystad	1	2.500
ROC Flevoland	1	230.000
Rotary Lelystad	1	4.250
S.V. Batavia '90	1	10.000
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2	3.246
Scouting Ascanen Lelystad	1	4.500
Scouting Bramzijger Lelystad	1	7.294
Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	1	5.000
Slachtofferhulp Nederland	0	11.218
Sportbedrijf Lelystad	13	1.404.927
st. Christelijk Ziekenhuis st. Jansdal	1	99.999
St. Schateiland Waterwijk	1	8.000
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting Agora	3	1.363.032

Verleende subsidies per instelling (vervolg)

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Apollo	1	5.500
Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	1	2.900
Stichting BIZ-Larserpoort	1	141.650
Stichting Blijfgroep	1	66.297
Stichting Bultparkcomité	2	5.765
Stichting Buurtcentrum De Brink	1	19.100
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting CliëntenPerspectief GGZ	1	139.536
Stichting Corneel	3	513.056
Stichting Culturale	1	11.870
Stichting Cultuur voor Lelystad	1	69.518
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	5	166.115
Stichting De Lelystadse boer	1	51.000
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Dramare	1	10.000
Stichting Eduvier	1	389.088
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	4	51.911
Stichting Filmtheater Lelystad	2	7.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	5	2.957.406
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	1	50.113
Stichting Grachtenfestival	1	15.000
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	12.399
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	2	14.000
Stichting Icare Thuiszorg	1	145.000
Stichting Inloophuis Passie	2	10.500
Stichting InnerCircle	1	16.200
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	2	13.000
Stichting Jazz-I	1	5.000
Stichting Jediah	1	4.090
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	1	309.000
Stichting Jolpop	2	30.548
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	5	560.702
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.700
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	1	155.500
Stichting Lelypas	1	95.000
Stichting Lelystad Partners	2	26.500
Stichting Lelystad Schoon	1	40.000
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	24.000
Stichting Lola	2	160.000
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	2	11.647
Stichting MFA de Windhoek	1	12.887
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	1	22.750
Stichting Muziekspeelplaats	1	43.440
Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	1	5.000
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	1	10.000
Stichting Nieuwland Producties	2	27.963
Stichting NOOR	1	120.000
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	1	161.117
Stichting Poëtikos	1	6.200
Stichting Prehistorische Nederzetting Flevoland	1	10.000
Stichting Prokino Kinderopvang	1	87.559
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	4	549.192
Stichting School	5	2.068.291

Verleende subsidies per instelling (vervolg)

Instelling	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Senioren Zomerdaagse Lelystad	1	2.300
Stichting Show- en trompetterkorps X-treme	1	2.500
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting Van Harte	2	33.622
Stichting Veteranen Lelystad	1	4.950
Stichting Welzijn Lelystad	6	5.564.724
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	1	16.000
Studiecentrumc2 BV	1	128.517
Subsidie Juridische en psychosociale	1	19.075
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	2	465.777
Tactus verslavingszorg	3	168.134
Tennisvereniging Poseidon	1	3.293
Theatergroep Droog!	1	4.500
Toerclub Flevoland	2	3.425
UTOpodium/stichting Piet van Rees	1	8.000
Veilig Verkeer Lelystad	1	22.897
Vereniging Humanitas	2	123.898
Verslavingspreventie 23+ en naasten	1	45.016
Voetbalvereniging Unicum	1	10.000
Volleybalvereniging Volta	1	2.320
Watersportverbond	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad-Haven	1	4.000
William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	1	350.000
Woonzorg Flevoland	1	154.938
Totaal	278	40.662.305

Bijlage 3: Decemhernotitie 2024

Beslispunten - Categorie 2 en 4: Doorschuifbudgetten		Decemhernotitie 2024	Jaarrekening 2024
		Indicatief	Werkelijk
38.1	Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	17	17
38.2	Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	12	12
38.3	Participatie	228	228
38.4	Wet betaalbare huur	57	63
39.1	Bekl. voor cofin. Reg. Volkshuisvestingsfonds	256	418
39.2	Bestrijden eenzaamheid	209	208
39.3	Bijdrage netwerkstudie aan provincie Flevoland	50	50
39.4	Bijzondere bijstand en vroegsignalering	260	260
39.5	Delftse stoep Stadhuisplein	50	50
39.6	Doorontwikkeling omgevingsvisie	500	485
39.7	Doorstroming hoofdwegenstructuur	28	54
39.8	Energiearmoede aanpak daken	238	239
39.9	Evaluatie dekkend AED-Netwerk	76	76
39.10	Extra geld voor sportversnelling	60	130
39.11	Faciliterend Grondbeleid Karveel 39 15-17	11	92
39.12	Faciliterend Grondbeleid Maerlant	1.585	1.568
39.13	Fietsoverg. op Ijsselmeerdijk thv Klokbeekweg	175	175
39.14	Fietsoversteek Geldersedreef bij Nienoord	150	150
39.15	Fietspadennet	400	400
39.16	Fietsverb. tussen Centrumbrug-Maerlant	185	185
39.17	Flankerend beleid energiearmoede	172	229
39.18	Geen Zonneparken t.k.v. duurzamen landbouw	75	75
39.19	Hondenstrand	76	76
39.20	Ideeënmarkt (kinder) 2024 - K05-K04 - Watertapp.	10	10
39.21	Ideeënmarkt (kinder) 2024 - K08-K02 - Uitlaat lok.	2	2
39.22	Ideeënmarkt (kinder) 2024 - K10-K13 - K. Lr. Spl.	15	15
39.23	Ideeënmarkt (kinder) 2024 - K11-K12 - Pumptrackb.	20	20
39.24	Ideeënmarkt (kinder) 2024 - Regulier budget	13	13
39.25	Ideeënmarkt 2024 - M01-M06 - Rustbankje bij Exp.	5	5
39.26	Ideeënmarkt 2024 - M07-M32 - Kinderb. stadspark	35	-
39.27	Ideeënmarkt 2024 - M09-M20 - Gedichtenwedstrijd	0	0
39.28	Ideeënmarkt 2024 - M12-M36 - Buurtcamping fac.	15	15
39.29	Ideeënmarkt 2024 - M17-M24 - Fest. men. met bep.	10	2
39.30	Ideeënmarkt 2024 - M22-M03 - Toekomstslinger	0	0
39.31	Ideeënmarkt 2024 - Reguliere budget	224	224
39.32	Implementatiekosten ondersteuning werkplekconcept	275	275
39.33	Inburgering	360	354
39.34	Int. Pl. Bekendm. Hoofdst. Nw Natuur en trekkers	492	464
39.35	Integraal plan verkeersoplossing Stationsgebied	137	166
39.36	Investeren culturele infrastructuur	47	47
39.37	Investeringsbudget museale functie	300	300
39.38	Invoering wet open overheid (Woo)	126	143
39.39	Inz. onderst. ouders, vrg. Sign. & prev.(MAG VvdB)	1.736	1.782
39.40	Inzetten op circulaire economie	109	212
39.41	Kaders reductie afvalbakken - Zwerfafvalkies	52	60
39.42	Keuzevrijheid en breder aanbod	218	218
39.43	LAB 2 - Effecten woningbouwversnelling	40	24
39.44	LHBTI Regenboogsteden	20	20
39.45	Lelystad Digitaal 2025	648	1.600

Beslispunten - Categorie 2 en 4: Doorschuifbudgetten		Decembernotitie	Jaarrekening
		2024	2024
		Indicatief	Werkelijk
39.46	Lelystad Evenementenstad en verbr. Lelypas	568	586
39.47	Lelystad Next Level	1.313	1.232
39.48	Lelystad seniorproof	23	20
39.49	Lobby WO/HBO-opleidingen	69	69
39.50	Lokaal transformatiefonds Beschermd Wonen	178	132
39.51	Nw per. Uitv.prog. Vrijetijdsec. LLS 2022 - 2026	329	354
39.52	Ondersteuning culturele infrastructuur	219	67
39.53	Onttr.: uitvoering woonbeleid en versnellingsopg.	101	99
39.54	Pilot Schoolconciërge	385	241
39.55	Re-integratie bijstandsgen. (comp. corona)	7	70
39.56	Realisatieplan lerarentekort	316	313
39.57	Rec. Kruisp. Nw. Waterw. - Moezelstr. - Rhonestr.	50	50
39.58	Ren. en uitbr. Ov. binnen- en buitensport acc.	100	102
39.59	Samen Lelystad Oost - IGLO	172	369
39.60	Startnota en integrale horecanota	10	10
39.61	Stedelijke groei en bijbehorende opgave	596	636
39.62	Strategie wateroverlast en hittestress	25	68
39.63	Tegengaan Cybercriminaliteit	50	26
39.64	Terugbrengen voortijdig schoolverlaten	27	27
39.65	Tijdelijke sporthal	300	300
39.66	Toekomstbestendige bedrijventer. (opgave 1)	80	80
39.67	Torenvalkweg	100	100
39.68	Uitbreiden blik economische samenwerking	39	20
39.69	Uitvoering SPUK 'Kansrijke Wijk'	100	100
39.70	Vangnet voor meedoen kinderen	150	150
39.71	Ver- en plaatsingskosten noodlokalen	75	75
39.72	Versterken van de basis Jeugd	702	302
39.73	Versterking ondersteuning wijkteams - SWT	421	421
39.74	Vrije plakplaatsen	16	16
39.75	Wet goed verhuurderschap	122	114
39.76	Wijkvisies Bestaande Stad, onderzoek en analyse	100	100
40	Ideeënmakelaar	-	-
41	Leefbaarheidsfonds Luchthaven	-	9
42	Nationaal Park Nieuw land - Poort van Lelystad	748	742
43	Oostvaardersoever, kop van knardijk	-	-
44	Positionering stadshart	-	25
45	Wonen gevoelige dossiers	-	-
56	Verhuizing 4Fuison	235	235
		17.503	18.470

Bijlage 4: Opsomming “Niet toegelichte kleine verschillen”

Onderwerp afwijking (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 0	
Programma Lelystad Next Level	0
Verkiezingen	-67
Bedrijfsvoering algemeen	108
Opbrengst invordering	110
DU - Vangnetregeling energietoelage	140
DU - Meerkosten Oekraïne sociaal domein	136
DU - Spreidingswet	56
DU - Nationaal Programma L&V	50
Bestuurlijke samenwerking	117
Grondverkoop Wigstraat	116
Beheersvergoeding SVN leningen	-140
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 0	469
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 0	1.094
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 1	
Calamiteiten	-90
Actualisatie verplichting Alternatief FLO	123
Vergunningverlening	-84
Energie en schoonmaak brandweer / ambulance	-93
Ligplaats KNRM Lelystad	-79
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 1	122
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 1	-100
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 2	
Reiniging	115
Civiele Kunstwerken	106
Verkeer	-36
MIRT- onderzoek Lelylijn	0
Energie en schoonmaak parkeergarages	-103
Leges en reclame inkomsten	102
Dagelijks onderhoud wegen	-100
Dagelijks onderhoud openbare verlichting	91
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 2	-82
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 2	92
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 3	
Investerings en baten grondexpl. Bedrijven	0
P-kosten economische zaken	160
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 3	165
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 3	324

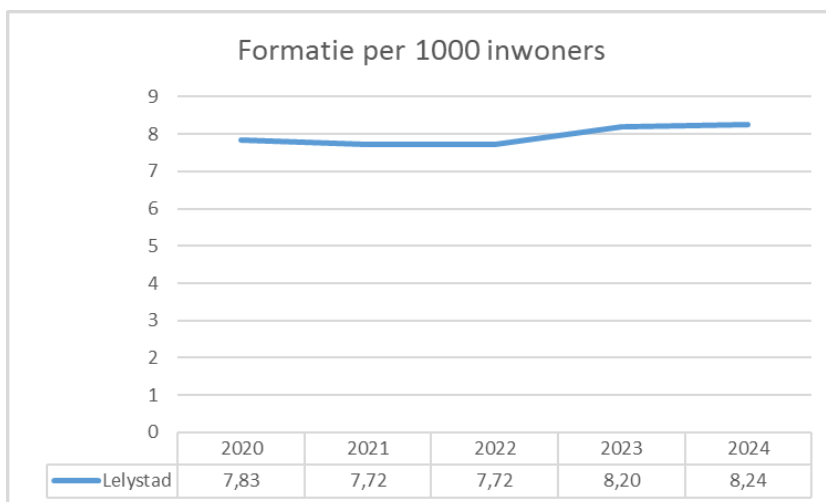
Onderwerp afwijking (vervolg) (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 4	
Onderwijs achterstanden beleid	1
LNL: Project Centraal level lang ontw.	-100
Lelystad Oost (IGLO)	135
SPUK Kansrijke wijken (Lelystad Oost)	0
Logopedie	79
Brede school ontwikkelingskosten	86
Afvalverwerking MFA's	-42
Busvervoer bewegingsonderwijs	132
Correctie doorschuifbudget	144
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 4	-47
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 4	387
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 5	
Brede regeling combinatiefunctionarissen	-60
Sportversnelling	0
Lokale bibliotheek voorzieningen	-5
Dagelijks onderhoud bossen	112
Dagelijks onderhoud spelen	84
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 5	103
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 5	235
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 6	
Coronavirus	-63
Maatschappelijke opvang	101
Toeslagenaffaire	0
Wmo - collectieve zorgverzekering	139
Wmo - Huishoudelijke ondersteuning	142
Wmo - Ondersteuning thuis	-18
Welzijnswerk in de wijk	120
Gemeentelijke bijdrage WSW	77
Werkgeversbijdrage gemeente Lelystad	76
Impact wachtlijsten	40
Bijdrage tekort I samenleving 2024	-130
Wmo - Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen, e.d.	-53
Wmo - Dagbesteding	-15
Maatschappelijke dienstverlening	-143
P kosten Toegang en 1elijnsvoorzieningen Wmo	-72
Educatie	4
Doorbelasting projectsecretaris	113
BUIG - Bijstandsuikeringen	-108
Jeugdzorg - begeleiding	-118
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 6	416
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 6	507

Onderwerp afwijking (vervolg) (bedragen x €1.000)	Afwijking
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 7	
Inzamelen en verwerken afvalstoffen	-124
Terug ontvangen subsidies 2023 diverse projecten	112
Rijksvaccinatieprogramma	92
Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	-113
GALA	22
Dagelijks onderhoud Riolering	77
SPUK - Energie armoede	0
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 7	-147
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 7	-82
Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 8	
Herstructurering Lelystad Oost	41
Poort van Lelystad	0
Faciliterend grondbeleid Noorderwagenplein 6	-48
Kostenverhaal bijdrage gestort in voorziening	0
Flexibele schil strategisch planner	6
LNL Nationaal Park Nieuw Land	-69
Inzet LAB 2 en stadshart	-84
Uitvoering wet ruimtelijke ordening	0
P-kosten ruimte	-113
Investerings en baten grondexploitaties Woningbouw	-1
P-kosten OPV	125
P-kosten OVP	-145
Niet toegelichte kleine verschillen cluster 8	-208
Totaal Niet toegelichte kleine verschillen - Cluster 8	-494

Bijlage 5: BBV indicatoren en aanvullende lokale indicatoren

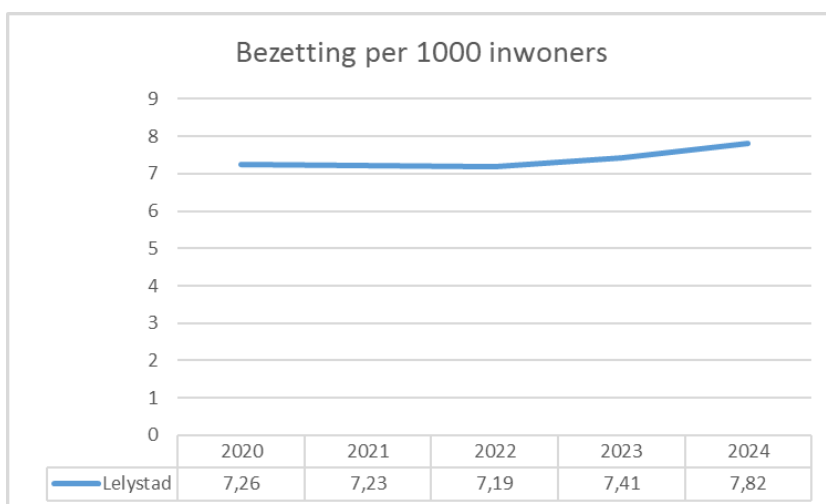
0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

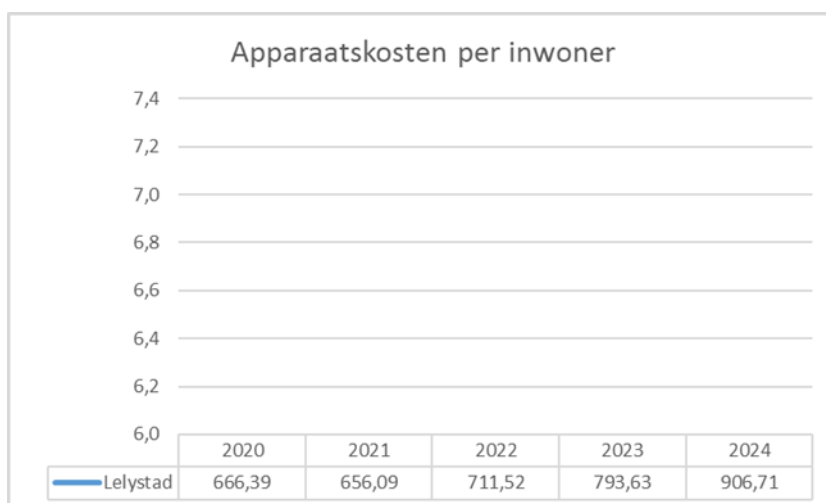
Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari per 1000 inwoners.

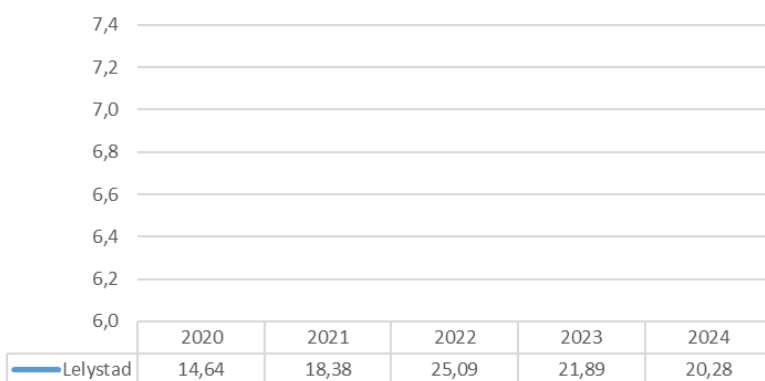
Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De kosten worden weergegeven in euro per inwoner.

Bron: Gemeente Lelystad

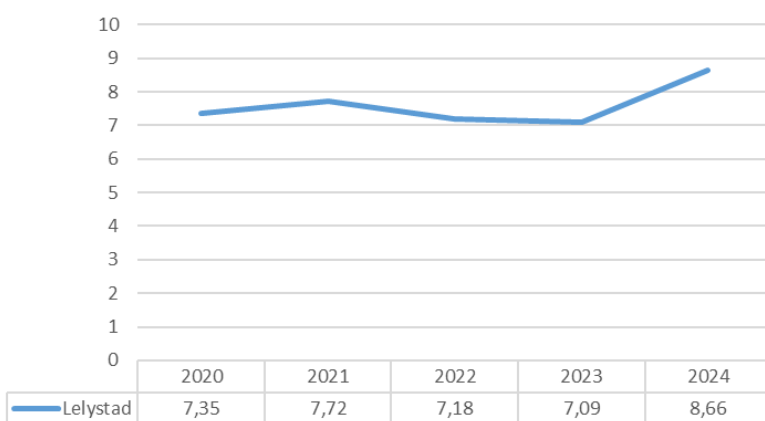
Externe inhuur als % van de totale loonsom + kosten inhuur

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

Overhead als % van de totale lasten

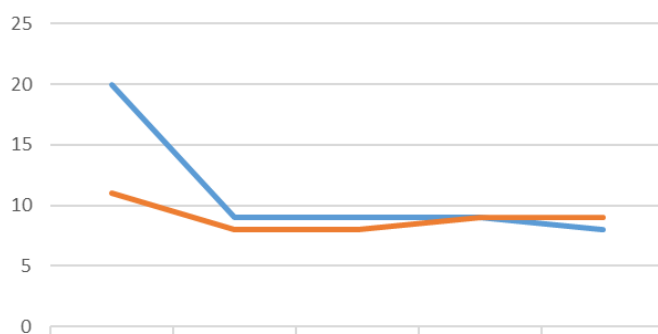
Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten.

Bron: Gemeente Lelystad

1. Veiligheid

BBV indicatoren

Verwijzingen Halt

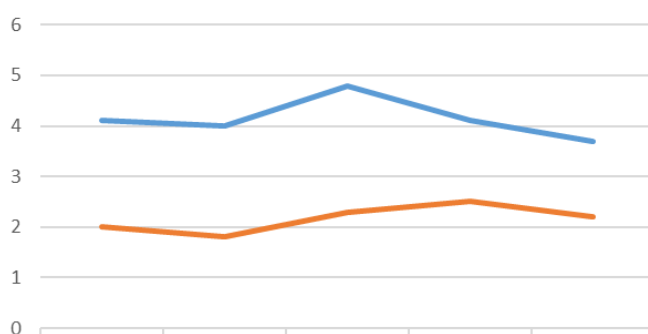

Definitie: het aantal verwijzingen Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.

Bron: Stichting Halt

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

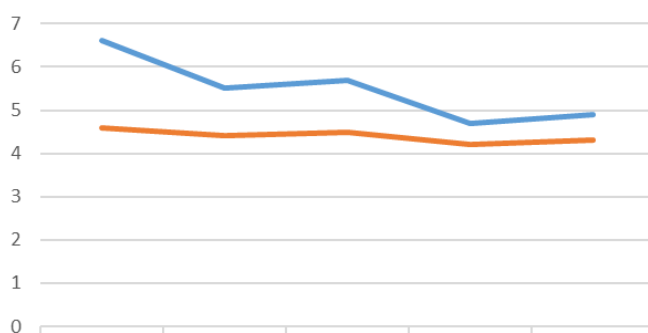
Winkeldiefstallen

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

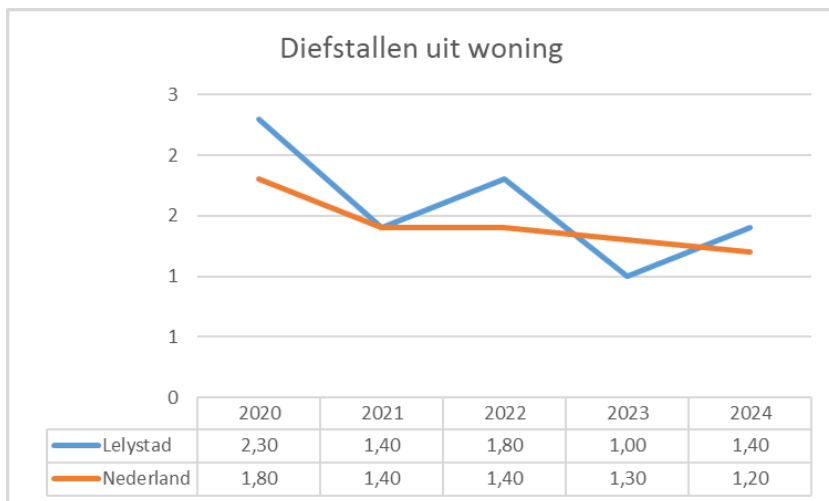
Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen

Geweldsmisdrijven

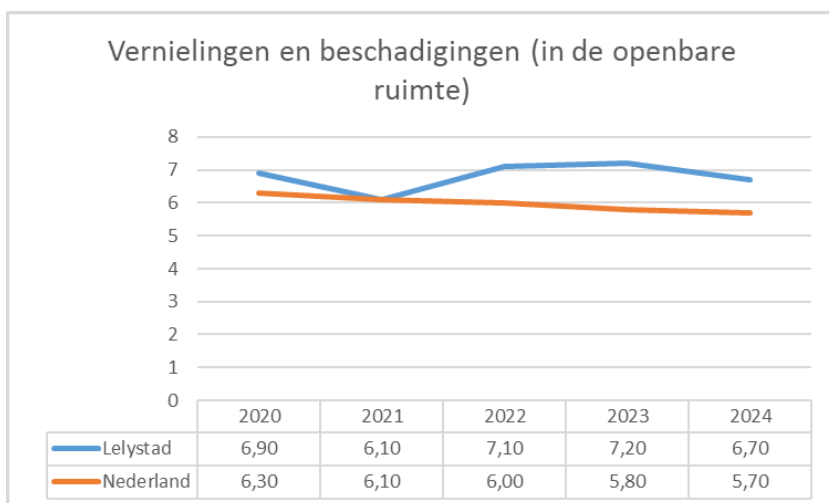
Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

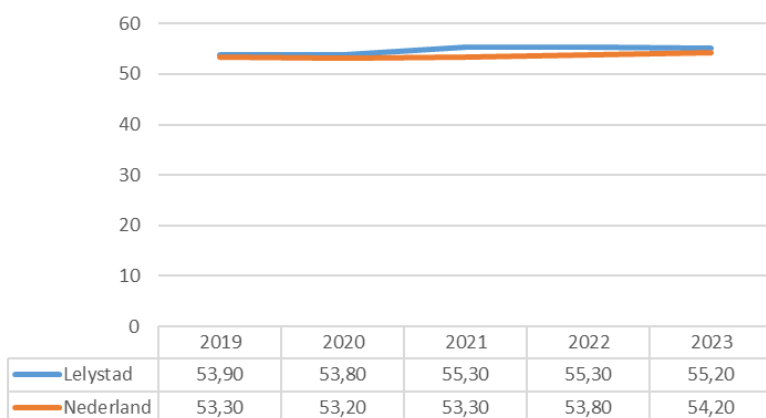
Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

3. Economie

BBV indicatoren

Functiemenging

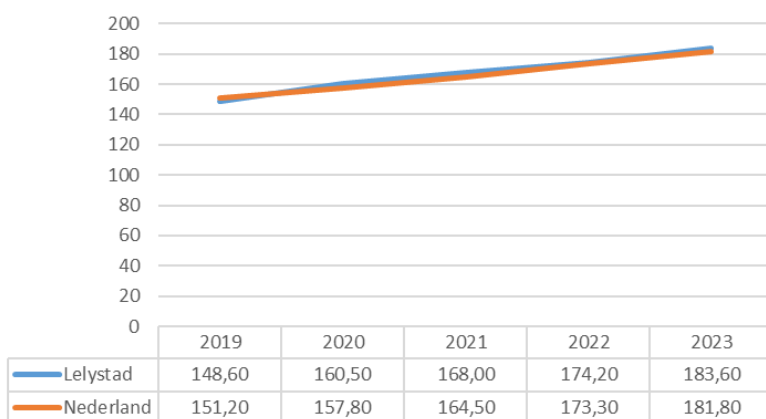

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Vestigingen (van bedrijven)

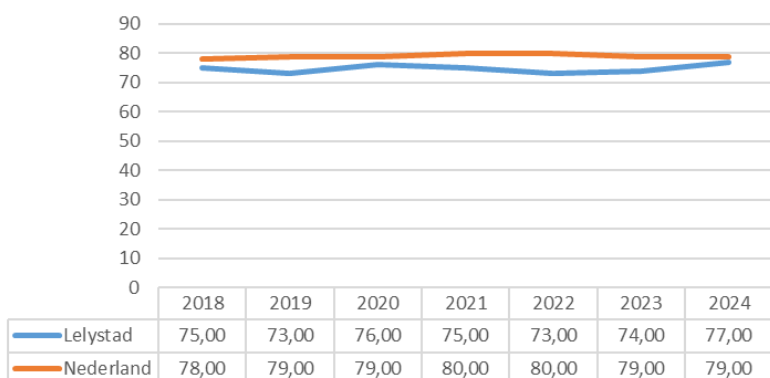
Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

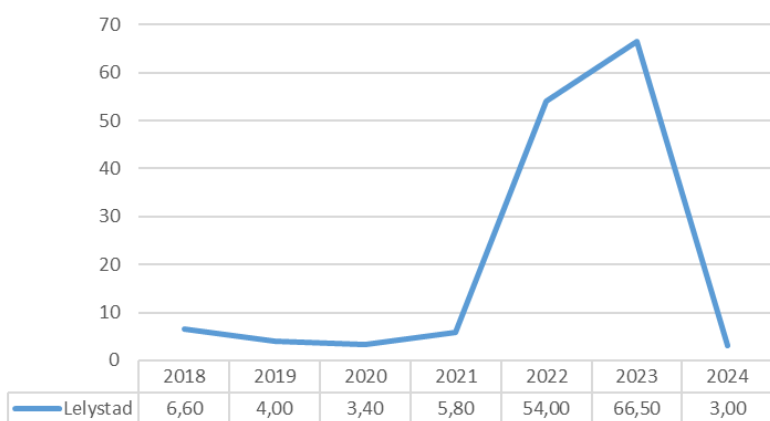
Percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid

Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar).

Bron: CBS / EBB

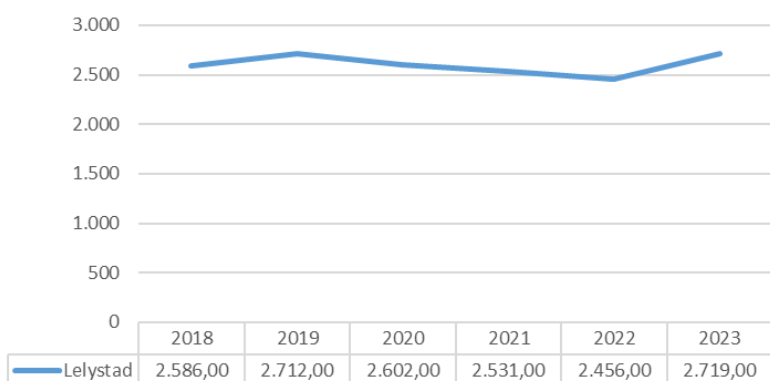
Aantal verkochte hectaren bedrijventerrein

Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar.

Bron: Gemeente Lelystad

Aantal werkzame personen in de horeca-recreatieve sector

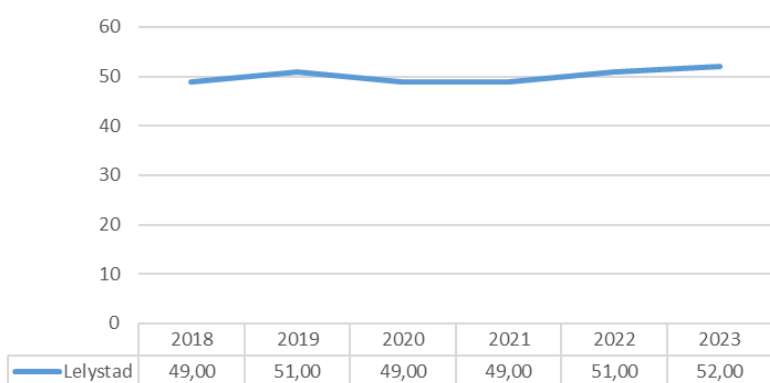

Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel

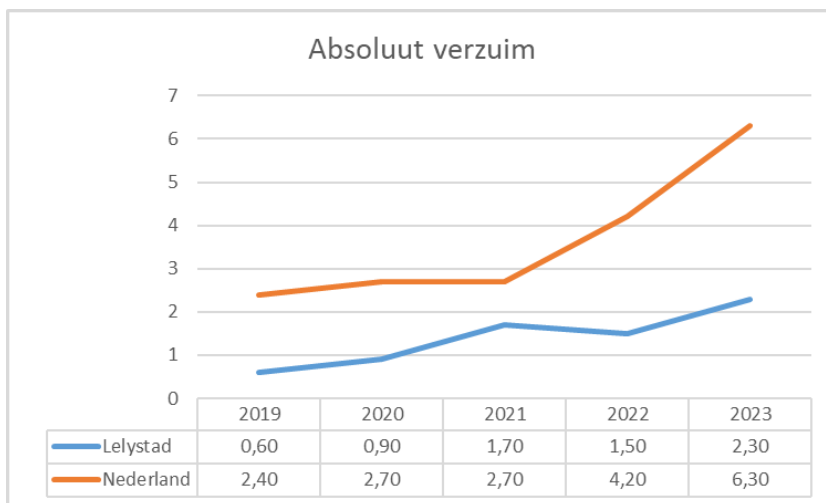
Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

4. Onderwijs

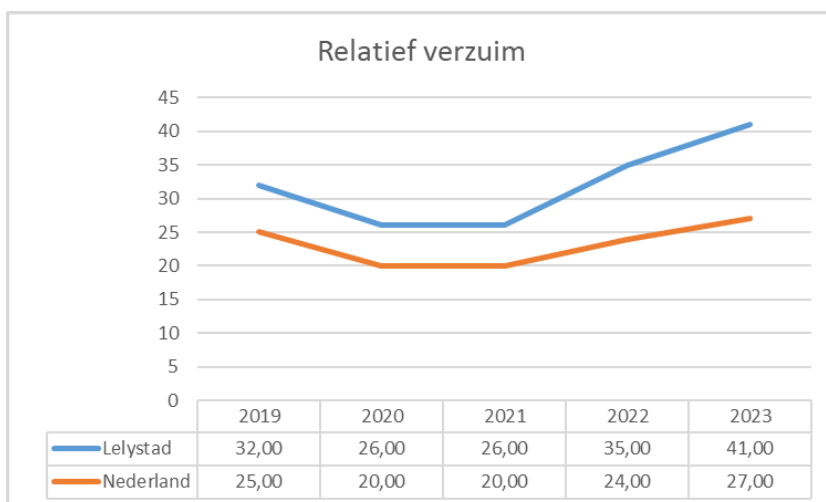
BBV indicatoren

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

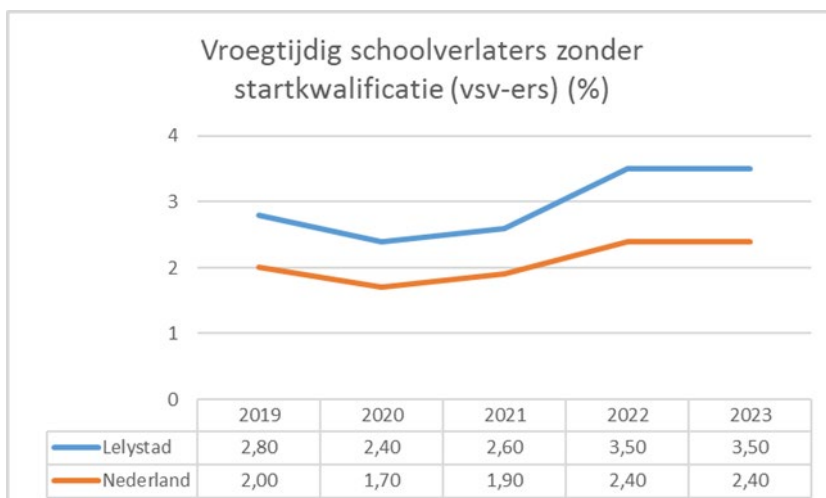

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

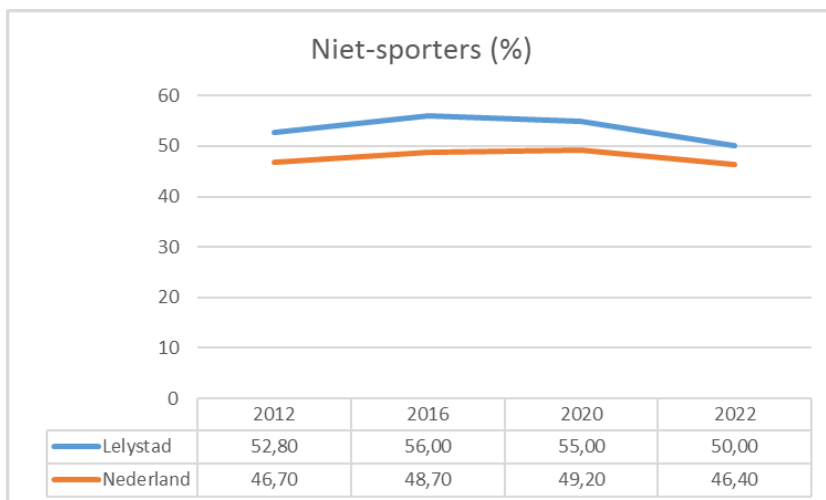
Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

5. Sport, cultuur en recreatie

BBV indicatoren

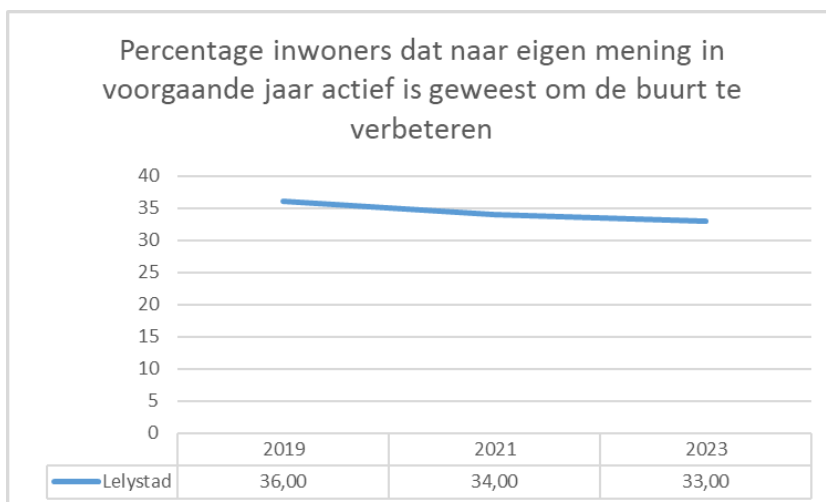
Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt

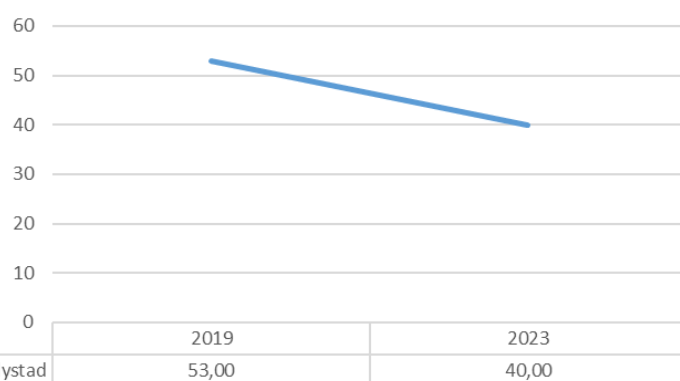

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

De cijfers 2022 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van culturele voorzieningen.

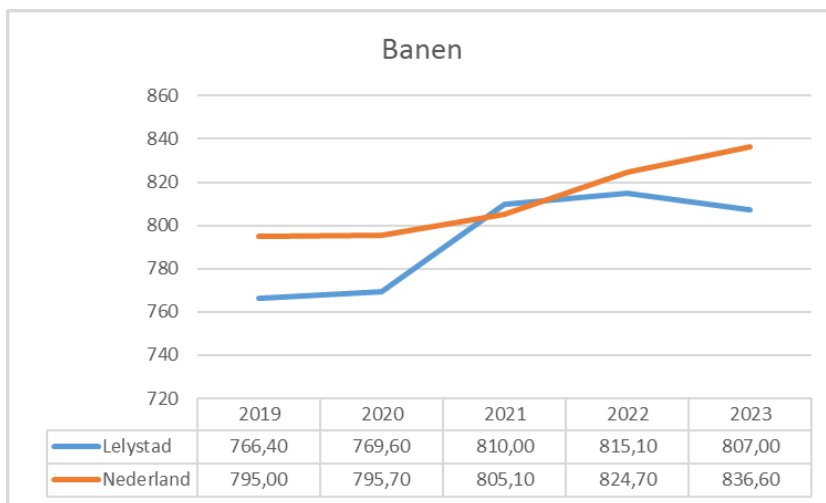
Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

Bron: Cultuur-peiling Gemeente Lelystad.

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

6. Sociaal domein

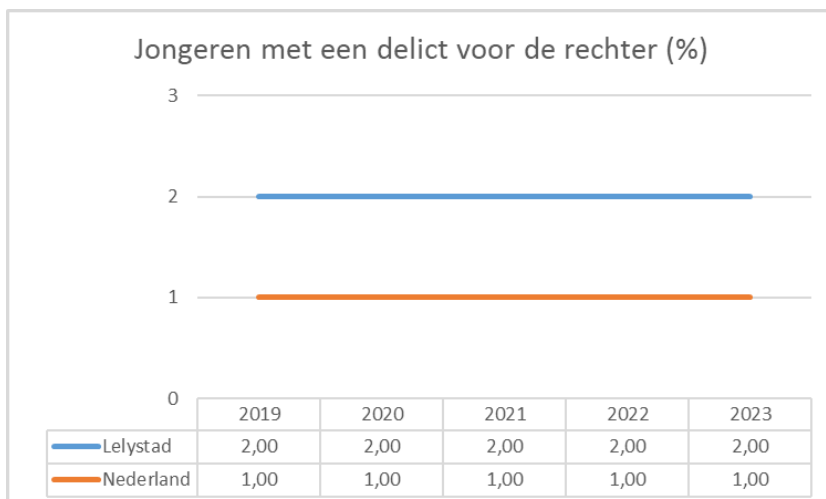
BBV indicatoren

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

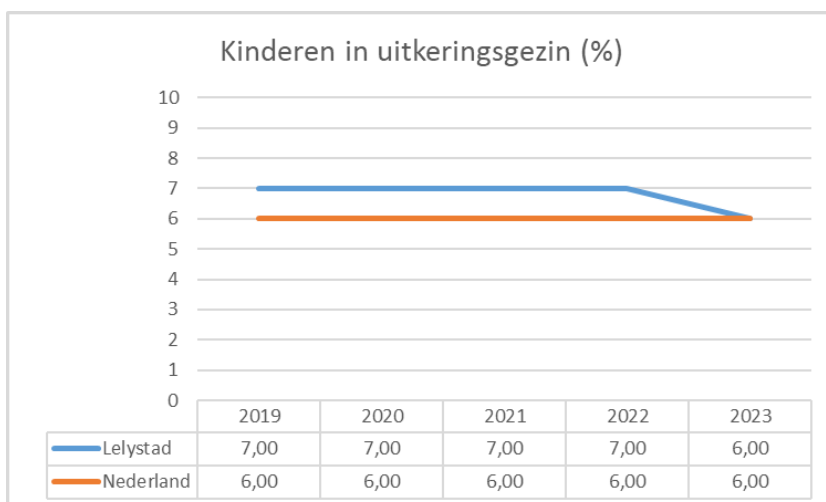
De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS

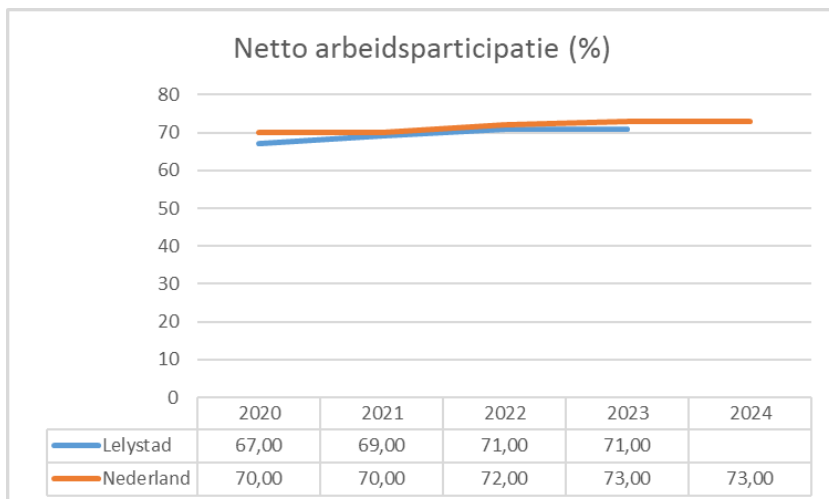
De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

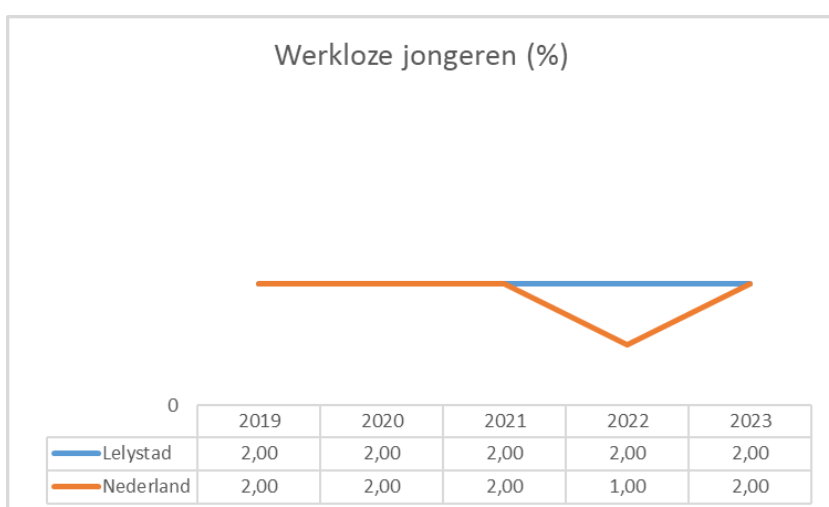
Bron: CBS

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

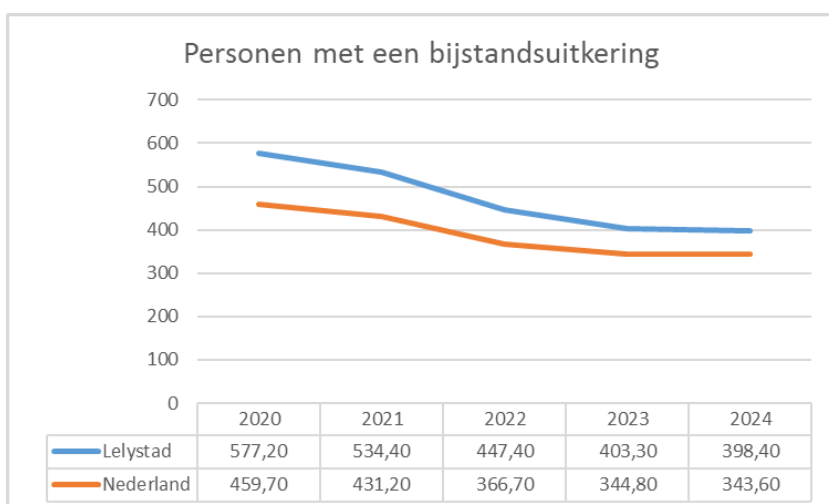
Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS

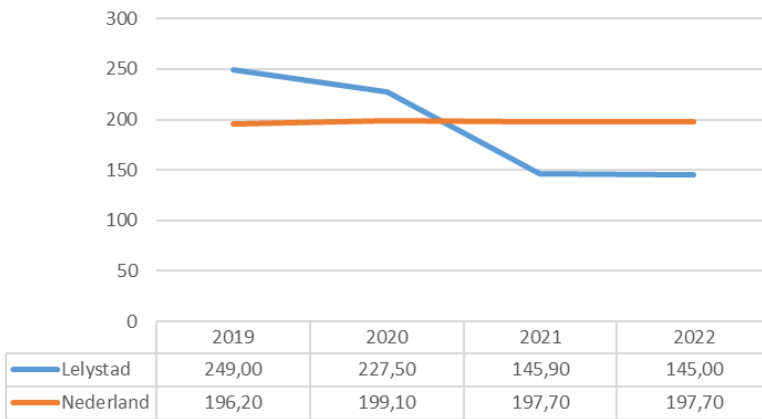
De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

Bron: CBS - Participatie Wet

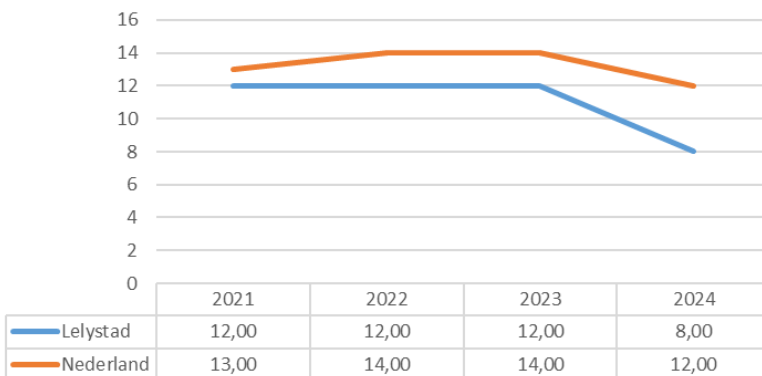
Lopende re-integratievoorzieningen

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: CBS - Participatiewet

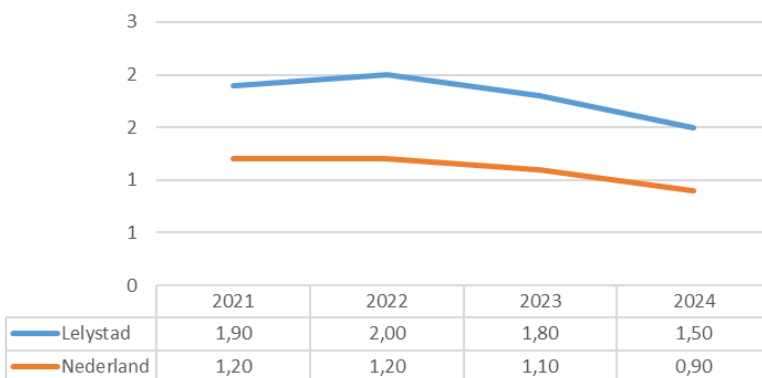
Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar) (%)

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Jeugd

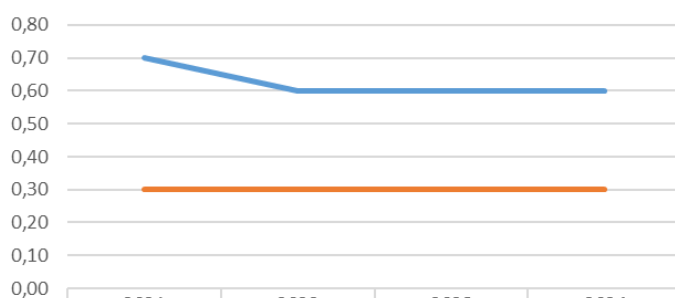
Jongeren met jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar) (%)

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar) (%)

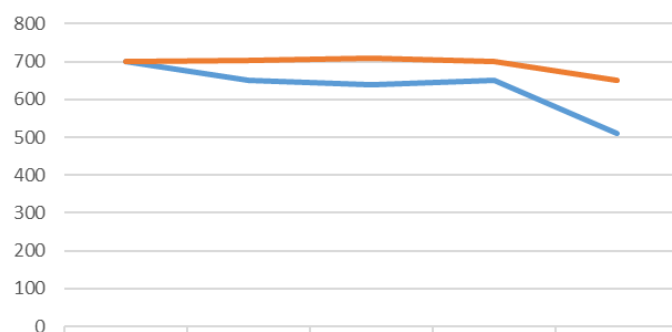

	2021	2022	2023	2024
Lelystad	0,70	0,60	0,60	0,60
Nederland	0,30	0,30	0,30	0,30

Definitie: Het percentage jongeren (12 tot 23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot 23 jaar).

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO

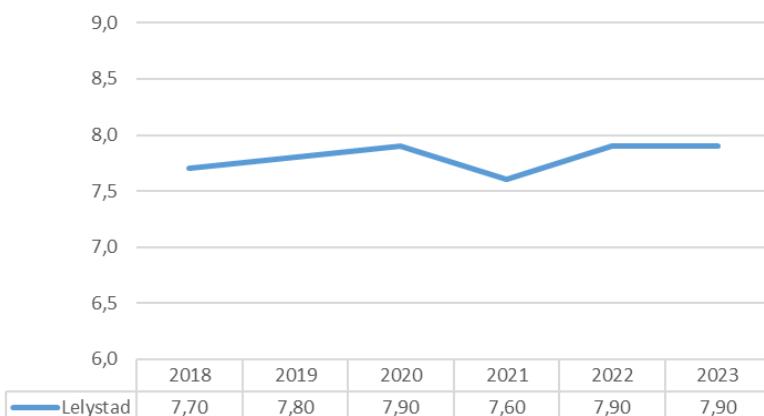
	2020	2021	2022	2023	2024
Lelystad	700	650	640	650	510
Nederland	700	702	710	700	650

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein Wmo

Aanvullende lokale indicatoren

Rapportcijfer Sociaal Wijkteam

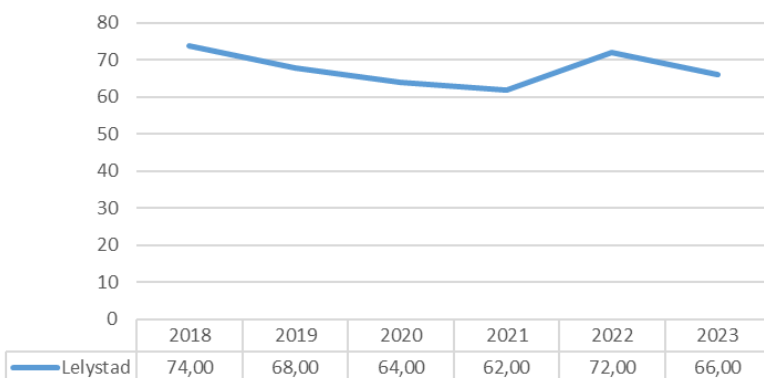

Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Percentage cliënten dat aangeeft dat het Sociaal Wijkteam goed vindbaar is

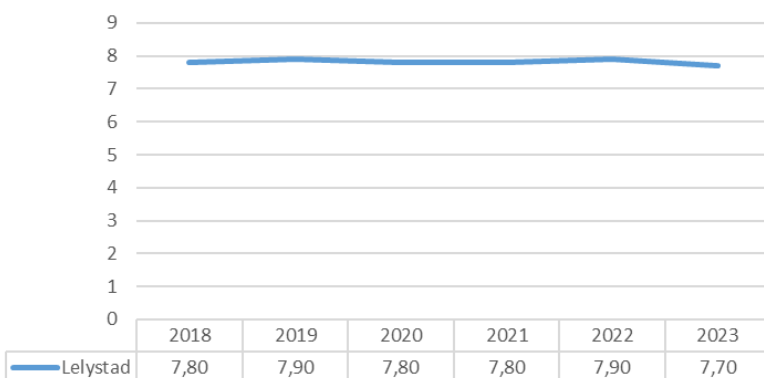

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

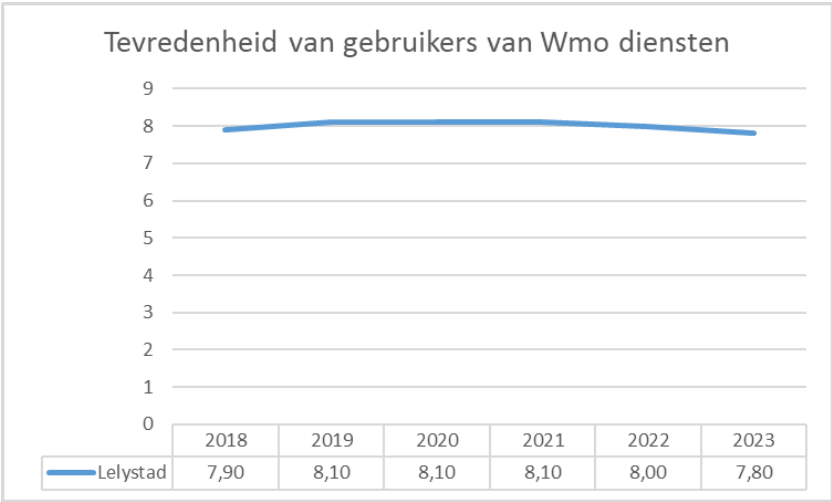
Tevredenheid van gebruikers van Wmo voorzieningen (%)

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

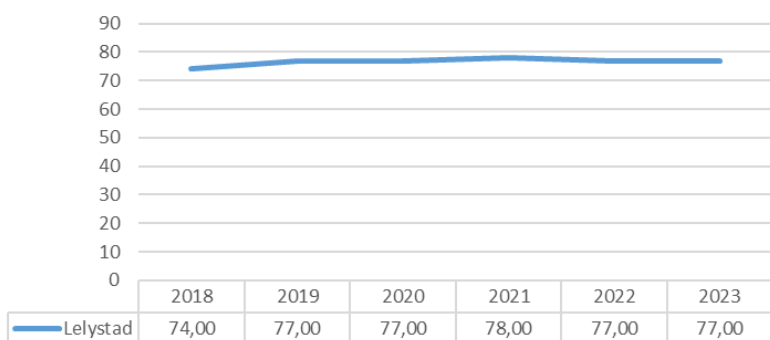

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben

Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.

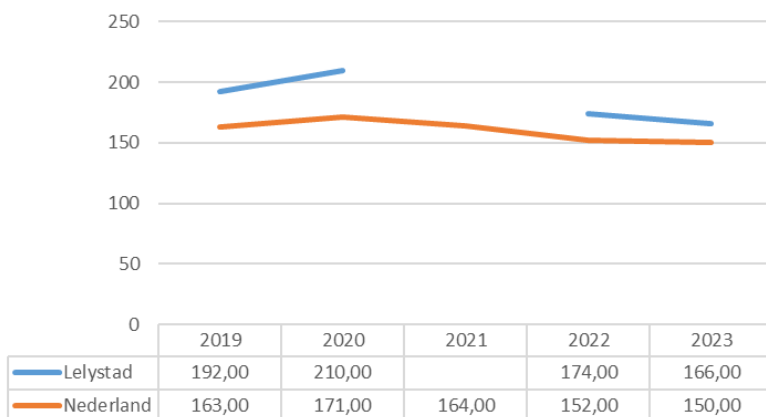
Bron: CEO Wmo

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

7. Volksgezondheid en milieu

BBV indicatoren

Omvang huishoudelijk restafval

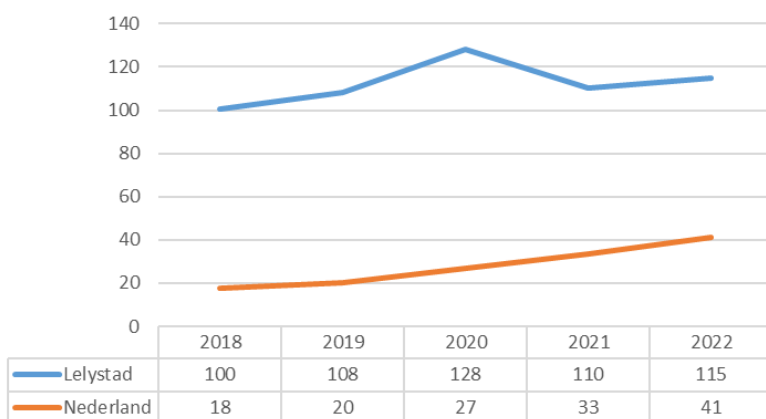

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Hernieuwbare elektriciteit (%)

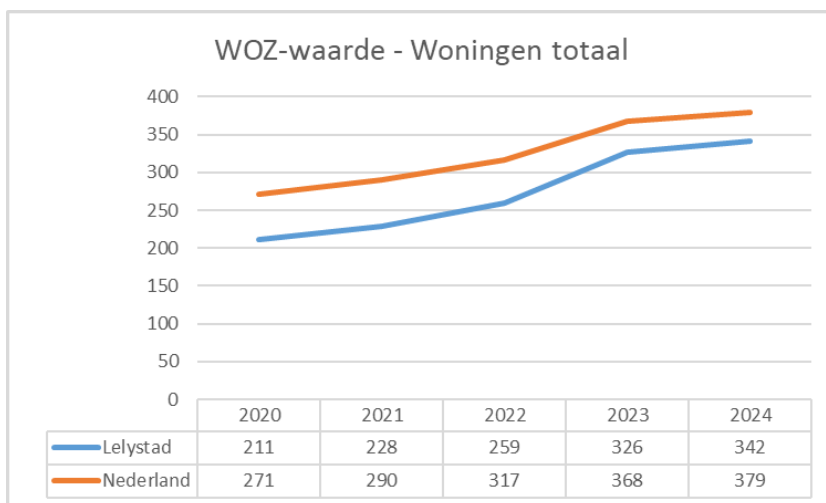
Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat
Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator 'Hernieuwbare elektriciteit' gewijzigd.

De cijfers 2023 - 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

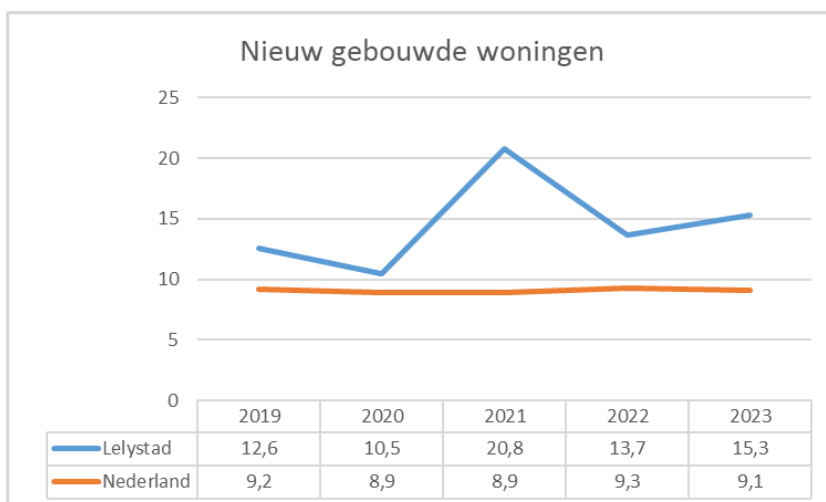
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

BBV indicatoren

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

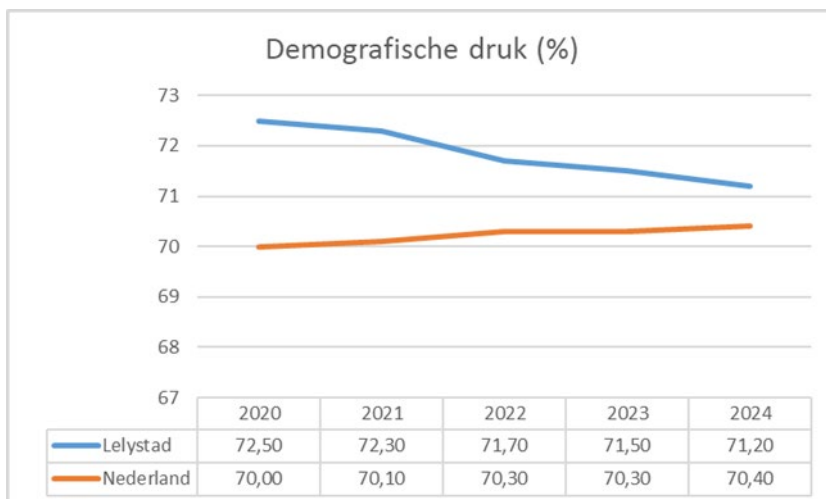
Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

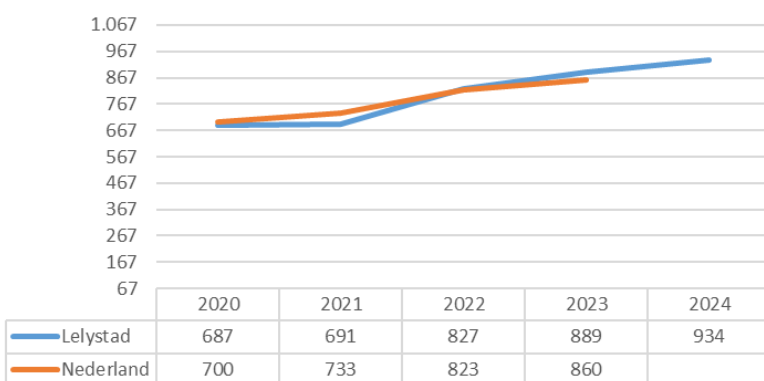
De cijfers 2023 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

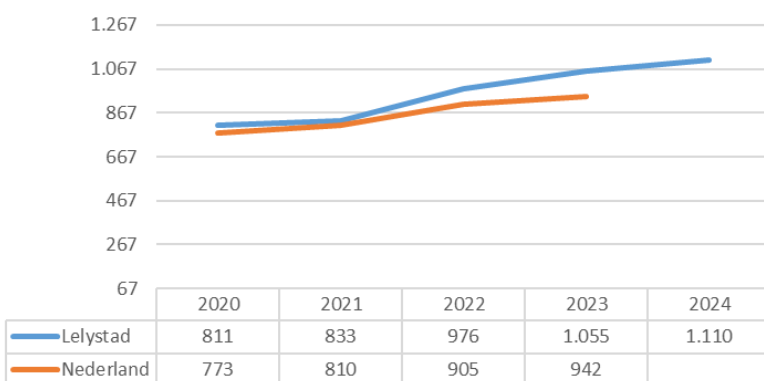
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

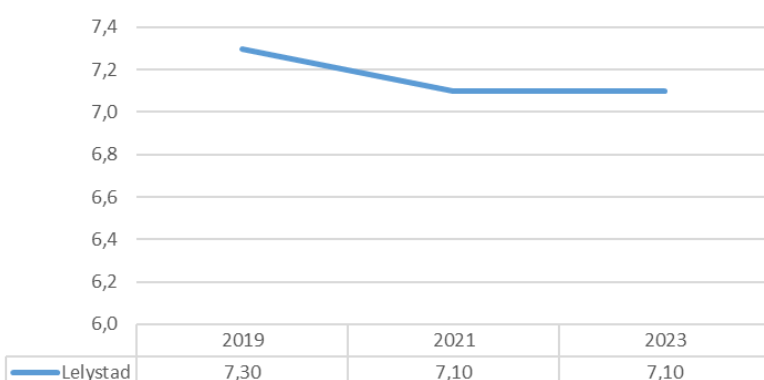

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Aanvullende lokale indicatoren

Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Bron: Gemeente Lelystad, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

De cijfers 2024 zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog niet beschikbaar.